

Winnen(de) Amateurs!?

Een onderzoek naar de manier waarop zes internationale fotografiewedstrijden inspelen op de toename van civiele fotojournalisten.

Kirsten M. van Zandwijk (276116) kirstenvanzandwijk@hotmail.com

Erasmus Universiteit Rotterdam - Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen

Master Media en Journalistiek/ Media en Maatschappij

Masterthesis onder begeleiding van Drs. M. Kleppe

Tweede lezer: Drs. L. Zweers

Rotterdam, augustus 2008

Voorwoord

Voor u ligt het slotstuk van mijn studieperiode aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Na een bachelor geschiedenis, die 'iets' langer duurde dan gepland, begon ik in september 2007 aan de masteropleiding Media en Journalistiek. Halverwege dat jaar bezocht ik de zogenaamde masterthesismarkt waar verschillende optionele scriptieonderwerpen werden gepresenteerd. Bij het doorbladeren van de bijgeleverde brochure viel mijn oog al direct op de onderzoeksplaats bij World Press Photo. Ik zag hierin een interessant onderwerp én de uitdaging om te kunnen bijdragen aan een professionele organisatie door middel van een masterthesis. Dit moest het worden.

In februari 2008 begon ik op het kantoor van World Press Photo in Amsterdam aan mijn onderzoek te werken, iets dat ik beschouw als een enorm voorrecht. Het werd een leuke periode en het schrijven van een scriptie bleek een stuk minder saai dan ik aanvankelijk dacht. Zowel het intensieve contact met de organisatie zelf, als het internationale contact met andere fotowedstrijdorganisatoren hebben mij veel geleerd en geïnspireerd. Wat mij betreft vond mijn stageperiode bij World Press Photo zijn climax tijdens de *Awards Days* in april 2008. Doordat ik de kans kreeg interviews af te nemen met invloedrijke en inspirerende personen binnen de wereld van de persfotografie heb ik een waardevolle fundering kunnen leggen voor mijn onderzoek.

Na deze leuke en leerzame periode bij World Press Photo volgde een geïsoleerde fase thuis achter de computer: het onderzoek moest worden uitgewerkt. Dit was tevens de periode waarin mijn huis in Rotterdam werd verbouwd en ik dus plotseling weer bij mijn ouders op de stoep stond. Zij gaven mij de ruimte en de vrijheid om in alle rust aan mijn scriptie te werken. Zonder hun steun had ik het niet tot een einde kunnen brengen en ik ben ze daar erg dankbaar voor. Daarnaast wil ik een dankwoord richten tot Martijn Kleppe als mijn begeleider. Zijn grote mate van betrokkenheid en enthousiasme hebben me inzichten gegeven en gemotiveerd. Ik kon me geen betere begeleider wensen! Ook wil ik Micha Bruinvels van World Press Photo bedanken voor zijn intensieve en enthousiaste begeleiding vanuit World Press Photo, Kari Lundelin voor zijn betrokkenheid bij de onderzoeksopzet en Ben ten Berge voor het beantwoorden van mijn vragen. Zonder hen had deze masterthesis niet tot stand kunnen komen. Verder bedank ik - voor het mogen afnemen van interviews en het beantwoorden van al mijn vragen - Ruth Eichhorn, Per Folkver, Mary-Anne Golon, Scott Gray, Magdalena Herrera, Wen Huang, Thomas Kenniff, Gary Knight, Jean-Francois Leroy, Santiago Lyon, Maria Mann, Stephen Mayes, Ellie Speet, Renate de Vries, Lars Parsveer en Ania Wadsworth. Tenslotte gaat mijn dank uit naar alle medewerkers van World Press Photo voor hun interesse in mijn onderzoek en de gesprekken waarvan ik veel heb geleerd.

Kirsten van Zandwijk

Augustus 2008

Inhoudsopgave

Inleiding	5
H1: Theoretisch en Historisch Kader	
1.1 Inleiding	8
1.2 Ontwikkeling van de fotojournalistiek in de negentiende en twintigste eeuw	9
1.3 Professionalisering: de waardering van fotograaf als beroep	9
Wat is een professioneel fotograaf?	
1.4 Recente ontwikkelingen: digitalisering	15
1.5 Recente ontwikkelingen: civiele journalistiek	17
1.5.1 Inleiding	17
1.5.2 Wat is civiele journalistiek?	19
1.5.3 Het ontstaan van civiele journalistiek	21
1.5.4 Verschillen civiele journalistiek en professionele journalistiek	22
1.5.5 Civiele <i>fotojournalistiek</i>	22
1.6 Fotografiwedstrijden	24
H2: Onderzoeksopzet	
2.1 Vraagstelling	26
2.2 Methodologie	27
2.3 Relevantie	28
2.4 Hoofdstukindeling	29
H3: De Wedstrijden	
3.1 China International Press Photo Contest	30
3.2 NPPA's Best of Photojournalism	32
3.3 Pictures of the Year international	35
3.4 International Photography Awards/ Lucie Awards	36
3.5 Sony World Photography Awards	38
3.6 World Press Photo	41
H4: Methode en Resultaten	
4.1 Inleiding	43
4.2 Methode	43
4.3 Resultaten	44
4.3.1 China International Press Photo Contest	44
4.3.2 NPPA's Best of Photojournalism	45
4.3.3 Pictures of the Year international	46
4.3.4 International Photography Awards/ Lucie Awards	47
4.3.5 Sony World Photography Awards	49
4.3.6 World Press Photo	50
H5: Beantwoording deelvragen	
5.1 Inleiding	52
5.2 Amateurs	54
5.3 Soorten amateurs	54
5.4 Amateur-toegankelijkheid wedstrijden	57
5.4.1 De situatie in theorie	57
5.4.2 De situatie in praktijk	58
5.5 De organisatie en de wedstrijd	65
5.6 De jury en de prijzen	67
H6 Conclusies	
6.1 Inleiding	70
6.2 Beantwoording hoofdvraag	70
6.3 Eindconclusie	75
Nawoord	78

Literatuurlijst	79
Bijlage 1: Schema onderzoeksopzet	84
Bijlage 2: Wedstrijden schematisch	86
Bijlage 3: Vragenlijst fotowedstrijden	93
Bijlage 4: Antwoordformulieren wedstrijden	97
Bijlage 5: Interviews	121
Bijlage 6: Winnende amateur-foto's	148

Inleiding

Op dinsdagochtend 2 november 2004 stond de 27-jarige Aron Boskma met zijn auto voor het stoplicht op de Linnaeusstraat in Amsterdam te wachten. Opeens hoorde hij pistoolschoten, zag hij mensen wegspringen en dekking zoeken bij elkaar. Hij begreep niet wat er aan de hand was maar hoorde zeven schoten. Omdat hij vermoedde dat zijn vrienden nooit zouden geloven waar hij getuige van was geweest, pakte hij zijn mobiele telefoon met ingebouwde camera en maakte een foto van het slachtoffer. Op de foto was een levenloos lichaam te zien met een mes in de borst. Pas toen Boskma later bij zijn vrienden kwam, zag hij op teletekst dat de regisseur Theo van Gogh vermoord was en realiseerde zich waar hij getuige van was geweest. Doordat professionele fotografen pas op de plaats van het ongeluk arriveerden toen het lichaam al was afgedekt en de omgeving hermetisch werd afgesloten, was de foto van Boskma uniek. Ondanks de slechte kwaliteit van de foto werd het beeld geplaatst op de voorpagina van dagblad *Telegraaf* en werd het over de hele wereld verspreid. Deze foto werd hiermee het toonbeeld van het verschijnsel civiele (foto-)journalistiek.

Civiele (foto-)journalistiek is de afgelopen jaren fors toegenomen. Die ontwikkeling kan de fotojournalistiek fundamenteel gaan veranderen, kijkend naar de dominantie van amateur-fotografie bij de aanslagen in Madrid (2004), Londen (2005) en bij de tsunami in Zuidoost-Azië (2004). Deze gebeurtenissen gingen gepaard met een toename van het aantal wetenschappelijke publicaties over het fenomeen civiele (foto-)journalistiek, ook wel burgerjournalistiek genoemd. Uit de literatuurstudie over dit onderwerp komt geen eenduidige beschrijving van het verschijnsel naar voren. Civiele journalistiek wordt door de één als een nieuwe vorm van nieuws *maken* gezien, de ander beschrijft het als een *ondersteuning* van de professionele journalistiek. Tevens zijn er de wetenschappers die dit verschijnsel definiëren als een *reactie* van het publiek op de professionele journalisten. Van deze drie verschillende denkwijzen zal een aantal voorbeelden worden besproken.

Binnen de wetenschap is vooral veel geschreven over het ontstaan van het verschijnsel civiele journalistiek, wat het precies inhoudt en wat de verschillen zijn ten opzichte van professionele journalistiek. Steeds vaker wordt er onderzoek gedaan naar de gevolgen ervan, maar zelden wordt er aandacht besteed aan de manier waarop persfotografiewedstrijden omgaan met de toename van gepubliceerde foto's van burgerjournalisten in allerlei media. Dit onderzoek heeft als doel een beschrijving te geven van de manier waarop zes internationale (pers-)fotografiewedstrijden een houding aannemen ten opzichte van amateur-fotografen, waaronder civiele fotojournalisten, en welke factoren hieraan ten grondslag (kunnen) liggen. In dit kader wordt geanalyseerd in hoeverre de aangenomen houding ten opzichte van amateur-fotografie samenhangt met elementen zoals de leeftijd van de wedstrijd, de manier waarop de wedstrijd is gefinancierd en de wijze van jureren. Als uitgangspunt zijn aan de hand van de thema's *de organisatie*, *de wedstrijd*, *de jury('s)* en *de prijzen* deelvragen geformuleerd die eventuele invloedrijke factoren aan de orde moeten stellen. Deze

deelvragen worden per wedstrijd afzonderlijk beantwoord. De wedstrijden die in dit onderzoek centraal staan zijn:

- China International Press Photo Contest
- NPPA's Best of Photojournalism
- Pictures of the Year international
- International Photography Awards/ Lucie Awards
- Sony World Photography Awards
- World Press Photo

Ter beantwoording van de onderzoeksvragen is in dit onderzoek een aantal verschillende onderdelen aangebracht. Allereerst wordt in het theoretisch kader een contextualisering gegeven door middel van een literatuurstudie over de belangrijkste onderwerpen binnen dit onderzoek. Vervolgens wordt naar aanleiding van deze beschrijving de analyse naar de zes fotowedstrijden verricht. Door middel van een vragenschema wordt iedere wedstrijd in kaart gebracht op organisatorisch en inhoudelijk vlak. Met behulp van zowel informatie van de wedstrijdorganisatie zelf als van extern betrokken personen wordt een zo volledig mogelijk overzicht van cijfers en feiten tot stand gebracht. Vanuit dit overzicht wordt de basis gevormd voor een analyse dat zich richt op de toegankelijkheid voor amateur-fotografen.

Onder deze amateur-fotografen worden in dit onderzoek de civiele fotojournalisten gerekend, maar er zal blijken dat er veel verschillende soorten amateur-fotografen bestaan. En niet iedere wedstrijd is toegankelijk voor het complete scala aan verschillende typen amateurs. Voor een complete beantwoording van de vraagstelling wordt dan ook een categorisering aangebracht waarin de verschillende amateurs van elkaar worden onderscheiden. In deze categorisering komen de civiele fotojournalisten voor, en er is ook een categorie toegevoegd waaronder de zogenaamde 'gevoerde amateurs of semi-professionals' gerekend kunnen worden. Dit zijn geoefende fotografen die vaak niet te onderscheiden zijn van professionals. Maar ook de 'hobbyist', het soort amateur dat foto's maakt tijdens vakantie en van familie en vrienden, is opgenomen als aparte categorie. Tenslotte wordt een categorie gevormd door de 'foto-bloggers': het type amateur-fotograaf dat zijn foto's op het internet plaatst, bijvoorbeeld op een eigen website of weblog.

Aan de hand van deze categorisering is uiteengezet hoe toegankelijk de zes onderzochte fotowedstrijden zijn voor de verschillende typen amateur-fotografen. Een mogelijke uitkomst is dat een wedstrijd in haar reglementen stelt open te staan voor alle soorten amateurs. Maar houdt dit ook in dat een hobbyist daadwerkelijk prijzen wint? En hoe werkt dat met de civiele fotojournalisten? Komt een fotograaf zoals Aron Boskma met zijn foto gemaakt met mobiele telefoon in aanmerking voor een prijs bij een internationale persfotografiewedstrijd? Of werkt het in de praktijk anders? In dit onderzoek

komen opvallende verschillen aan het licht tussen de amateur-toegankelijkheid in theorie en de amateurs die in praktijk prijzen winnen. Hieraan kunnen interessante conclusies worden verbonden wat betreft de manier waarop door fotowedstrijden wordt geparticipeerd op de toename van civiele journalisten in de media.

Deze masterthesis begint met een theoretische verhandeling waarin een beknopte ontstaansgeschiedenis van de fotografie wordt beschreven en de belangrijkste moderne ontwikkelingen worden geschetst. De beschrijving van het medium zelf wordt opgevolgd door een onderwerp dat ingaat op het gebruik ervan in de pers. Na een korte geschiedenis van de persfotografie worden de recente ontwikkelingen op dit gebied behandeld. In het tweede hoofdstuk komt de onderzoeksopzet en de vraagstelling aan bod en wordt de relevantie van het onderzoek beschreven. Het derde hoofdstuk richt zich op het object van analyse, door in te gaan op de zes geanalyseerde wedstrijden. Hierbij wordt een algemene beschrijving van iedere wedstrijd gegeven en door middel van cijfers een beeld gegeven van de omvang van de wedstrijd en de verhoudingen van de verschillende soorten deelnemers. Dit algemene beeld wordt aangevuld met informatie uit interviews met betrokken personen. In hoofdstuk vier worden de resultaten van de analyse gepresenteerd waarbij de nadruk ligt op de gegevens die voor de beantwoording van de deelvragen relevant zijn. De beantwoording van de deelvragen komt in het vijfde hoofdstuk aan bod waarbij onder meer een antwoord wordt geformuleerd op de vraag welke factoren van invloed zijn voor de wijze waarop de wedstrijden omgaan met amateur-fotografie. Hierbij wordt ook gekeken naar feiten betreffende de financiering maar ook naar de doelstellingen van de wedstrijd en de wijze van jureren. Er wordt beschreven hoe de drie wedstrijden zich op deze gebieden tot elkaar verhouden en welk verband er kan bestaan ten opzichte van de (on-)toegankelijkheid voor amateur-fotografen. Al deze onderzoeksresultaten leiden uiteindelijk tot de conclusies in hoofdstuk zes.

1. Theoretisch & Historisch Kader

1.1 Inleiding

In het kader van dit onderzoek is het niet relevant een opsomming van de belangrijkste gebeurtenissen uit de fotografiegeschiedenis te geven, maar het is nuttiger een aantal ontwikkelingen te behandelen dat betrekking heeft op onderwerpen die terug komen in het onderzoek zelf. Allereerst is voor dit onderzoek meer specifiek de fotojournalistiek van belang. Fotojournalistiek, de systematische inzet van fotografie bij de verslaggeving van kranten en tijdschriften (Kester 2002), heeft zich in eerste instantie ontwikkeld binnen het 'genre' oorlogsverslaggeving. Dit zal dan ook als uitgangspunt gebruikt worden bij de beschrijving van de ontwikkeling van de persfotografie. Daarnaast komen onderwerpen als de waardering van fotograaf als beroep, het verschil tussen een professionele en amateur-fotograaf en moderne ontwikkelingen met betrekking tot digitalisering en civiele (foto)journalistiek aan bod. Op dit laatste wordt de nadruk gelegd omdat dit verschijnsel een belangrijk uitgangspunt vormt voor de rest van het onderzoek.

1.2 Ontwikkeling van de fotojournalistiek in de negentiende en twintigste eeuw.

In talloze overzichtswerken van de geschiedenis van de fotografie, wordt uitgebreid beschreven door welke uitvindingen van welke personen de fotografie is ontstaan. Zonder verder in details te treden kan gesteld worden dat de Fransman Joseph Nicéphore Niépce, zijn landgenoot en compagnon Louis Jacques Mandé Daguerre en de Engelsman William Henry Fox Talbot aan de wieg staan van de fotografie. (Kester 2002)

Aanvankelijk werd fotografie in de negentiende eeuw voornamelijk gebruikt voor het vastleggen van portretten, landschappen en stadsgezichten en nog nauwelijks als journalistiek medium. Maar al snel gingen steeds meer fotografen de mogelijkheden ontdekken om met deze techniek nieuwsgebeurtenissen vast te leggen en te tonen aan het grote publiek. Oorlog was gegarandeerd nieuws, met als gevolg dat de fotografen hun apparatuur, die door de technologische ontwikkelingen inmiddels ook buiten de studio gebruikt kon worden, mee naar de slagvelden gingen nemen. (Knightley 2003) Hiermee kwam halverwege de negentiende eeuw het genre van de oorlogsfotografie op. De Mexicaanse oorlog (1845-1848) was de eerste gefotografeerde oorlog, maar van meer journalistieke waarde zijn de beelden van de Krim-oorlog (1854-1856) en de Amerikaanse Burgeroorlog (1861-1865). Er werden voor het eerst talrijke verhullende foto's gemaakt van de slagvelden. Om het publiek te bereiken werden deze foto's nagetekend en tot een houtgravure gemaakt. Deze werd vervolgens gebruikt door de, inmiddels steeds populairder wordende, geïllustreerde pers. Het voordeel van deze houtgravures was dat ze tegelijk met de tekst in hoogdruk konden worden afgedrukt. Nadeel was echter dat het maken van de gravures erg tijdrovend was. (Wisman 1994) Daarnaast had de maker van de gravure de mogelijkheid de foto te 'interpreteren' met als gevolg dat het beeld vaak veel gedramatiseerder werd weergegeven. Toch kan de gravure van de foto worden beschouwd als een voorloper van de latere persfoto. Slechts een aantal decennia later

verschenen er al echte foto's in de geïllustreerde weekbladen en door de voortschrijdende techniek werd het mogelijk de fotografie een prominenter functie te laten vervullen in het weergeven van de actualiteit. Vanaf 1882, toen Georg Meisenbach zijn halftoonprocédé – met als resultaat de zogenaamde 'autotypie'- introduceerde, werd het mogelijk foto's af te drukken op krantenpapier. Langzaam kwam de fotografische reproductie op gang en in 1910 werd het halftoonprocédé door de dagbladpers algemeen toegepast. (Kester 2002)

De negentiende eeuw werd een periode vol veranderingen waarin naast allerlei technologische ontwikkelingen het opvoeren van de snelheid waarmee berichten en foto's aan de kranten konden worden doorgegeven belangrijk werd bevonden. Kester (2002) beschrijft dat in 1927 technische transmissie van persfoto's mogelijk werd en wel in de vorm van radiografisch overgebrachte foto's. Ondanks dat deze techniek de scherpte van het fotobeeld aanzienlijk verminderde bleef het tot in de jaren vijftig in gebruik. In de decennia hierna werden steeds betere mogelijkheden ontworpen zoals transmissies via de kabel (telefonisch), via radiogolven en ten slotte per satelliet en via de glasvezelkabel (internet). Ondertussen werd met de ontwikkeling van een meer professionele status voor de fotojournalist in de jaren vijftig een begin gemaakt. (Kester 2002)

1.3 Professionalisering: de waardering van fotograaf als beroep.

In dit deel van het onderzoek wil ik de professionalisering van fotografie als beroep verkennen. De opvatting dat een fotograaf via foto's informatie aan het publiek verschaft, werd in de jaren vijftig van de vorige eeuw steeds belangrijker. Fotojournalistiek werd binnen de journalistiek steeds meer beschouwd als een beroepsactiviteit die kon worden aangemerkt als een journalistieke verdienste. Dit leidde onder meer tot de oprichting van verschillende beroepsorganisaties en –verenigingen, vakopleidingen en beroepscodes. (Kester 2002) Ook het ontstaan van persfotografiewedstrijden kan in het kader van deze professionalisering worden bekeken. In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk zal worden beschreven dat belangrijke fotowedstrijden in deze periode werden opgericht en welke ontwikkelingen volgden.

Wat is een professionele fotograaf?

De erkenning van fotograaf als beroep is tegenwoordig dus een feit maar de vraag wat iemand een professionele fotograaf maakt blijft gecompliceerd. Beantwoording van deze vraag brengt moeilijkheden met zich mee omdat net als bij veel andere artistieke beroepen professionaliteit niet vanzelfsprekend is. Een dokter is bijvoorbeeld per definitie professioneel want zonder een studie geneeskunde kan men geen arts worden. Maar bij fotografen ligt dit anders. Ruth Eichhorn zegt hierover: 'Als je fotografie hebt gestudeerd en je gaat werken als fotograaf, dan ben je dus feitelijk een professional. Maar er zijn ook veel professionals met een andere achtergrond.'¹ Naast de vraag wat iemand een professionele fotograaf maakt is van belang te weten wat vervolgens onder een professionele fotograaf moet worden verstaan. Cultuursocioloog Bart Hofstede (1995) zegt hierover: 'Er bestaat een intrigerende tegenstelling tussen de maatschappelijke aanwezigheid en betekenis van fotografie en de maatschappelijke status van fotografen'. Hiermee doelt hij onder meer op de

¹ Interview met Ruth Eichhorn: zie bijlage 5.

onduidelijkheid die ontstaat als iemand zegt van beroep fotograaf te zijn. Om de gedifferentieerdheid binnen dit begrip te illustreren vroeg Hofstede aan tien professionele fotografen wat hun beroep is. De antwoorden varieerden van 'fotograaf' tot 'kunstenaar', 'beeldend kunstenaar' en zelfs 'hobbyist', 'amateur'. Eén fotograaf reageerde met de volgende woorden: 'Waar heb je het over? Welk beroep, fotograaf, fotojournalist, reclamefotograaf, technisch fotograaf? Iemand die pasfoto's maakt is ook fotograaf. Het is een vrij beroep, iedereen kan het doen.' (Hofstede 1995)

Een actueel voorbeeld in het kader van deze onduidelijkheid rondom het begrip 'professioneel fotograaf' is de discussie die begin 2008 ontstond rondom een nominatie voor de Zilveren Camera, en prijs voor de beste persfoto van het jaar. De fotograaf Sjoerd Hilckmann was tijdens het maken van de door de wedstrijd genomineerde fotoserie in Uruzgan werkzaam voor het ministerie van Defensie en volgens de tegenstanders van deze nominatie maakt een Defensiefotograaf geen journalistieke onafhankelijke foto's, maar 'promotiemateriaal' en 'propaganda'. (*De Volkskrant* 15-01-2008) Joep Lennarts, bestuurslid van de Zilveren Camera en voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Fotojournalisten (NVF), noemde de genomineerde foto's 'reclamefotografie van het leger'. (*NRC Handelsblad* 16-01-2008) Fotograaf Jan Banning onderbouwde zijn kritiek door te stellen dat een 'fotograaf in dienst bij Defensie draagvlak moet creëren voor wat het Nederlandse leger daar doet.' Fotograaf Geert van Kesteren vulde dit aan door te stellen: 'Wat zeggen die foto's nou precies? Dat onze jongens goed werk doen? De gruwelijkheden staan er niet op. Een journalist moet zoeken naar een andere waarheid.' (*De Volkskrant* 15-01-2008) Banning zegt over de taken van een goede fotojournalist: 'Soms zijn freelance journalisten *embedded* of werken ze samen met organisaties en dat kan leiden tot fricties; een goede journalist houdt zich in zo'n geval bij zijn primaire taak: het openbaar maken van wat in zijn ogen waarheid is.' Fotojournalist Geert van Kesteren voegt hieraan toe: 'Een goede fotojournalistieke foto toont de waarheid die zo wreed is, dat hij niet ontkend kan worden. Daarom heten wij fotojournalisten en geen defensiefotografen.' (*De Volkskrant* 17-01-2008) Na deze uitspraken woekerde in de pers en op vakwebsites de discussie aan over wat waarheid is en of een fotojournalist deze in een oorlogssituatie kan vastleggen.² Maar de discussie ging vooral in op het idee dat een beroepsfotograaf niet per definitie een goede fotojournalist is. Lennarts zei hierover: 'Er is een verschil tussen nieuwsfoto's en journalistieke foto's. Een nieuwsfoto kan gemaakt worden door een amateur die toevallig ter plaatse is. In de fotojournalistiek gaat het erom alle kanten van een verhaal te laten zien.' (*NRC Handelsblad* 16-01-2008)

² Bijvoorbeeld 'Zilveren Camera: beroeps prijs of journalisten prijs?' op *Photoq*; 'Lol is eraf voor Zilveren Camera' op *Villamedia* en 'Ophef over nominatie Zilveren Camera voor Defensiefotograaf' op *Digifotopro*.

Het door de Zilveren Camera genomineerde beeld van de Defensiefotograaf Sjoerd Hilckmann. De foto maakt onderdeel uit van een serie waarmee Hilckmann uiteindelijk de derde prijs won in de categorie Buitenlands Documentaire Fotografie. Bron: Zilveren Camera.

Naar aanleiding van deze voortdurende onduidelijkheid en discussie rondom het begrip ‘professionele (pers-)fotograaf’ is in dit onderzoek een overzicht aangebracht waarin de belangrijkste kenmerken uiteen worden gezet. De basis voor deze opsomming is tot stand gekomen aan de hand van de theorieën van communicatiewetenschapper Mark Deuze en journalist Roy Greenslade, de richtlijnen die zijn opgesteld vanuit de NVF (Nederlandse Vereniging voor Fotojournalisten) en uit interviews met deskundigen uit de fotografiewereld.³ In Tabel 1 op pagina 14 is het schema weergegeven waarin deze kenmerken zijn terug te vinden. Maar eerst zullen de theorieën van Deuze, Greenslade, de beschrijving van de NVF en de uitspraken afkomstig uit de interviews beschreven worden.

Journalist en communicatiewetenschapper **Mark Deuze** (2004) beschrijft in zijn boek *Wat is Journalistiek?* wat de professionele kenmerken zijn van een (foto-)journalist. Ondanks dat Deuze zich weliswaar voornamelijk op schrijvende journalisten richt, betreffen het kenmerken die toepasbaar zijn op de journalistiek in het algemeen en dus ook kunnen worden gehanteerd als mogelijke rolopvattingen van een persfotograaf. Hij beschrijft de volgende beroepsopvattingen:

- Het bieden van een analyse, interpretatie en/of opinie.
- Nieuws en informatie snel en/of objectief verschaffen.
- Het kritisch volgen van misstanden, overheid en bedrijven.
- Het opkomen voor bepaalde groepen en/of sociaal zwakkeren.
- Het publiek (intellectueel, cultureel, politiek) opvoeden en/of helpen.
- Het bieden van vermaak, ontspanning en/of entertainment.

Deuze constateert dat naarmate de professionalisering van de journalistiek in de loop van de twintigste eeuw meer gestalte kreeg, de verschillende rolopvattingen steeds meer in elkaar op gingen.

³ De interviews zijn opgenomen in bijlage 5 en kunnen tevens worden geraadpleegd voor een beschrijving van de experts.

Als resultaat ziet hij een 'buitengewoon pluralistische beroepsgroep', waarbij mensen tegelijkertijd verschillende (en soms tegenstrijdige) opvattingen, waarden en normen koesteren als definiërende kenmerken voor het vak. Deze interactie tussen waarden en normen kan soms ingewikkelde situaties opleveren, bijvoorbeeld bij de soms paradoxale combinatie van maatschappelijke dienstbaarheid en volstrekte autonomie. Deze twee waarden staan volgens Deuze centraal in de journalistieke zelfperceptie en veronderstellen zowel betrokkenheid als afstandelijkheid. Wat Deuze verder als opvallend resultaat van zijn onderzoek beschrijft is dat het merendeel van de professionele journalisten het verschaffen van informatie een zeer belangrijke functie van de journalistiek vinden. Dit maakt de journalistiek volgens hen in vergelijking met andere beroepen een **verantwoordelijk** beroep. (Deuze 2004, 160-161)

Journalist **Roy Greenslade** (2005), tevens mediacommentator en professor journalistiek aan London's City University, geeft aan dat een professionele persfotograaf zich volgens hem onderscheidt van de amateurs doordat hij 'enerzijds de gebeurtenissen in het juiste kader kan plaatsen en anderzijds in staat is om keuzes uit het aanbod te maken zodat de lezers en kijkers het nieuws snel tot zich kunnen nemen.' Greenslade legt dus de nadruk op het beheersen van journalistieke technieken.

Ellie Speet, secretaris van de **NVF**, de sectie fotojournalisten van de **NVJ** (Nederlandse Vereniging van Journalisten) legt uit dat alleen professionele fotografen lid kunnen worden van de NVF en dat hier als eis voor wordt gesteld dat de fotograaf foto's levert aan (nieuws-)media. Een lijst met kenmerken of vereisten waaraan volgens de NVF een professionele fotograaf moet voldoen bestaat niet, wel moet de fotograaf kunnen aantonen het merendeel van zijn arbeidsinkomsten uit fotografie te halen.⁴ Renate de Vries van de Ledenadministratie van de NVJ/NVF vult dit aan door te vertellen dat dit in praktijk inhoudt dat een fotograaf minimaal bijstandsloon moet verdienen met fotojournalistieke activiteiten en minstens zo'n twintig uur per week werkzaam moet zijn als fotograaf. Belangrijk is dat de fotograaf het fotograferen niet als bijbaantje heeft, maar het als zijn hoofdkomen beschouwt en belangrijker: ervan kan leven. Hierbij wordt ook rekening gehouden met fotografen die in landen verblijven waar de kosten voor het levensonderhoud lager of hoger zijn de Nederlandse standaarden. Hier wordt de inkomenseis op aangepast. De Vries zegt bij de behandeling van ledenaanvragen verder voornamelijk op 'het totaalplaatje' te letten. Er is geen vaste lijst met kenmerken waaraan een lid van de NVF moet voldoen, maar er wordt bij een aanvraag tot lidmaatschap wel een ballotage gestart waarbij verschillende zaken worden bekeken. Hierbij wordt met name gekeken naar opleidingen en werkterrein. Bij dit laatste geldt dat kritisch gelet wordt op het soort mediabedrijf waarvoor de fotograaf werkzaam is en of deze bijvoorbeeld niet te commercieel van aard is. Met 'commercieel' worden zaken als reclamefotografie of portretten van acteurs of televisiepersoonlijkheden bedoeld. 'Kortom, zaken die niet bijzonder veel te maken hebben met een journalistiekcommerciële kant van het vak, zoals betaald foto's maken van een concert, evenement of persconferentie, dat wel is' aldus Lars Pasveer van *Villamedia*, een uitgave van de NVJ/NVF.⁵ Aangezien de NVF een nationale organisatie is, moeten haar leden voor een Nederlandse

⁴ Informatie verkregen uit een telefoongesprek met Ellie Speet (16/07/08).

⁵ Informatie verkregen uit een e-mail van Lars Pasveer (05/08/08).

opdrachtgever werken. De opdrachten die de fotograaf voor deze werkgever volbrengt moeten 'journalistiek onafhankelijk' zijn en het mag niet alleen pure reclame of bedrijfsjournalistiek betreffen. Bij het aanmeldingsformulier moeten contacten en referenties worden ingevuld, die door de NVF worden benaderd. Hierbij wordt volgens de Vries veel gebruik gemaakt van het brede netwerk van Ellie Speet. Zo wordt het arbeidsverleden, de huidige werksituatie en de toekomst van de fotograaf gecontroleerd. Nog studerende of pas afgestudeerde studenten kunnen op deze manier, bijvoorbeeld door een mooie stagebeoordeling, toch toegelaten worden omdat de NVF vertrouwen heeft in hun toekomstige situatie. Als de NVF twijfelt bij een aanvraag wordt bijvoorbeeld gevraagd of de fotograaf zijn portfolio of eventuele publicaties kan laten zien.⁶

De laatste bron binnen deze verkenning naar de kenmerken van een 'professionele (foto-)journalist' is een aantal deskundigen uit de fotografiewereld. Tijdens de *World Press Photo Awards Days* in april 2008 in Amsterdam heb ik interviews afgenomen en hierin gevraagd wat de belangrijkste kenmerken zijn van een professionele fotograaf. Waarin onderscheidt deze zich van 'de amateur'? Volgens oprichter en directeur van het fotografiefestival *Visa Pour l'Image*, Jean-Francois Leroy gaat het om het hebben van een **bepaald werkkerrein**, waar een amateur niet komt. Hierover zegt hij: 'Ik heb nog nooit een amateur gezien in Bosnië of in de Gaza...' Verder werd het kunnen **volbrengen van een opdracht** door een aantal experts genoemd. Onder meer door Magdalena Herrera, Art Director bij *National Geographic* in Frankrijk, die vanuit haar eigen ervaring redeneert. 'Voor mij is het werken met een professional belangrijk omdat ik hem twee weken op pad kan sturen voor een opdracht. En stel je voor: ik stuur hem naar een land waar hij nog nooit is geweest, het regent of sneeuwt er, de auto die er zou zijn is er niet, degene die hij zou fotograferen komt niet opdagen, kortom: barre omstandigheden. En toch komt hij terug met een publiceerbaar verhaal van hoe het er daar aan toe gaat.' Het kunnen **vertellen van een verhaal** is een belangrijk vereiste dat Herrera aan als opdrachtgever aan fotografen stelt. 'Een professional moeten weten hoe hij zijn foto's moet rangschikken om zijn verhaal te vertellen' zegt ze hierover. Dit kenmerk wordt ook door Ruth Eichhorn, Director of Photography bij *GEO Magazine*, genoemd: 'Iedere amateur kan één goede foto maken, maar om een verhaal te vertellen moet je de ervaring en toewijding hebben en natuurlijk de kunst beheersen.' Maria Mann, Managing Director bij *European Pressphoto Agency (EPA)* is het hiermee eens: 'Een professional moet een opdracht kunnen volbrengen, terugkomen met een verhaal dat gepubliceerd kan worden. En niet alleen maar op het juiste moment op de juiste plaats aanwezig zijn.' Ook Santiago Lyon, Director of Photography bij *The Associated Press*, legt de nadruk op deze kenmerken.

Stephen Mayes, directeur van het agentschap *VII Photo Agency* in New York en secretaris van de *World Press Photo* jury, legt de nadruk op het beheersen van **journalistieke techniek**. 'Het is een discipline voor het omgaan met informatie, die amateurs vaak missen en professionals moeten hebben.' Mayes geeft verder aan dat belangrijke professionele kenmerken volgens hem **reputatie** en **garantie** zijn. Dit verduidelijkt hij met de volgende woorden: 'Een professional heeft zijn reputatie, of die van zijn opdrachtgever, en dat vergemakkelijkt dingen. Een professional is meer genoodzaakt na

⁶ Informatie verkregen uit een telefoongesprek met Renate de Vries (16/07/08).

te denken over de positie die hij aanneemt. Daarnaast helpt het mij bij het begrijpen van een foto als ik weet wie het gemaakt heeft en hoe deze fotograaf te werk gaat.' Gary Knight, oprichter van *VII Photo Agency* en contractfotograaf bij *Newsweek* is het met Mayes eens 'Het blijft beter om te weten wie de fotograaf is en hierdoor een bepaalde garantie te hebben van vertrouwen en integriteit'.

Een ander kenmerk dat een professional volgens deskundigen moet bezitten is een **kritische houding**. Mayes durft globaal te stellen: 'Een professional stelt vragen, een amateur neemt dingen aan.' Ook Herrera spreekt over deze kritische houding: 'Het gaat om de vraag: waarom maak je deze foto? Mary-Anne Golon, Director of Photography bij *Time Magazine*, en Per Folkver, Photo-Editor-in-Chief bij *Politiken*, vinden het belangrijkste kenmerk van een professionele fotograaf het wijden van een **carrière** aan fotografie. Golon vertelt: 'Professionals maken er hun carrière van. Ze zijn serieus, toegewijd en wijden hun leven eraan. Dat is wat anders dan het hebben van een hobby in het weekend.' Folkver stelt: 'Een professional leeft van zijn vak, een amateur niet.'

Wat zijn de belangrijkste kenmerken van een professionele persfotograaf?

- Het hebben van een bepaald **werkterrein**, waar een amateur niet komt.
(Leroy)
- Het kunnen **volbrengen van een opdracht**.
(Herrera; Lyon; Mann)
- Het kunnen **vertellen van een verhaal**.
(Deuze; Eichhorn; Herrera; Lyon; Mann; Mayes)
- Het beheersen van **journalistieke techniek**.
(Greenslade; Herrera; Mayes)
- Een **kritische houding**.
(Deuze; Herrera; Mayes)
- **Reputatie en garantie**.
(Golon; Knight; Mayes)
- **Carrière/ merendeel inkomen uit fotografie**.
(Folkver; Golon; NVF)
- **Informatie verschaffen**.
(Deuze; Herrera)
- **Journalistieke onafhankelijkheid**
(NVF)

Tabel 1: Kenmerken professionele persfotograaf.

In dezelfde interviews vroeg ik de deskundigen kenmerken van amateur-fotografen te geven en dit bleek moeilijker. Voornamelijk kwam de 'losse en vrijblijvende werkstijl' naar voren. Lyon zegt hierover

'Een amateur is nergens aan verbonden dus kan vrijblijvender aan het werk gaan. Hij hoeft niet aan een opdracht te voldoen.' En Eichhorn: 'Amateurs maken vaak singles'. (Losse foto's die niet deel uitmaken van een bredere context of een fotoverhaal.) Aan de kenmerken van amateur-fotografen zal later in dit onderzoek aandacht worden besteed. Allereerst volgt een beschrijving van een tweede moderne ontwikkeling: digitalisering.

1.4 Recente ontwikkelingen: digitalisering

In het jaar 1989 werd het 150-jarig jubileum van de fotografie gevierd. Maar door verschillende critici werd zij bij deze gelegenheid dood verklaard. Nieuwe technieken, zoals de digitale optekening van de werkelijkheid, zouden haar verdringen en oude hebben al een deel van haar taken overgenomen. (Stigter 1995) Professor Architecture and Media Arts and Sciences aan het *Massachusetts Institute of Technology* William Mitchell schrijft hierover: 'Vanaf de viering van haar 150-jarig bestaan was de fotografie dood – of preciezer radicaal of definitief verdrongen.' (Oosterbaan Martinius 1995, 199) Deze doodverklaring van de fotografie had grotendeels te maken met de door de digitalisering gecreëerde mogelijkheden tot beeldmanipulatie. Ondanks dat het manipuleren van foto's in het analoge tijdperk ook voorkwam, werd het met de komst van geavanceerde computerprogramma's en moderne cameratechnieken steeds gemakkelijker (en verleidelijker). Karlijn Timmermans (2006, 13) concludeert dat 'het nooit onmogelijk is geweest om beelden te bewerken maar het digitale beeld per definitie te bewerken en zelfs te genereren is waardoor de notie van authenticiteit is aangetast.' De fotojournalistiek, een genre dat een impliciete pretentie van waarheid en natuurgetrouwheid met zich draagt (Oosterbaan Martinius 1995, 204), zou zich volgens experts in een crisis begeven doordat de geloofwaardigheid door de ongekeerde manipulatiemogelijkheden in het geding kwam.

De digitale revolutie kwam op rond 1980 met de komst van de digitale camera en heeft ingrijpende veranderingen op het gebied van fotografie teweeggebracht. De mogelijkheden tot beeldbewerkingen waren nog nooit zo groot en de introductie van het softwareprogramma *Photoshop* van Adobe in 1990 werd gezien als een grote sprong in de ontwikkeling van de digitale fotografie. (Uytterhaegen 2005) De digitale revolutie bracht niet alleen vernieuwingen op fototechnisch vlak, ook de beroepspraktijk van fotografen onderging veranderingen. Door de digitalisering werd het bewerken van foto's in de donkere kamer immers overgenomen door de computer. In praktijk betekende dit dat de fotojournalist vaak gedwongen was dit over te laten aan de digitale vormgever van de krant, deze zat immers toch al achter de computer. Bijzonder hoogleraar Journalistiek en Samenleving aan de Erasmus Universiteit Rotterdam Werna Oosterbaan Martinius denkt dat zij gezien hun oriëntatie en beroepsopvatting veel minder respect hebben voor de oorspronkelijke opname dan de fotograaf die de opname heeft gemaakt. (Oosterbaan Martinius 1995) Volgens hem werd de positie van de fotograaf er dus niet sterker op. Bijzonder Hoogleraar Fotografie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam Frits Gierstberg wijst eveneens op de vergrote invloed van de beeldredacteur op het uiterlijk en de inhoud van de geplaatste foto's waardoor het beroep van de fotograaf er anders uit ging zien. (Gierstberg 1995)

Ook Jos de Mul (1995), hoogleraar wijsgerige antropologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, gaat in zijn artikel *Modale Fotografie* in op de door de digitalisering veroorzaakte veranderingen voor de fotografische praktijk. Hij is het eens met de constatering dat de digitale ontwikkelingen enerzijds nieuwe vaardigheden van de fotograaf vereisen maar anderzijds fotografen dwingen de uiteindelijke 'beeldredactie' van hun foto's in handen te geven van de snel in omvang groeiende beroepsgroep van digitale beeldbewerkers. Interessant is volgens de Mul ook de manier waarop de digitalisering een uitdaging voor de *theorie* van de fotografie vormt. Hij onderbouwt dit door te stellen dat de digitalisering vergaande implicaties heeft voor de status van het fotografische beeld. (De Mul 1995) Hiermee doelt hij op een belangrijk discussieonderwerp dat al eerder ter sprake kwam: de status van het fotografische beeld en de rol van digitale manipulatie hierin. Een redelijk recent en inmiddels vaak besproken voorbeeld is de foto die gemaakt werd na de bomaanslagen in Madrid (2004). De foto werd in verschillende kranten gepubliceerd, maar geen twee foto's waren het zelfde. Wat bleek was dat op het originele beeld bloederige ledematen te zien waren. Door de lezers te 'beschermen' tegen dit schokkende element in de foto heeft een aantal Engelse kranten de foto bewerkt. Doordat iedere krant dit op haar eigen manier deed viel het onder het publiek op en wakkerde de discussie over de manipulatie van persfoto's weer aan.⁷

Foto van de bomaanslagen in Madrid (2004). Onder meer *The Daily Telegraph* 'photoshopte' steentjes over het deel van de foto waar een losgerukt lichaamsdeel ligt, op deze afbeelding gemarkeerd door een witte cirkel. De foto is gemaakt door *El Pais*-fotograaf Pablo Torres Guerrero en internationaal verspreid door *Reuters* en *AP*. Bron: Photoq

Dit verwijt van aantasting van de objectiviteit van de fotografie is volgens de Mul slechts te begrijpen in het licht van de opvatting dat 'de fotografie zich onderscheidt van andere representatievormen, zoals de schilderkunst, doordat zij een objectief bewijs levert van het bestaan van het afgebeelde.' (De Mul 1995, 17) Twee auteurs die met hun verdediging van dit realisme een belangrijke stempel hebben gedrukt op de theorie en discussies over de fundamenteën van fotografie zijn Susan Sontag en Roland Barthes. Zij hebben zich op hetzelfde gebied geprofileerd en vormen met hun, inmiddels wel wat verouderde, standaardwerk een belangrijk onderdeel van de theorievorming van de fotografie. Nog

⁷ Interessant in het kader van deze discussie is het artikel 'Aanslag in beeld: met of zonder stoffelijke resten?' op *Photoq* waarin onder meer de link naar de betreffende krantenpagina's is opgenomen en verwezen wordt naar de weerslag van een discussie over manipulatie binnen het bestuur van de NVF (Nederlandse Vereniging van Fotojournalisten).

vaak worden Sontag en Barthes in artikelen over fotografie geciteerd. Ook de Mul doet dit en haalt de theorie van Barthes aan waarin hij betoogt dat de foto een indexicaal teken is en dat zij een bewijs is dat het afgebeelde 'er is geweest'. (Barthes 1993) Maar de Mul geeft ook aan dat zowel Sontag als Barthes hier aan toe voegen dat de foto naast het weergeven van de realiteit een tweede codering ondergaat. De keuze van het onderwerp, compositie, lens, filters, papiersoort, chemisch procédé, de context waarin de foto wordt geplaatst en het onderschrift: dit alles legt een tweede, connotatieve betekenis over de zuivere fotografische denotatie heen. Een belangrijke opmerking in dit kader is dat juist door de veronderstelde objectiviteit van een foto, het ook beter in staat is om te liegen. Ondanks de secundaire codering en beeldbewerking (iets dat ook in het analoge tijdperk al voorkwam) is bij een foto de suggestie van waarheid vaak groter dan bij bijvoorbeeld een schilderij.

De Mul stelt dat in dit licht bezien de digitale revolutie het wezen van de fotografie heeft geraakt. De digitale foto is niet langer een indexicale afdruk van het afgebeelde, maar een vertaling van een analogo beeld in een serie enen en nullen, een 'digitale reconstructie van het origineel'. De Mul concludeert dat de digitale foto om die reden niet meer kan gelden als een objectief bewijs van het bestaan van het 'afgebeelde' waarbij hij wel benadrukt dat dit niet betekent dat de magie van het fotografische beeld is weggenomen. De Mul wil spreken van een 'nieuw werkelijkheidsdomein': zoals de analoge fotografie een venster vormde dat toezicht bood op de fysische wereld, biedt de digitale fotografie uitzicht op een virtuele realiteit. Digitale foto's kunnen beschreven worden als *simulacra*⁸: beelden waaraan geen werkelijkheid voorafgaat, kopieën zonder origineel. (De Mul 1995)

Een mogelijkheid van de digitale cultuur is dat tegenwoordig fotografen hun foto's via het internet naar hun opdrachtgever zenden en digitale beeldbewerking als vorm van retouche tot op zekere hoogte is geaccepteerd. Frits Gierstberg (2005) vindt dat wat betreft de ontwikkelingen van de fotografie niet langer gesproken moet worden over digitale beeldmanipulatie, maar vindt het interessanter te kijken naar de samensmelting van fotografie met andere media, waarbij de computer het centrale 'gereedschap' wordt. Op het internet vermengen verschillende media zich met elkaar wat voor oneindig veel mogelijkheden heeft gezorgd. Zo heeft vrijwel iedere krant tegenwoordig een webversie waar vaak mogelijkheden worden gecreëerd voor interactiviteit met de lezers. Er is een toenemende participatie van het publiek zichtbaar wat in de door de technologische ontwikkelingen gecreëerde publicatiemogelijkheden een vruchtbare bodem vindt. Dit heeft geleid tot een verschijnsel dat in de volgende paragraaf wordt benaderd: civiele journalistiek.

1.5 Recente ontwikkelingen: civiele journalistiek

1.5.1 Inleiding

Tegenwoordig kan bijna iedereen met zijn mobiele telefoon een foto maken en deze naar de redactie van een krant mailen. Vaak laat de kwaliteit van zo'n foto te wensen over en weet de amateur niet hoe een goede foto gemaakt moet worden. In principe zou zo'n foto het dus niet winnen van de foto van een professionele persfotograaf. Maar toch is dit niet helemaal waar.

⁸ Vrij naar Jean Baudrillard's theorie 'Simulacres et Simulation' uit 1981.

Een voorbeeld hiervan is de foto van de moord op Theo van Gogh (2004), die op de voorpagina van Nederlandse dagbladen werd gepubliceerd en waarbij *de Telegraaf* de primeur had.⁹ De toevallige voorbijganger Aron Boskma was ooggetuige van de moord op de regisseur toen hij met zijn auto voor het stoplicht stond te wachten. Hij zegt hierover in *de Telegraaf*: 'Ik zat in mijn auto in de Linnaeusstraat te wachten voor het stoplicht, toen ik opeens pistoolschoten hoorde. Achter me zag ik mensen wegspringen en dekking zoeken bij elkaar, maar ik wist niet wat er aan de hand was. Er werd zeven keer geschoten. (...) Omdat ik vermoedde dat mijn vrienden nooit zouden geloven wat ik had gezien, pakte ik mijn mobiele telefoon met ingebouwde camera en maakte een foto. Pas toen ik later bij mijn vrienden kwam, zag ik op teletekst dat het Theo van Gogh was.'¹⁰ Doordat professionele fotografen pas op de plaats van het ongeluk arriveerden toen het lichaam al was afgedekt en de omgeving hermetisch werd afgesloten, was de foto van de burger een unicum. Ondanks de slechte kwaliteit van de foto werd het beeld geplaatst op de voorpagina van dagblad *de Telegraaf*. Het werd hiermee het toonbeeld van civiele journalistiek, ook wel 'burgerjournalistiek' genoemd. Maar ook de dominantie van amateur-foto's bij de aanslagen in Madrid (2004), Londen (2005) en bij de tsunami in Zuidoost-Azië (2004) gaven aan dat deze ontwikkeling de fotojournalistiek fundamenteel kan gaan veranderen.

Amateur-foto van een vermoorde Theo van Gogh op de voorpagina van *de Telegraaf*. Bron: Jan Edward Photography Weblog

⁹ Naar aanleiding van de plaatsing van de amateur-foto werden artikelen geschreven zoals het op de website van *RTL Nieuws* verschenen: 'Telegraaf toont foto lijk van Van Gogh'.

¹⁰ http://jan_edward.blogspot.com/2004_10_31_archive.html (16/06/2008)

1.5.2 Wat is civiele journalistiek?

Bovengenoemde voorbeelden gingen gepaard met een toename van het aantal wetenschappelijke publicaties over het fenomeen civiele (foto-)journalistiek. Hierin wordt niet consequent een bepaalde beschrijving van het verschijnsel gegeven. Civiele journalistiek wordt door de één als een nieuwe vorm van nieuws *maken* gezien, de ander beschrijft het als een *ondersteuning* van de professionele journalistiek en er zijn ook wetenschappers die dit verschijnsel definiëren als een *reactie* van het publiek op de professionele journalisten. Van deze drie verschillende denkwijzen zal een aantal voorbeelden worden besproken.

Dan Gillmor (2004) wijst de aanslagen op de *Twin Towers* in New York (2001) aan als 'hét moment waarop het voormalige publiek nieuwsmaker werd'. Hij schrijft dat dankzij de nieuwe publicatiemiddelen beschikbaar op het internet het nieuws rondom deze ramp niet alleen geproduceerd werd door de dominerende nieuwsorganisaties, maar ook door normale mensen die wat te zeggen of te tonen hadden. Gillmor ziet in de komst van civiele journalisten een evolutie van journalistiek als een *hoorcollege* naar journalistiek als een *werkgroep*. Er is volgens hem een ontwikkeling gaande van de twintigste-eeuwse massamediastructuur naar een meer op de publieke opinie gefundeerd, democratisch systeem. Gillmor schrijft dat tot in de twintigste eeuw het nieuws door de grote nieuwsconcerns werd gebracht als in een *hoorcollege*: de consument kocht het, of kocht het niet. Vervolgens kon een ontevreden lezer of kijker een brief schrijven, en misschien werd deze geplaatst in de krant. Maar dat was dan dat, aldus Gillmor. De verslaggeving van de toekomst vergelijkt hij met een *werkgroep* of een conversatie. Het communicatienetwerk wordt een medium voor ieders stem en de *nieuwsconsument* wordt de *nieuwsproducent*.

Ook Ron Miller (2005) beschouwt civiele journalisten als *nieuwsmakers*. Hij benadrukt dat civiele journalisten voornamelijk nieuws produceren dat betrekking heeft op onderwerpen uit hun eigen belevingswereld en woonomgeving. Ter illustratie citeert hij Joseph Lasica (Miller 2005), één van de oprichters van de civiele mediaorganisatie *Ourmedia.org* en journalist voor onder meer de *New Media Musings Weblog*, dat als doel heeft om over de veranderingen binnen de media te informeren. Lasica zegt dat het er bij civiele journalistiek om gaat dat mensen de mogelijkheden van de media gebruiken om zelf een inhoud te maken die ook voor henzelf bedoeld is. Volgens Lasica willen zij geen passieve consumenten meer zijn, maar ontwerpers en producenten.

Jon Marshall (2005), Richard Sambrook (2005) en Steve Outing (2005) behoren tot de tweede soort groep en zijn van mening dat civiele journalistiek *ondersteunend* is voor de professionele journalistiek. Marshall schrijft dat civiele journalisten met behulp van onder meer weblogs, telefooncamera's en digitale videorecorders *helpen* bij de verslaggeving. Civiele journalisten werken volgens hem ondersteunend doordat zij hiermee een goede context creëren door de verschillende achtergronden die ze hebben en - al dan niet onbewust - druk uitoefenen op professionele journalisten om beter werk te gaan leveren. Sambrook beschrijft aan de hand van het voorbeeld van de Britse omroep *BBC* dat in bepaalde gevallen civiele journalistiek een noodzakelijke aanvulling is op de professionele journalistiek. Hij geeft het voorbeeld van de verslaggeving van de bomexplosies in de Londense metro (2005) waarbij de *BBC* hoofdzakelijk gebruik heeft gemaakt van film- en fotomateriaal gemaakt door burgers. Sambrook stelt dat de *BBC* vanaf toen het contact met haar publiek als een samenwerkingsverband is gaan zien, dat voornamelijk in het geval van rampen wordt aangehaald.

Outing deelt de ideeën van Sambrook. Hij benadrukt ook de ondersteunende werking van civiele journalistiek in het geval van gebeurtenissen waarbij deze mensen nog voor de professionele journalisten arriveren, en met behulp van hun mobiele telefoon, digitale camera, laptop en andere technische middelen de grotere mediaorganisaties kunnen laten zien dat zij getuige waren.

Ten slotte is er het derde soort: zij die civiele journalistiek beschouwen als een *reactie* van het publiek op de professionele journalisten. Jan Schaffer (2005) constateert dat het verschijnsel ontstaat op momenten dat burgers zich tekortgeschoten, verloren of woedend voelen ten opzichte van het beschikbare media-aanbod. Hij is van mening dat de meerderheid van de civiele journalisten *reageert* op journalistieke activiteiten, maar niet zelf de journalistiek omvat. Fred Brown (2005) ondersteunt deze gedachte. Daarnaast schrijft hij dat civiele journalisten niet alleen reageren op de professionele journalistiek, maar ook veelal op elkaar.

In een uiteenzetting van de verschillende denkbeelden over het fenomeen civiele journalistiek kan een tegenstander niet achterwege worden gelaten. Cultuurpessimist Andrew Keen (2007) beschrijft in zijn boek *The Cult of the Amateur* zijn economisch gefundeerde kritiek op deze nieuwe vorm van journalistiek en legt uit waarom hij denkt dat amateur-verslaggeving op internet het economisch bestaansrecht van de journalistiek bedreigt. Op het web is veel informatie gratis beschikbaar wat er volgens Keen toe leidt dat steeds minder mensen in staat zijn om te betalen voor nieuwsvoorzieningen. Dit zal er toe leiden dat er steeds minder professionals kunnen bestaan, welke Keen definieert als: 'mensen met meer kennis en kunde dan goedwillende amateurs.' (Broekhuizen 2008)

Deze goedwillende amateurs verdringen volgens Keen de professionals doordat zij denken dat ze een journalist kunnen zijn. Bovendien zijn er geen poortwachters meer die het goede van het slechte onderscheiden. De enige poortwachter op internet is de zogenaamde 'wijsheid van de massa'. Als voorbeeld geeft Keen de zoekmachine *Google*, waar een onderscheid wordt gemaakt in wat populair is en wat niet. Vervolgens wijst hij op de gratis beschikbare door amateurs gecreëerde informatie op websites als *Wikipedia* en *Youtube*, wat volgens hem het probleem verergert. Mensen raken gewend aan gratis informatie. Hierdoor worden volgens Keen de professionals die moeten leven van hun werk nog verder in het nauw gedreven. 'De traditionele media gaan kapot door het werk van amateurs' luidt zijn aanval op de cultuur en de economie van het internet. (Nihom and Martijn 2008) Volgens Keen draait het in onze cultuur om de experts, oftewel de professionals: zij die geld verdienen met zijn werk. Interessant in het kader van de in paragraaf 1.3 beschreven denkbeelden over de verschillen tussen professionals en amateurs is de opvatting van Keen. Volgens hem zit het verschil tussen professionals en amateurs vooral in het feit dat professionals de tijd hebben zich fulltime te ontwikkelen. De kwaliteit van het werk van een professionele journalist of fotograaf is daarom per definitie beter dan dat van een amateur, aldus Keen. Het is volgens zijn theorie geen kwestie van vaardigheden of instelling, maar van tijd. Hij erkent het feit dat er slechte professionals zijn, en dat er soms amateurs zijn die heel erg goed zijn in wat ze doen. Maar dat zijn volgens Keen de uitzonderingen die de regel bevestigen. (Nihom and Martijn 2008)

1.5.3 Het ontstaan van civiele journalistiek

Naast kritiek op het verschijnsel, positief dan wel negatief, is ook over het *ontstaan* van civiele journalistiek veel geschreven. Veel wetenschappers wijzen de technologische ontwikkelingen en de daarmee gepaard gaande nieuwe publicatiemogelijkheden aan als belangrijkste oorzaak voor het ontstaan van dit verschijnsel. Anderen zien de ontevredenheid onder het publiek ten opzichte van de traditionele media als een invloedrijke factor. Ook wordt de oorzaak dieper gezocht, bijvoorbeeld in de aard van de mensheid om hun gedachten en ervaringen met anderen te delen. Aan de hand van een aantal voorbeelden zullen deze verschillende theorieën over het ontstaan van civiele journalistiek worden besproken.

Dan Gillmor (2004), Jon Marshall (2005), Richard Sambrook (2005), Steve Outing (2005) en Joseph Lasica (Miller 2005) wijden het ontstaan van civiele journalistiek voornamelijk aan de technologische ontwikkelingen. Gillmor en Marshall leggen hierbij de nadruk op de nieuwe publicatiemiddelen die met de komst van het internet beschikbaar zijn gekomen. Sambrook concludeert dat beeldmateriaal en teksten van civiele journalisten dankzij het internet soms sneller hun weg naar de grote mediaorganisaties vinden dan dat het materiaal van professionele journalisten dat doet. Outing legt uit dat door de mogelijkheden van de 21ste eeuwse technologieën een unieke manier van verslaggeving is ontstaan. Doordat iedereen met behulp van internet in staat is om zijn verhaal te delen met de rest van de wereld zijn het vaak niet alleen meer de verslaggevers die de verhalen over belangrijke gebeurtenissen schrijven maar ook de getuigen zelf. Lasica verklaart dat de basis voor civiele journalistiek is gelegd met de komst van weblogs waar mensen voor het eerst gemakkelijk zelf teksten konden produceren en publiceren.

In de voorgaande paragraaf kwam naar voren dat Jan Schaffer (2005) de ontevredenheid van het publiek ten opzichte van de beschikbare media als oorzaak voor de opkomst van civiele journalistiek aanwijst. Ook volgens Nico Drok (2002) moet het verschijnsel worden gezien worden als een serieuze poging de functie van de journalistiek grondig te doordenken tegen de achtergrond van de veranderende maatschappelijke context. Met de veranderende maatschappelijke context doelt Drok onder andere op de geïndividualiseerde samenleving met een informatietechnologische onderbouw. Door middel van een open en interactieve aanpak binnen de media wordt volgens hem de noodzaak erkend om de publieke discussie te bevorderen en de publieke betrokkenheid te vergroten. Drok beschrijft dat de civiele journalistiek in eerste instantie ook met dit doel is opgericht, vanuit een groep Amerikaanse journalisten dat ontevreden was over de verslaggeving rondom de presidentsverkiezingen. Door de burgers een actieve rol te laten spelen binnen het journalistieke domein werd betrokkenheid, openheid en discussie aangemoedigd.

Naast Schaffer en Drok zijn ook Steve Outing (2005), Joseph Lasica (Miller 2005) en Mary Lou Fulton (Miller 2005) van mening dat de ontevredenheid van het publiek ten opzichte van het beschikbare media-aanbod als oorzaak voor het ontstaan van civiele journalistiek mag gelden. Gillmor (Miller 2005) ziet dit ook als een belangrijke oorzaak maar vult het aan met de redenering dat mensen van nature een drang hebben om hun eigen verhalen te vertellen en te delen met anderen.

1.5.4 Verschillen civiele journalistiek en professionele journalistiek

Om de theoretische verhandeling van het verschijnsel civiele journalistiek volledig te maken, is het van belang de verschillen ten opzichte van professionele journalistiek te bekijken. Volgens Steve Outing (2005) is een belangrijk verschil dat civiele journalisten bij grote gebeurtenissen zoals rampen vaak eerder op de plek van bestemming zijn dan professionals. Outing noemt dit onconventionele journalistiek: deze mensen hebben nog nooit eerder aan journalistiek gedaan en zouden dat ook niet doen als ze er niet toevallig 'ingerold' zouden zijn, bijvoorbeeld als getuige van een ramp. Outing is van mening dat de traditionele journalisten zich niet bedreigd hoeven te voelen door deze nieuwe stroming. In bepaalde gevallen, met name bij rampen, blinkt de civiele journalistiek uit ten opzichte van de professionele verslaggeving. Maar over het algemeen genomen gaat de civiele journalistiek volgens hem gepaard met een slechte schrijfstijl, een inaccurate houding van de verslaggever en vergroot het de kans op beeldmanipulatie.

Volgens Joseph Lasica (Miller 2005) benadert een civiele journalist het nieuws breder dan een professionele journalist. Met breder bedoelt hij dat zij ook kleine, regionale evenementen als nieuws definiëren. Philip Meyer (1995) deelt deze opvatting. Ook volgens Meyer onderscheiden civiele journalisten zich van professionals door een bredere benadering van verschillende interesses. Daarnaast zouden zij een verlangen hebben om dieper in te gaan op de systemen die het dagelijks leven van de burgers bepalen, wat zich bijvoorbeeld uit in het analyseren van politieke tactieken. Daarnaast schenken civiele journalisten meer aandacht aan de rationele middenweg van kwesties, in plaats van de uitersten. Professionele journalisten zouden zich meer richten op de extremen, het 'normale' is volgens hen geen nieuws.

Fred Brown (2005) stelt dat de voornaamste taak van een professionele journalist 'accuraat zijn' is. De voornaamste taak van een civiele journalist is 'geïnteresseerd zijn'. Volgens Brown is het de taak van een professionele journalist om nieuwe informatie te verstrekken en hierin accuraat te zijn. Civiele journalisten doen dit volgens hem niet; zij zijn meer bezig met reageren op elkaar. Een ander verschil dat Brown aanmerkt is dat een professionele journalist redacteurs heeft die zijn materiaal keuren en een civiele journalist in principe niet.

Craig Cox (2006) schrijft dat het verschil niet altijd te zoeken is in passie en toewijding, maar in de duur van de deelname aan de journalistiek. Volgens hem zijn er maar weinig civiele journalisten die langdurig deel blijven nemen aan de journalistiek. Dit heeft niets te maken met hun discipline of toewijding, maar met de realiteit van hun levens. Bij het werken als journalist horen zaken als het identificeren van contacten en bronnen, het verkennen van een onderwerp, het afnemen van interviews en het onderzoeken van verschillende perspectieven. Cox stelt dat dit zelfs voor de meest geofende verslaggevers lastige dingen zijn, laat staan voor de amateurs.

1.5.5 Civiele fotojournalistiek

Het verschijnsel civiele journalistiek omvat zowel schrijvende als fotograferende of filmende burgerjournalisten. Vaak worden algemene theorieën over civiele journalistiek dan ook toegepast op de fotografie. Een goed voorbeeld hiervan zijn de modellen van Shayne Bowman en Chris Willis, uit hun onderzoeksrapport *We Media*, die Dorien Poirters in haar masterthesis beschrijft en toe te passen

zijn op de civiele *fotojournalistiek*. Ze beschrijft het 'top-down news model' waarbij een werksituatie bij een nieuwsorganisatie wordt verbeeld waarin alleen professionele fotografen en journalisten voorkomen. De burger speelt geen actieve rol en fungeert alleen als publiek. De nieuwsorganisatie heeft in dit model alle macht en selecteert het nieuws voordat het aan het publiek wordt gepresenteerd. Dit model komt echter zelden meer voor.

Een tweede model is het zogenaamde 'bottom-up news model' en geeft een samenwerking tussen professionele en civiele fotografen weer. In tegenstelling tot het eerdere model is de scheiding tussen nieuwsorganisatie en het publiek vager en de burger kan ook 'producent' zijn, in dit geval een 'civiele fotojournalist'. Hierbij wordt het nieuws niet altijd meer gefilterd, dat voornamelijk op het internet tot een enorm aanbod van, niet altijd even betrouwbare, informatie leidt. Een voorbeeld van deze situatie is de website Nu.nl, één van de grootste nieuwswebsites in Nederland zonder papieren tegenhanger. Sinds 2007 heeft de site de subpagina Nujij.nl als uitbreiding gekregen waarop het publiek nieuwsberichten en foto's kan plaatsen en commentaren kan geven. De grens tussen de nieuwsorganisatie en het publiek vervaagd doordat de burger (foto-)journalist kan zijn én commentaar kan leveren op de berichten van de nieuwsorganisatie zelf.

Tenslotte is er het model dat Poirters omschrijft als het 'toekomstig mediaveld'. Hierbij kunnen de nieuwsorganisaties nog steeds macht uitoefenen, maar is er ook ruimte voor civiele (foto-)journalisten. In de praktijk wordt dat als volgt voorgesteld: de burger maakt een nieuwsfoto en stuurt het naar een nieuwsorganisatie. Hier wordt het beeld op betrouwbaarheid gefilterd en belandt vervolgens bij het publiek. (Poirters 2006, 14-16) Dit 'toekomstige' model is echter al zichtbaar in de praktijk. Een voorbeeld hiervan is het actualiteitenprogramma NOVA, waar op de website ruimte is voor het publiek om mee te werken aan de inhoud van het programma. Onder het kopje *Your Story* wordt het publiek gevraagd om (persoonlijke) onderwerpen of ervaringen die mogelijk een bijdrage kunnen leveren aan de uitzending van NOVA. Een ander voorbeeld is het NOS Journaal, waarin bij bepaalde gebeurtenissen (zoals de Nijmeegse Vierdaagse van juli 2008) gevraagd wordt om amateurfoto's. De redactie bepaald vervolgens welke beelden in het Journaal worden vertoond.

Naast bovenstaande situaties waarbij algemenere theorieën kunnen worden toegepast is er ook een aantal wetenschappers dat specifiek aandacht besteedt aan civiele *fotojournalistiek*. Zo zegt Jon Marshall (2005) hierover dat civiele journalisten vaak tegelijkertijd fotojournalisten zijn en hun digitale (telefoon-)camera overal mee naar toe nemen om zo hun artikelen te kunnen voorzien van fotomateriaal. Steve Outing (2005) schrijft over onconventionele journalistiek en benadrukt dat het met name de civiele *fotojournalisten* zijn die hier onder gerekend mogen worden. Veelal zijn dit toevallige getuigen van belangrijke gebeurtenissen of rampen, die met hun (telefoon-)camera foto's maken. De beelden zijn vaak schokkend, en maken juist daarom volgens Outing meer indruk. Kranten zijn vaak niet in staat dergelijke foto's te publiceren en dus vinden ze hun populariteit op het internet. Miller (2005) stelt dat het moeizaam is burgers ervan te overtuigen dat ze verslaggever zijn, en dat ze deze verantwoordelijkheid moeten dragen. Hij citeert in zijn artikel Mary Lou Fulton, uitgever van één van de grootste civiele journalistiek projecten van Amerika, *The Northwest Voice*¹¹, die een link naar

¹¹ [http://zero.newassignment.net/assignmentzero/mary_lou_fulton_northwest_voice#\(06/08/2008\)](http://zero.newassignment.net/assignmentzero/mary_lou_fulton_northwest_voice#(06/08/2008))

fotografiewedstrijden legt. Volgens haar laten deze steeds vaker amateurs toe en zij ziet hierin een goed middel om de betrokkenheid van burgers bij de journalistiek te vergroten. Volgens Fulton is het toelaten van amateur persfoto's bij fotowedstrijden een goed begin, omdat voor veel mensen de drempel om mee te doen aan een fotowedstrijd niet hoog is. Op deze manier worden volgens haar 'zaadjes gezaaid om in de toekomst meer betrokkenheid te oogsten' (Miller 2005, 26).

1.6 Fotografiewedstrijden

Bovenstaande theorie van Fulton gaat in op het onderwerp dat centraal staat in de rest van dit onderzoek: fotografiewedstrijden. Eerder kwam aan bod dat het professionaliseringsproces tot gevolg had dat er niet alleen verschillende beroepsorganisaties en –verenigingen, vakopleidingen en beroepscodes (Kester 2002) werden opgericht, maar dat rond deze periode ook een aantal fotowedstrijden ontstond. Veelal kwamen deze wedstrijden dan ook voort uit een beroepsvereniging.

In Nederland werd in 1946 de Nederlandse Vereniging voor Fotojournalisten (NVF) opgericht, waaruit in 1949 een jaarlijks uit te rijken prijs ontstond: de Zilveren Camera. (Kester 2002) De eerste Zilveren Camera werd uitgereikt aan Sam van Uchelen, die vastlegde hoe Amsterdammers de chauffeur van een vrachtwagen hielpen die op de Dam zijn lading aardappels was verloren. (Kuppenveld 2004) Tijdens een jaarvergadering van de NVF in april 1955 stelden twee mensen uit de commissie die de tentoonstellingen van de Zilveren Camera in 1953 en 1954 hadden voorbereid, Kees Scherer en Bram Wisman, voor om van de jaarlijkse nationale fotocampetitie een internationale manifestatie te maken. Het bestuur had veel bezwaren welke voornamelijk van financiële aard waren. Toch kregen Scherer en Wisman steun van de aanwezige fotografen van het fotobureau *Particam*. Er ontstond een discussie waarbij steeds meer leden van de NVF achter het voorstel gingen staan. De eerste man die vanuit het bestuur het idee steunde was het vers gekozen bestuurslid Ben van Meerendonk. Uiteindelijk ging het gehele bestuur overstag en kon met de organisatie van de internationale fotowedstrijd een begin gemaakt worden. De naam World Press Photo was tijdens een van de gesprekken over de tentoonstelling door van Meerendonk naar voren gebracht. (Wisman 1994, 170) In de eerste editie kwamen zo'n 150 inzendingen binnen, uit negen verschillende landen en de eerste winnaar was de Deen Mogens von Haven met een foto van een vallende motorrijder. In 1960 werd besloten voor World Press Photo een aparte stichting op te richten, waarvan de Zilveren Camera een onderdeel werd. Dertien jaar later werden beide wedstrijden dan toch van elkaar losgekoppeld en bestaan zij succesvol voort op hun eigen gebied. (Kuppenveld 2004)

Het ontstaan van fotowedstrijden in de jaren veertig van de vorige eeuw was niet alleen in Nederland zichtbaar. Ook de nationale Zweedse fotowedstrijd Årets Bild vindt haar oorsprong in deze periode, namelijk in 1942. Zij werd net als de Zilveren Camera opgericht als reactie op de professionaliseringsverschijnselen, in dit geval de oprichting van de *Pressfotografernas Klubb*. (Andén-Papadopoulos 2000) In Amerika werd in hetzelfde jaar de Pulitzer Prize opgericht en groeide uit tot één van de meest belangrijke Amerikaanse persfotografiewedstrijden. (Kim and Smith 2005) Een andere toonaangevende Amerikaanse wedstrijd, Pictures of the Year, werd in 1944 opgericht door de *Missouri School of Journalism*. Het doel was om eer te bewijzen aan de persfotografen en

kranten die, ondanks de barre oorlogsomstandigheden, goed werk leverden. Maar ook moest de wedstrijd een mogelijkheid bieden aan nationale fotografen om elkaar te ontmoeten in een eerlijke competitie. Ten slotte vond de wedstrijdorganisatie het belangrijk om de beste persfoto's van het thuisfront samen te verzamelen en te behoeden.

De ontwikkelingen binnen de amateur-fotografie zoals in voorgaande paragrafen beschreven, hebben tot de opkomst van nieuwe soorten fotowedstrijden geleid. Op internet zijn verschillende websites te vinden die een overzicht bieden in het ruime aanbod aan deze fotowedstrijden die vaak toegankelijk zijn voor zowel professionele fotografen als amateurs. Een voorbeeld van zo'n wedstrijd is het in 2003 opgerichte International Photography Awards/ Lucie Awards (IPA) die naar eigen zeggen 'het werk van werelds beste fotografen wil aanmoedigen maar ook aanstormend talent hoopt te ontdekken en een wereldwijde waardering voor fotografie wil promoten.'

Naast de focus op een bredere doelgroep is ook te zien hoe fotowedstrijden reageren op de nieuwe publicatiemogelijkheden. Een voorbeeld hiervan NPPA's The Best of Photojournalism, een wedstrijd dat vier disciplines hanteert. Deze disciplines, Still Photography; Picture Editing; Websites; Television, zijn elk weer onderverdeeld in verschillende categorieën, die ingaan op specifieke aspecten van de fotojournalistiek.

Bovengenoemde wedstrijden worden samen met nog vier andere internationale fotografiewedstrijden in deze masterthesis onderzocht op de wijze waarop zij inspelen op de toename van civiele fotojournalisten in de media. In het volgende hoofdstuk wordt de opzet van het onderzoek uiteengezet.

2. Onderzoeksopzet

2.1 Vraagstelling

Dit onderzoek heeft als doel een beschrijving te geven van de manier waarop zes internationale (pers-)fotografiewedstrijden een houding aannemen ten opzichte van amateur-fotografen en welke factoren hieraan ten grondslag (kunnen) liggen. In dit kader wordt geanalyseerd in hoeverre de aangenomen houding ten opzichte van amateur-fotografie samenhangt met elementen zoals de leeftijd van de wedstrijd, de manier waarop de wedstrijd is gefinancierd en de wijze van jureren. Als uitgangspunt wordt de volgende hoofdvraag aangehouden:

Hoe spelen zes grote internationale (pers-)fotografiewedstrijden in op de toename van civiele fotojournalisten in de media? Bestaat er een verband tussen deze handelingswijze en factoren die te maken hebben met de leeftijd van de wedstrijd, de doelstellingen, de organisatie achter de wedstrijd, het jureringsproces of de prijzen die de wedstrijd uitreikt?

De hoofdvraag is tweedeling, zo ook de beantwoording. Om het eerste deel van de hoofdvraag te kunnen beantwoorden worden contextbepalende subvragen beantwoord. Deze vragen hebben betrekking op de toegankelijkheid voor amateur-fotografen maar gaan ook in op de organisatie van de wedstrijd met als doel de eventuele invloedrijke factoren, van belang voor de beantwoording van het tweede deel van de hoofdvraag, aan de orde te stellen. Alle vragen worden per wedstrijd afzonderlijk behandeld en zijn terug te vinden in bijlage 3.

De deelvragen zijn opgedeeld in vier onderzoeksthema's die voornamelijk betrekking hebben op de organisatie van de wedstrijden. De thema's zijn 'de organisatie', 'de wedstrijd', 'de jury(s)' en 'prijzen'. Onder ieder thema valt een aantal deelvragen dat van wordt toegepast op de zes fotowedstrijden. In totaal zijn er dus twaalf deelvragen.

Thema: de organisatie.

1. Welke organisatie organiseert de wedstrijd en sinds wanneer?
2. Wat zijn de doelstellingen van de organisatie en hoe wordt dit bewerkstelligd?

Thema: de wedstrijd.

3. Wat zijn de gegevens (jaar van oprichting, land waar het gevestigd is, nationaal of internationaal, frequentie, gemiddeld aantal deelnemers) van de wedstrijd?
4. Aan welke regels moet een deelnemer (en zijn materiaal) voldoen?
5. Mogen amateur-fotografen deelnemen aan de wedstrijd?
6. Maakt de wedstrijd onderscheid in verschillende typen amateur-fotografen?
7. Hoeveel amateur-fotografen wonnen daadwerkelijk bij de meest recente editie en hoe kunnen deze amateurs worden getypeerd?

Thema: de jury('s).

8. Wie of wat zit er in de jury en hoe wordt deze samengesteld?
9. Hoe gaat het jureringproces in zijn werk? Heeft de organisatie enige invloed op de uitslag?
10. Indien amateurs kunnen deelnemen aan de wedstrijd: bestaat hiervoor een aparte jury of jureringwijze?

Thema: de prijzen.

11. Wat zijn de prijzen en heeft de wedstrijd aparte prijzen voor amateurs?
12. Heeft de wedstrijd een 'hoofdprijs' en kan deze door een amateur worden gewonnen?

2.2 Methodologie

Om tot een antwoord op de hoofdvraag te komen, is in dit onderzoek een aantal verschillende onderdelen aangebracht. Allereerst is er in het theoretisch kader een (historische) contextualisering gegeven door middel van een literatuurstudie over de belangrijkste onderwerpen binnen dit onderzoek. In dit onderdeel is een beknopte ontstaansgeschiedenis van de fotografie beschreven en zijn de belangrijkste moderne ontwikkelingen geschetst. De beschrijving van het medium zelf wordt opgevolgd door een onderwerp dat ingaat op het gebruik ervan in de pers. Na een korte geschiedenis van de persfotografie worden de recente ontwikkelingen op dit gebied behandeld. Naast literatuurstudie richt dit onderzoek zich op een ander onderzoeksgebied: de analyse van zes fotowedstrijden.

De analyse van de zes internationale (pers-)fotografiewedstrijden wordt naar aanleiding van de in het theoretisch kader beschreven ontwikkelingen binnen de (foto-)journalistiek verricht. De keuze voor de wedstrijden is gemaakt in overleg met Micha Bruinvels en Kari Lundelin van World Press Photo, de criteria waren omvang, inhoud, internationale karakter en bereik. Bij het criteria 'omvang' is gelet op de grootte van de wedstrijden en wat betreft de 'inhoud' is in acht genomen dat alle wedstrijden in ieder geval een categorie 'persfotografie' moeten bevatten. Het internationale karakter was een vereiste wat inhoudt dat belangrijke nationale wedstrijden, bijvoorbeeld de Pulitzer Prize¹², buiten beschouwing zijn gelaten. Wat betreft 'bereik' is gekozen voor wedstrijden die een grote doelgroep aanspreken en bijvoorbeeld geen exclusief lidmaatschap of specifiek camerabezit vereisen. Uiteindelijk is gekozen voor een zestal wedstrijden dat op bovenstaande vlakken geen aanzienlijke verschillen vertoont, zodat van een relevante vergelijking kan worden gesproken.

¹² Hierbij moet worden opgemerkt dat de Pulitzer Prize een wedstrijd is waarbij fotografen op basis van nominatie prijzen kunnen winnen. Hiervoor geldt dat de beelden in de Amerikaanse media moet zijn gepubliceerd, de fotograaf hoeft dus niet per definitie uit de Verenigde Staten te komen.

- China International Press Photo Contest
- NPPA's Best of Photojournalism
- Pictures of the Year international
- International Photography Awards/ Lucie Awards
- Sony World Photography Awards
- World Press Photo

Tabel 2: De geanalyseerde fotowedstrijden.

De zes fotowedstrijden zijn aan de hand van het vragenschema uit bijlage 3 in kaart gebracht op organisatorisch en inhoudelijk vlak. Met behulp van informatie van zowel de wedstrijdorganisatie zelf als van extern betrokken personen is een zo volledig mogelijk overzicht van feiten en cijfers tot stand gekomen. Vanuit dit overzicht is de basis gevormd voor een analyse dat zich richt op de toegankelijkheid voor amateur-fotografen.

Om inzicht te verkrijgen in de factoren die van invloed kunnen zijn op de (on-)toegankelijkheid van de fotowedstrijden voor amateur-fotografen is een aantal feiten uit dit overzicht met elkaar in verband gebracht. De basis voor deze analyse is terug te vinden in de deelvragen. Deze selectie is gemaakt op basis van eigen veronderstellingen, welke zijn terug te vinden in de desbetreffende hoofdstukken. De exacte methode die voor de analyse is toegepast, is terug te vinden in hoofdstuk 4.2.

Het object van analyse is de meest recente editie van de zes fotowedstrijden wat inhoudt dat de wedstrijdreglementen van het jaar 2007 of 2008 zijn gebruikt. Voor het bepalen van het gemiddelde aantal deelnemers is gebruik gemaakt van gegevens van de afgelopen vijf jaar tenzij een wedstrijd korter dan vijf jaar bestaat. Hier is de onderzoeksperiode bepaald aan de hand van het aantal jaargangen dat de wedstrijd telt. In gevallen waarbij de gegevens van de afgelopen vijf jaar moeilijk te verkrijgen bleken zijn alleen de meest recente gegevens gebruikt.

2.3 Relevantie

Onderzoek naar de reactie van (pers-)fotowedstrijden op recente ontwikkelingen binnen het medialandschap staat nog in de kinderschoenen. Dit kan er toe leiden dat bepaalde (onjuiste) opvattingen over de deelname van amateur-fotografen aan gerespecteerde fotowedstrijden gemeengoed zijn geworden. Om inzicht te krijgen in mogelijke opvattingen is in dit onderzoek gebruik gemaakt van interviews met invloedrijke personen binnen de wereld van de fotografie die betrokken zijn geweest bij één van de onderzochte wedstrijden. Dit onderzoek kan een bijdrage leveren aan een eventuele wetenschappelijke onderbouwing van dergelijke opvattingen.

Fotografie is een medium dat constant in beweging is en zich in enorme snelheid ontwikkelt. Het is dus van groot belang dat wetenschappelijk onderzoek naar fotografie zich mee ontwikkelt en zich niet laat inhalen door feitelijke ontwikkelingen. Onderzoek naar aanleiding van deze ontwikkelingen richt zich vaak op de manier waarop traditionele media zoals kranten omgaan met de toename van amateur (nieuws-)fotografen. Over de wijze waarop fotografiwedstrijden zich opstellen ten opzichte van amateurs is weinig recent wetenschappelijk onderzoek beschikbaar. Met dit onderzoek is geprobeerd een bijdrage te leveren aan het op de wetenschappelijke kaart brengen van de manier waarop amateur-fotografie een rol speelt bij grote internationale fotowedstrijden.

2.4 Hoofdstukindeling

In bijlage 1 kan een schematische weergave van de onderzoeksindeling worden geraadpleegd. Het kan naast deze paragraaf worden gelegd om een compleet beeld te krijgen van de wijze waarop de losse delen in dit onderzoek zich tot elkaar verhouden.

Nu door middel van het theoretisch en historisch kader de context van het onderzoek is beschreven en in het voorgaande hoofdstuk de onderzoeksopzet en de vraagstelling aan bod zijn gekomen, zal het volgende hoofdstuk zich richten op het object van de analyse, door in te gaan op de zes geanalyseerde wedstrijden. Hierbij is een algemene beschrijving van iedere wedstrijd opgenomen en door middel van cijfers een beeld gegeven van de omvang van de wedstrijd en de verhoudingen van de verschillende soorten deelnemers. Dit algemene beeld wordt aangevuld met informatie uit de interviews met betrokken personen. De basis voor de beschrijving zoals deze is gegeven in dit hoofdstuk is gevormd door de ingevulde vragenlijsten per wedstrijd, die zijn terug te vinden in bijlage 4.

Hoofdstuk vier presenteert de resultaten van de analyse die van belang zijn bij de beantwoording van de deelvragen, welke is terug te vinden in het vijfde hoofdstuk. Dit hoofdstuk gebruikt de algemene beschrijvingen uit hoofdstuk drie en de resultaten uit hoofdstuk vier als uitgangspunten en vult dit aan met een beschrijving van de situatie in de praktijk. Zo biedt dit hoofdstuk het resultaat van een analyse waarbij per wedstrijd een antwoord wordt gegeven op de vraag in hoeverre de zes fotowedstrijden open staan voor amateur-fotografen én in hoeverre dit klopt met de praktijk. Vervolgens wordt aan de hand van de deelvragen maar ook door middel van interviews met betrokken personen een antwoord geformuleerd op de vraag vanuit welke factoren dit kan worden verklaard. Hierbij is onder meer gekeken naar feiten betreffende de financiering maar ook naar de doelstellingen van de wedstrijd en de wijze van jureren. Er is beschreven hoe de drie wedstrijden zich op deze gebieden tot elkaar verhouden en welk verband er kan bestaan ten opzichte van de (on-)toegankelijkheid voor amateur-fotografen. Al deze onderzoeksresultaten leiden uiteindelijk tot de conclusies en aanbevelingen in hoofdstuk zes.

3. De Wedstrijden

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de zes fotografiewedstrijden beschreven aan de hand van hun inhoudelijke kenmerken. De beschrijvingen zijn voor het grootste deel gebaseerd op informatie van de wedstrijdorganisatie zelf en op interviews met betrokken personen en oud-juryleden. Hierbij is Ruth Eichhorn een waardevolle bron gebleken gezien het feit zij in de jury van vijf van de zes onderzochte wedstrijden heeft gezeten. De beschrijvingen zijn voornamelijk gebaseerd op gegevens die zijn terug te vinden in de antwoordformulieren welke zijn opgenomen in bijlage 4. Indien een zin tussen aanhalingstekens is gezet houdt dit in dat het een letterlijke vertaling is van een uitspraak van de wedstrijdorganisatie zelf, bijvoorbeeld afkomstig van de website. Ook in deze gevallen is de link naar de bron in de antwoordformulieren in bijlage 4 terug te vinden. Daarnaast kan bijlage 2 geraadpleegd worden voor een schematische weergave van de verschillende wedstrijden. In deze schema's is de opbouw van iedere wedstrijd duidelijk weergegeven. Het is aan te raden deze schema's in te zien tijdens het lezen van dit hoofdstuk.

3.1 China International Press Photo Contest

De eerste editie van de China International Press Photo Contest (CHIPP) vond plaats in maart 2005 in Shenzhen. Volgens de organisatoren moet de wedstrijd gezien worden als de Chinese versie van het in Nederland gesitueerde World Press Photo. De wedstrijd wordt georganiseerd vanuit de *Photojournalist Society of China* (CPS) en *Xinhua News Agency* die in hetzelfde gebouw in Beijing zijn gehuisvest. CPS omschrijft zichzelf als een non-profit organisatie met een academische inslag, maar ook als een soort vakvereniging voor fotojournalisten. De organisatie houdt zich hoofdzakelijk bezig met het organiseren van nationale persfotowedstrijden en tentoonstellingen. Daarnaast organiseert CPS jaarlijkse bijeenkomsten en workshops over fotojournalistiek voor (foto-)redacteuren. Verder geeft CPS publicaties, boeken en kranten uit met betrekking tot persfotografie, geeft het trainingen aan fotojournalisten en organiseert het internationale academische uitwisselingsprogramma's. CPS biedt lidmaatschap aan ongeveer 38 organisaties en 2.850 *senior members*¹³ en tienduizenden leden.

Xinhua News Agency, de tweede organisatie achter de wedstrijd CHIPP, is het officiële staatspersbureau van de Volksrepubliek China en is een onderdeel van de *State Council*. Het is de grootste van de twee persbureau's die China rijk is en hiermee het belangrijkste perscentrum van het land. Xinhua rapporteert direct aan het *Public Information Department* van de Communistische Partij China (CCP), de partij die sinds 1949 de Volksrepubliek China regeert. CPS maakt onderdeel uit van Xinhua en dus kan deze beschouwd worden als de overkoepelde organisatie van de wedstrijd CHIPP.¹⁴

¹³ Senior members zijn een soort ereleden.

¹⁴ Ruth Eichhorn maakte deel uit van de wedstrijdjury van CHIPP en zegt met betrekking tot de organisatie: 'Ik had het idee dat het voornamelijk georganiseerd werd door een regeringsorganisatie *Xinhua*. Dit is de grootste organisatie op dit gebied, maar volledig gecontroleerd door de overheid.'

De doelstelling van CHIPP is 'het aanmoedigen van kwalitatief hoogstaande persfotografie, het promoten van vrijheid van meningsuiting en het koesteren van vrije en onpartijdige informatie.' CHIPP wil als fotografiewedstrijd een platform vormen voor fotojournalisten en fotografen wereldwijd. CHIPP hanteert als vast thema van de jaarlijkse wedstrijd *Peace and Development* en wil hiermee uitstralen dat bij hun organisatie 'fotojournalisten vanuit alle uithoeken van de wereld de mogelijkheid hebben te communiceren met de rest van de wereld.' De wedstrijdorganisatie stelt dat alle inzendingen in hun authentieke inhoud dit thema moeten weerspiegelen, wat hier exact onder wordt verstaan blijkt echter lastig te achterhalen.

De wedstrijd is toegankelijk voor professionele (pers-)fotografen wereldwijd, amateurs mogen dus niet deelnemen. Onder professionele fotografen rekent de organisatie 'fotografen die zijn aangesloten bij een persbureau, krant, magazine, fotoagentschap, online mediaorganisatie of ander soort professionele fotografenorganisatie'. Ook freelance fotografen kunnen dus deelnemen mits zij zijn aangesloten bij een professioneel fotografencollectief of een referentie van een professionele nieuwsorganisatie kunnen tonen. Naast individuele fotografen kunnen ook collectieven, zoals fotoagentschappen, kranten en magazines deelnemen.

Deelname aan de wedstrijd is gratis en er kunnen zowel losse foto's (*singles*) als fotoserie's (*stories*) worden ingezonden. De *singles* moeten gemaakt en gepubliceerd zijn tussen 1 januari en 31 december van het meest recente jaar. *Stories* moeten afgemaakt en voor het eerst gepubliceerd zijn in het meest recente jaar. De publicatie mag zowel in de printmedia als op het internet hebben plaatsgevonden. Insturen kan per post, koerier of online. Een deelnemer mag niet meer dan tien inzendingen doen. Een *story* wordt hierbij als één inzending gerekend en mag minimaal twee en maximaal tien foto's omvatten. In 2007 zonden 2.400 deelnemers, afkomstig uit 78 verschillende landen in totaal 28.000 beelden in.

De jury van CHIPP is een internationale groep samengesteld uit vijftien gerenommeerde (foto-)journalisten, experts op het gebied van fotojournalistiek en fotoredacteurs. Volgens de organisatie wordt bij het samenstellen van de jury rekening gehouden met geografische spreiding en waren in de jury van 2008 vijf verschillende continenten vertegenwoordigd. Ruth Eichhorn, die deel uit maakte van de jury 2008 geeft echter aan de jury bestond uit vijftien personen, waarvan acht afkomstig uit China.¹⁵ Mary-Anne Golon maakte deel uit van de CHIPP jury van 2005 en gaf ook aan dat de groep acht Chinese en zeven internationale leden telde.¹⁶

De wedstrijd hanteert het principe van een prejurering. Alle inzendingen die van buiten China komen gaan direct door naar de vijftienkoppige internationale jury maar de Chinese inzendingen gaan eerst naar een nationale wedstrijd, volgens Ruth Eichhorn genaamd *the Golden Lens Awards*. De Chinese leden van de CHIPP jury beoordelen hier welke Chinese inzendingen door kunnen naar de

¹⁵ Eichhorn voegt hieraan toe: 'Eén jurylid was zeker weten vanuit de Chinese regering aan het observeren, ik zou niet zeggen censureren, maar zeker controleren. Hij had ook een stem in de jury. We vonden het wel raar, ookal was het niet zo dat hij continue alles verwierp en dergelijke. De voorzitter was ook Chinees, ik denk dat dit altijd zo is. Niemand sprak Engels, alles werd vertaald.'

¹⁶ Hierover zegt Golon: "Wij vonden dat een slechte verdeling, teveel Chinezen. Daarnaast kunnen zij altijd de meerderheid van de stemmen hebben, zelfs als niemand van de internationale leden zou stemmen."

CHIPP en welke niet.¹⁷ Het internationale jureringsproces vindt in een aantal dagen tijd plaats en gebeurt gezamenlijk. Alle juryleden zitten aan een lange tafel en zien de foto's op groot scherm die met behulp van een stemapparaat beoordeeld worden. Er wordt direct duidelijk gemaakt of een foto of fotoserie door is of niet. Op zo'n moment is er ruimte voor discussie. Mary-Anne Golon zegt hierover: 'Aanvankelijk waren wij bang voor conservatieve of gecensureerde uitslagen, maar gelukkig bleek dit helemaal niet het geval. De Chinezen waren erg geïnteresseerd in hoe wij dingen zagen en waren na het horen van zo'n verhaal ook bereid hun standpunt ten opzichte van een foto bij te stellen.' Ook Ruth Eichhorn beschrijft zo'n situatie: 'Er was een fotoverhaal van een Amerikaanse fotograaf die een zwart-wit verhaal had gemaakt over een dorpje in Ioha. Het ging in op veranderingen in de structuur van Amerika, waardoor bepaalde gebieden erg arm zijn worden. Dit dorpje was hiervan een voorbeeld, mensen die hun baan verliezen, noem maar op. De foto's waren erg melancholisch en gaven goed weer welke gevoelens er heersten. Maar goed, de mensen droegen wel modieuze kleding, jeans, het was melancholisch maar niet heel erg ellendig. De Amerikaanse en Europese juryleden stemden op dit verhaal, de Chinezen niet. Direct ontstond een discussie. Als je armoede in China fotografeert krijg je veel treurigere beelden dan deze. Met uitgehongerde mensen erop, die kapotte kleding om hun lichaam hebben. Ze snapten niet dat dit om armoede ging. Toen hebben we hun uitgelegd hoe wij naar deze foto's keken en toen begrepen ze het en vonden ze het erg interessant. Ze hebben er bijna allemaal voor gestemd.'

Naar aanleiding van de jureringuitslag worden in acht categorieën een gouden, zilveren en bronzen prijs uitgereikt, voor zowel *singles* als *stories*. Alle eerste prijswinnaars ontvangen een geldprijs van 10.000 Yuan (ongeveer €900,-) Daarnaast wordt één beeld verkozen tot Photo of the Year en beloond met een bedrag van 75.000 Yuan (ongeveer €7.000,-). Ook reikt de wedstrijd Awards of Excellence uit aan fotografen die volgens de jury een eervolle vermelding verdienen.

3.2 NPPA's Best of Photojournalism

Best of Photojournalism (BOP) is een in Amerika gevestigde jaarlijkse internationale fotowedstrijd die is ontstaan in 2002. De wedstrijd bestaat uit vier onderdelen. Het onderdeel Still Photography, welke de voornaamste overeenkomsten vertoont met de andere fotowedstrijden en dus voor dit onderzoek het meest relevant is, bestaat sinds de oprichting van BOP in 2002. De onderdelen Picture Editing, Websites en Television bestaan sinds 2004. Deze vier wedstrijdonderdelen zijn elk onderverdeeld in verschillende categorieën die ingaan op specifieke aspecten van de fotojournalistiek. Volgens wedstrijdorganisator Thomas Kenniff is de wedstrijd opgericht 'omdat er een verlangen bestond om de beste fotowedstrijd voor fotojournalistiek in de wereld op te richten en deze vrij toegankelijk voor iedereen te laten.' De wedstrijd heeft als doelstelling 'het geven van erkenning en het op een voetstuk plaatsen van de beste fotografie wereldwijd'.¹⁸

¹⁷ Ruth Eichhorn zegt hierover: 'Ik denk dat uiteindelijk ongeveer 50% van alle inzendingen doorgaat naar de CHIPP. Het gevaar voor censuur bestaat, het is niet transparant.' Zowel Mary-Anne Golon als Ruth Eichhorn waren tot op het moment dat ze in China arriveerden voor de jureringsdagen niet op de hoogte van het bestaan van deze prejurering.

¹⁸ In bijlage 5 is het interview met Thomas Kenniff opgenomen.

BOP wordt georganiseerd vanuit het in 1946 opgerichte *National Press Photographers Association* (NPPA), een professionele non-profit vakvereniging waar zo'n 10.000 fotografen, fotoredacteuren, studenten en andere mensen die werkzaam zijn binnen de (foto-)journalistiek lid van zijn. Volgens Santiago Lyon van de Associated Press is de NPPA in Amerika de grootste organisatie in zijn soort. De NPPA heeft zich als voornaamste doel gesteld het stimuleren van fotojournalistiek in alle nieuwsmidia. Daarnaast zegt het persvrijheid te promoten en wil het een hoge kwaliteit in persfotografie, video en multimedia stimuleren. Dit doel probeert de NPPA te bewerkstelligen door fotojournalisten 'aan te moedigen een hoge professionele standaard te hanteren, kwalitatief hoogstaand werk te leveren en een ethisch verantwoorde werkhouding aan te nemen.'¹⁹ De fotografen die zich aansluiten bij de NPPA krijgen volgens de organisatie de mogelijkheid toe te treden tot een netwerk van belangrijke mensen binnen hun werkgebied en hen te ontmoeten en van hen te leren. Tevens worden educatieprogramma's aangeboden waarbij 'de beste kennis uit de professie wordt aangeboden'. Ook de organisatie van de wedstrijd BOP kan worden beschouwd als een middel om de doelstellingen van NPPA te bereiken.

De NPPA was 44 jaar lang één van de organisatoren van het in 1944 opgerichte Pictures of the Year (POY)²⁰, maar besloot in 2001 de banden met de *Missouri School of Journalism* te breken. Er waren meerdere argumenten, maar kortweg kan gesteld worden dat er onenigheid was tussen beide partijen over het verwerven van fondsen nadat de sponsors Kodak en Canon zich hadden teruggetrokken.²¹ NPPA ging over tot het organiseren van Best of Photojournalism, en de *Missouri School of Journalism* richtte het internationale POYi op. Deze wedstrijd zal in de volgende paragraaf aan bod komen.

BOP maakt geen onderscheid tussen professionals en amateurs en is toegankelijk voor iedereen die wil deelnemen.²² Deelname is gratis en lidmaatschap van de NPPA niet vereist. Binnen het onderdeel Still Photography mogen fotografen en organisaties van over de hele wereld kosteloos hun materiaal inzenden. Onder een professioneel fotograaf verstaat BOP iedereen die 'van beroep fotograaf, editor of online-fotojournalist is'.

Het werk hoeft niet gepubliceerd te zijn maar moet wel tussen 1 januari en 31 december van het meest recente jaar gemaakt zijn. BOP accepteert alleen digitale inzendingen die via de website van NPPA zijn ingezonden. Per categorie is aangegeven of er een maximum aan het aantal in te zenden foto's is en hoeveel dit is. Bij Still Photography wordt het onderscheid *singles*, *stories* en *portfolio's* aangegeven. *Stories* mogen maximaal 12 foto's bevatten en *portfolio's* 24 of 40. In 2008 ontving BOP inzendingen van meer dan 4.000 deelnemers die afkomstig waren uit ruim 140 verschillende landen. Het totaal aantal inzendingen was meer dan 58.000 waarvan ongeveer 55.000 foto's in de Still Photography wedstrijd. Vergeleken met 2007 had BOP een stijging van 25% in het aantal deelnemers.

¹⁹ Dit komt onder meer naar voren in de 'Code of Ethics Release' die de fotografen moeten ondertekenen alvorens deelname. Bron: Interview Thomas Kenniff.

²⁰ Deze wedstrijd kwam ook in paragraaf 1.6 aan bod.

²¹ Bron: interview Santiago Lyon en het artikel 'Momentum Builds For POYi/NPPA Reunion.' via <http://www.pdnonline.com> (10/08/2008)

²² Raadpleeg het interview in bijlage 5 waarin Thomas Kenniff aangeeft dat de wedstrijd toegankelijk is voor zowel professionele als amateur-fotografen.

Tot en met 2007 viel onder het website onderdeel van de wedstrijd de categorie Amateur Photo Blogs. Hierin mochten persoonlijke websites van amateur-fotografen worden ingezonden die voortbouwen op de tradities van Jacques-Henri Lartigue, Henri Cartier-Bresson en Dr. Erich Salomon van het inzetten van fotografie als middel ons dagelijks leven te documenteren. De foto's konden worden ingezonden in drie verschillende categorieën (Portret; Festivals en Evenementen; Fotojournalistiek) en moesten georganiseerd zijn in een groep (zoals bij *Flickr*, de populaire Canadese website voor het delen van digitale foto's) en gemaakt en geplaatst zijn binnen het meest recente jaar. Deze categorie is echter in 2008 opgeheven in overeenstemming met de voorzitter van het website onderdeel.²³

Ieder wedstrijdonderdeel heeft een eigen jury die de inzendingen beoordeelt. Het BOP comité verkiest de jury, welke per wedstrijdonderdeel ongeveer vijf juryleden telt. Hierbij wordt ieder jaar één jurylid verkozen die het jaar ervoor ook deelnam aan de jury om de continuïteit te waarborgen. Er zijn geen vaste richtlijnen die worden gehanteerd bij het samenstellen, maar het comité streeft naar een diverse jury waarin verschillende achtergronden zijn vertegenwoordigd. De juryleden zijn voornamelijk afkomstig uit Amerika. Kenniff zegt hierover: 'Sinds vorig jaar probeert het comité ook internationaal te kijken. Voorheen zaten er alleen Amerikanen in de jury maar dit jaar hadden we er ook een Deens jurylid tussen zitten.'²⁴

Voor het jureren komt zo'n jury bij elkaar bijeen in het *Poynter Institute* in St. Petersburg (Florida) en iedereen stemt per inzending door een hand op te houden. Nadat alle inzending op deze wijze zijn beoordeeld wordt bekeken welke foto's de meeste stemmen hebben gekregen. Daarna volgen discussies onder leiding van een moderator en dan moet er consensus bereikt worden over de winnende foto's. Oud-jurylid Santiago Lyon zegt hierover: 'Het duurt erg lang, maar het is wel democratisch. Per categorie is het ook weer verschillend hoe tijdrovend het is. Vrijwel alle inzendingen zijn echter digitaal, maar soms houdt dit in dat het een hele editie van een krant is.'

Binnen iedere categorie in de verschillende wedstrijdonderdelen worden prijzen uitgelooft maar er zijn geen geldprijzen te winnen. Winnaars ontvangen een award-beeldje voor een 1^e, 2^e of 3^e prijs. De prijs Photojournalist of the Year kan als belangrijkste prijs van de wedstrijd worden beschouwd. Deze winnaar wordt dan ook in alle media-uitingen naar aanleiding van de wedstrijd naar voren gebracht. Ook deze wint een award-beeldje. Tevens reikt de wedstrijd jaarlijks ertificaten uit aan 'zij die zich bijzonder hebben ingezet voor de organisatie of fotojournalisten die een grote bijdrage hebben geleverd aan de fotojournalistiek.' Winnende beelden worden opgenomen in het Best of Photojournalism Book.

²³ Op de vraag waarom deze categorie is opgeheven antwoord Kenniff: 'Ik weet het niet precies, want ik was niet betrokken bij dit proces. Het kan iets te maken gehad hebben met een te klein aantal inzendingen, of juist een te groot aantal. Of met de kwaliteit van het werk.' Helaas was de persoon die wel betrokken was bij deze besluitvorming wegens een reis niet bereikbaar.

²⁴ Dit kan overigens een verklaring zijn voor de enorme stijging in het aantal landen dat de deelnemers in 2008 vertegenwoordigden.

3.3 Pictures of the Year international

Pictures of the Year international (POYi) werd in 2002 voor het eerst georganiseerd door de Missouri School of Journalism en het studiecentrum The Donald W. Reynolds Journalism Institute in Amerika. De wedstrijd komt voort uit het in 1944 opgerichte Pictures of the Year (POY), zoals in de vorige paragraaf werd besproken. Het opleidingsinstituut de Missouri School of Journalism wil door middel van de organisatie van deze jaarlijkse internationale wedstrijd promotie van hun opleidingen en erkenning van fotojournalistiek als vak teweeg brengen. The Donald W. Reynolds Journalism Institute omschrijft haar doel als volgt: 'het opnieuw met elkaar in contact brengen van journalisten en burgers in het kader van het belang van journalistiek in een democratie en het inzetten van de technologie ter verrijking van de methoden die journalisten kunnen gebruiken om deze burgers te bereiken.' Deze doelstellingen worden voornamelijk bewerkstelligd door onderzoek en onderwijs gerelateerde activiteiten. Voor studenten heeft POYi daarom een speciale wedstrijd: de College Photographer of the Year (CPOY). Deze wedstrijd bestaat sinds 1945 en heeft voornamelijk educatieve doelstellingen: het wil fotograferende studenten aanmoedigen hun werk te categoriseren en er kritisch naar te kijken om zo een selectie van hun beste materiaal te leren samenstellen om te tonen aan hun medestudenten en de professionals die bij de jurering van CPOY zijn betrokken. De CPOY staat open voor studenten van over de hele wereld waarbij als richtlijn wordt gehanteerd dat zij het afgelopen jaar tenminste één semester aan een willekeurige onderwijsinstelling moeten hebben gevolgd. De studenten mogen niet langer dan twee jaar als full-time professioneel fotograaf hebben gewerkt, en ook betaalde stages worden hier onder gerekend. In praktijk zijn het voornamelijk Amerikaanse studenten die deelnemen aan deze wedstrijd. Er wordt benadrukt dat het winnen van de wedstrijd de student niet per definitie een fotograaf maakt maar gezien moet worden als een erkenning van talent.

Ten tijde van de oprichting van voorganger POY had deze wedstrijd als doel eer te bewijzen aan de persfotografen en kranten die, ondanks de barre oorlogsomstandigheden goed werk leverden. Daarnaast moest de wedstrijd een mogelijkheid bieden voor fotografen om elkaar te ontmoeten in een eerlijke competitie en vond de wedstrijdorganisatie het belangrijk de beste persfoto's te verzamelen en te behoeden. POYi brengt nog steeds deze doelstellingen van haar voorganger POY naar voren. Tegenwoordig hanteert de wedstrijd echter ook doelstellingen die meer van educatieve van aard zijn, iets dat onder meer af te leiden is uit de educatieve activiteiten die de wedstrijd aanbiedt met als doel 'professionele ontwikkeling voor studenten en professionals teweegbrengen'. POYi omschrijft het als haar missie de 'voortreffelijkheid in documentaire fotografie en fotojournalistiek te herkennen, zowel in stilstaande als in bewegende formats.'

POYi is opgedeeld in vier wedstrijdonderdelen die ieder een ander onderdeel of publicatiemiddel van de fotojournalistiek betreffen. Deze onderdelen zijn: General and Newspaper; Magazine; Editing; Multimedia. Binnen ieder onderdeel zijn weer verschillende categorieën aangegeven, waarin prijzen te winnen zijn. Daarnaast zijn acht prijzen ondergebracht onder de naam POYi Première Categories. Eén van deze acht awards is de 'Newspaper Photographer of the Year'. Alleen professionele fotografen of organisaties kunnen deelnemen aan POYi en de inzendingen

moeten het werk zijn van één individu, met uitzondering van de Editing en Multimedia onderdelen waar ook groepsprojecten mogen worden ingestuurd. Voor studenten is er zogezegd de CPOY.

Binnen de POYi mogen, afhankelijk van de categorie, zowel digitale *singles* en *stories* als complete kranten, magazines, boeken of portfolio's worden ingezonden. Alle inzendingen moeten 'het nieuws en maatschappelijke kwesties reflecteren met respect voor de integriteit van het moment.' Per onderdeel heeft de wedstrijdorganisatie een exacte beschrijving geformuleerd van de regels die aan deelname verbonden zijn en waar de inzending aan moet voldoen. Een regel die voor alle onderdelen en categorieën geldt, met uitzondering van de World Understanding Award, is dat al het werk gemaakt of voor het eerst gepubliceerd moet zijn tussen 1 januari en 31 december van het meest recente jaar. Wat verder voor alle wedstrijdonderdelen geldt is dat een deelnemer inschrijfgeld moet betalen, ongeveer vijftig dollar (€32,-) per vijftien inzendingen. Daarnaast moet binnen bepaalde categorieën per inzending vijftig dollar extra betaald worden. De wedstrijdorganisatie geeft op het deelnameformulier aan wat onder één inschrijving wordt verstaan zodat de deelnemer weet wat hij moet betalen. Inzendingen dienen online via de website van POYi verstuurd te worden. In de meest recente editie (2007) zonden 1.718 fotografen materiaal in.

De jury van POYi is per wedstrijdonderdeel verschillend en bestaat uit drie of vier fotografen en experts per onderdeel. Deze juryleden moeten bekend zijn met het onderwerp van het specifieke wedstrijdonderdeel. Tijdens de jurering komen de jury's bijeen om publiekelijk te jureren onder leiding van moderators. De jurering wordt bijgewoond door voornamelijk studenten en wordt op de website stap voor stap beschreven zodat geïnteresseerden het online kunnen volgen. De jurering herclassificeert de inzendingen niet, de deelnemers moeten dus zelf bepalen in welke categorie hun inzending de meeste kans maakt. Het publiek wordt betrokken in de jurering van de 'Best Picture of the Year' en kan online een stem uitbrengen op de door de jury genomineerde beelden. De te winnen prijzen bestaan uit geldbedragen, een award en certificaten. De hoofdprijs is een bedrag van 1.000 dollar (ongeveer €643,-). Studenten kunnen bij CPOY geen geldprijs winnen, maar wel een award-beeldje of een certificaat. Daarnaast krijgen alle winnende studenten die uitnodiging om hun award in ontvangst te nemen tijdens een gecombineerde POYi/CPOY prijsuitreiking en mogen ze aanwezig zijn bij de zogenaamde *Education Days* in Washington, D.C.

3.4 International Photography Awards/ Lucie Awards

De Lucie Awards (IPA) wordt sinds 2003 georganiseerd en wordt officieel de *Pilsner Urquell* International Photography Awards genoemd. Voor dit onderzoek is de benaming Lucie Awards echter toegepast aangezien dit de naam is waaronder de wedstrijd bekendheid heeft. De wedstrijd wordt georganiseerd vanuit een gelijknamige stichting. Als doelstelling formuleerde de Amerikaanse stichting op 10 maart 2003: 'het organiseren van jaarlijkse awards dat het meest vooraanstaande evenement binnen de wereld van de fotografie moet gaan vormen en waarbij duizenden enthousiastelingen en bekende namen binnen de fotografie bijeenkomen om te vieren wat een geweldige kunstvorm en professie fotografie is.' In het persbericht dat de wedstrijdorganisatie naar aanleiding van haar oprichting in 2003 verspreidde, wordt voornamelijk het eerste deel van deze

doelstelling - het meest vooraanstaande evenement binnen de wereld van de fotografie worden - duidelijk door uitspraken als 'Cinema has it's Oscar but now photography has it's Lucie'.²⁵ Wat verder opvalt in het persbericht is dat het twee citaten weergeeft waarin wordt gezegd: 'An awards ceremony honoring photography is such a great idea, I'm surprised no one has thought of it before.' (afkomstig van de fotograaf William Claxton) en 'As photographers we spend most of our time working alone. Finally we have the International Photo Awards to bring us all together in a celebration of our professional accomplishments.' (afkomstig van de fotograaf Phil Borges)

De doelstellingen moeten worden bewerkstelligd door middel van een jaarlijkse fotowedstrijd met een galaceremonie, de Lucie Awards, waarbij de award-beeldjes en geldprijzen worden uitgereikt aan de winnaars en ereprijzen worden uitgelooft. Het bekroonde werk wordt tijdens deze galaplechtigheid in de *Avery Fischer Hall* in New York vertoond. Daarnaast worden de winnende beelden gepubliceerd in het IPA Annual Book, dat wordt verspreid onder internationale professionele fotografen en bepaalde galerieën en boekwinkels. Tenslotte reist de jaarlijkse IPA Best of Show tentoonstelling langs ongeveer negen landen in de wereld, beginnend in de *Farmani Gallery of Contemporary Photography* in Los Angeles.

De IPA is toegankelijk voor internationale professionele en amateur-fotografen van 21 jaar en ouder. Onder professionele fotografen rekent de wedstrijdorganisatie fotografen die het merendeel van hun inkomen verdienen, of verdienen, door fotografie. Door amateurs deel te laten nemen aan de wedstrijd wil het niet alleen 'het werk van 's werelds beste fotografen aanmoedigen' maar ook 'aanstormend talent ontdekken' en tenslotte 'een wereldwijde waardering voor fotografie promoten'. In de oproep tot deelname wordt geschreven dat de wedstrijd 'haar spotlights wil laten schijnen op het briljante werk van zowel professionele als amateur fotografen.' De professionele en amateur fotografen worden in de wedstrijd van elkaar gescheiden in twee aparte onderdelen. De professionals kunnen in acht categorieën prijzen winnen en de amateurs in zeven. Alle categorieën zijn voor beide groepen hetzelfde met uitzondering van de categorie voor het beste fotoboek die alleen bij professionals voorkomt. In totaal zijn er dus vijftien categoriewinnaars. Uit deze winnaars wordt één hoofdprijswinnaar gekozen welke de titel 'Photographer of the Year' krijgt en beloond wordt met 10.000,- dollar (ongeveer €6.430,-). Dit kan dus een professional maar ook een amateur zijn. Tevens wordt onder de winnaars van de zeven amateur categorieën een 'Discovery of the Year' prijs uitgelooft. Ook worden vijf fotografen genomineerd voor de 'International Photographer of the Year – Deeper Perspective' prijs waarvan één het ook daadwerkelijk wint. Tenslotte deelt de jury Honorable Mention certificaten uit aan fotografen die volgens hen een eervolle vermelding verdienen. Voor de regels wat betreft het in te zenden materiaal gelden voor professionals en amateurs niet exact dezelfde regels. De professionals moeten digitaal materiaal aanleveren waar de amateurs ook prints mogen insturen. Beide groepen mogen losse foto's, fotoverhalen en fotoboeken insturen die niet gepubliceerd hoeven te zijn. Er gelden binnen de gehele wedstrijd geen regels betreffende de tijdsperiode waarin het materiaal gemaakt moet zijn. Ook wat betreft de inschrijfgelden wordt een onderscheid tussen professionele en amateur deelnemers gemaakt. Het inschrijfgeld voor

²⁵ Graham Howe, voorzitter van IPA's Advisory Board in het persbericht dat is terug te vinden op: <http://photoawards.com/03/press/index2.asp> (30/06/2008).

professionals is 35 dollar (€23,-) en voor amateurs 25 dollar (€16,-) per foto. Voor een fotoverhaal moet een professional zestig dollar betalen en een amateur vijftig. Voor studenten geldt het tarief van vijftien dollar per foto en dertig voor een fotoserie of boek. In 2007 zonden 1.600 fotografen, afkomstig uit 25 verschillende landen, materiaal in.²⁶

De jury telt ongeveer veertig leden en wordt jaarlijks samengesteld vanuit het Judging Panel, een 'vaste groep invloedrijke personen uit de fotografie.' Voor het daadwerkelijke jureringsproces worden alle inzendingen door de organisatie aan een voorselectie onderworpen en de beelden die overblijven worden officieel selecties voor de IPA wedstrijd. Ieder jurylid beoordeelt vervolgens de inzendingen individueel vanaf thuis door een cijfer van 1 tot en met 12 aan iedere inzending toe te kennen. Vervolgens worden de scores geturfd en gemiddeld en wordt een winnaar aangesteld binnen iedere categorie. Alle categoriewinnaars, professioneel en amateur, maken kans op de titel 'Photographer of the Year' en de daarmee gepaard gaande prijs van 10.000 dollar (ongeveer €6.430,-) en een Lucie Award. De beste amateur fotograaf wint de 'Discovery of the Year' prijs waar een geldprijs van 5.000 dollar (ongeveer €3.215,-) en een Lucie Award bij horen. De 'International Photographer of the Year – Deeper Perspective' wint ook 5.000 dollar en een Lucie Award. Alle categoriewinnaars krijgen twee vliegtickets om de galaceremonie bij te kunnen wonen. Winnende foto's worden in het jaarboek afgedrukt en opgenomen in de jaarlijkse tentoonstelling die langs negen landen in de wereld reist.

3.5 Sony World Photography Awards

De jongste wedstrijd in dit onderzoek is de Sony World Photography Awards. Deze wedstrijd wordt sinds 2008 georganiseerd vanuit de organisatie *World Photography Award Limited* in Londen. Het is een jaarlijkse internationale fotografiewedstrijd waar zowel professionele fotografen als amateurs, van 18 jaar en ouder, aan deel kunnen nemen. Een professionele fotograaf wordt door de organisatie omschreven als iemand die werkt als fotograaf van 'stilstaande of bewegende beelden' of 'elektronisch opgenomen foto's' en hiermee winst genereert. De professionals en amateurs hebben ieder hun eigen onderdeel binnen de wedstrijd. Ruth Eichhorn, jurylid van de Sony Awards, denkt dat de reden voor de toegankelijkheid van deze wedstrijd voor amateur-fotografen van commerciële aard is: 'Sony doet mee omdat zij camera's willen verkopen. Ze willen er zo veel mogelijk aandacht aan geven, vandaar de amateur-toelating.' Zelf zegt de wedstrijd hierover dat het oorspronkelijke concept voor de WPA is ontstaan tijdens een lunch in Cannes in de herfst van 2005. Oprichter Scott Gray constateerde samen met de Commercieel Manager van het *Palais des Festivals* dat het 'een groot gemis was dat in de fotografiemarkt geen gelegenheid was voor het vieren van datgene wat van revolutionaire waarde was geweest in de afgelopen decennia.' Het idee voor de prijsuitreikingsceremonie ontstond en moest hiermee de 'voortvarendheid in de fotografie

²⁶ Op 15 juli 2008 sloot de inschrijfperiode voor de IPA 2008 editie, waardoor op moment van schrijven nog geen informatie over de winnaars van deze meest recente editie beschikbaar is. In het kader van dit onderzoek zal dus de informatie van de editie van 2007 gebruikt worden.

benadrukken voor zowel professionals als amateurs en het precedent vormen voor de komende decennia.²⁷

Vanuit Sony is de prijs bedacht omdat zij met hun nieuwe spiegelreflexcamera's in één keer een fors marktaandeel willen veroveren op de professionele markt. Sony wil de grootste speler worden op het gebied van de digitale fotografie. Aanleiding hiervoor was ondermeer de overname van de fotografietak van Konica Minolta, waarvan de lenstechniek in de professionele fotografie tot de top wordt gerekend. Door middel van deze wedstrijd wil Sony naast het vergaren van naamsbekendheid ook in contact treden met professionele fotografen om te leren van hun kritiek en zo hun apparatuur verbeteren. (*De Volkskrant* 24-04-2008) Deze doelstellingen probeert Sony te bewerkstelligen door de organisatie van de wedstrijd, maar ook door advertenties en internetactiviteiten. Daarnaast door de oprichting van de World Photographic Academy waarmee de organisatie een online gemeenschap wil creëren en een sociaal netwerk voor fotografen wil vormen.

De ingezonden materialen worden beoordeeld binnen twee wedstrijdonderdelen waarbij het onderscheid tussen professionals en amateurs wordt gemaakt. Binnen deze onderdelen is weer onderscheid aangebracht door middel van verschillende categorieën. Professionals kunnen in elf categorieën prijzen winnen en amateurs in acht. Hierbij valt op dat de categorie Photojournalism/ Documentary niet bij amateurs voorkomt. De andere twee categorieën die niet voorkomen bij amateurs zijn Nude en Advertising. Volgens Ania Wadsworth van de wedstrijdorganisatie is de reden hiervoor dat 'de categorieën Photojournalism en Advertising zich voornamelijk lenen voor fotografen die de professionele praktijk beoefenen'. Wat betreft de categorie Nude zegt ze: 'dat is een lastige. Het zou tot ongepaste inzendingen van amateurs kunnen leiden.'²⁸ Verder zijn alle categorieën voor beide groepen hetzelfde.

De wedstrijd wil alleen digitale losse foto's (*singles*) ontvangen die tussen 1 januari en 31 december van het meest recente jaar gemaakt zijn. Publicatie van het werk is niet vereist, ook niet voor de professionele inzendingen. Er gelden geen specifieke regels betreffende het digitaal manipuleren van de inzendingen, wel verbiedt de organisatie foto's met een 'valse, bedreigende, misleidende, vulgaire, gewelddadige, obscene, schandalige, pornografische, profane of eerrovende' inhoud. Hier voegt het aan toe dat een inzending geen kenmerken mag bevatten die 'duiden op een relatie met criminaliteit, schending van mensenrechten of het overtreden van andere wetten.' Ook mogen de ingezonden foto's geen 'namen, afbeeldingen, stemmen of andere identificeerbare kenmerken van beroemdheden of andere publieke personen bevatten, of zij nu levend of dood zijn.' Tenslotte wil de organisatie niet dat de ingezonden beelden een 'commerciële inhoud hebben door bepaalde producten of diensten aan te prijzen.' Deelname aan de Sony Awards is gratis, wel zit een maximum aan het aantal in te zenden foto's. Dit is voor professionele en amateur fotografen verschillend. Professionals mogen maximaal tien en amateurs maximaal drie foto's per categorie inzenden. In 2007 ontving de wedstrijd 44.641 beelden van professionals en 25.934 amateur-foto's. Uitgaande van het gegeven dat amateurs minimaal in één categorie drie foto's insturen, kan geschat

²⁷ Informatie verkregen uit een e-mail van Scott Gray (15/7/2008)

²⁸ Informatie verkregen uit een e-mail van Ania Wadsworth (15/07/2008)

worden dat er maximaal 8.644 amateur-deelnemers waren.²⁹ Dit is 70% van het totaal aantal deelnemers. De overige 30% van de deelnemers bestaat uit ongeveer 3.650 professionals.

De wedstrijdjury is een groep fotodeskundigen, welke automatisch is aangesloten bij de speciaal voor deze gelegenheid opgerichte World Photographic Academy. Hierin zit een aantal wereldberoemde fotografen, galeriehouders, fotoredacteuren en andere experts uit de branche. De Academy is opgericht met het doel een online gemeenschap en een sociaal netwerk te creëren voor deze fotografen en experts. Ook de winnaars van de Sony Awards worden automatisch lid van de Academy. De Academy staat onder leiding van een Honorary Board van elf leden³⁰, en zij moeten 'de hoogste fotografische normen propageren en de ijkpunten stellen voor de selecties.'

Bij het samenstellen van de jury wordt rekening gehouden met de categorieën die de juryleden willen beoordelen. Het jureren doen de juryleden individueel vanaf thuis voor de door hun gekozen categorieën. Een jurylid beoordeelt dan zowel de professionele inzendingen als de amateurbeelden. Wat betreft de amateurbeelden maakt de organisatie een voorselectie zodat het jurylid uiteindelijk twintig foto's per categorie te zien krijgt. Nadat ieder jurylid heeft gestemd bepaalt de wedstrijdorganisatie welke beelden hebben gewonnen.³¹

De wedstrijdorganisatie schrijft dat na de jurering per categorie drie finalisten bekend worden gemaakt. De in totaal 33 professionele finalisten krijgen een 'VIP uitnodiging' voor de cocktailreceptie, prijsuitreiking en het diner in het *Palais des Festivals* in Cannes. De genomineerde foto's worden in de vorm van een tentoonstelling, vrij toegankelijk voor het publiek, gepresenteerd. Tijdens de prijsuitreiking wordt de titel 'Sony World Photography Awards Photographer of the Year' bekend gemaakt, deze krijgt de Iris d'Or en een geldprijs van 25.000 dollar (€16.070,-) Deze hoofdprijs kan alleen gewonnen worden door een professional en wordt gekozen uit de elf winnaars van de professionele categorieën. Binnen iedere categorie wordt een winnaar gekozen die de titel 'Sony World Photography Awards – naam van categorie – Photographer of the Year' krijgt. De beste amateur wint de titel 'Sony World Photography Awards Amateur Photographer of the Year' en ontvangt een geldprijs van 5.000 dollar (€3.136,-). De winnende beelden van de professionele categorieën worden in de Global Tour tentoongesteld in Brussel, Moskou, Shanghai, Melbourne, Kaapstad, Dubai, Rio de Janeiro en New York.

²⁹ De totstandkoming van deze schatting is terug te vinden in het antwoordformulier van WPA in bijlage 4.

³⁰ Onder wie Tom Stoddart, Mary Ellen Mark, Martin Parr, Elliott Erwitt en Stephan Cohen.

³¹ Oud-jurylid Ruth Eichhorn zegt hierover: Het ging niet transparant, niemand wist echt hoe het ging. Ik stemde dus vanaf thuis, vervolgens werden alle uitslagen gebundeld en kwamen de winnaars eruit. Uiteindelijk wonnen foto's waar ik niet eens een stem aan had gegeven. Dat was een raar gevoel. In Cannes werd de Photojournalist of the Year verkozen, vanuit de groep genomineerden. Er kwam een discussie op over hoe deze nominaties tot stand waren gekomen, en juryleden vonden het vervelend om ergens achter te moeten staan waar ze niet voor gestemd hadden. Vooral mensen als Martin Parr, zij hebben een grote naam te verliezen. Dit in combinatie met het feit dat je alleen in je kantoor moet beoordelen vind ik niet goed. Ik heb wel tien avonden achter elkaar gezeten, en de ene avond ben je in een andere bui dan de volgende avond. Ik denk dat dit invloed kan hebben op je resultaten.'

3.6 World Press Photo

In 1946 werd de Nederlandse Vereniging voor Fotojournalisten (NVF) opgericht. Zoals in paragraaf 1.6 al werd beschreven werd in 1949 vanuit de NVF de nationale fotowedstrijd de Zilveren Camera ingesteld, waaruit in 1955 het internationale World Press Photo voortvloeide. De wedstrijd moest de professionele persfotografie op internationale schaal aanmoedigen. In 1960 werd voor World Press Photo een aparte stichting opgericht, waarvan de Zilveren Camera een onderdeel werd. Dertien jaar later werden beide wedstrijden van elkaar losgekoppeld en vanaf dan bestaan zij succesvol voort op hun eigen gebied. De wedstrijd heeft als doelstellingen het internationaal promoten van het werk van professionele persfotografen, een platform zijn voor de fotojournalistiek en een vrije uitwisseling van informatie mogelijk maken. Deze doelstellingen wil de stichting bereiken door de organisatie van de jaarlijkse fotowedstrijd en tentoonstellingen, het ontwikkelen van educatieve programma's en het uitgeven van verschillende publicaties.

De wedstrijd categoriseert en beoordeelt de ingezonden foto's door een onderscheid te maken tussen *singles* en *stories* in tien verschillende categorieën. Deelname is gratis en nationale en internationale professionele persfotografen, fotoagentschappen, kranten en magazines kunnen hun materiaal inzenden. Bij discussies over de professionaliteit van de fotografen geldt dat hun inkomen minimaal voor 2/3 uit fotojournalistieke activiteiten dient te komen. 'Een bedrijfsfotograaf kan dus ook fotojournalist zijn, maar een astronaut die op de maan fotografeert doet dit slechts als bijbaantje.'³² Tevens wordt gekeken naar de referentiegegevens op het inschrijfformulier. Digitaal materiaal heeft de voorkeur, en het werk moet gepubliceerd zijn of gemaakt zijn met de intentie tot publicatie. *Singles* moeten tussen 1 januari en 31 december van het meest recente jaar gemaakt zijn. *Stories* moeten voor bepaalde categorieën geheel gemaakt zijn binnen het meest recente jaar, en voor bepaalde categorieën geldt dat de fotoverhalen moeten zijn afgerond of voor het eerst gepubliceerd zijn in het meest recente jaar. In 2008 had de wedstrijd 5.019 deelnemers, uit 125 verschillende landen en het totale aantal beelden bedroeg 80.536.

De jury van World Press Photo is een internationale groep van dertien personen die bij voorkeur de Engelse taal beheersen. Bij het samenstellen van de jury wordt rekening gehouden met geografische spreiding en hierbij ligt de nadruk op de landen waar de industrie zich concentreert. Daarnaast moet de jury een goede afspiegeling zijn van de markt, wat inhoudt dat de juryleden werkzaam moeten zijn in de productie-, de distributie- en de publicatiesfeer van fotografie. Er wordt gezocht naar een evenwichtige groepssamenstelling, waarbij de balans gezocht wordt tussen zeer ervaren en jongere juryleden en het aandeel mannen en vrouwen in de jury. Voor de continuïteit en routine in de jurering moeten minimaal twee juryleden al eerder in de jury van World Press Photo gezeten hebben.

Voor het jureren komt de jury in Amsterdam op het kantoor van World Press Photo bijeen om gezamenlijk de inzendingen te beoordelen. Dit gebeurt jaarlijks in de eerste twee weken van februari. De juryvoorzitter en de secretaris zijn bij het hele jureringsproces betrokken, de overige juryleden zijn verdeeld in twee groepen. De eerste ronde worden de inzendingen door vijf juryleden (inclusief de

³² Uit intern document van World Press Photo: *Handleiding voor de jurering*.

voorzitter) beoordeeld. Hierbij moet bij voorkeur minimaal één vertegenwoordiger van Azië, Afrika of Zuid-Amerika aanwezig zijn en wordt gestreefd naar een sterke vertegenwoordiging van fotoredacteuren. Dit is vanuit praktisch oogpunt omdat fotoredacteuren gewend zijn om in korte tijd een groot aantal beelden te kunnen bekijken en hieruit op professionele manier de beste foto's te selecteren. Bij voorkeur bestaat de eerste ronde jury geheel uit oud juryleden. In deze eerste ronde wordt bepaald welke *singles* en *stories* doorgaan naar de tweede ronde. Slechts één stem is nodig om een inzending in de wedstrijd te houden. De foto's die doorgaan naar de tweede ronde worden door negen juryleden (inclusief de voorzitter) beoordeeld. Nu zijn er voor een inzending meer stemmen nodig om in de wedstrijd te blijven. Na nog een derde en vierde ronde breekt de finale aan en maken de juryleden hun voorkeuren kenbaar op een stemformulier. Na de telling van de stembiljetten wordt het resultaat bekend gemaakt.

Binnen iedere categorie wordt een eerste, tweede en derde prijswinnaar bekend gemaakt, voor zowel *singles* als *stories*. Eén beeld wint de titel World Press Photo of the Year. Dit moet een foto zijn waarop 'een probleem of gebeurtenis met een hoge journalistieke relevantie is vastgelegd.' Alle eerste prijswinnaars ontvangen een geldprijs van 1.500 euro en een *Golden Eye Award*. Daarnaast krijgen zij een retour vliegticket en hotelaccommodatie om de Award ceremonie in Amsterdam bij te kunnen wonen. De maker van de World Press Photo of the Year wordt beloond met 10.000 euro aan prijzengeld, een Award, een retour ticket en accommodatie en een Canon camera. Winnende foto's worden in het jaarboek afgedrukt en opgenomen in de jaarlijkse tentoonstelling, die langs bijna 100 landen in de wereld reist.

De jury kan er voor kiezen een Honorable Mention toe te kennen aan maximaal twee *stories* en twee *singles*. Een Honorable Mention verschijnt in het jaarboek en op de tentoonstelling. Sinds 2007 heeft de wedstrijd ook een Special Mention for Non-Professionals, op basis van nominatie door de jury. Deze prijs kan worden uitgereikt aan een amateur-fotograaf die met zijn werk 'invloed heeft uitgeoefend op het wereldnieuws.' Het werk moet voor het eerst gepubliceerd zijn in het jaar van de jurering. Het moet een beeld (of serie) zijn 'met een uitzonderlijke nieuwswaarde' en 'het visuele jaaroverzicht moet zonder dit beeld onvolledig zijn.' Het beeld moet een document zijn dat niet door een professionele fotograaf gemaakt had kunnen worden.

4. Methode en Resultaten

4.1 Inleiding

Nadat in het voorgaande hoofdstuk een beschrijving is gegeven van de zes fotografiewedstrijden, vangt dit hoofdstuk aan met de resultaten van de analyse. In het theoretisch kader is een beschrijving gegeven van de ontwikkelingen op het gebied van civiele journalistiek. In dit hoofdstuk zijn de wedstrijden onderworpen aan een analyse, waarbij de organisatie, de wedstrijd zelf, de jury en de prijzen als uitgangspunten zijn aangehouden. Hierbij moet vermeld worden dat een aantal zaken al besproken is in het voorgaande hoofdstuk. Toch zijn deze ook in dit hoofdstuk het vermelden waard en belangrijk voor de volledigheid van de beschrijving van de resultaten. Naar aanleiding van deze resultaten worden vergelijkingstabellen opgesteld en aan de hand daarvan conclusies geformuleerd. Dit zal in hoofdstuk vijf aan bod komen.

4.2 Methode

Voor de totstandkoming van de antwoorden op de deelvragen is allereerst een algemenere vragenlijst ingevuld. Deze vragenlijst, opgenomen in bijlage 3, gaat net als de deelvragen uit van vier onderzoeksthema's: de organisatie, de wedstrijd, de jury en de prijzen. Onder deze thema's valt een aantal vragen en voor de beantwoording is gebruik gemaakt van verschillende strategieën. Allereerst is op basis van informatie vanuit de wedstrijdorganisatie zelf een groot aantal van deze vragen beantwoord. Op de officiële websites van de wedstrijden is informatie gevonden aan de hand van wedstrijdreglementen, inschrijfformulieren en persberichten. Maar ook via algemene websites of weblogs³³ over fotografie is informatie over de wedstrijden vergaard.

Vervolgens is informatie vergaard aan de hand van interviews die ik tijdens de Awards Days van World Press Photo, telefonisch en per e-mail heb kunnen afnemen. Tijdens de Awards Days komen veel experts en fotografen naar Amsterdam. Door na te gaan welke bezoekers betrokken zijn geweest bij één van de zes wedstrijden, bijvoorbeeld als jurylid, is een lijst opgesteld van personen die in staat zijn bruikbare informatie te leveren voor het onderzoek. Deze personen zijn eerst per e-mail en vervolgens telefonisch benaderd voor een afspraak. De interviews hebben plaatsgevonden in twee dagen tijd in het *Felix Meritis* in Amsterdam. In het geval van Gary Knight is het interview per e-mail afgenomen wegens zijn drukke schema tijdens de Awards Days.³⁴ Bij de interviews is gezocht naar een ruimte waar het rustig was zodat de recorder het interview goed kon opnemen. De interviews wisselen van duur tussen de 15 en de 45 minuten. Alle interviews zijn, vertaald naar het Nederlands, opgenomen in bijlage 5. De telefonische interviews zijn niet uitgewerkt omdat tijdens het afnemen hiervan geen taperecorder beschikbaar was.

De interviews hebben naast veel bruikbare antwoorden, ook nuttige informatie opgeleverd om een strategie te ontwikkelen om de laatste vragen beantwoord te krijgen. Via de geïnterviewde personen is vaak een weg gevonden naar de zes wedstrijdorganisaties zelf. Om de laatste vragen

³³ Bijvoorbeeld Photoq; Jan Edward Photography Blogspot; Fotografie.nl.

³⁴ Gary Knight was dit jaar (2008) voorzitter van de World Press Photo jury.

beantwoord te krijgen is dus contact opgenomen met de organisaties – vaak geïntroduceerd door de geïnterviewde experts – waar door middel van telefonische interviews of een opgestuurde vragenlijst informatie is verkregen.

4.3 Resultaten

In de komende paragrafen worden de resultaten van de analyse gepresenteerd. Om de resultaten overzichtelijk te houden worden eerst de resultaten per wedstrijd behandeld, om daarna een alomvattende bespreking te geven in hoofdstuk vijf. Hierbij zal een overzichtstabel worden gehanteerd waarin de resultaten van de verschillende wedstrijden zijn opgenomen.

4.3.1 Resultaten China International Press Photo Contest (CHIPP)

Thema: de organisatie

CHIPP wordt georganiseerd door een vakvereniging én een staatspersbureau: vanuit *The Photojournalist Society of China (CPS)* en *Xinhua News Agency*. De activiteiten van CPS zijn het organiseren van nationale persfotowedstrijden en tentoonstellingen, bijeenkomsten en workshops over persfotografie, het geven van trainingen en het aanbieden van internationale academische uitwisselingsprogramma's. Daarnaast publiceert CPS boeken, publicaties en kranten over persfotografie. *Xinhua News Agency*, de tweede organisatie achter CHIPP, is het officiële staatspersbureau van de Volksrepubliek China en is een onderdeel van de State Council. Xinhua rapporteert direct aan het informatiecentrum van de Communistische Partij China. CPS maakt deel uit van *Xinhua* en dus kan deze beschouwd worden als de overkoepelende organisatie van de wedstrijd van CHIPP.

Thema: de wedstrijd

De wedstrijd vond voor het eerst plaats in 2005 in Shenzhen (China) en heeft een internationaal karakter. Jaarlijks wordt het evenement georganiseerd en bij haar meest recente editie (2008) zonden 2.400 deelnemers, uit 78 landen, in totaal 28.000 beelden in. De ingezonden materialen worden in acht categorieën beoordeeld waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen *singles* en *stories*. Alleen professionele persfotografen, fotoagentschappen, kranten en magazines kunnen deelnemen aan de wedstrijd. Hierbij geldt als regel dat het materiaal gepubliceerd moet zijn. Ook moet het werk in het meest recente jaar gemaakt, afgerond of voor het eerst gepubliceerd zijn.

Thema: de jury

De jury is een groep van vijftien personen die experts op het gebied van fotojournalistiek moeten zijn. Bij de samenstelling van de jury wordt rekening gehouden met geografische spreiding. Opvallend genoeg blijkt de jury voor de helft uit Chinezen te bestaan.³⁵ CHIPP hanteert het principe van een prejurering wat inhoudt dat alle Chinese inzendingen door het Chinese deel van de CHIPP jury worden beoordeeld alvorens het internationale deel van de jury in China arriveert. Hierdoor is het

³⁵ Dit kwam onder meer naar voren in de interviews met Mary-Anne Golon en Ruth Eichhorn.

jureringsproces deels beïnvloedbaar door de organisatie. Het internationale jureren geschiedt gezamenlijk.³⁶

Thema: de prijzen

De wedstrijd looft prijzen uit in acht categorieën voor zowel *singles* als *stories*. Eén beeld wordt verkozen tot Photo of the Year welke kan worden beschouwd als de hoofdprijs van de wedstrijd. De fotograaf van het winnende beeld ontvangt 75.000 Yuan (ongeveer 7.000 euro), een trofee en een certificaat. De overige eerste prijs winnaars krijgen 10.000 Yuan (ongeveer 900 euro), een trofee en een certificaat. Ten slotte kunnen per categorie twee Awards of Excellence worden uitgereikt. Alle winnaars ontvangen een gratis vliegticket om de prijsuitreikingsceremonie in Shanghai bij te kunnen wonen.

4.3.2 Resultaten NPPA's Best of Photojournalism (BOP)

Thema: de organisatie

Best of Photojournalism wordt georganiseerd vanuit een grote Amerikaanse vakvereniging zonder winstoogmerk, de *National Press Photographers Association* (NPPA). De organisatie heeft als doelstelling het stimuleren van fotojournalistiek in alle nieuwsmidia. Daarnaast promoot de NPPA persvrijheid en stimuleert het de professie te groeien binnen de snelle veranderingen van de 21^e eeuw. De organisatie probeert deze doelstellingen te bewerkstelligen door het aanbieden van duurzame educatieprogramma's waarbij 'de beste kennis uit de beroepsgroep' wordt aangeboden. Door lid te worden van de NPPA wordt een mogelijkheid geboden om belangrijke mensen uit de wereld van de persfotografie te ontmoeten, met hen te netwerken en van hen te leren. De NPPA was tot 2002 medeorganisator van de wedstrijd Pictures of the Year (POY) maar na een splitsing met de *Missouri School of Journalism* heeft het haar eigen wedstrijd, Best of Photojournalism, in het leven geroepen.

Thema: de wedstrijd

De wedstrijd is in 2002 in het Amerikaanse Durham opgericht en heeft een internationaal karakter. Jaarlijks wordt het evenement georganiseerd en bij haar meest recente editie zonden 4.000 deelnemers, uit 140 landen, in totaal 58.000 inzendingen (waarvan 55.000 foto's) in. De ingezonden materialen worden in vier subwedstrijden beoordeeld die ieder weer zijn ingedeeld in verschillende categorieën, die ingaan op specifieke aspecten van de fotojournalistiek. Per wedstrijd onderdeel is het in te zenden materiaal verschillend gedefinieerd. Dit varieert van foto's tot films en van websites tot kranten. Zowel amateurs als professionele individuen en organisaties kunnen deelnemen en een lidmaatschap van de NPPA is niet vereist. Hierbij geldt als regel dat het materiaal moet zijn gemaakt of voor het eerst zijn gepubliceerd in het meest recente jaar. Opvallend is dat de wedstrijdorganisator Thomas Kenniff aangeeft dat de wedstrijd openstaat voor zowel amateurs als professionals maar dat op de verschillende overzichtssites van fotowedstrijden op internet³⁷ nergens genoemd wordt dat BOP toegankelijk is voor amateurs en ook op de site van de wedstrijdorganisatie zelf dit niet duidelijk staat aangegeven. Een zoekactie met de trefwoorden 'NPPA's Best of Photojournalism' en 'Amateur' of

³⁶ Uit het interview met Ruth Eichhorn blijkt dat hierbij een jurylid aanwezig is dat is afgevaardigd vanuit de regering.

³⁷ Bijvoorbeeld www.photocompete.com; www.photolinks.com/Photo_Contests.html; www.fotowedstrijd.info

'non-professional' levert alleen de informatie op over de speciale Amateur Photo Blog categorie, die in 2007 werd afgeschaft. In het interview³⁸ waarin ik Kenniff deze onduidelijkheid voorleg antwoord hij: 'Het staat gewoon in onze wedstrijd informatie. Deze wordt echter jaarlijks geüpdate en is nu tijdelijk niet te vinden op onze website. Binnenkort zal dat weer gebeuren en ook dan zal er instaan dat iedereen die wil deelnemen dat ook kan doen. Professioneel maar ook amateur.'

Thema: de jury

Per wedstrijdonderdeel bestaat een aparte jury, van ongeveer vijf personen. De jury wordt jaarlijks samengesteld vanuit een comité dat daarvoor is aangesteld. Eén van de vijf personen moet uit de jury van het jaar ervoor komen, dit is om de continuïteit te waarborgen. Maar verder zijn er geen vastgestelde richtlijnen. Volgens Kenniff ontstaat er ieder jaar een gevarieerde groep waarin verschillende beroepen en achtergronden vertegenwoordigd zijn. Sinds 2008 probeert het comité de jury een meer internationaal karakter te geven. Voorheen zaten er alleen Amerikanen in de jury maar bij de meest recente editie was er ook een Deens jurylid. Het jureren geschiedt per jury gezamenlijk en onafhankelijk van de wedstrijdorganisatie. Discussies worden in goede banen geleid door een moderator.

Thema: de prijzen

De wedstrijd looft prijzen binnen de verschillende wedstrijdonderdelen, maar er zijn geen geldprijzen te winnen. De eerste tot en met derde prijswinnaars ontvangen een award-beeldje. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen professionele of amateur-fotografen. De 'Photojournalist of the Year' zou als hoofdprijs gekenmerkt kunnen worden, deze ontvangt ook een award-beeldje. Verder looft de NPPA erecertificaten uit aan hen die zich bijzonder hebben ingezet voor de organisatie of fotojournalisten of een grote bijdrage hebben geleverd aan de fotojournalistiek. Hiervoor moeten kandidaten worden genomineerd door de leden van de organisatie.

4.3.3 Resultaten Pictures of the Year international

Thema: de organisatie

Het in Amerika gevestigde Pictures of the Year international (POYi) wordt georganiseerd vanuit een onderwijsinstituut, de *Missouri School of Journalism* en het studiecentrum *The Donald W. Reynolds Journalism Institute* (RJI). Deze organisaties hebben educatieve doeleinden en de RJI omschrijft haar doel als volgt: 'het opnieuw met elkaar in contact brengen van journalisten en burgers in het kader van het belang van journalistiek in een democratie en het inzetten van de technologie ter verrijking van de methoden die journalisten kunnen gebruiken om deze burgers te bereiken.' Als deze doelstelling wordt vergeleken met de in het theoretisch kader beschreven opvattingen over civiele journalistiek zijn overeenkomsten te zien. Het haakt in op de redenering van Gillmor (2004) waarin hij een meer democratisch en op de publieke opinie gebaseerde manier van journalistiek bedrijven beschrijft. Daarnaast komt in deze doelstellingen de opvatting naar voren dat burgers – al dan niet onbewust –

³⁸ Dit interview is opgenomen in bijlage 5.

druk kunnen uitoefenen op de professionele journalisten om beter werk te gaan leveren. De doelstellingen worden voornamelijk bewerkstelligd door onderzoek en onderwijs gerelateerde activiteiten. De NPPA was 44 jaar lang één van de organisatoren van Picture of the Year (POY), de voorganger van deze wedstrijd, maar besloot in 2001 de banden met *Missouri School of Journalism* te breken. In 2002 leidde dit tot het ontstaan van NPPA's Best of Photojournalism en POYi.

Thema: de wedstrijd

De wedstrijd werd zagezegd in 2002 opgericht in het Amerikaanse Missouri en heeft een internationaal karakter. Jaarlijks wordt het evenement georganiseerd en bij haar meest recente editie (2007) zonden 1.718 deelnemers, uit 45 landen, in totaal ruim 39.000 beelden in. De ingezonden materialen worden in vier wedstrijdonderdelen beoordeeld waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende publicatiemiddelen. Ook de wedstrijd heeft als doel 'het aanbieden van educatieve activiteiten en professionele ontwikkeling voor studenten en professionals.' Aan POYi mogen alleen professionele fotografen deelnemen en voor studenten is een speciale wedstrijd: de College Photographer of the Year (CPOY). De CPOY staat open voor studenten van over de hele wereld waarbij als richtlijn wordt gehanteerd dat zij het afgelopen jaar tenminste één semester aan een willekeurige onderwijsinstelling moeten hebben gevolgd. De studenten mogen niet langer dan twee jaar als full-time professioneel fotograaf hebben gewerkt, en ook betaalde stages worden hier onder gerekend. Voor beide wedstrijden geldt dat het werk gemaakt of voor het eerst gepubliceerd moet zijn in het meest recente jaar.

Thema: de jury

Per wedstrijdonderdeel bestaat een aparte jury van een groep van ongeveer drie of vier personen die expert genoemd kunnen worden op het gebied van fotojournalistiek. Het jureren geschiedt gezamenlijk onder leiding van moderators. De juryleden zijn voornamelijk afkomstig uit Amerika. Voor het publiek is de mogelijkheid het jureren bij te wonen of te volgen via het internet. Ook kan het publiek online een stem uitbrengen op de Best Picture of the Year. Voor de CPOY bestaat één jury van vier experts.

Thema: de prijzen

De wedstrijd looft prijzen uit in verschillende categorieën. Hierbij zijn vier prijzen van 1.000 dollar (€643,-) te winnen, zeven prijzen van 500 dollar (€317,-) en twee prijzen van 250 dollar (€158,-). Eén beeld wordt verkozen tot Best Picture of the Year welke als hoofdprijs kan worden gekenmerkt. Alle eerste prijswinnaars ontvangen award-beeldjes en de overige winnaars een certificaat. Zowel bij POYi als bij CPOY worden eervolle vermeldingen uitgelooft, welke op basis van nominatie door de jury kunnen worden verkregen. Alle studenten die bij CPOY in de prijzen vallen krijgen een uitnodiging om hun award in ontvangst te nemen tijdens de gecombineerde POYi/CPOY prijsuitreiking in Washington. Ook mogen zij aanwezig zijn op de zogenaamde *Education Days*.

4.3.4 Resultaten International Photography Awards/ Lucie Awards

Thema: de organisatie

De Lucie Awards (IPA) worden georganiseerd vanuit een gelijknamige in Amerika gevestigde stichting. Deze organisatie heeft als doelstellingen 'een ode brengen aan de prestaties van 's werelds allerbeste fotografen, het ontdekken van nieuw en groeiend talent en het promoten van de algehele waardering voor de fotografie.' Dit wil de organisatie bewerkstelligen door middel van de jaarlijkse fotowedstrijd, dat volgens de organisatie het meest toonaangevende evenement binnen de wereld van de fotografie moet gaan vormen. Biermerk Pilsner Urquell is een prominente sponsor en de naam is op veel reclame-uitingen van de wedstrijd zichtbaar maar het heeft verder weinig organisatorische taken.

Thema: de wedstrijd

De wedstrijd IPA is in 2003 in het Amerikaanse Los Angeles opgericht en heeft een internationaal karakter. Jaarlijks wordt het evenement georganiseerd en zowel professionele fotografen als amateurs kunnen deelnemen. De ingezonden materialen worden beoordeeld binnen twee wedstrijdonderdelen waarbij het onderscheid tussen professionals en amateurs wordt gemaakt. Binnen deze onderdelen is weer onderscheid aangebracht door middel van verschillende categorieën. Professionals kunnen in acht categorieën prijzen winnen en amateurs in zeven. Alle categorieën zijn voor beide groepen hetzelfde met uitzondering van de categorie voor het beste fotoboek die alleen bij professionals voorkomt. Het ingezonden werk hoeft niet gepubliceerd te zijn, noch in een bepaalde tijdsperiode te zijn gemaakt.

Bij haar meest recente editie (2007) zonden 1.600 deelnemers uit 25 verschillende landen hun materiaal in. In totaal werden 350 prijzen uitgereikt waarvan 150 aan amateurs en 200 aan professionals. In percentages houdt dit in dat 43% van de prijzen aan amateurs wordt uitgereikt. IPA is een wedstrijd met een relatief laag aantal deelnemers (1.600) en hoog aantal prijzen. Een deelnemer heeft bij deze wedstrijd dan ook een enorme win-kans: 22%.

Thema: de jury

De jury bestaat uit een groep van 40 personen en wordt jaarlijks samengesteld vanuit het Judging Panel, bestaande uit 'invloedrijke personen uit de fotografie'. Personen die graag jurylid willen worden bij IPA kunnen zich aanmelden via de website. Bij het samenstellen van de jury wordt gezocht naar een combinatie van personen die commercieel georiënteerd zijn en personen die meer affiniteit hebben met kunst. Het jureren geschiedt deels afhankelijk van de organisatie want de inzendingen worden aan een voorselectie onderworpen door de organisatie. Na deze selectie worden de beelden die overblijven officieel selecties voor de IPA wedstrijd. Deze worden individueel vanaf thuis beoordeeld door de internationale jury.

Thema: de prijzen

De wedstrijd looft prijzen uit in vijftien categorieën. Al deze winnaars krijgen twee vliegtickets om de prijsuitreikingsceremonie bij te kunnen wonen. Eén winnaar ontvangt de hoofdprijs, de International Photographer of the Year Award, en wordt beloond met 10.000 dollar (€6.430,-) en een award. Deze

belangrijkste prijs van de wedstrijd kan door zowel een professional als een amateur worden gewonnen. De Discovery of the Year prijs kan alleen door een amateur worden gewonnen en brengt naast een award ook een geldprijs van 5.000 dollar (€3.215,-) met zich mee. Ook de International Photographer of the Year – Deeper Perspective krijgt naast de award een bedrag van 5.000 dollar. Voor deze prijs worden vijf fotografen genomineerd door de jury. Tenslotte looft de wedstrijd eervolle vermeldingen uit en verkiest het Advisory Board Lifetime Achievement Awards winnaars.

4.3.5 Resultaten Sony World Photography Awards

Thema: de organisatie

De Sony World Photography Awards wordt georganiseerd vanuit een gelijknamig communicatiebureau dat in Londen is gevestigd. Belangrijkste drijfveer achter de organisatie is echter de hoofdsponsor Sony. Vanuit Sony is de prijs bedacht omdat zij met hun nieuwe spiegelreflexcamera's in één keer een fors marktaandeel willen veroveren op de professionele markt. Door middel van deze wedstrijd wil Sony naast naamsbekendheid vergaren ook in contact treden met professionele fotografen om van hen te leren van hun kritiek en zo hun apparatuur verbeteren. (*De Volkskrant* 24-4-2008) Deze doelstellingen probeert Sony te bewerkstelligen door de organisatie van de wedstrijd, maar ook door advertenties en internetactiviteiten. Daarnaast door de oprichting van de World Photographic Academy waarmee de organisatie een online gemeenschap wil creëren en een sociaal netwerk voor fotografen wil vormen.

Thema: de wedstrijd

De wedstrijd is in 2008 opgericht in Londen en heeft een internationaal karakter. Jaarlijks wordt het evenement georganiseerd en zowel professionele fotografen als amateurs kunnen deelnemen aan deze wedstrijd. In haar eerste editie in 2008 ontving de wedstrijd 44.641 beelden van professionals en 25.934 amateur-foto's. Uitgaande van het gegeven dat amateurs maximaal drie foto's per persoon insturen, kan geschat worden dat er ongeveer 8.644 amateur-deelnemers waren. Dit is 70% van het totale aantal deelnemers.³⁹ De ingezonden materialen worden beoordeeld binnen twee wedstrijdonderdelen waarbij het onderscheid tussen professionals en amateurs wordt gemaakt. Binnen deze onderdelen is weer onderscheid aangebracht door middel van verschillende categorieën. Professionals kunnen in elf categorieën prijzen winnen en amateurs in acht. De categorieën Photojournalism/ Documentary, Nude en Advertising worden volgens de wedstrijdorganisatie minder geschikt bevonden voor amateurs en zijn dus alleen voor professionals beschikbaar gesteld. Verder zijn alle categorieën voor beide groepen hetzelfde. Het ingezonden werk hoeft niet gepubliceerd te zijn, maar moet wel in het meest recente jaar gemaakt zijn.

Thema: de jury

De jury is een groep van ongeveer 100 deskundigen en oud-winnaars die zijn ondergebracht in de speciaal daarvoor opgerichte World Photography Academy. Bij het samenstellen van de jury wordt

³⁹ De exacte totstandkoming van deze schatting is terug te vinden in bijlage 4.

rekening gehouden met de categorieën die de juryleden willen beoordelen. Het juryleden doen de juryleden individueel vanaf thuis voor de door hun gekozen categorieën. Een jurylid beoordeelt dan zowel de professionele inzendingen als de amateurbeelden. Wat betreft de amateurbeelden maakt de organisatie een voorselectie zodat het jurylid uiteindelijk twintig foto's per categorie te zien krijgt. Het juryleden is een intensieve bezigheid. Ruth Eichhorn gaf aan tien avonden te hebben besteed aan het beoordelen van drie professionele en twee amateur-categorieën. Nadat ieder jurylid heeft gestemd bepaald de wedstrijdorganisatie welke beelden hebben gewonnen.

Thema: de prijzen

De wedstrijd is onderverdeeld in een onderdeel voor professionals en een onderdeel voor amateurs. In beide onderdelen wordt per categorie één winnaar gekozen. Deze winnaar krijgt een certificaat en een lidmaatschap van de Academy. De hoofdprijswinnaar, de Photographer of the Year, krijgt een geldprijs van 25.000 dollar (€16.070,-), een award en een lidmaatschap van de Academy. De winnaar van deze prijs kan alleen een professionele fotograaf zijn. Alle professionele winnaars krijgen een uitnodiging om de prijsuitreikingsceremonie bij te wonen, evenals gratis accommodatie. De winnende beelden van de 11 professionele categorieën worden in de reizende tentoonstelling tentoongesteld. De hoofdprijswinnaar van het amateur-gedeelte van de wedstrijd ontvangt een geldprijs van 5.000 dollar (€3.136,-).

Van het totaal aan prijzen kan 58% door professionals en 42% door amateurs gewonnen worden.⁴⁰ WPA ontving in vergelijking met de andere wedstrijden veruit de meeste inzendingen, maar loofde in totaal slechts 19 prijzen uit. Een deelnemer, zowel professional als amateur, heeft dus een zeer kleine kans om te winnen. Van het in totaal 8.644 amateurs dat deelnam aan WPA wonnen er acht, dat houdt in dat er een win-kans van 0,09% was. Professionals hebben een iets grotere kans op een prijs, maar ook hier is deze slechts 0,30% (11 winnaars onder de 3.650 deelnemers).

4.3.6 Resultaten World Press Photo

Thema: de organisatie

World Press Photo wordt georganiseerd vanuit een gelijknamige in Nederland gevestigde stichting. De organisatie heeft als doelstellingen professionele persfotografie op internationale schaal aanmoedigen, een platform zijn voor de fotojournalistiek en een vrije uitwisseling van informatie mogelijk maken. Dit wil de organisatie bewerkstelligen door middel van de jaarlijkse fotowedstrijd en tentoonstellingen, het ontwikkelen van educatieve programma's en het uitgeven van verschillende publicaties.

Thema: de wedstrijd

De wedstrijd is in 1955 opgericht in Amsterdam en heeft een internationaal karakter. Jaarlijks wordt het evenement georganiseerd en bij haar meest recente editie zonden 5.019 deelnemers, uit 125 landen, in totaal 80.536 beelden in. De ingezonden materialen worden in tien categorieën beoordeeld waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen *singles* en *stories*. Professionele persfotografen,

⁴⁰ Er zijn 19 prijzen te winnen, waarvan 11 voor professionals en 8 voor amateurs.

fotoagentschappen, kranten en magazines kunnen deelnemen aan de wedstrijd. Hierbij geldt als regel dat het materiaal gepubliceerd moet zijn, of gemaakt moet zijn met de intentie tot publicatie. Ook moet het werk in het meest recente jaar gemaakt, afgerond of voor het eerst gepubliceerd zijn. Sinds 2007 staat World Press Photo gematigd open voor amateur-fotografen. Dit houdt niet in dat amateurs hun materiaal kunnen inzenden, maar wel op basis van nominatie door de jury kan een amateur fotograaf beloond worden met de titel 'Special Mention for non-professionals'. Het moet hier gaan om een fotograaf die met zijn werk invloed heeft uitgeoefend op het wereldnieuws. Het visuele jaaroverzicht moet zonder dit beeld onvolledig zijn en de foto moet een document zijn dat niet door een professionele fotograaf gemaakt had kunnen worden. 'Special Mention for non-professionals' is in 2007 voor het eerst opgenomen in de *Judging Procedures* naar aanleiding van de discussies die zijn gevoerd over het belang van amateurbeelden zoals die uit de Irakese gevangenis *Abu Ghraib*, van de tsunami en van de aanslag op de Londense metro. Sinds de invoering van de eervolle vermelding voor amateur-fotografen is er is nog geen gebruik van gemaakt. In het verleden werd wel eens ad hoc door de jury een vergelijkbare eervolle vermelding aan een amateur toegekend. De bekendste waren de *Nasa* foto's (juli 1969) van de eerste mensen op de maan gemaakt door astronaut Neil Armstrong.⁴¹

Thema: de jury

De jury is een groep van dertien personen die bij voorkeur het Engels beheersen. Bij de samenstelling van de jury wordt rekening gehouden met geografische spreiding, werkterrein en de verhouding man-vrouw. Het jureren geschiedt gezamenlijk en onafhankelijk van World Press Photo. De organisatie heeft dus geen enkele invloed op de beslissingen van de jury. Voor de amateur-prijs 'Special Mention for non-professionals' bestaat dezelfde jury, maar wel een andere werkwijze. Deze prijs kan alleen op basis van nominatie door de jury worden verkregen.

Thema: de prijzen

De wedstrijd looft prijzen uit in tien categorieën voor zowel *singles* als *stories*. Eén beeld wordt verkozen tot World Press Photo of the Year. De fotograaf van dit winnende beeld ontvangt 10.000 euro, een award en een camera. De overige eerste prijs winnaars krijgen 1.500 euro en een award. Daarnaast ontvangen al deze winnaars een gratis vliegticket en accommodatie om de prijsuitreikingsceremonie in Amsterdam bij te kunnen wonen. De amateur fotograaf die de 'Special Mention for non-professionals' wint krijgt een certificaat en het winnende beeld wordt opgenomen in het boek en de reizende tentoonstellingen.

⁴¹ Bron: Ben ten Berge, archivaris bij *World Press Photo*.

5. Beantwoording deelvragen

5.1 Inleiding

In hoofdstuk vier zijn de wedstrijden onderworpen aan een analyse, waarbij de organisatie, de wedstrijd zelf, de jury en de prijzen als uitgangspunten zijn aangehouden. Alle resultaten die relevant zijn voor de beantwoording van de hoofd- en deelvragen van dit onderzoek zijn vervolgens in dit hoofdstuk uiteengezet aan de hand van tabel 3 op pagina 53. Deze tabel geeft weer hoe de zes wedstrijden globaal zijn georganiseerd en biedt een mogelijkheid deze kenmerken onderling te vergelijken. Hierbij moet worden opgemerkt dat niet alle antwoorden op de deelvragen letterlijk zijn overgenomen in deze tabel. De vragen over de organisatie achter de wedstrijd (deelvraag 1 en 2) zijn bijvoorbeeld gereduceerd tot een benoeming van de organisatievorm om het overzichtelijk te houden. Naast deze tabel is een beschrijving gegeven van de bevindingen per thema waarbij de antwoorden worden gegeven op de in hoofdstuk 2.1 geformuleerde deelvragen. De deelvraag over de amateur-toegankelijkheid van de wedstrijd wordt hierbij het meest uitgebreid behandeld, door zowel de situatie in theorie als in praktijk te bekijken. Dit is uiteengezet in paragraaf 5.4 en per wedstrijd beschreven.

	China International Press Photo Contest (CHIPP)	NPPA's Best of Photojournalism (BOP)	Pictures of the Year international (POYi)	International Photography Awards/ Lucie Awards (IPA)	Sony World Photography Awards (WPA)	World Press Photo (WPPH)
Amateurs?	Nee	Ja	Gematigd ⁴²	Ja	Ja	Gematigd ⁴³
Organisatie	Staatspersbureau/vakvereniging	Vakvereniging/Onderwijs instituut	Onderwijs instituut	Sponsor	Sponsor (Cameramerk)	Stichting
Aantal deelnemers	2.400	4.000	1.718	1.600	12.294	5.019
Aantal professionals	2.400	Onbekend	Onbekend	Onbekend	3.650	5.019
Aantal amateurs	0	Onbekend	Onbekend	Onbekend	8.644 (70%)	0
Jaar oprichting	2005	2002	2002	2003	2008	1955
Land herkomst	China	VS	VS	VS	UK	Nederland
Doelstelling: ideëel, commercieel, educatief?	Ideëel en educatief	Ideëel en educatief	Ideëel en educatief	Commercieel en ideëel	Commercieel en educatief ⁴⁴	Ideëel en educatief
Moet werk gepubliceerd zijn?	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Gemaakt zijn met de intentie tot publicatie.
Moet werk in bepaalde tijdsperiode gemaakt of gepubliceerd zijn?	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
Inschrijfgeld	Gratis	Gratis	Tussen de €32,- en de €64,-	Tussen de €10,- en de €39,-	Gratis	Gratis
Aantal juryleden	15	5 per wedstrijd-onderdeel.	3 á 4 per wedstrijd-onderdeel.	40	100	13
Prejurering?	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee
Jurereen: gezamenlijk of individueel?	Gezamenlijk	Gezamenlijk	Gezamenlijk	Individueel	Individueel	Gezamenlijk
Jury (on-) afhankelijk van organisatie?	Afhankelijk	Onafhankelijk	Onafhankelijk	Afhankelijk	Afhankelijk	Onafhankelijk
Aparte jureringswijze amateurs?	Nee	Nee	Ja: CPOY	Nee	Ja: apart wedstrijdonderdeel.	Ja: alleen op basis van nominatie.
Hoofdprijs	€7.000,-	Geen geldprijzen	€643,-	€6.430,-	€16.070,-	€10.000,-
Hoofdprijs ook te winnen door amateur?	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee
Prijzen amateurs:	Geen	Award-beeldje.	Winnaars van CPOY ontvangen een award.	Max. €6.430,-	Max. €3.136,-	<i>Special Mention for non-professionals</i> winnaar ontvangt een certificaat.
Totaalbedrag aan geldprijzen	€21.710,-	-	€4.800,-	€12.860,-	€16.070,-	€40.000,-
Publiekstemmen?	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee

Tabel 3: Overzichtstabel resultaten. De tabel biedt een uitgangspunt voor de in dit hoofdstuk beschreven bevindingen van het onderzoek. De belangrijkste en meest opvallende gegevens zijn geel gearceerd. De gegevens zijn gebaseerd op de meest recente edities van de wedstrijd (2007/ 2008).

⁴² POYi heeft een wedstrijd voor studenten: de CPOY.

⁴³ WPPH heeft een 'Special Mention for non-professionals'.

⁴⁴ WPA heeft sinds 2008 de WPA University Student Competition. In essentie heeft deze als doel de producten van Sony te promoten onder jonge fotografen, maar er worden ook seminars, masterclasses en assignments gegeven.

Beantwoording deelvragen

5.2 Amateurs

Van de zes fotografiewedstrijden die in dit onderzoek zijn geanalyseerd blijkt in theorie slechts één wedstrijd amateurs niet toe te laten, dat is de China International Press Photo Contest (CHIPP). Drie wedstrijden, NPPA's Best of Photojournalism (BOP), de Lucie Awards (IPA) en de Sony World Photography Awards (WPA), staan volledig open voor amateur-inzendingen en World Press Photo (WPPh) en Pictures of the Year international (POYi) gematigd. Onder 'gematigd' wordt niet bij beide wedstrijden hetzelfde verstaan waardoor het belangrijk is dit apart toe te lichten. Bij WPPh kan een 'Special Mention for non-professionals' worden toegekend aan een amateur-fotograaf waardoor de wedstrijd niet compleet gesloten is voor amateur-fotografen. Daarom is ervoor gekozen deze wedstrijd als 'gematigd' toegankelijk voor amateur-fotografen te betitelen. Ook POYi heeft de 'gematigde' status gekregen omdat deze wedstrijd een aparte wedstrijd voor studenten onder zich heeft vallen: de CPOY.

5.3 Soorten amateurs

Van de zes wedstrijden die in dit onderzoek zijn behandeld blijken dus drie geheel toegankelijk voor amateurs, twee gematigd en één niet. De uitleg hiervan en de mogelijke verklaringen zullen bij de beantwoording van de hoofdvraag in hoofdstuk zes aan bod komen. Allereerst is het van belang in te gaan op de amateurs zelf. Eerder werd opgemerkt dat er verschillende soorten amateurs bestaan en dat niet iedere wedstrijd openstaat voor hetzelfde soort. Ook Gary Knight wees in het interview dat ik met hem afnam al op het bestaan van verschillende soorten amateurs en baseerde hierop zijn argumenten welke volgens hem zou mogen deelnemen aan fotowedstrijden en welke niet. Over het algemeen beoordeelt Knight het toelaten van amateurs niet positief. 'Wat kan nog meer een reden of motivatie zijn naast commerciële redenen als het toetrekken van sponsors, het vergaren van meer geld of het trekken van meer publiciteit? Ik verwacht dat dit voor de meeste wedstrijden de hoofdreden is. Want is er werkelijk een intellectuele reden aan te wijzen?' Om zijn standpunt te nuanceren wijst hij vervolgens op het bestaan van verschillende soorten amateurs. Geïnspireerd door Knight's categorieën is naar aanleiding van bevindingen van dit onderzoek een categorisering aangebracht in het soort amateur-fotografen dat deel kan nemen aan fotografiewedstrijden. Bij de uitleg van de categorieën zijn ook delen uit de argumentatie van Knight opgenomen.

Het eerste type amateur-fotograaf is de **civiele fotojournalist** en kan omschreven worden als een niet professionele fotograaf die met zijn werk het wereldnieuws heeft gehaald. In het theoretisch kader in hoofdstuk 1 werden de ontwikkelingen op het gebied van civiele journalistiek beschreven en zijn voorbeelden gegeven van gebeurtenissen waarbij het publiek nieuwsmaker werd. Het beeld van de civiele fotojournalist heeft in het ideale geval een uitzonderlijke nieuwswaarde en het visuele jaaroverzicht zou zonder dit beeld onvolledig zijn. Het beeld moet een document zijn dat niet door een

professionele fotograaf gemaakt had kunnen worden. Knight acht deze categorie amateurs acceptabel: 'Denk hierbij bijvoorbeeld aan de amateur-foto's van de Oklahoma aanslagen (1995), de Concorde crash (2000) of de aanslagen van 11 september (2001). Ik zie hier goede redenen om dit toe te laten, omdat dit soort fotografie een grote rol speelt in de wereld van de persfotografie. Dit is nooit anders geweest.' Hieruit blijkt dat Knight onder de groep van deskundigen valt die civiele journalistiek als een *ondersteuning* van de professionele journalistiek zien.⁴⁵ Als juryvoorzitter van World Press Photo 2008 wijst hij ook op het praktische aspect dat er van dit soort foto's maar relatief weinig zijn en het kan worden ingezonden door een professionele organisatie die het heeft gepubliceerd. Verder benoemt hij het gevaar van foto's die hij als '*participatory photography*' ziet: ooggetuigefotografie van bijvoorbeeld *Auschwitz of Abu Graib*. Volgens Knight ligt het moreel veel te gevoelig, maar 'is het een feit dat we nou eenmaal graag dingen publiceren die schokkend zijn en blijkt dat in deze gevallen vaak druk gezocht wordt naar excuses om dit te nomineren voor een award.'

Het tweede type kan omschreven worden als de **semi-professional** of de **gevorderde amateur**. Deze amateur-fotograaf gebruikt graag goede apparatuur, volgt cursussen of leest boeken over fotografie. Hij verdient mogelijk af en toe wat met fotografie of exposeert zijn werk en is vaak in het bezit van een eigen website. Hieronder vallen twee categorieën van Knight. Hij spreekt over 'community photography' waarbij mensen mooie fotoseries maken van hun eigen leven. Indien dit over onderwerpen gaat die erg actueel zijn en niet door professionele fotografen worden vastgelegd acht hij het acceptabel voor deelname aan een 'professionele' fotowedstrijd. Het andere soort semi-professional/ gevorderde amateur dat Knight beschrijft zijn de amateur-fotografen die mooie foto's maken over relatief onschuldige onderwerpen, maar 'waarover we al genoeg materiaal ontvangen van professionele fotografen. Het lijkt wel een plaag.'

Een groep amateurs dat in dit onderzoek ook regelmatig naar voren komt zijn de studenten. Zij volgen bijvoorbeeld een studie fotografie, journalistiek of multimedia. Het zijn creatieve studenten die door hun opleiding geoefende fotografen zijn en soms niet te onderscheiden van professionals. Verwacht wordt dat een groot aantal van deze studenten uiteindelijk professioneel fotograaf wordt. Daarom wordt ook deze groep onder de categorie semi-professional of de gevorderde amateur gerekend. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat een fotograaf soms onder beide groepen kan vakken: student én professional. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat hij werkt als fotograaf om zijn studie te kunnen betalen. Een voorbeeld hiervan is de fotograaf Erik Refner, die de 'World Press Photo of the Year 2001' titel won toen hij nog student was. Hij won met de foto die hij in Pakistan maakte en waarop te zien is hoe het lijk van een jongetje klaargemaakt om te worden begraven. Een half jaar na het winnen van de prijs zou hij afstuderen aan *Danisch School of Journalism* in het Deense Århus en dat hij zichzelf nog niet als volleerd professional beschouwde bleek onder meer aan zijn deelname aan de *Joop Swart Masterclass*⁴⁶ in 2003.

⁴⁵ Deze groep werd besproken in het theoretisch kader in paragraaf 1.5.2.

⁴⁶ Deze Masterclass wordt vanuit World Press Photo georganiseerd en heeft als doel om getalenteerde jonge fotografen zich te laten verdiepen in de fotojournalistiek door, onder leiding van prominenten uit het vak ('masters'), ervaringen met elkaar te delen.

De foto waarmee Erik Refner als student de 'World Press Photo of the Year' prijs won in 2001. Refner maakte het beeld tijdens zijn stageperiode bij het Deense dagblad de *Berlingske Tidende*. Bron: World Press Photo.

De derde categorie amateur-fotografen zijn de **foto-bloggers**. Dit is een amateur-fotograaf die zijn foto's op het internet plaatst, op een eigen website of weblog of op databases als *Flickr*. Een deel van deze fotografen zal tevens onder de semi-professionals/ gevorderde amateurs kunnen worden gerekend maar onder deze foto-bloggers vallen ook de minder geoefende fotografen.

De laatste soort amateur-fotograaf is de **hobbyist**. Santiago Lyon (Associated Press) geeft in het interview dat ik met hem afnam aan dat de meeste amateurs onder deze categorie gerekend moeten worden. Dit soort amateur-fotograaf maakt foto's op vakantie en van vrienden en familie tijdens gebeurtenissen in zijn dagelijks leven. De hobbyist is over het algemeen in het bezit van een relatief simpele digitale camera die hij gemakkelijk mee kan nemen. De foto's zullen soms op het internet verschijnen om te delen met vrienden maar belanden voornamelijk in fotoalbums.

- Civiele fotojournalist
- Semi-professional/gevorderde amateur
- Amateur 'foto-blogger'
- Hobbyist

Categorisering amateur-fotografen

5.4 Amateur-toegankelijkheid wedstrijden

Bovenstaande categorisering biedt een uitgangspunt voor de analyse naar de toegankelijkheid van de fotowedstrijden voor verschillende soorten amateur-fotografen. Voorheen werd het begrip 'civiele journalist' als containerbegrip gebruikt, vanaf nu wordt het opgesplitst en maakt het onderdeel uit van mijn eigen categorisering. Per wedstrijd is allereerst onderzocht hoe zij in **theorie** openstaat voor de verschillende typen amateurs en vervolgens is de situatie in de **praktijk** bekeken. In deze paragraaf worden beide analyses besproken en tenslotte samengevat in tabel 4 (pagina 58) en 5 (pagina 65).

5.4.1 De situatie in theorie

In theorie blijken de Sony World Photography Awards (WPA), de Lucie Awards (IPA) en NPPA's Best of Photojournalism (BOP) toegankelijk te zijn voor **alle soorten amateurs** uit de opgestelde categorisering. Belangrijk om hierbij op te merken is dat WPA en IPA een tegenstrijdige werkwijze hanteren. IPA stelt de amateur gelijk aan de professional: de amateur wordt samen met professionals in dezelfde categorieën beoordeeld. WPA scheidt de amateurs van de professionals door hen onder te brengen in aparte onderdelen. Hierbij hanteert de wedstrijd voor amateurs dezelfde categorieën als voor professionals met uitzondering van de categorieën Nude, Advertising en Photojournalism/ Documentary. De reden dat deze categorieën niet voor de amateurs worden gehanteerd is het feit dat de wedstrijdorganisatie van mening is dat deze categorieën thuishoren in de professionele praktijk. IPA heeft echter wel een categorie Advertising voor amateurs wat opvallend is gezien het feit dat fotografen die in de advertentiebranche werken, veelal als professioneel zullen worden beschouwd. Onderling verschillen deze amateur-toegankelijke wedstrijden dus in de manier waarop zij het onderscheid tussen een professionele fotograaf en een amateur definiëren.

De **civiele fotojournalist** maakt een kans bij World Press Photo (WPPH), de Sony World Photography Awards (WPA), de Lucie Awards (IPA) en NPPA's Best of Photojournalism (BOP). Bij WPPH houdt dit in dat hij op basis van nominatie de Special Mention for non-professionals kan ontvangen, de overige wedstrijden zijn toegankelijker. Hier kan de civiele fotojournalist zijn materiaal zelf inzenden.

De categorie **semi-professionals/ gevorderde amateurs** komt in theorie bij alle wedstrijden, met uitzondering van de China International Press Photo Contest (CHIPP), in aanmerking voor deelname. Dit komt eveneens doordat onder deze categorie ook de studenten worden gerekend. Zij kunnen deelnemen bij de Lucie Awards en Best of Photojournalism als reguliere (amateur-)deelnemer, maar de wedstrijden Sony WPA en POYI hebben er een aparte wedstrijd voor ingericht. Hier moet worden opgemerkt dat de studenten alleen in deze aparte onderdelen kunnen winnen, en geen kans maken op een prijs in de algemene wedstrijd.

Doordat bij World Press Photo de Special Mention for non-professionals kan worden uitgereikt, behoort het in theorie tot de mogelijkheden dat naast een civiele fotojournalist, een semi-professional of een foto-blogger wint. In de volgende paragraaf zal naar voren komen of deze veronderstelling in de praktijk ook opgaat, maar in theorie kan het gesteld worden. De hobbyist is een onwaarschijnlijke kandidaat voor de eervolle vermelding van World Press Photo, vooral gezien het feit dat zijn foto's

vaak niet verder komen dan het familiefotoalbum. In het schema op de volgende pagina zijn bovenstaande conclusies overzichtelijk in een tabel terug te vinden.

	China International Press Photo Contest (CHIPP)	NPPA's Best of Photo-journalism (BOP)	Pictures of the Year international (POYi)	International Photography Awards (IPA)	Sony World Photography Awards (WPA)	World Press Photo (WPPh)
Amateurs?	Nee	Ja	Gematigd	Ja	Ja	Gematigd
<u>Civiele fotojournalist</u>	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja
<u>Semi-professional</u>	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
<u>Amateur 'foto-blogger'</u>	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja
<u>Hobbyist</u>	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee

Tabel 4: Amateur-toegankelijkheid in theorie per categorie.

5.4.2 De situatie in praktijk

Nu duidelijk is hoe de zes wedstrijden in theorie openstaan voor amateur-fotografen naar aanleiding van de categorisering van de verschillende soorten amateur-fotografen, zal het in dit deel door middel van een kleine analyse worden toegepast op de praktijk. Hiervoor zijn de uitslagen van de meest recente edities (2007 of 2008) van de wedstrijden onderzocht op de winnende amateur-fotografen. Vervolgens zijn de namen van deze winnende fotografen ingetypt in de database van World Press Photo 'Akele' en verschillende zoekmachines op het internet om zo een beeld te krijgen van het soort amateur. Hierbij is voornamelijk gekeken naar eigen websites, biografieën en eventueel eerder gewonnen prijzen. Tegelijkertijd zijn de winnende amateurbeelden⁴⁷ bekeken en vergeleken met ander werk van de fotograaf. Hierdoor kan worden achterhaald of de winnende foto representatief is voor het werk van de fotograaf en kunnen eventuele 'toevallig goed gelukte foto's' worden ontdekt. Na deze analyse is op grond van de amateur-categorieën bepaald welk soort amateurs in praktijk wint bij de verschillende wedstrijden. Deze uitslag is in tabel 5 op pagina 65 terug te vinden en wordt in deze paragraaf per wedstrijd toegelicht.

China International Press Photo Contest (CHIPP)

CHIPP staat officieel niet open voor amateur-fotografen en uit de analyse naar de winnaars bij de editie van 2008 komt naar voren dat dan ook **geen** enkele amateur wint. In totaal werden in deze editie 75 prijzen aan fotografen uitgereikt en vrijwel alle winnende fotografen zijn aangesloten bij een agentschap zoals *Getty Images* of *Reuters*. Bij nadere bestudering van deze lijst winnaar valt op dat

⁴⁷ Een groot deel van deze winnende amateur-beelden is opgenomen in bijlage 6.

bijna de helft⁴⁸ van de winnende fotografen afkomstig is uit China. Hierbij moet worden opgemerkt dat een aantal van deze Chinese winnaars moeilijk - of zelfs helemaal niet- vindbaar is op het internet. De informatie is in deze gevallen vaak in het Chinees en niet op een Engelstalige website beschikbaar. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat uit nader onderzoek blijkt dat niet al deze fotografen als professional gekenmerkt mogen worden. De conclusie dat bij CHIPP geen amateurs wonnen is daarom minder betrouwbaar dan de conclusies die bij de overige wedstrijden kunnen worden getrokken.

NPPA's Best of Photojournalism (BOP)

BOP zegt voor alle fotografen open te staan, zowel professioneel als amateur. Uit de lijst winnaars van de 2008 editie van de wedstrijd⁴⁹ blijkt dat het merendeel van de winnende fotografen is aangesloten bij fotoagentschappen, dagbladen of magazines. Van de 134 winnaars van het Still Photography gedeelte van de wedstrijd wordt bij 130 winnaars het agentschap - over het algemeen bekende zoals de *Associated Press* of *Getty Images* - of de krant of het magazine waaraan de fotograaf verbonden is genoemd. Slechts bij drie winnaars wordt 'freelance' vermeld en bij één winnaar niets. De fotograaf waarbij geen werkgever maar ook geen 'freelance' vermeld staat is Daniel Beltra en hij won een prijs binnen de Natural Habitat categorie. Na verkenning van deze persoon blijkt het een fotograaf die in opdracht van Greenpeace werkt en onder meer prijzen won bij World Press Photo, CHIPP en POYi.

Geconcludeerd kan dus worden dat BOP **geen** prijzen aan amateur-fotografen uitloofde in haar meest recente editie. Mogelijke verklaring hiervoor is de onduidelijkheid over de openheid van deze wedstrijd voor amateur-fotografen. Op de verschillende overzichtssites van fotowedstrijden op internet⁵⁰ wordt nergens genoemd dat BOP toegankelijk is voor amateurs en ook op de site van de wedstrijdorganisatie zelf is dit niet duidelijk aangegeven. Wedstrijdorganisator Thomas Kenniff zegt hierover dat het wel in de wedstrijd informatie staat, maar dat deze informatie wordt geüpdate en dus tijdelijk niet te vinden is op de website. Binnenkort zal dat weer gebeuren en ook dan zal er instaan dat iedereen die wil deelnemen dat ook kan doen. Professioneel maar ook amateur.' Helaas zijn er geen statistieken beschikbaar over het aantal amateurs dat materiaal inzond.

Pictures of the Year international (POYi)

POYi is in theorie niet toegankelijk voor amateurs en deelde in 2007 dan ook alleen prijzen aan professionals uit. Wel vielen onder het aparte onderdeel College Photographer of the Year (CPOY) **95** prijzen. Hierbij vielen bepaalde fotografen meermalen in de prijzen, waardoor niet gesteld kan worden dat sprake is van 95 winnende amateurs. Om het type amateur-fotograaf dat bij deze wedstrijd in de prijzen valt te achterhalen is een aantal van de eerste prijswinnaars van de categorieën onderzocht.⁵¹

⁴⁸ Van de in totaal 75 winnaars zijn 32 afkomstig uit China, dit is bijna 45%.

⁴⁹ Hiervoor is alleen gekeken naar het Still Photography gedeelte van de wedstrijd, gezien alleen in dit onderdeel persfotografen deelnemen. De complete lijst winnaars is te raadplegen via: http://bop.nppa.org/2008/still_photography/winners/ (14/07/2008)

⁵⁰ Bijvoorbeeld www.photocompete.com; www.photolinks.com/Photo_Contests.html; www.fotowedstrijd.info

⁵¹ De complete lijst winnaars is te raadplegen via: <http://www.cpoy.org/index.php?s=WinningImages&yr=62> (16/07/2008)

Op de lijst van winnende fotografen bij de CPOY is achter iedere naam de universiteit vermeld waar de fotograaf als student aan verbonden is (geweest). In de wedstrijdreglementen is opgenomen dat een deelnemer het afgelopen jaar tenminste één semester aan een willekeurige onderwijsinstelling moet hebben gevolgd en niet meer dan twee jaar als professioneel fotograaf mag hebben gewerkt. Betaalde stages worden hier ook onder gerekend. Alle winnaars zijn dus nog student (of net student af) maar mogen wel al ervaring als professioneel fotograaf hebben. Uit onderzoek naar de winnende fotografen van de 2007 editie van CPOY blijkt dat het voornaamste deel ervan in het bezit is van een eigen website, vaak eigen werk exposeert en deel uitmaakt van online fotodatabases. Naast deze professionele bezigheden is ook het materiaal van de studenten van professionele kwaliteit.⁵² Volgens de categorisering vallen deze amateurs onder 'semi-professionals' (studenten) maar in praktijk zouden zij ook als professional door kunnen gaan. Een voorbeeld van deze mogelijke overlapping tussen student en professioneel is Travis Dove, die in 2007 door CPOY als College Photographer of the Year wordt verkozen en in datzelfde jaar bij World Press Photo de derde prijs wint in de categorie Sports Features. Bij de ene wedstrijd wordt hij dus beschouwd als een student, en bij de andere als professional. Dit soort 'twijfelgevallen' komen vaker voor, blijktbaar is de grens tussen amateur en professional erg flexibel. Dit komt overeen met de in het theoretisch kader beschreven gedifferentieerdheid binnen het begrip fotograaf. Hofstede (1995) gaf aan dat er vaak onduidelijkheid ontstaat als iemand zegt van beroep fotograaf te zijn. Het voorbeeld van Dove is illustratief voor deze stelling. De ene wedstrijd ziet hem als iemand die al als professioneel fotograaf werkt maar daarnaast (nog) studeert, en de andere wedstrijd beschouwt hem juist als een student die daarnaast alvast wat geld verdient met fotograferen. Hieruit blijkt dat het bij de onduidelijkheid rondom het begrip 'professioneel fotograaf' vaak slechts om nuanceverschillen gaat. Bij World Press Photo wordt bijvoorbeeld de regel gehanteerd dat een deelnemende fotograaf minimaal 2/3 van zijn inkomen uit de fotografie moet genereren. In het geval van een student die als fotograaf werkt om zijn studie te kunnen betalen houdt dit dus in dat hij kan deelnemen.

Winnende foto van Travis Dove (*College Photographer of the Year*) Bron: CPOY

⁵² Zie voor voorbeelden van winnende foto's bijlage 6.

International Photography Awards/ Lucie Awards (IPA)

IPA staat open voor zowel professionals als amateurs en in 2007 werden **150** amateur-prijzen uitgelooft. Hierbij vielen bepaalde fotografen meermalen in de prijzen, waardoor niet gesteld kan worden dat sprake is van 150 winnende amateurs. Om het type amateur-fotograaf dat bij IPA in de prijzen valt te achterhalen is een aantal van de eerste prijswinnaars van de categorieën onderzocht.⁵³

De hoofdprijs van IPA, de titel Photographer of the Year, kan door zowel professionele fotografen als amateurs gewonnen worden. In 2007 werd de hoofdprijs gewonnen door een professional.⁵⁴ De hoofdprijs voor amateurs, de Discovery of the Year award, werd gewonnen door Larry Louie⁵⁵, een opticien die zijn passie voor reizen heeft gecombineerd met fotograferen. Enerzijds zou deze fotograaf omschreven kunnen worden als een professional, gezien het feit hij onder de naam *Louie Photography* een bedrijfje runt waar printen van zijn foto's worden verkocht en hij een eigen galerie heeft. Anderzijds is de fotograaf eigenaar van het *Louie Eyecare Centre*, waar hij als opticien werkzaam is. De 'amateur-winnaar' zou in dit kader kunnen worden omschreven als een semi-professional, maar bij andere wedstrijden wellicht als professional doorgaan. Hij genereert immers inkomsten uit zijn fotografie. Ook hier zien we dus weer onduidelijkheid rondom de kenmerken van een 'professioneel fotograaf' naar voren komen.

Ook de zeven categoriewinnaars binnen het amateur-onderdeel kunnen voornamelijk worden getypeerd als semi-professionals. Voor de categorie 'Editorial' is dit de Canadese Lung Liu, een documentaire- en portretfotograaf die zichzelf de kunst heeft aangeleerd.⁵⁶ Hij won eerder prijzen bij wedstrijden als *Environmental Photography Invitationals*, *PhotoLife Image International*, en *Prix de la Photographie Paris*. Liu heeft een eigen website onder de naam '*Lung Liu Photographer*' waarop zijn materiaal te bekijken is. Niet duidelijk wordt of de fotograaf ook geld genereert met zijn werk.

Winnende foto van Larry Louie (*Discovery of the Year IPA*) Bron: IPA

⁵³ De complete lijst winnaars is te raadplegen via: <http://photoawards.com/07/contests/2007winners.asp> (20/07/2008)

⁵⁴ De prijs werd gewonnen door Massimo Mastrorillo, een Italiaanse professional die ook in de prijzen viel bij World Press Photo, POYi en NPPA BOP. Bron: <http://www.massimomastorillo.com> (23/07/2008)

⁵⁵ Opvallend is dat deze 'ontdekking van het jaar' ook al in 2005 en 2006 in de prijzen viel bij IPA. Bron: <http://larrylouie.com/LLPhotoPress/Page2/LLphotoNews2.html> (23/07/2008)

⁵⁶ <http://www.lungliu.com/info.html> (24/07/2008)

Categoriewinnaar 'Advertising' is de Amerikaanse Garrett Priddy. Hij studeert in 2008 af aan de *Art Center College of Design* in Fotografie⁵⁷ en heeft een website onder de naam *Garrett Priddy Photography* waarop zijn portfolio's te bekijken zijn. Naar verwachting gaat het hier om een fotograaf die na zijn afstuderen als professioneel fotograaf aan de slag zal gaan. De Nederlander Levi van Veluw won in de categorie 'Fine Art'. Ook deze amateur heeft een eigen website⁵⁸ waarop onder meer zijn werk kan worden geraadpleegd. Op de website is ook te zien dat van Veluw aan *Artez School of Arts* heeft gestudeerd en in zijn eigen studio naast foto's ook video's en sculpturen maakt. Het gaat hier om een jonge beginnende fotograaf/ kunstenaar die al vele nominaties, prijzen en tentoonstellingen op zijn naam heeft staan.

Winnende foto van Garrett Priddy (*IPA Nonprofessional Photographer of the Year - Advertising*) Bron: IPA

Geconcludeerd kan worden dat de amateur-fotografen die prijzen winnen binnen het amateur-onderdeel van IPA minimaal onder de categorie 'semi-professional/ gevorderde amateur' moeten worden gerekend. Zowel aan de winnende beelden⁵⁹ als aan de biografieën van de fotografen is af te leiden dat het hier om fotografen gaat die weinig verschillen van professionele fotografen. Vrijwel alle winnende amateurs zijn in het bezit van een eigen website waarop hun foto's te zien, en vaak ook te bestellen, zijn. Een groot aantal heeft een fotografische opleiding genoten of is werkzaam in een kunstzinnige branche.

Sony World Photography Awards (WPA)

Bij WPA wonnen in 2008 **acht** amateur-fotografen binnen de categorieën Abstract, Architectural, Fashion, Music/Performance, Nature, Portraiture, Science en Sport. De winnaar van de categorie

⁵⁷ <http://www.linkedin.com/pub/7/111/172> (24/07/2008)

⁵⁸ [http://www.levivanveluw.nl/\(24/07/08\)](http://www.levivanveluw.nl/(24/07/08))

⁵⁹ Zie voor een overzicht van winnende amateur-foto's bijlage 6.

Portraiture won ook de hoofdprijs binnen het amateur-onderdeel van de wedstrijd en kreeg de titel *Sony World Photography Awards Amateur Photographer of the Year* en een geldprijs van \$5.000,- (€3.209,-). De foto's waarmee deze acht amateur-fotografen hebben gewonnen zijn opgenomen in bijlage 6.

In de categorie 'Architectural' won Emilio Jose Mariel, een Spaanse amateur-fotograaf die zijn werk onder meer op de online fotodatabase *Flickr* plaatst. Hierop is te zien dat de kwaliteit van het winnende beeld vele malen beter is dan zijn verdere werk. Toch mag deze fotograaf gekenmerkt worden als een semi-professional/ gevorderde amateur gezien de kwaliteit van het gebruikte materiaal en de toepassing van fotografische technieken. Hij heeft geen eigen website.

Winnende foto van Emilio Jose Mariel (*WPA Architectural*) Bron: WPA

De winnaar binnen de categorie 'Fashion' is Italiaan Tommaso Awerbuch, ook een semi-professional/ gevorderde amateur en ditmaal wel met een eigen website.⁶⁰ Awerbuch won meerdere prijzen, onder meer bij IPA. Aan zijn website is niet af te leiden of de fotograaf geld genereert uit zijn werkzaamheden. Wel is te zien dat Awerbuch onder meer artiesten fotografeert wat zou kunnen betekenen dat dit betalende opdrachtgevers zijn. De winnaar van de categorie 'Music/ Performance' is student Kerry Grainger, welke een eigen website heeft en materiaal op online databases plaatst. Door de kwaliteit van de foto's zou deze amateur ook als semi-professional/ gevorderde amateur kunnen worden beschouwd. De winnaar van de categorie 'Portraiture' en tevens hoofdprijswinnaar van de complete amateur divisie van deze wedstrijd is Arup Ghosh, een arts uit India wiens passie fotograferen is. Afgaande op de kwaliteit van zijn werk mag worden geconcludeerd dat het ook hier gaat om een semi-professional/ gevorderde amateur.

⁶⁰ [http://www.tommasoawerbuch.it/\(24/07/08\)](http://www.tommasoawerbuch.it/(24/07/08))

Winnende foto van Kerry Grainger (*WPA Music/ Performance*) Bron: WPA

Winnende foto van Arup Ghosh (*WPA Portaiture*) Bron: WPA

Geconcludeerd kan worden dat de kwaliteit van de winnende amateur-foto's niet veel afwijkt van foto's van professionele fotografen en deze winnaars onder semi-professional/ gevorderde amateur moeten worden gerekend. Jurylid Mary Ellen Mark zegt dan ook terecht over de uitslag van de Sony WPA 2007: 'Het niveau van de amateur-fotograaf is opmerkelijk - veel hoger dan verwacht - en in veel gevallen zelfs professioneel te noemen.'⁶¹

World Press Photo (WPPH)

Bij WPPH worden in 2008 **geen** amateur-fotografen. De Special Mention for Non-professionals is dan ook niet uitgereikt. Wel opvallend is dat Travis Dove in 2008 door CPOY als College Photographer of the Year wordt verkozen en in datzelfde jaar bij WPPH de derde prijs wint in de categorie Sports

⁶¹ <http://www.fotografie.nl/nieuws.php?artikel=13525> (24/07/2008)

Features. Bij de ene wedstrijd wordt hij dus beschouwd als een student, en bij de andere als professional. Dat dit geen unicum is zagen we ook bij het voorbeeld van Erik Refner, die in 2001 de hoofdprijs bij WPPh won toen hij nog student was.

	China International Press Photo Contest (CHIPP)		NPPA's Best of Photojournalism (BOP)		Pictures of the Year international (POYi)		International Photography Awards/ Lucie Awards (IPA)		Sony World Photography Awards (WPA)		World Press Photo (WPPh)	
Amateurs?	Nee		Ja		Gematigd		Ja		Ja		Gematigd	
Soort amateur fotograaf in theorie en praktijk:	Theorie	Praktijk	Theorie	Praktijk	Theorie	Praktijk	Theorie	Praktijk	Theorie	Praktijk	Theorie	Praktijk
<u>Civiele fotojournalist</u>	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
<u>Semi-professional</u>	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja ⁶²	Ja	Ja ⁶³	Ja	Ja ⁶⁴	Ja	Nee
<u>Amateur 'fotoblogger'</u>	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
<u>Hobbyist</u>	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee

Tabel 5: Amateur-toegankelijkheid per categorie, in theorie en praktijk. Getallen staan voor het aantal winnaars bij de meest recente editie (2007/2008) van de wedstrijd.

5.5 De organisatie en de wedstrijd

De thema's 'de organisatie' en 'de wedstrijd' zijn samengevoegd en in deze paragraaf worden de desbetreffende deelvragen beantwoord. Ter verduidelijking kan het hoofdschema in tabel 3 op pagina 53 worden geraadpleegd. Wat betreft de organisaties achter de wedstrijden valt op dat twee van de drie wedstrijden die geheel toegankelijk zijn voor amateurs, georganiseerd worden door een sponsor. Drie wedstrijden worden georganiseerd vanuit een vakvereniging of onderwijsinstituut waarbij vermeld moet worden dat CHIPP deels door een staatspersbureau van de Volksrepubliek China wordt vormgegeven. World Press Photo wordt als enige wedstrijd volledig georganiseerd vanuit een stichting.

In de leeftijd van de wedstrijden zitten grote verschillen. World Press Photo is de oudste en stamt uit 1955. De overige vijf wedstrijden zijn opgericht tussen 2002 en 2008. De wedstrijden zijn in China (CHIPP), de Verenigde Staten (Best of Photojournalism, Pictures of the Year international en Lucie Awards) of Europa (Sony World Photography Awards en World Press Photo) opgericht en gevestigd.

Om te bepalen hoe de wedstrijden zich qua grootte tot elkaar verhouden is het aantal deelnemers bij de meest recente edities bekeken. In onderstaande tabel zijn deze terug te vinden. Hieruit blijkt dat de Sony World Photography Awards met enorme voorsprong het meeste aantal

⁶² Met deze 'ja' worden de 95 winnende studenten van CPOY bedoeld, die getypeerd kunnen worden als semi-professionele fotografen.

⁶³ 43% van het totaal aantal winnaars is amateur (150 van de in totaal 350 winnaars)

⁶⁴ 42% van het totaal aantal winnaars is amateur (8 van de in totaal 19 winnaars)

deelnemers had: 12.294. Hierbij moet vermeld worden dat ongeveer 70% hiervan amateur is. Daarna is World Press Photo de grootste, met 5.019 deelnemers, op afstand gevolgd door respectievelijk Best of Photojournalism (4.000), CHIPP (2.400), Pictures of the Year international (1.718) en de Lucie Awards (1.600). Voor deze vergelijking is alleen gekeken naar het aantal deelnemers en niet naar het aantal ingezonden materialen. Reden hiervoor is het feit dat dit niet bij alle wedstrijden te achterhalen bleek. Deze informatie is echter wel bij de Sony World Photography Awards en World Press Photo, de twee grootste wedstrijden, beschikbaar. Interessant is dat hieruit blijkt dat World Press Photo de grootste wedstrijd is wat betreft het aantal inzendingen. Bij de meest recente editie ontving World Press Photo 80.536 beelden en de Sony World Photography Awards bijna 10.000 beelden minder. Na een kleine berekening kan de conclusie getrokken worden dat een deelnemer bij de Sony World Photography Awards gemiddeld zes foto's instuurde, en de deelnemer bij World Press Photo zestien.

Tabel 6: Aantal deelnemers per wedstrijd bij meest recente editie (2007/2008). De beschikbare informatie wat betreft de verdeling professioneel – amateur kan in tabel 3 (pagina 53) geraadpleegd worden. Sony WPA blijkt hieruit qua aantal deelnemers het grootste, maar WPPh ontving de meeste beelden. 70% van het aantal deelnemers van WPA is amateur.

Verschillende wedstrijden, verschillende doelstellingen. Toch is hier een regelmaat in te ontdekken. Met uitzondering van de Lucie Awards blijken alle wedstrijden educatieve doelstellingen te hebben geformuleerd. Bij de Sony World Photography Awards en Pictures of the Year international houdt dit in dat een speciale wedstrijd voor studenten is ingericht. Pictures of the Year hanteert al sinds 1945 de College Photographer of the Year (CPOY) wedstrijd waar studenten verschillende prijzen kunnen winnen. De Sony World Photography Awards heeft sinds 2008 de WPA University Student Competition. In essentie heeft deze als doel de producten van Sony te promoten onder jonge fotografen maar er worden ook seminars, masterclasses en opdrachten gegeven. China International Press Photo Contest, Best of Photojournalism en World Press Photo hebben hun educatieve doelstellingen niet in de vorm van speciale studentenwedstrijden terug laten komen, maar proberen deze te bewerkstelligen door de organisatie van lezingen, academische uitwisselingsprogramma's, seminars en masterclasses.

Een andere overeenkomst in de doelstellingen van de verschillende wedstrijden is het feit dat deze allemaal ter promotie van de fotografie en de professie staan. Of dat nu commercieel is (bijvoorbeeld in het geval van Sony die via de wedstrijd WPA kritiek van de professionals wilt opvangen om zo de cameratechnieken te kunnen verbeteren), ideëel (bijvoorbeeld het promoten van persvrijheid) of educatief (bijvoorbeeld door jonge talentvolle fotografen seminars aan te bieden).

Wat betreft de regels die gelden voor deelname aan de wedstrijd is gelet op inschrijfgeld en regels wat betreft publicatie van het materiaal. Hieruit blijkt dat de Lucie Awards de enige wedstrijd is dat geen periode stelt waarin het werk gemaakt of gepubliceerd moet zijn. De overige wedstrijden hanteren (in ieder geval bij de meerderheid van de categorieën) de eis dat het werk in het meest recente jaar moet zijn gemaakt en/of gepubliceerd. Alleen bij China International Press Photo Contest en World Press Photo geldt de regel dat het ingezonden werk moet zijn gepubliceerd, of in ieder geval gemaakt moet zijn met de intentie tot publicatie. Inschrijfgeld wordt gevraagd bij twee wedstrijden: bij Pictures of the Year international en de Lucie Awards. Bij POYi is dit bedrag het hoogst: een deelnemer moet hier tussen de €32,- en de €64,- euro betalen.

5.6 De jury en de prijzen

De jury's verschillen onderling van omvang, met als uitschieter de jury van Sony World Photography Awards die wordt gevormd door 100 leden van de zogenaamde World Photography Academy. Bij deze wedstrijd jureren de juryleden individueel vanaf huis de door hun gekozen categorieën. Bij de overige wedstrijden geschiedt het jureringsproces gezamenlijk en zijn de jury's kleiner in omvang.

Bij drie wedstrijden wordt het principe van een prejurering toegepast, wat inhoudt dat alle inzendingen door de organisatie van de wedstrijd worden geselecteerd alvorens zij aan de jury worden vertoond. Hierdoor krijgen de juryleden een deel van de inzendingen nooit te zien. De wedstrijden die de prejurering hanteren zijn de China International Press Photo Contest, de Lucie Awards en de Sony World Photography Awards. De andere helft, Best of Photojournalism, Pictures of the Year international en World Press Photo doen dit niet, wat inhoudt dat dit de enige wedstrijden zijn waarbij de jurering onafhankelijk van de wedstrijdorganisatie geschiedt.

Drie van de vijf wedstrijden die (gematigd) toegankelijk zijn voor amateurs hanteren een andere jureringwijze voor hen dan voor de professionele deelnemers. Bij Pictures of the Year international is dit vormgegeven in CPOY dat naast een andere jury ook op een andere manier én aan de hand van andere categorieën de materialen van de 'amateurs' beoordeelt. Bij World Press Photo is het verschil dat de enige prijs die amateurs bij deze wedstrijd kunnen winnen, de Special Mention for non-professionals, alleen op basis van nominatie kan worden verkregen. Juryleden kunnen een potentiële winnaar aandragen als zij denken dat deze amateur-fotograaf in aanmerking komt voor de prijs. Professionele fotografen kunnen echter op eigen initiatief deelnemen aan de wedstrijd. Bij de Sony World Photography Awards worden amateur-deelnemers in een apart wedstrijdonderdeel ondergebracht. Amateurs worden dus onderling beoordeeld, en kunnen niet – zoals bij de Lucie Awards- tegen professionals strijden. De jury is voor de amateurs wel dezelfde als voor de professionele deelnemers. Een ander verschil is dat amateur-fotografen in de categorieën Photojournalism; Advertising en Nude niet kunnen deelnemen. Deze categorieën heeft de wedstrijdorganisatie exclusief voor professionals ingesteld.

NPPA's Best of Photojournalism (BOP) is de enige wedstrijd waar geen geldprijzen te winnen zijn. Winnaars ontvangen hier een award-beeldje of een certificaat. Bij de overige wedstrijden wordt dit ook nog aangevuld met een geldprijs. Het totaalbedrag aan geldprijzen ligt bij World Press Photo (WPPh) het hoogst met €40.000,-. WPPh gaat hiermee de anderen ver vooruit en wordt op grote afstand gevolgd door China International Press Photo Contest (CHIPP) waar in totaal voor €21.710,- aan prijzengeld wordt uitgelooft. Sony World Photography Awards (WPA) volgt met €19.206,-, daarna de Lucie Awards (IPA) met €12.860,- en vervolgens Pictures of the Year international (POYi) met €4.800,-. Interessant is ook te kijken naar het bedrag dat de winnaar van de hoofdprijs ontvangt en hoe dit zich verhoudt tot het totaal aan prijzengeld. Deze verhouding is omgerekend naar percentages en uiteengezet in Tabel 7. Opvallend is dat Sony WPA **84%** van het te besteden prijzengeld aan de hoofdprijswinnaar uitlooft. IPA besteedt de helft van het budget aan prijzengeld aan de hoofdprijswinnaar, CHIPP ongeveer een derde en WPPh een kwart. POYi looft de 'kleinste hoofdprijs' uit, €643,-, wat 13% van het totaal aan prijzengeld uitmaakt.

Wedstrijd	Totaal Prijzengeld	Waarvan naar hoofdprijs
China International Press Photo Contest (CHIPP)	€21.710,-	32%
NPPA's Best of Photojournalism (BOP)	-	-
Pictures of the Year international (POYi)	€4.800,-	13%
Lucie Awards (IPA)	€12.860,-	50%
Sony World Photography Awards (WPA)	€19.206,-	84%
World Press Photo (WPPh)	€40.000,-	25%

Tabel 7: Verhouding prijzengeld.

Deze hoofdprijzen zijn bij het merendeel van de wedstrijden alleen door professionele fotografen te winnen, behalve bij de Lucie Awards, waar ook amateur-fotografen kunnen meedingen naar de titel 'International Photographer of the Year'. Amateurs kunnen in twee wedstrijden een geldprijs winnen, bij de overige wedstrijden waar zij kunnen deelnemen is de prijs een award of certificaat.

Tenslotte is gekeken naar de mogelijkheid voor het publiek om een stem uit te brengen op de deelnemende fotografen en dit blijkt alleen bij Pictures of the Year international mogelijk te zijn. In het theoretisch kader kwam naar voren dan Dan Gillmor (2004) beschrijft dat er een ontwikkeling gaande is van de twintigste-eeuwse massamediastructuur naar de meer op de publieke opinie gefundeerd, democratisch systeem. De publiekstemming van POYi zou als een reactie op deze ontwikkeling kunnen worden beschouwd waarin nieuws en publiek als onafscheidelijk worden beschouwd.

H. 6 Conclusies

6.1 Inleiding

In hoofdstuk vijf zijn de antwoorden op de deelvragen uiteengezet. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste bevindingen van het onderzoek en wordt de hoofdvraag beantwoord. Ten slotte wordt in het nawoord een aantal aanbevelingen voor vervolgonderzoek gegeven en worden de beperkingen van dit onderzoek beschreven.

6.2 Beantwoording hoofdvraag

De centrale onderzoeksvraag zoals gegeven in hoofdstuk twee luidt:

Hoe spelen zes grote internationale (pers-)fotografiewedstrijden in op de toename van civiele fotojournalisten in de media? Bestaat er een verband tussen deze handelingswijze en factoren die te maken hebben met de leeftijd van de wedstrijd, de doelstellingen, de organisatie achter de wedstrijd, het jureringsproces of de prijzen die de wedstrijd uitreikt?

Civiele fotojournalisten vormen slechts een onderdeel van de amateur-fotografen zoals beschreven in dit onderzoek. Uit de analyse van de fotografiewedstrijden is gebleken dat een categorisering aanbrengen binnen het ruime begrip 'amateur-fotograaf' vereist is. Bovendien is een dergelijke categorisering van belang bij het beantwoorden van het eerste gedeelte van de onderzoeksvraag. Na toepassing van de categorisering (tabel 4, pagina 58) bleek dat in **theorie** drie wedstrijden toegankelijk zijn voor alle soorten amateur-fotografen: NPPA's Best of Photojournalism, de Lucie Awards en de Sony World Photography Awards. Twee wedstrijden zijn gematigd toegankelijk, wat inhoudt dat het zich openstelt voor slechts één van de vijf categorieën amateurs. Deze wedstrijden zijn Pictures of the Year international, welke toegankelijk is voor studenten, en World Press Photo, waar een civiele fotojournalist een eervolle vermelding toegekend kan krijgen. Eén wedstrijd is voor geen enkele amateur-fotograaf toegankelijk en dat is de China International Press Photo Contest. Specifiek voor civiele fotojournalisten zijn in theorie dus vier wedstrijden beschikbaar: de drie totaal toegankelijke wedstrijden, en –op basis van nominatie- World Press Photo.

Door de uitslagen van de meest recente edities van de wedstrijden te onderzoeken op amateur-winnaars is in kaart gebracht hoe amateur-toegankelijk de wedstrijden in **praktijk** blijken te zijn. Opvallend genoeg blijkt dat bij geen enkele wedstrijd alle verschillende amateur-types winnen. In tabel 5 (pagina 65) was te zien dat bij drie wedstrijden amateurs wonnen, maar dat dit allemaal 'semi-professionele' fotografen bleken. Bij de meest recente edities wonnen dus geen civiele fotojournalisten. In plaats van de ene wedstrijd die in theorie ontoegankelijk leek, blijkt dat er in praktijk bij drie wedstrijden geen enkele amateur wint. Van deze drie wedstrijden is NPPA's Best of Photojournalism er één en dat is opmerkelijk omdat de wedstrijd die naar eigen zeggen 'volledig openstaat voor

amateurs' en er in werkelijkheid dus alleen professionele fotografen wonnen. Ook de uitslag van de Sony World Photography Awards is opvallend: de amateur-toegankelijk wedstrijd, met maar liefst 12.294 deelnemers (waarvan naar schatting 8.644 van amateurs)⁶⁵ had slechts acht amateur-winnaars. De Lucie Awards loofde de meeste prijzen uit aan de semi-professionele amateurs: 150. Bovenstaande gegevens zijn overzichtelijk uiteengezet in tabel 5 op pagina 65.

Het tweede deel van de hoofdvraag stelt eventuele factoren aan te orde waaraan bovenstaande handelingswijzen kunnen worden toegeschreven. Het is hierbij voornamelijk van belang een verklaring voor verschillen tussen de theorie en de praktijk te geven. De beantwoording van het tweede deel van de vraagstelling zal aan de hand van factoren als de leeftijd van de wedstrijd, de doelstellingen, de organisatie achter de wedstrijd, het jureringsproces en de prijzen per wedstrijd worden behandeld waarbij tevens de meest opvallende bevindingen zullen worden uitgelicht.

Sony World Photography Awards (WPA) is een wedstrijd dat in theorie openstaat voor alle soorten professionele en amateur-fotografen. In praktijk blijkt de wedstrijd acht prijzen voor amateurs te hanteren, welke bij de meest recente editie door semi-professionals/ gevorderde amateurs in ontvangst werden genomen. Van het totaal aantal prijzen blijkt 42% hiervan door deze amateurs te zijn gewonnen. WPA ontving in vergelijking met de andere wedstrijden veruit de meeste inzendingen, maar loofde in totaal slechts 19 prijzen uit. Hierdoor kan de conclusie kan worden getrokken dat **WPA op amateur-deelname hoog scoort, maar slechts een klein deel in de prijzen valt**. Van het in totaal 8.644 amateurs dat deelnam aan WPA wonnen er acht, dat houdt in dat er een win-kans van 0,09% was. Maar ook bij professionals was sprake van een lage win-kans: 0,30% (11 winnaars onder de 3.650 deelnemers). Hier komt bij dat door de voorselectie slechts twintig beelden per amateur-categorie überhaupt door de jury worden bekeken. Dit zijn voor de acht categorieën 160 amateur-foto's van de 25.934 die in totaal ingezonden werden. **Dit houdt in dat slechts 0,62% van de amateur-inzendingen bekeken wordt door de officiële jury.**

Naast deze kleinere kans op een prijs voor amateurs, blijkt uit meerdere factoren dat professionele fotografen bij WPA een streepje voor hebben. Wat betreft de hoogte van de geldprijzen: de hoofdprijs voor professionals is €16.070,- en voor amateurs €3.136,-. Maar ook wat betreft de categorieën waarin deelgenomen mag worden. WPA acht de amateur-fotograaf namelijk minder geschikt voor een aantal categorieën (Photojournalism; Advertising en Nude) en heeft deze dan ook exclusief toegankelijk gemaakt voor professionals. Naast de keuze uit meer categorieën kunnen professionals ook meer dan drie keer zoveel foto's insturen. Ook worden alleen de winnende beelden van de professionele fotografen tentoongesteld in de reizende tentoonstelling.

Andere factoren die wat betreft WPA met elkaar in verband kunnen worden gebracht is de aanwezigheid van een sponsor met het aantal deelnemers en de jureringswijze. Gesteld kan worden dat Sony een groot deel van de wedstrijdorganisatie bepaalt en intensief betrokken is bij de kennisuitwisseling die bij de wedstrijd en de Academy vrij komt. Sony beschrijft het als één van haar doelstellingen te leren van de kritiek om zo de cameratechnieken te verbeteren. Daarnaast wil het naamsbekendheid vergaren en hierin kan een verklaring gevonden worden voor het hoge aantal

⁶⁵ De totstandkoming van deze schatting is terug te vinden in het antwoordformulier van Sony in bijlage 4.

deelnemers. Doordat Sony op professionele wijze reclame weet te maken voor de wedstrijd, en deelname gratis aan kan bieden, is het een zeer toegankelijke wedstrijd. Daarnaast zagen we dat 84% van het totale budget aan de hoofdprijswinnaar wordt besteed, wat in reclame-uitingen een aantrekkelijk lokaas vormt. Het enorme aantal deelnemers dat op de wedstrijd afkomt kan vervolgens een verklaring zijn voor de jureringswijze. Deze geschiedt individueel door een groep van 100 juryleden en nadat de organisatie al een prejurering heeft uitgevoerd. Uiteraard is de grootte van de jury ook een verklaring voor de individuele jureringsmethode: met een dusdanig omvangrijke groep gezamenlijk jureren levert praktisch lastige situaties op.

Geconcludeerd kan worden dat WPA zich zo toegankelijk mogelijk opstelt om zoveel mogelijk bekendheid te vergaren en dat dit te verklaren is vanuit de sponsor Sony. In praktijk werkt WPA alleen met professionals en semi-professionals, vermoedelijk om toch een bepaald prestige uit te stralen binnen het professionele veld. Eerder zagen we immers dat de prijs vanuit Sony is bedacht omdat zij met hun nieuwe spiegelreflexcamera's in één keer een fors marktaandeel willen veroveren op de professionele markt. Ook het feit dat WPA een apart wedstrijdonderdeel voor studenten heeft, kan beschouwd worden als een manier om status te verwerven binnen het professionele milieu. De studenten zijn nu immers de professionals van morgen. Daarnaast is gebleken dat veel studenten al professionals zijn.

De tweede wedstrijd welke een sponsor in de naam draagt is de (*Pilsner Urquell*⁶⁶) **Lucie Awards** (IPA). Bij IPA is de sponsor een biermerk dus vanzelfsprekend bestaat er vanuit Pilsner Urquell minder affiniteit met de organisatie van een fotografiwedstrijd. Ook IPA heeft zich in theorie toegankelijk opgesteld voor amateur-fotografen, wellicht ook met het doel zoveel mogelijk naamsbekendheid voor de sponsor te vergaren. Hier zien we weer een groot percentage (50%) van het totale budget naar de hoofdprijswinnaar gaan, wat in reclame-uitingen een aantrekkelijk lokaas vormt. In praktijk wonnen meer amateurs dan bij WPA, namelijk 150 (42% van het totaal aantal winnaars). Echter ook hier zijn dit alleen semi-professionals/ gevorderde amateurs. Eerder werd uitgelegd dat de kans om een prijs te winnen bij WPA erg klein is omdat er enorm veel deelnemers zijn. Een amateur heeft een gemiddelde kans van 0,09% op een prijs. IPA had daarentegen het minste aantal deelnemers van alle wedstrijden had, waardoor gesuggereerd kan worden **dat een amateur –mits een semi-professionele- de meeste kans op een prijs maakt bij IPA**. Hier komt bij dat een amateur ook nog eens – en alleen bij IPA- kans maakt op de hoofdprijs. Een deelnemer heeft bij deze wedstrijd gemiddeld 22% kans om een prijs te winnen. Dit komt deels door het relatief lage aantal deelnemers welke eventueel gewijd kan worden aan het inschrijfgeld dat moet worden betaald. De doelstelling van IPA (zie hoofdstuk 3.4) focust zich voornamelijk op de prijsuitreikingceremonie en het belonen van goede fotografie. Dit is in elk geval in overeenstemming met het feit dat bijna een kwart van de deelnemers beloond wordt met een prijs.

⁶⁶ Eerder werd al aangegeven dat IPA officieel de Pilsner Urquell International Photography Awards genoemd. Voor dit onderzoek is de benaming Lucie Awards echter toegepast gezien dit de naam is waaronder de wedstrijd bekendheid heeft.

Weliswaar kleiner dan WPA heeft IPA toch een grote jury, zeker gezien het relatief lage aantal deelnemers. De grootte van de jury kan in verband worden gebracht met de jureringswijze: individueel vanaf thuis en nadat de organisatie een prejurering heeft uitgevoerd.

NPPA's Best of Photojournalism (BOP) is de derde en laatste wedstrijd dat zich in theorie geheel openstelt voor amateur-fotografen. Dit kan verklaard worden aan de hand van de organisatie en haar doelstellingen. NPPA heeft namelijk als doelstelling het stimuleren van fotojournalistiek in alle nieuwsmedia. Daarnaast promoot het persvrijheid en stimuleert het de professe te groeien binnen de snelle veranderingen van de 21^e eeuw. Het toelaten van amateurs past binnen deze doelstellingen.

In praktijk blijken echter alleen professionele fotografen in de prijzen te vallen. Verklaring hiervoor zou gezocht kunnen worden bij de organisatie achter de wedstrijd, NPPA, een grote Amerikaanse vakvereniging voor professionele (pers-)fotografen. Vermoedelijk wordt de wedstrijd vooral gepromoot via de officiële kanalen van de NPPA en bereikt het hierdoor vooral professionals. Daarnaast zou het imago van NPPA onder amateurs het idee kunnen opwekken dat het om een wedstrijd voor professionals gaat. Een andere mogelijke verklaring zou kunnen liggen in het feit dat de wedstrijd geen prijzengeld uitlooft. Hieraan ligt de veronderstelling ten grondslag dat professionals deelnemen aan een fotowedstrijd omdat winnen goed kan zijn voor hun carrière, en amateurs eerder deelnemen om kans te maken op een geldprijs. Ten slotte staat op de website van de wedstrijd nergens duidelijk aangegeven dat de wedstrijd openstaat voor iedereen. Volgens de wedstrijdorganisatie komt dit doordat deze geüpdate wordt.

Pictures of the Year international (POYi) is een wedstrijd dat in theorie én in praktijk gematigd openstaat voor amateurs. Het richt zich naast professionals specifiek op studenten wat verklaard kan worden vanuit de organisatie achter de wedstrijd. Het wordt namelijk georganiseerd door een onderwijsinstituut en heeft hierdoor vanzelfsprekend meer affiniteit en contact met studenten. Opvallend is dat alle winnende studenten in de praktijk onder semi-professionals/ gevorderde amateurs kunnen worden gerekend en soms zelfs als professional werkzaam zijn. Uit voorbeelden van Travis Dove en Erik Refner, fotografen die 'professionele prijzen' wonnen tijdens hun studententijd, kwam naar voren dat het onderscheid tussen een student en een professional soms moeilijk te maken is. Veel van hen werken nog tijdens hun studie al als professional fotograaf, bijvoorbeeld om hun studie te kunnen betalen. Een wedstrijd als World Press Photo hanteert de richtlijn dat een fotograaf 2/3 van zijn inkomsten door middel van fotografie moet genereren. In dit geval kan dat dus ook een student zijn.

Opvallend is de manier waarop POYi over de deelnemende studenten spreekt in haar doelstellingen. Er wordt benadrukt dat het winnen van een prijs in de wedstrijd CPOY de student niet per definitie professioneel maakt, maar gezien moet worden als een erkenning van talent. De organisatie ziet het als haar taak professionele ontwikkelingen bij studenten teweeg te brengen. Uit deze doelstellingen komt naar voren dat de studenten nog echt als studenten moeten worden gezien en niet als professional. Toch worden de winnende studenten soms elders als professional beschouwd. Dit strookt dus niet met de doelstellingen van POYi.

World Press Photo staat in theorie gematigd open voor amateur-fotografen wat inhoudt dat amateurs niets kunnen inzenden, maar wel genomineerd kunnen worden door de jury. In de onderzochte praktijksituatie wonnen alleen professionele fotografen. Dit is te verklaren vanuit het feit dat bij deze wedstrijd alleen een amateur kan winnen als het gaat om een fotograaf die met zijn werk invloed heeft uitgeoefend op het wereldnieuws. Het moet een beeld zijn met een uitzonderlijke nieuwswaarde en het visuele jaaroverzicht moet zonder dit beeld onvolledig zijn. Het beeld moet een document zijn dat niet door een professionele fotograaf gemaakt had kunnen worden. Een dergelijke amateur kan een eervolle vermelding ontvangen, maar alleen op voordracht van de jury. Dit is echter sinds de invoering van deze regel nog niet voorgekomen.

De doelstellingen van de wedstrijd kunnen als een verklaring voor deze werkwijze worden aangewezen. World Press Photo wil een platform zijn voor de fotojournalistiek en de winnende beelden moeten een hoge journalistieke relevantie hebben. De tentoonstelling en het boek dat naar aanleiding van de wedstrijd wordt samengesteld kan dan ook als jaarverslag van het belangrijkste wereldnieuws worden beschouwd. Door alleen op basis van nominatie een amateur-fotograaf te kunnen bekronen, kan de organisatie datgene dat belangrijk is voor het visuele jaaroverzicht uitkiezen. Hiermee voorkomt de organisatie dat het veel materiaal ingezonden krijgt dat niet relevant is in het kader van deze doelstellingen. Maar bovenal geeft het zichzelf de mogelijkheid een belangrijk amateurbeeld op te nemen in het overzicht van winnende foto's zonder dat de amateur zelf de wedstrijd hoeft te benaderen.

Een aantal factoren is niet direct relevant in het kader van dit onderzoek, maar wel het vernoemen waard. Bij World Press Photo kan het aantal deelnemers, het aantal juryleden en de jureringswijze met elkaar in verband worden gebracht. De jurering geschiedt gezamenlijk en zonder prejurering. Met een aantal deelnemers van ruim vijfduizend – en meer dan 80.000 beelden - is een jury van dertien leden vereist. Een kleiner aantal juryleden zou hierin een te zware taak hebben en de kwaliteit van het jureren zou achteruit gaan.

China International Press Photo Contest (CHIPP) is de enige wedstrijd binnen dit onderzoek dat zich niet openstelt voor amateurs en in praktijk ook geen amateur-winnaars vertoont. Dit kan verklaard worden vanuit de organisaties achter de wedstrijd: een persbureau en een vakvereniging. Dit soort organisaties heeft vanzelfsprekend meer affiniteit én contacten met professionele fotografen. Net als bij NPPA's Best of Photojournalism zal ook hier de promotie van de wedstrijd in eerste instantie via de officiële kanalen van het persbureau en de leden van de vakvereniging plaatsvinden. Hierdoor bereikt de wedstrijd op een goedkope en gemakkelijke manier veel professionals. Een andere verklaring zit in het feit dat de wedstrijd wat betreft structuur en organisatie is ingericht naar het voorbeeld van World Press Photo. En ten tijde van de oprichting van CHIPP in 2005 was WPPH ook nog compleet ontoegankelijk voor amateurs.

6.3 Eindconclusie

Hoe spelen zes grote internationale (pers-)fotografiewedstrijden in op de toename van civiele fotojournalisten in de media?

1. Er blijkt een verschil te zijn in de manier waarop de wedstrijden in *theorie* toegankelijk zijn voor amateur-fotografen (waaronder civiele fotojournalisten) en de mate waarin deze fotografen in *praktijk* winnen.

- Civiele fotojournalisten komen in *theorie* bij vier wedstrijden in aanmerking voor een prijs.
- In de *praktijk* won bij geen van de zes onderzochte wedstrijden een civiele fotojournalist.
- In *theorie* is één wedstrijd volledig ontoegankelijk voor amateur-fotografen.
- In *praktijk* wonnen bij drie wedstrijden alleen professionele fotografen.

2. Alle amateurs die in de prijzen vielen waren 'semi-professionele' fotografen.

- Veel van deze 'amateurs' zijn studenten die als professional werken om hun studie te kunnen betalen en na hun afstuderen zich volledig zullen gaan focussen op hun carrière als professioneel fotograaf.
- Een ander groot deel van de winnende 'semi-professionele amateurs' zijn fotografen die er een andere baan op nahouden maar niet te onderscheiden zijn van professionals. Vaak zijn de fotografen in het bezit van een professioneel ogend portfolio, een eigen website en verkopen en exposeren zij werk. Een mogelijkheid voor het feit dat deze fotografen niet als professional werken kan zijn omdat zij zich – door wat voor omstandigheden dan ook – met fotograferen niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien.
- Uit het theoretisch kader kwam naar voren dat er onduidelijk heerst rondom het begrip 'professioneel fotograaf'. Aan de hand van onder meer Bart Hofstede (1995) is uitgelegd dat er gedifferentieerdheid binnen dit begrip heerst. Een recent voorbeeld hiervan is de discussie bij de Zilveren Camera rondom Defensiefotograaf Sjoerd Hilckmann. Uit dit onderzoek kwam een aantal voorbeelden naar voren waaruit is gebleken dat deze onduidelijkheid er in praktijk vaker blijkt te zijn. Voornamelijk in het geval van studenten: die bij de ene wedstrijd als amateur en bij de andere als professional worden beschouwd.

Bestaat er een verband tussen deze handelingswijze en factoren die te maken hebben met de leeftijd van de wedstrijd, de doelstellingen, de organisatie achter de wedstrijd, het jureringsproces of de prijzen die de wedstrijd uitreikt?

1. In de meeste gevallen bleek een verband te bestaan tussen de organisatie achter de wedstrijd (en de doelstellingen) en de wijze waarop het openstaat voor amateur-fotografie.

- In twee gevallen (Sony WPA en IPA) is de prominente aanwezigheid van een sponsor een verklarende factor voor het feit dat deze wedstrijden zich volledig openstellen voor alle soorten

amateur-fotografen. De motieven van de sponsor, onder meer het vergaren van naamsbekendheid, leidt tot een focus op een zo breed mogelijke doelgroep. Opvallend is ook dat bij deze wedstrijden relatief het hoogste percentage van het prijzengeld aan de hoofdprijswinnaar wordt toebedeeld. Dit vormt een aantrekkelijk 'lokaas' in de reclame-uitingen van de wedstrijd. Ook dit kan in verband gebracht worden met de grote sponsors achter de wedstrijd. Beide wedstrijden hebben een opvallende focus op de prijsuitreikingsceremonie.

- In een ander geval (BOP) kan het feit dat de wedstrijd zich volledig openstelt voor amateurs ook verklaard worden aan de hand van de organisatie en haar doelstellingen. De organisatie heeft namelijk als doelstelling het stimuleren van fotojournalistiek in alle nieuwsmedia. Daarnaast promoot het persvrijheid en stimuleert het de professie te groeien binnen de snelle veranderingen van de 21e eeuw. Moderne veranderingen zoals besproken in het theoretisch kader, civiele journalistiek en digitalisering, zijn zaken waar de wedstrijd voor openstaat.
- In één geval wordt een wedstrijd specifiek op studenten gericht (POYi: CPOY) en kan ook hier een verband met de organisatie achter de wedstrijd worden gelegd. Het gaat hier om een onderwijsinstelling, waardoor de nadruk op studenten voor de handliggend is.
- In een ander geval kunnen amateurs alleen een prijs winnen op basis van nominatie (WPPh). Het gaat hier om een eervolle vermelding die door de jury kan worden toebedeeld aan een amateur-fotograaf die met zijn werk invloed heeft uitgeoefend op het wereldnieuws. Het moet een beeld zijn met een uitzonderlijke nieuwswaarde en het visuele jaaroverzicht moet zonder dit beeld onvolledig zijn. Deze werkwijze valt te verklaren aan de hand van de organisatie achter de wedstrijd die ideële doelstellingen heeft geformuleerd. De organisatie wil namelijk een platform zijn voor de fotojournalistiek en de winnende beelden moeten een hoge journalistieke relevantie hebben. De tentoonstelling en het boek dat naar aanleiding van de wedstrijd wordt samengesteld kan dan ook als jaarverslag van het belangrijkste wereldnieuws worden beschouwd.

2. Er kan ook een verband worden gelegd met de grootte van de jury en de jureringswijze met de wijze waarop een wedstrijd openstaat voor amateur-fotografie.

- Twee wedstrijden (IPA en WPA) die in praktijk prijzen aan amateurs uitloven hebben de grootste jury's van alle onderzochte wedstrijden. Ook hun jureringswijze komt onderling overeen en wijkt gelijktijdig af van de manier waarop andere wedstrijden jureren. In beide gevallen wordt een prejurering uitgevoerd en jureren de juryleden de overgebleven inzendingen individueel vanaf thuis. In het geval bij WPA wordt een grootschalige voorselectie toegepast en redt slechts 0,62% van de ingezonden amateurbeelden het tot de officiële jury.
- Geconcludeerd kan worden dat het toelaten van amateurs tot een toename in het aantal inzendingen leidt en dat een jureringswijze hierop moet worden afgestemd. Er bestaat dus zeker een verband tussen de jury en de jureringswijze en de manier waarop een wedstrijd zich openstelt voor amateurs.

3. Een verband met de leeftijd van de wedstrijd en de manier waarop het omgaat met amateur-fotografen blijkt er niet te zijn. Ook is er geen relevant verband te ontdekken met betrekking tot de prijzen die een wedstrijd hanteert.

Nawoord

Een algemeen nadeel van een onderzoek als deze is dat het voor een groot deel is gericht op informatie dat aan verandering onderhevig is. De wedstrijdreglementen worden regelmatig aangepast waardoor de informatie van deze masterthesis jaarlijks zou moeten worden bijgewerkt. Ik ben een aantal keer tijdens het controleren van mijn informatie op nieuwe gegevens gestuit, bijvoorbeeld aan de hand van persberichten of recentere wedstrijd informatie. In veel gevallen kon ik de gegevens nog op tijd veranderen, maar vanaf het moment dat de vergelijking was uitgevoerd werd dit moeilijker. Op den duur heb ik ervoor gekozen aan de slag te gaan met de gegevens die ik op dat moment had, geen enorme wijzigingen meer aan te brengen en tot schattingen over te gaan bij de gegevens die nog misten.

Een ander punt van kritiek is dat voor het testen van de ontwikkelde theorie op de praktijk alleen gebruik gemaakt kon worden van de meest recente edities van de wedstrijden. Vervolgonderzoek zal mogelijk kunnen kijken naar de statistieken van de afgelopen vijf jaar. Ook is alleen gekeken naar de amateur-winnaars en is vaak niet mogelijk gebleken te achterhalen hoeveel amateurs deelnamen aan de wedstrijd. Deze informatie kan een genuanceerder beeld opleveren over de manier waarop de wedstrijd zich begeeft in de wereld van de amateur-fotografie.

Verder kan het aantal 'burgerjournalistiek-gevoelige' gebeurtenissen in een jaar van invloed zijn op de uitslag van een dergelijk onderzoek. Wellicht komen er volgend jaar naar aanleiding van grote nieuwsgebeurtenissen meer interessante amateur-foto's binnen bij fotowedstrijden en vallen er ook meer in de prijzen.

Met betrekking tot de onduidelijkheid rondom de begrippen 'student' en 'professioneel fotograaf' kan het interessant zijn te kijken naar de manier waarop een wedstrijd die openstaat voor professionals en amateurs, maar geen aparte sectie heeft voor studenten, hierin te werk gaat. Laat deze wedstrijd de inzendingen van 'studenten' zoals Travis Dove doorgaan naar het professionele of amateur onderdeel van de wedstrijd? En wat geeft de fotograaf zelf aan op het inschrijfformulier? Dergelijke informatie zou verhelderend kunnen werken voor het aanbrengen van een duidelijker onderscheid tussen beide – soms overlappende – groepen fotografen. Het kan eveneens nuttige informatie opleveren in het kader van het algemene 'probleem' rondom het begrip professioneel fotograaf, zoals beschreven aan het begin van dit onderzoek.

Tenslotte dient gezegd te worden dat bij de analyse naar de winnende amateurs afgegaan is op de meest voor de hand liggende informatie. Door dit nauwkeuriger te onderzoeken kan worden achterhaald of bepaalde professionele fotografen dit in werkelijk wel zijn. Ruth Eichhorn merkte bijvoorbeeld op dat veel Chinezen hun foto's bij wedstrijden als CHIPP en World Press Photo insturen zonder dat zij voldoen aan alle eisen die de wedstrijden aan professionele fotografen stelt. Bij de meest recente uitslag van CHIPP bleek 50% afkomstig uit China, wellicht is een deel hiervan officieel geen professional. Een manier om dit te achterhalen, zou in verder onderzoek bepaald moeten worden.

Literatuurlijst

Interviews

Eichhorn, Ruth (interview). Director of Photography GEO Magazine (27 april 2008, Amsterdam).

Folkver, Per (interview). Photo-Editor-in-Chief Politiken (27 april 2008, Amsterdam).

Golon Mary-Anne (interview). Director of Photography Time Magazine (27 april 2008, Amsterdam).

Gray, Scott (online interview). Directeur en oprichter Sony World Photography Awards (15 juli 2008, per e-mail).

Herrera, Magdalena (interview). Art Director National Geographic (26 april 2008, Amsterdam).

Kenniff, Thomas (telefonisch interview). Contest Coordinator Best of Photojournalism, National Press Photographers Association (12 augustus 2008, telefonisch).

Knight, Gary (online interview). Directeur en oprichter VII Photo Agency en juryvoorzitter World Press Photo 2008 (24 april 2008, per e-mail).

Leroy, Jean-Francois (interview). Directeur en oprichter van het fotografiefestival 'Visa Pour l'Image' (26 april 2008, Amsterdam).

Lyon, Santiago (interview). Director of Photography the Associated Press (27 april 2008, Amsterdam).

Mann, Maria (interview). Managing Director EPA (26 april 2008, Amsterdam).

Mayes, Stephen (interview). Directeur VII Photo (27 april 2008, Amsterdam).

Speet, Ellie (telefonisch interview). Secretaris Nederlandse Vereniging van Journalisten (16 juli 2008, telefonisch).

Vries, Renate de (telefonisch interview). Medewerker Ledenadministratie NVJ/NVF (16 juli 2008, telefonisch).

Boeken

Baudrillard, J. (1996) Simulacra and Simulations Michigan, University of Michigan Press.

Barthes, R. (1993). Camera Lucida Londen, Vintage.

Deuze, M. (2004). Wat is journalistiek? Amsterdam, Het Spinhuis.

Drok, N. (2002). Civiele journalistiek. Het belang van de professie voor het publieke domein. Journalistieke cultuur in Nederland. J. Bardoel, C. Vos, F. v. Vree and H. Wijffes. Amsterdam, Amsterdam University Press

Gierstberg, F. (1995). De kunst van het beschrijven voorbij. Ontwikkelingen in de documentaire fotografie. Stilstaande Beelden. Ondergang en opkomst van de fotografie. H. v. Dulken. Amsterdam, Van Gennep.

Gierstberg, F. (2005). Van Realisme naar Reality? Documentaire nu! F. Gierstberg, M. v. d. Heuvel, H. Scholten and M. Verhoeven. Rotterdam, NAI Uitgevers.

Hofstede, B. (1995). Dilemma's van fotografen: professionalisering en autonomie. Stilstaande Beelden. Ondergang en opgang van de fotografie. H. v. Dulken. Amsterdam, Van Genneep.

Keen, A. (2007). The Cult of the Amateur. How today's internet is killing our culture and assaulting our economy. Londen, Nicholas Brealey Publishing

Kester, B. (2002). Onder Vuur. Het ontstaan van de Nederlandse fotojournalistiek. Journalistieke Cultuur in Nederland. J. Bardoel, C. Vos, F. v. Vree and H. Wijfjes. Amsterdam, Amsterdam University Press.

Knightley, P. (2003). The eye of war: words and photographs from the front line. Londen, Weidenfeld & Nicolson.

Oosterbaan Martinius, W. (1995). Foto's als grondstof. De onontkoombare digitalisering van de fotografie. Stilstaande Beelden. Ondergang en opkomst van de fotografie. H. v. Dulken. Amsterdam, Van Genneep.

Stigter, B. (1995). Inleiding. Stilstaande Beelden. Ondergang en opkomst van de fotografie. H. v. Dulken. Amsterdam, Van Genneep.

Uytterhaegen, C. (2005). Goed Belicht. Gent, Academia Press.

Wisman, B. (1994). Argusogen. Een documentaire over de persfotografie in Nederland. Amsterdam, Voetnoot.

Artikelen

Andén-Papadopoulos, K. (2000). 'The Picture of the Year and its view of the World.' Picturing Politics: Visual and Textual Formations of Modernity in the Swedish Press. K. Becker, J. Ekecrantz and T. Olsson. Stockholm, JMC, Stockholm University.

Brown, F. (2005). 'Citizen journalism is not professional journalism.' Quill 93: 42-43.

Cox, G. (2006). 'Finding New People to Tell the Stories.' Nieman Reports 60: 76-78.

De Mul, J. (1995). 'Modale Fotografie.' Fotonet 3: 16-19.

Douglis, P. N. (2002). 'Digital photojournalism: more choices, lower costs, quicker results.' Communication World 19: 30-31.

Fernando, A. (2008). 'Citizen-powered journalism fills a void.' Communication World 1: 8-9.

Greenslade, R. 'Seen it, shot it, sold it.' The Guardian 8 augustus 2005.

Gillmor, D. (2004). 'We the Media: The Rise of Citizen Journalists.' National Civic Review 3: 58-63.

Kim, H. S. and C. Z. Smith (2005). 'Sixty years of showing the world to America: Pulitzer Prize-winning photographs, 1942-2002.' Gazette 67(4): 307-323.

Leefsma, S. and M. Nooijen (2005). 'Dossier Fotografie.' Boekman 63: 112-116.

Marshall, J. (2005). 'Citizen Journalism continues to surge.' Quill 93: 14-17.

Miller, R. (2005). 'Journalism returns to its (grass)roots.' EContent 28: 22-27.

Outing, S. (2005). 'Managing the Army of Temporary Journalists. Eyewitness online reporting about the tsunami complements coverage by mainstream news organisations.' Nieman Reports 59: 79-80.

Sambrook, R. (2005). 'Citizen Journalism and the BBC. '...when major events occur, the public can offer us as much new information as we are able to broadcast to them. From now on, news coverage is a partnership.' Nieman Reports 59: 13-16.

Schaffer, J. (1996). 'Civic Journalism.' Liberal Education 82: 20-28.

Schaffer, J. (2005). 'Citizens Media: Has It Reached a Tipping Point?' Nieman Reports 59: 24-26.

Scripties en proefschriften

Geene, A. (2006). Use only as directed. Kunst en Cultuurwetenschappen. Rotterdam, Erasmus Universiteit.

Poirters, D. (2006). Media & Citizen Photojournalism. Hoe nieuwsorganisaties omgaan met amateurbeelden van burgers, afkomstig van mobiele telefooncamera's en digitale camera's. Master Media en Journalistiek. Rotterdam, Erasmus Universiteit.

Timmermans, K. (2006). De gezichten van het portret. Onderzoek naar de portretcategorie van World Press Photo. Master Media en Journalistiek. Rotterdam, Erasmus Universiteit.

Artikelen in kranten en op internet

Auteur onbekend. 'Aanslag in beeld: met of zonder stoffelijke resten?' <http://www.photoq.nl> 12 maart 2004.

Auteur onbekend. 'Telegraaf toont foto lijk van Van Gogh' <http://www.RTLnieuws.nl> 3 november 2004.

Auteur onbekend. 'World Press Photo opent deur voor amateurfoto's' <http://www.Fotografie.nl> 16 januari 2007.

Bockma, H. 'Amateurfoto's op World Press Photo' De Volkskrant 18 januari 2007.

Auteur onbekend. 'Ophef over nominatie Zilveren Camera voor Defensiefotograaf' <http://digifotopro.nl> 14 januari 2008.

Auteur onbekend. 'Nieuwsfoto is nog geen fotojournalistiek. Discussie regels Zilveren Camera.' NRC Handelsblad 16 januari 2008.

Auteur onbekend. 'Zilveren Camera: beroeps prijs of journalisten prijs?' <http://photoq.nl> 18 januari 2008.

Auteur onbekend. 'University Shoot Out' <http://www.worldphotographyawards.org> 24 april 2008.

Bowman, S. and C. Willis. 'We Media: how audiences are shaping the future of news and information.' <http://www.hypergene.net/wemedia/weblog.php> 21 september 2003.

Broekhuizen, B. 'Andrew Keen als de ware nieuwe reporter.' De Nieuwe Reporter 15 mei 2008.

DeFoore, J. 'Momentum Builds For POYi/NPPA Reunion.' http://www.pdnonline.com/pdn/newswire/article_display.jsp?vnu_content_id=1000489581 15 april 2004.

Dersjant, T. 'De drie business-modellen van Roy Greenslade.' De Nieuwe Reporter 13 april 2008.

Edward, J. 'Voorbijganger schoot Telegraaf-foto' http://jan.edward.blogspot.com/2004_10_31_archive.html 6 november 2004.

Efftig, M. 'Voorgedragen foto is 'propaganda'.' De Volkskrant 15 januari 2008.

Everhard, J. 'Fotojournalist maakt geen propaganda.' De Volkskrant 17 januari 2008.

Halstead, D. 'The great NPPA-POY train wreck.' The Digital Journalist December 2001.

Howe, G. 'Nominees Announced For International Photography 2003 Gala Awards Ceremony' <http://photoawards.com/03/press/index2.asp> 22 oktober 2003.

Kuppenveld, R. v. 'Hoe het in 1946 is begonnen.' Amersfoortse Courant 21 januari 2004.

Meyer, P. 'Public Journalism and the Problem of Objectivity.' <http://www.unc.edu/~pmeyer/ire95pj.htm> september 2005.

Nihom, B. en M. Martijn. 'Andrew Keen: 'Experts, daar gaat het om in onze cultuur'.' De Nieuwe Reporter 26 april 2008.

Rogmans, D. 'Lol is eraf voor Zilveren Camera' De Journalist/ Villa Media 15 januari 2008

Stoffelen, A. 'Sony World Photography Award: 'Dit moet de belangrijkste fotoprijs ter wereld worden.' De Volkskrant 24 april 2008.

Websites

China International Press Photo Contest, <http://www.chipp.cn>
(*verschillende data tussen maart en juni 2008*)

College Photographer of the Year, <http://www.cpoy.org>
(*verschillende data tussen juni en augustus 2008*)

Digifotopro, <http://www.digifotopro.nl>
(10/08/2008)

The Digital Journalist, <http://www.digitaljournalist.org>
(10/08/2008)

Fotografie, <http://www.fotografie.nl>
(12/06/2008)

International Photograpy Awards, <http://www.lucieawards.com>
(*verschillende data tussen maart en juni 2008*)

Jan Edward Photograpy Weblog, http://www.jan_edward.blogspot.com
(05/03/2008 en 16/06/2008)

New Media Musings Weblog, <http://www.newmediamusings.com>
(10/05/2008)

The Northwest Voice, <http://www.northwestvoice.com>
(12/05/2008)

Nova, <http://www.novatv.nl>
(01/08/2008)

NPPA, <http://www.nppa.org>
(*verschillende data tussen maart en juni 2008*)

NPPA's Best of Photojournalism, <http://www.bop.nppa.org>
(verschillende data tussen maart en juni 2008)

Nu & Nu Jij, <http://www.nu.nl>, <http://www.nuij.nl>
(01/08/2008)

Our Media, <http://www.ourmedia.org>
(10/05/2008)

Photoq, <http://www.photoq.nl>
(verschillende data tussen maart en augustus 2008)

Pictures of the Year international, <http://www.poy.org>
(verschillende data tussen maart en juni 2008)

RTL Nieuws, <http://www.rtlnieuws.nl>
(16/06/2008)

Sony World Photography Awards, <http://www.worldphotographyawards.org>
(verschillende data tussen maart en juni 2008)

Villamedia, <http://www.villamedia.nl>
(06/06/2008)

World Press Photo, <http://www.worldpressphoto.org>
(verschillende data tussen maart en augustus 2008)

Overig

Berge, Ben ten (e-mails en gesprekken). Archivaris World Press Photo

Eichhorn, Ruth (e-mails betreffende Sony WPA). Director of Photography GEO Magazine (21 mei en 1 juni 2008)

Gray, Scott (e-mail betreffende Sony WPA). Oprichter Sony World Photography Awards (15 juli 2008)

Huang, Wen (e-mails). Fotoredacteur bij Xinhua News Agency

Pasveer, Lars (e-mails betreffende NVJ/NVF). Redacteur Villamedia, een uitgave van de NVJ (16 juli en 5 augustus)

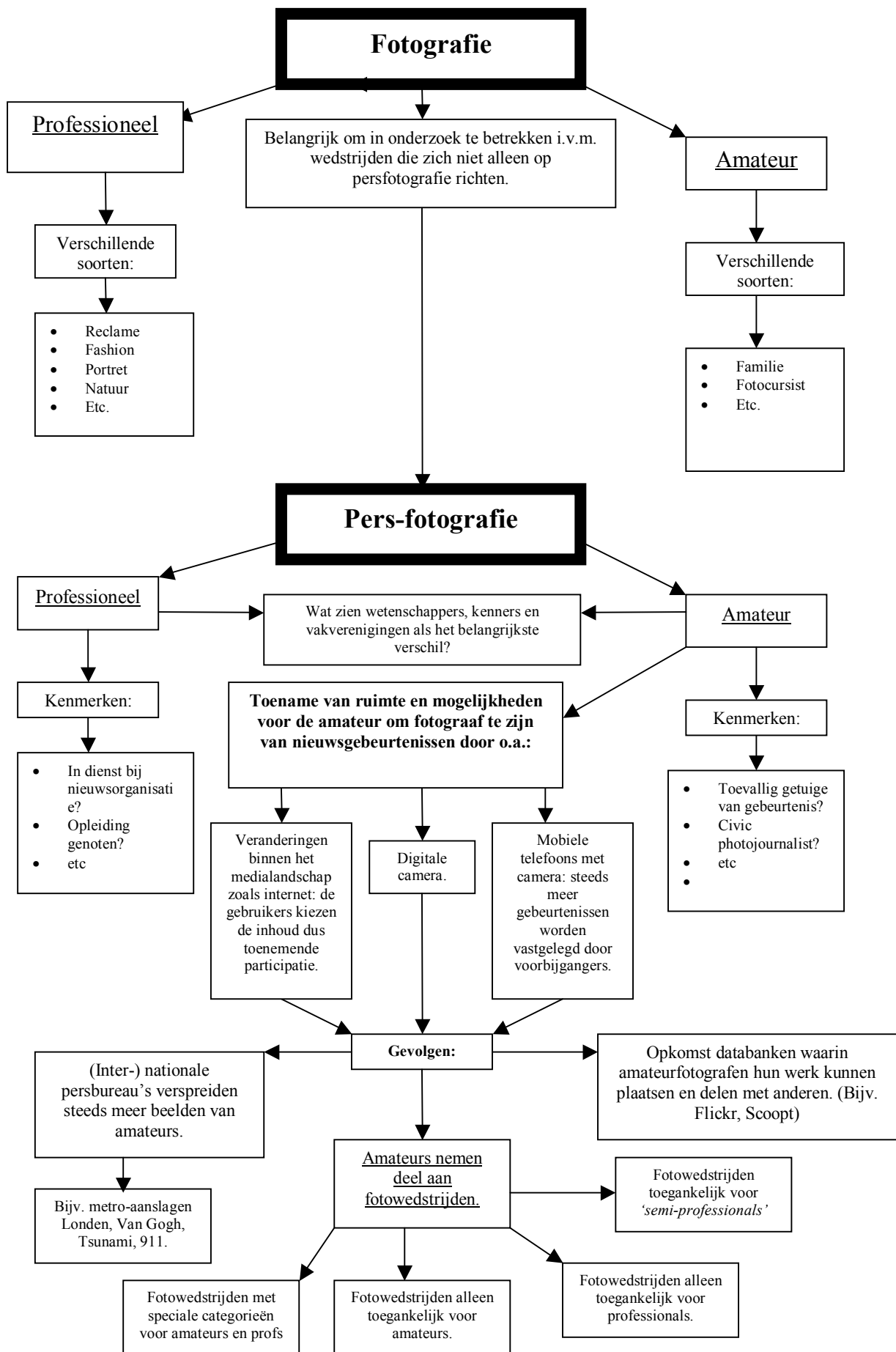
Wadsworth, Ania (e-mails betreffende Sony WPA). Manager, Production & Communications – Sony WPA (25 juni, 15 juli en 30 juli 2008)

World Press Photo, 'Handleiding voor de jurering'. Intern document

Bijlage 1: Onderzoeksopzet Schematisch

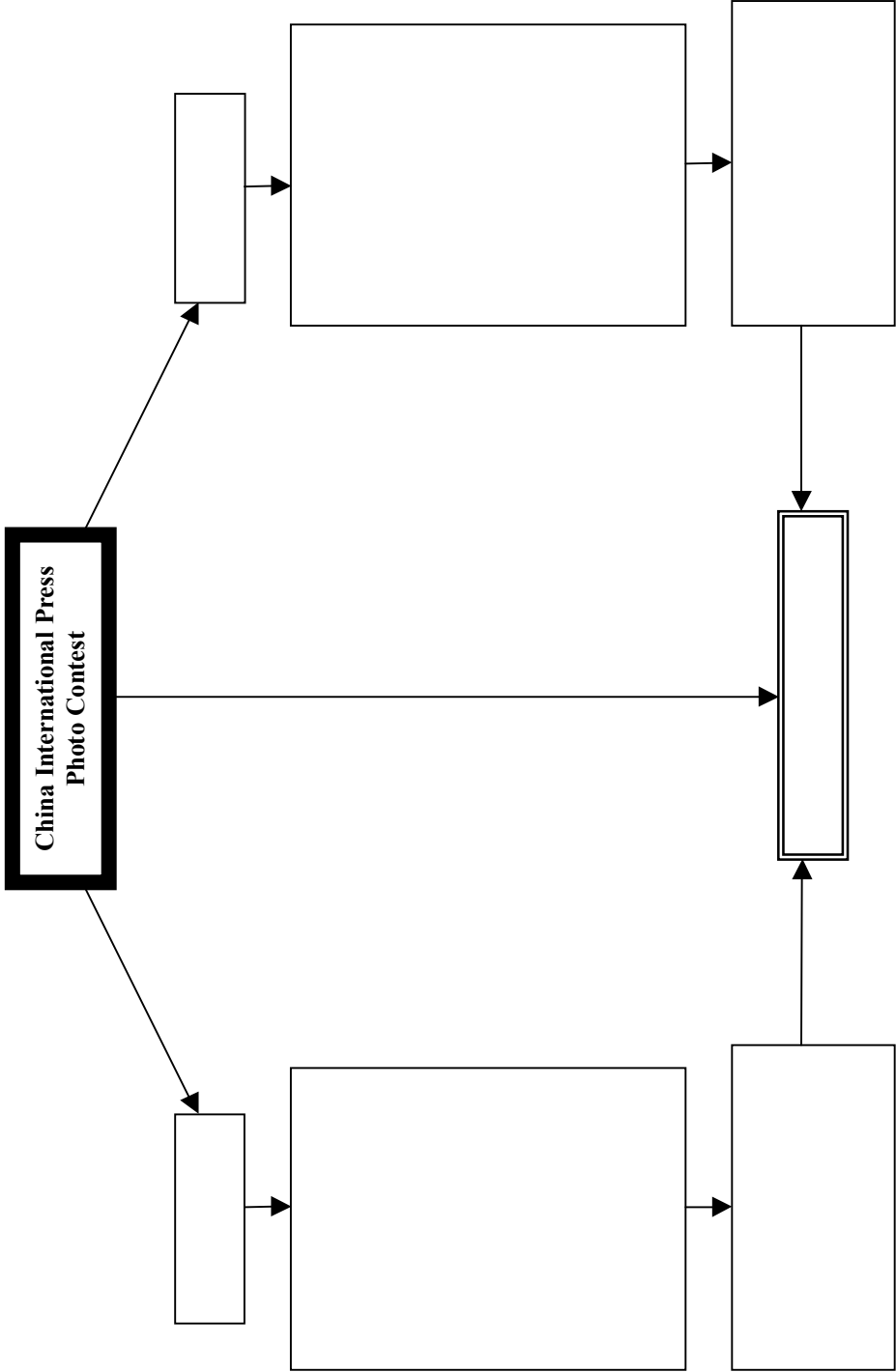
Dit schema is gemaakt ter voorbereiding van het onderzoek, in het bijzonder het historisch en theoretisch kader. Het heeft mij geholpen een weg te vinden in de enorme hoeveelheid wetenschappelijke publicaties rondom fotografie en persfotografie. Aan de hand van dit overzicht is de selectie uitgevoerd waaruit de onderwerpen voor de theoretische fundering van deze scriptie zijn gekomen.

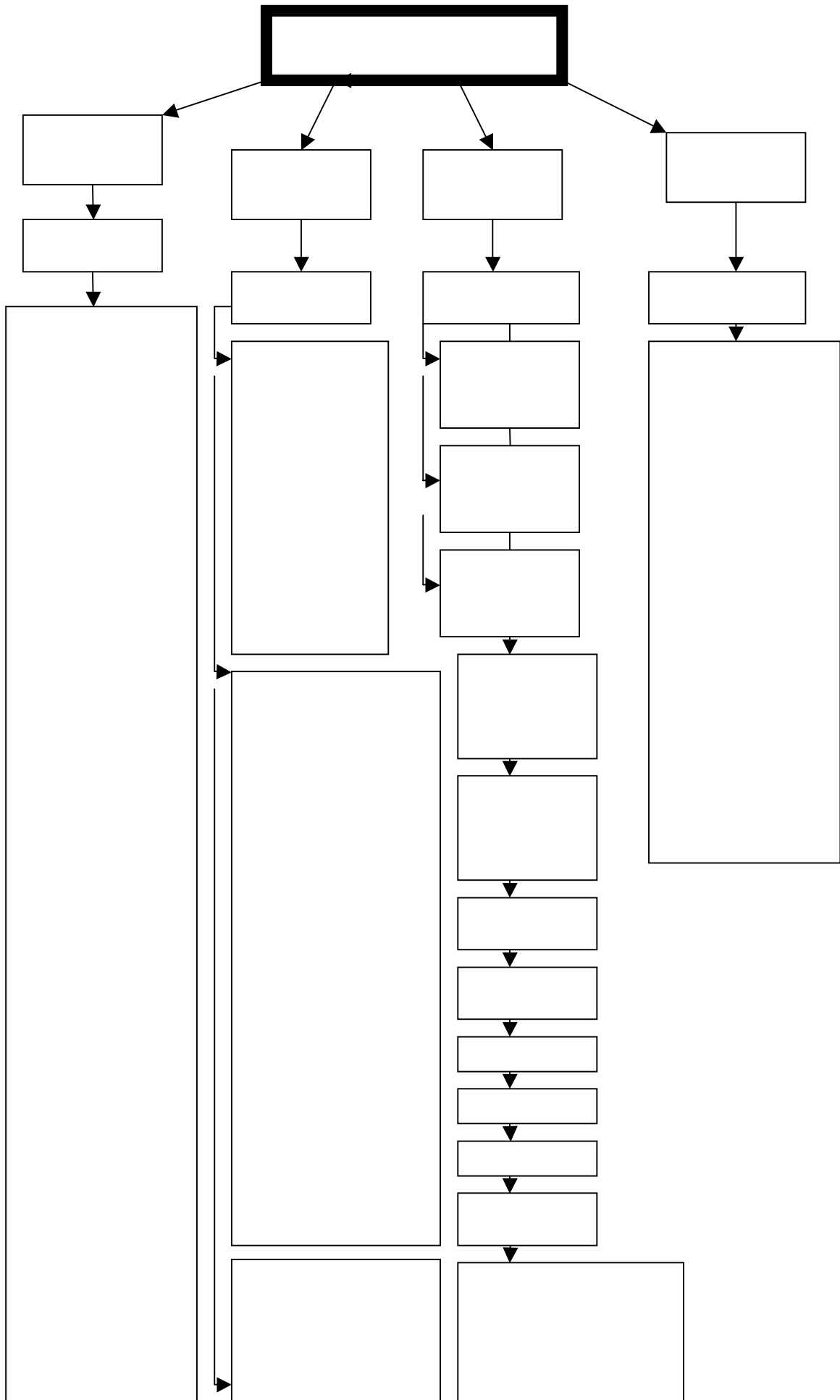
Het schema is in de bijlage opgenomen omdat het nuttig kan zijn dit schema in te zien ter verklaring van de verschillende onderwerpen die in deze masterthesis aan bod komen.

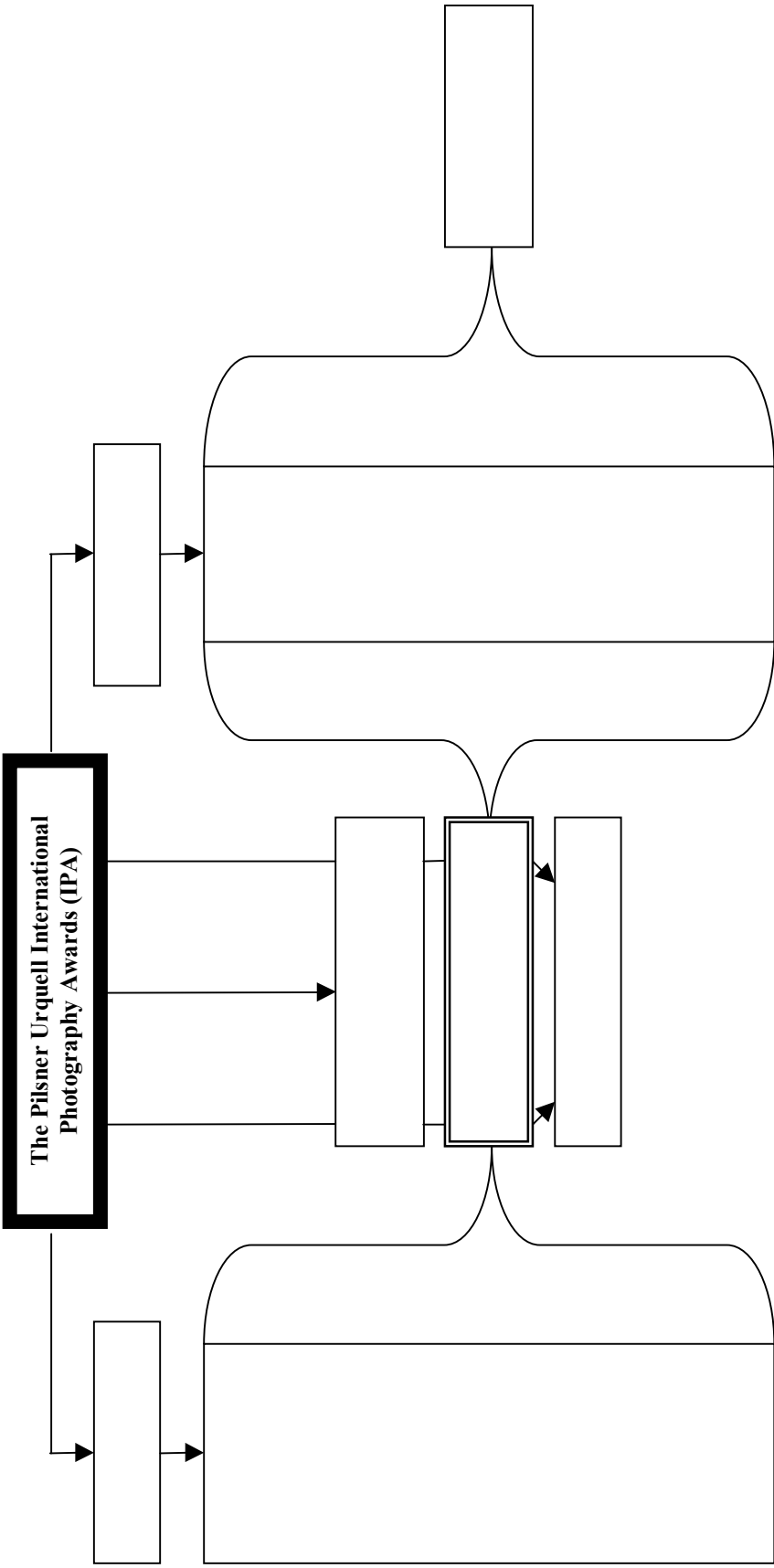

Bijlage 2: Wedstrijden schematisch

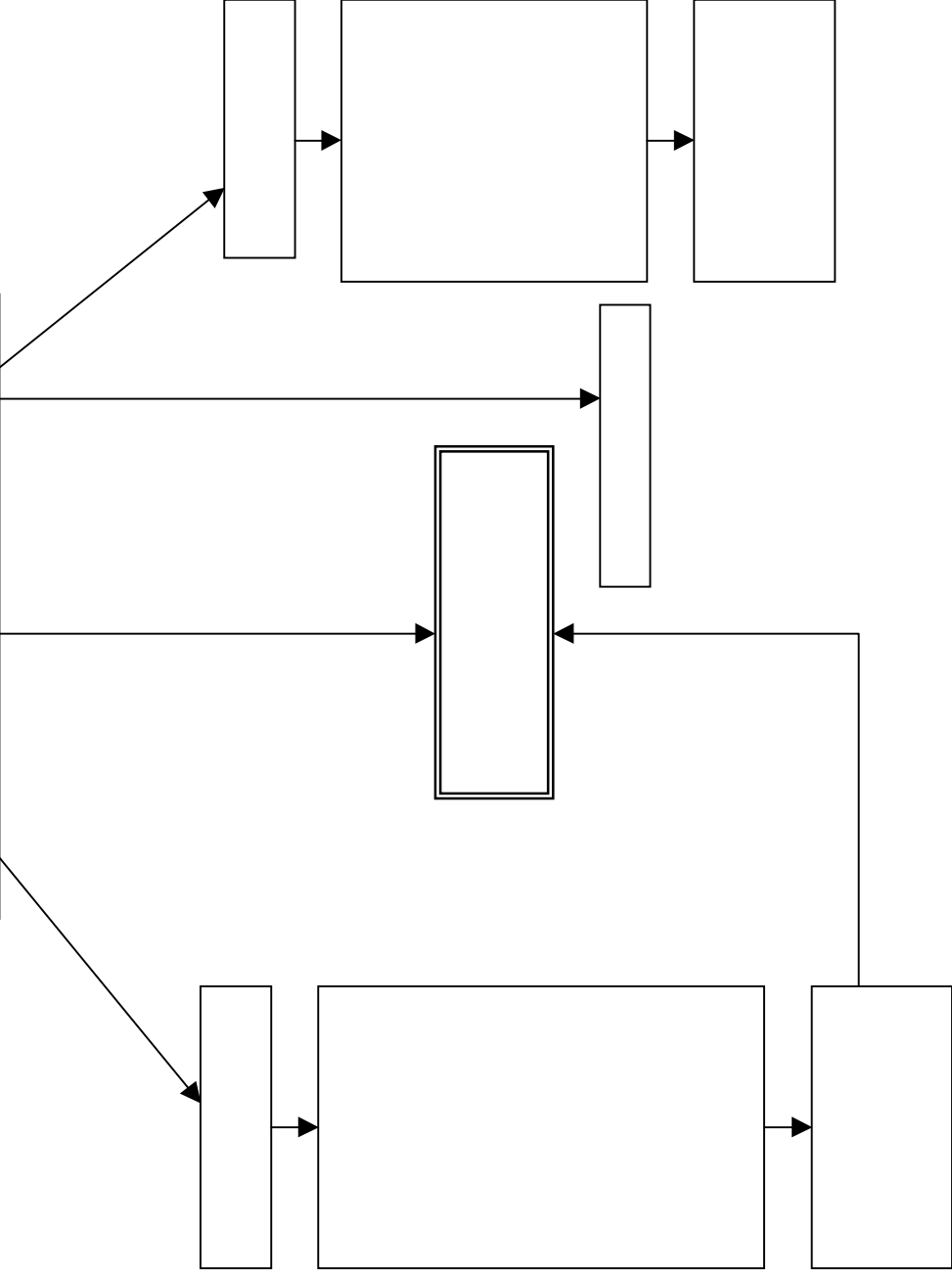
In deze bijlage zijn de schema's van de wedstrijden opgenomen. Deze schema's heb ik gemaakt aan de hand van wedstrijd informatie van de edities 2007 of 2008. Het doel van deze schema's is een overzicht te geven van de wijze waarop de wedstrijden zijn georganiseerd. Het kan een handige aanvulling zijn voor de beschrijvingen in hoofdstuk 3.

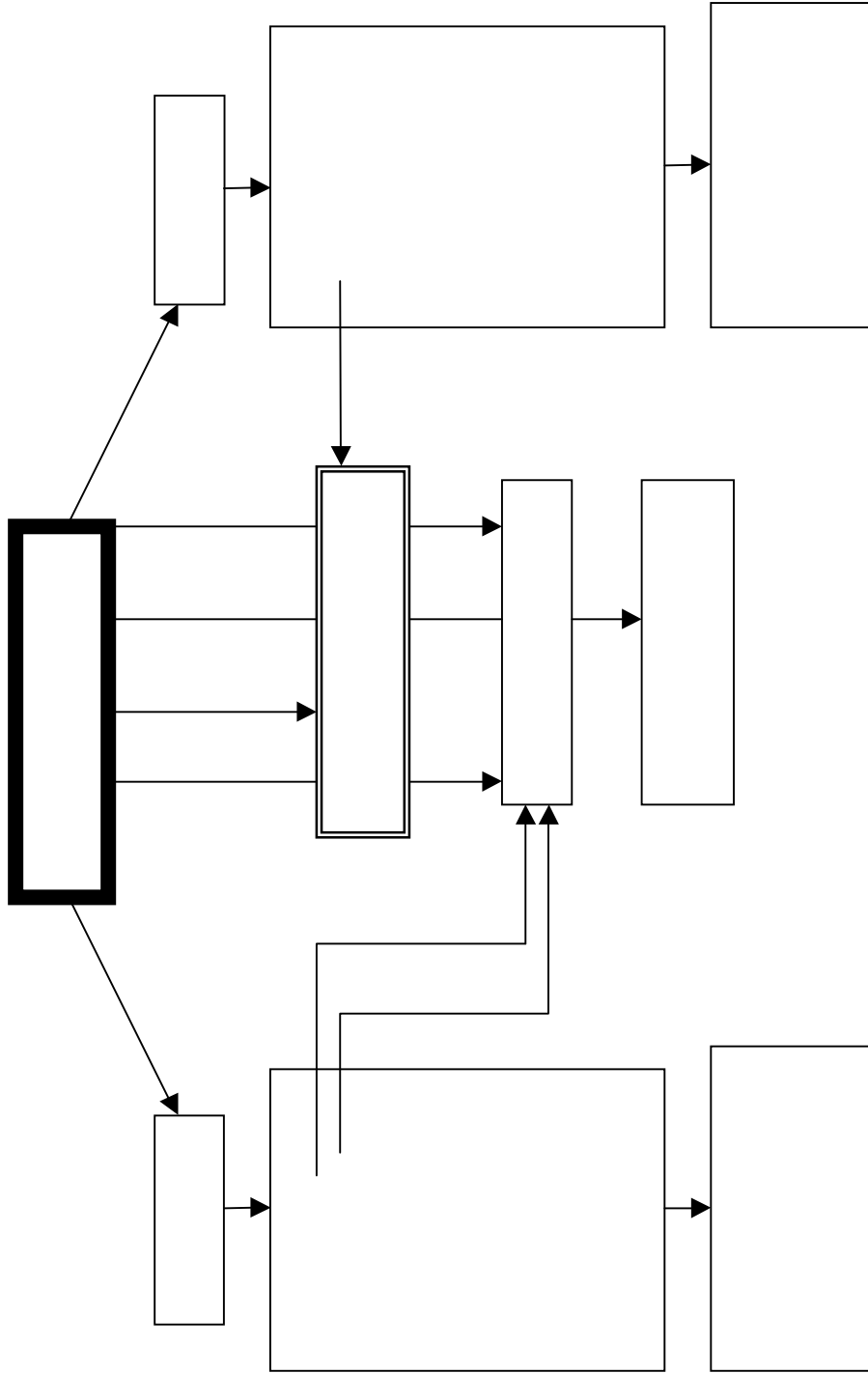

Sony World Photography Awards

Bijlage 3: Vragenlijst fotowedstrijden

Deze vragenlijst heeft de basis gevormd voor de analyse van de fotowedstrijden.

De Organisatie

1. Welke organisatie organiseert de wedstrijd?

- Wat is de naam van de organisatie?
- Wanneer is de organisatie opgericht?
- In welk land is de organisatie gevestigd?
- Wat is de organisatievorm⁶⁷ van de organisatie die de wedstrijd organiseert?
(bijv. vakvereniging, stichting, commerciële organisatie (met winst oogmerk), fonds....)

2. Wat is de doelstelling van de organisatie?

- Wat is het primaire doel van de organisatie?
- Hoe wordt het primaire doel bewerkstelligd?
- Streeft de organisatie secundaire doelen na?

3. Wat is de interne structuur van de organisatie?

- Hoe wordt deze ingevuld? (bijv. welke afdelingen)
- Waarmee wordt deze ingevuld? (bijv. hoeveel krachten per afdeling).
- Werkt de organisatie met vrijwillige- of betaalde krachten, of een combinatie van beide?
- ...

4. Hoe wordt de organisatie gefinancierd?⁶⁸

- Wat zijn de inkomsten?
(bijv. eigen inkomsten, subsidies, sponsoring, donaties, contributie ...)
- Wat zijn de uitgaven?
(bijv. personeelskosten, wedstrijd- en overige kosten...)

De Wedstrijd

5. Gegevens wedstrijd:

- Wat is de naam van de wedstrijd?
- Wanneer is de wedstrijd opgericht?
- Waar is de wedstrijd opgericht?
- Waarom is de wedstrijd opgericht?
- Wat is de (primaire) doelstelling van de wedstrijd?
- Wat is de frequentie van de wedstrijd?
- Is de wedstrijd nationaal of internationaal?

⁶⁷ Hierbij moet rekening gehouden worden met eventueel afwijkende betekenissen van een organisatievorm in internationale context.

⁶⁸ Geen gedetailleerde weergave van de financiële huishouding, maar verhoudingsgewijs.

6. Op welke wijze categoriseert en beoordeelt de wedstrijd de ingezonden materialen?

- Aan de hand van (een) thema('s) (vast, jaarlijks wisselend, meerdere thema's);
- Publicatie (krant, magazine, website, etc.);
Materiaal. (bijv. singles, stories, boeken, multimediapresentaties, tentoonstelling...);
- Amateur of professioneel;
- Singles of stories;
- ...

7. **Wie** kunnen deelnemen aan de wedstrijd:

- Nationale en/of internationale fotografen?
- Professionals en/of amateurs?
- Individuen en/of organisaties? (bijv. collectieven, wire services, publicaties)
- Alleen deelname op basis van een nominatie?

8. **Wat** mag worden ingezonden naar de wedstrijd:

- Analoog en/of digitaal materiaal?
- Hoe wordt het in te zenden materiaal gedefinieerd?
(bijv. singles, stories, boeken, multimediapresentaties, tentoonstelling...)
- Moet het werk gepubliceerd zijn of niet?
(Belangrijk: zo ja, wat verstaat de wedstrijd onder publicatie?)
- Moet het materiaal in een bepaalde tijdsperiode gemaakt zijn?
- Welke regels gelden wat betreft het digitaal bewerken c.q. manipulatie van het werk?

9. **Hoe** kan worden deelgenomen aan de wedstrijd:

- Per post of per internet (e-mail of *uploaden* via een website)?
- Moet de deelnemer betalen? (Zo ja, Welk bedrag? Is dit per foto of voor de totale inzending?)
- Is er een maximum aantal foto's dat een deelnemer mag insturen?
(Zo ja, aantal singles/stories/totaal beelden)

10. Statistieken van de wedstrijd: (bij voorkeur van de laatste vijf jaar)

- Hoeveel deelnemers had de wedstrijd bij haar meest recente editie?
- Uit hoeveel verschillende landen kwamen de deelnemers?
- Hoeveel materialen (*entries*) werden ingezonden door de deelnemers?
- ...

De Jury('s)

11. Wie of wat is de jury?

- Hoe wordt de jury samengesteld?
- Wordt de jury betaald?

12. Het jureringproces: *hoe wordt gejureerd?* Bijvoorbeeld:

- Komt de jury bijeen om gezamenlijk de inzendingen te beoordelen?;
- Jureert de jury online?;
- Jureert de jury individueel vanaf thuis?;
- Kan het publiek stemmen via het internet?;
- ...

13. Indien naast de professionele jury ook het publiek mag stemmen, hoe zwaar wegen deze stemmen? Bijvoorbeeld:

- Ondersteunend: de jury bepaald en kan deze informatie meenemen in hun oordeel;
- Doorslaggevend: de jury maakt een selectie en het publiek bepaald de winnaars;
- Gelijk: de uitslag van de professionals en het publiek weegt even zwaar;
- ...

Prijzen

14. Wat zijn de prijzen? Bijvoorbeeld:

- Geld;
- Award;
- Certificaat;
- Eer;
- Materiaal;
- ...

15. Hoeveel prijzen telt de wedstrijd? Bijvoorbeeld:

- Drie per categorie
- ...

16. Heeft de wedstrijd een 'hoofdprijs'?

- Moet deze uit een bepaalde categorie komen?;
- ...

17. Werkt de wedstrijd met...

- Eervolle vermeldingen?;
- Erepreizen?;
- ...

18. Wint de...

- Foto?;

- Fotograaf?
- Publicatie?
- ...

19. Heeft de wedstrijd een...

- Aanmoedigingsprijs?
- Oeuvreprijs?
- Carrièreprijs?

Bijlage 4: Antwoordformulieren Wedstrijden

In deze bijlage zijn de ingevulde vragenlijsten (bijlage 3) per wedstrijd opgenomen.

Antwoordformulier CHIPP.

De Organisatie

1. Welke organisatie organiseert de wedstrijd?

- The Photojournalist Society of China (CPS).
- 1983.
- China, Beijing.
- CPS omschrijft zichzelf als een non-profit organisatie met academische inslag, maar ook een soort vakbond voor fotojournalisten.⁶⁹ Xinhua News Agency is geen officiële organisatie achter de wedstrijd CHIPP, maar wel levert wel een groep mensen die nauw betrokken zijn bij de organisatie van CHIPP.⁷⁰ Xinhua is het officiële staatspersbureau van de Volksrepubliek China en is een onderdeel van de State Council. Het is de grootste van de twee persbureau's die China rijk is en hiermee het belangrijkste perscentrum van het land. Xinhua rapporteert direct aan het Public Information Department van de Communistische Partij China (CCP), de partij die sinds 1949 de Volksrepubliek China regeert. CPS maakt onderdeel uit van Xinhua en dus kan deze toch beschouwd worden als een organisatie dat van invloed is op de organisatie van de wedstrijd CHIPP.

2. Wat is de doelstelling van de organisatie?

- Het voornaamste doel van CPS is de promotie en ontwikkeling van fotojournalistiek in China. Door middel van de CHIPP fotowedstrijd wil CPS de communicatie en kennisuitwisseling tussen Chinese en internationale fotojournalisten verbeteren.⁷¹
- CPS houdt zich voornamelijk bezig met het organiseren van nationale persfotowedstrijden en tentoonstellingen. Daarnaast organiseert CPS jaarlijkse persfotografie bijeenkomsten en workshops fotojournalistiek voor hoofdredacteurs. Verder publiceert CPS persfotografie collecties, boeken en kranten, geeft het trainingen aan fotojournalisten, organiseert het internationale academische uitwisselingsprogramma's, wedstrijden en tentoonstellingen.⁷²

3. Wat is de interne structuur van de organisatie?

- CPS biedt lidmaatschap aan organisaties en individuen. Lid zijn ongeveer 38 organisaties en 2850 *senior members* en tienduizenden individuen.⁷³
- CPS heeft een algemeen kantoor, een 'academic committee', een 'organizational committee', een 'exhibition committee', een 'editorial & publishing committee', een 'international liaison committee', een 'internal affairs committee' en het 'education & training committee'.⁷⁴

⁶⁹ <http://www.chipp.cn/html/2007-12/47.htm> (26/03/2008)

⁷⁰ Informatie verkregen uit een e-mail van Wen Huang (28/08/2008), fotoredacteur bij Xinhua News Agency en betrokken bij de organisatie van CHIPP.

⁷¹ E-mail Wen Huang (28/08/2008)

⁷² <http://www.chipp.cn/html/2007-12/47.htm> (26/03/2008)

⁷³ <http://www.chipp.cn/html/2007-12/47.htm> (26/03/2008)

⁷⁴ <http://www.chipp.cn/html/2007-12/47.htm> (26/03/2008)

De Wedstrijd

4. Gegevens wedstrijd:

- China International Press Photo Contest (CHIPP).
- In maart 2005 vond de eerste editie plaats in Shenzhen.⁷⁵
- China.
- Volgens de organisatie moet CHIPP de Chinese versie van World Press Photo worden.⁷⁶
- De doelstelling van CHIPP is het aanmoedigen van kwalitatief hoogstaande persfotografie, het promoten van vrijheid van meningsuiting en het koesteren van vrije en onpartijdige informatie. CHIPP wil als fotografiewedstrijd een platform vormen voor fotojournalisten en fotografen wereldwijd.⁷⁷
- Wen Huang bekijkt de doelstellingen van de wedstrijd meer vanuit een Chinees perspectief en omschrijft deze als volgt: *The contest itself is also a window for Chinese photojournalists to know what their foreign colleagues are doing, the trend of world photojournalism. It also offers a platform for Chinese photojournalists to show their works and concepts about photojournalism to the world.*
- Jaarlijks.
- Internationaal.

5. Op welke wijze categoriseert en beoordeelt de wedstrijd de ingezonden materialen?

- CHIPP hanteert het motto *'Peace and Development'* en de entries moeten dit in hun authentieke inhoud weerspiegelen.⁷⁸ CHIPP hanteert als vast thema van de jaarlijkse wedstrijd 'Peace and Development' en wil hiermee uitstralen dat fotojournalisten vanuit alle uithoeken van de wereld de mogelijkheid krijgen te communiceren met de rest van de wereld.⁷⁹
- Er worden gouden, zilveren en bronzen prijzen uitgereikt voor zowel singles als stories in acht categorieën. Deze categorieën zijn: Daily Life; War and Disaster News; General News; Economic, Science and Technology News; Nature and Environment News; Arts, Culture and Entertainment News; Sports; Portraits and People in the News.

6. **Wie** kunnen deelnemen aan de wedstrijd:

- Internationaal, professioneel.

⁷⁵ http://jan_edward.blogspot.com/2004_08_29_archive.html (05/03/2008)

⁷⁶ http://jan_edward.blogspot.com/2004_08_29_archive.html (05/03/2008)

⁷⁷ <http://www.chinatownchamber.us/newsarticles.html> (17/06/2008)

⁷⁸ http://2008.chipp.cn/content/2007-12/31/content_717618.htm (17/06/2008)

⁷⁹ <http://www.chinatownchamber.us/newsarticles.html> (17/06/2008)

- De deelnemende journalisten en persfotografen moeten zijn aangesloten bij een persbureau, krant, magazine, foto agentschap, online media organisatie of een ander soort professionele fotografen collectief.
- Fotoagentschappen, kranten en magazines.

7. **Wat** mag worden ingezonden naar de wedstrijd:

- Analoog, dia's en digitaal materiaal.
- Singles en stories.
- Het werk moet gepubliceerd zijn.
- Singels moeten tussen 1 januari en 31 december van het meest recente jaar gemaakt en gepubliceerd zijn. Stories moeten zijn afgemaakt en voor het eerst gepubliceerd zijn in het meest recente jaar.
- Digitale manipulatie is verboden, evenals fotocomposities en exposities.

8. **Hoe** kan worden deelgenomen aan de wedstrijd:

- Per post of koerier en op het internet (uploaden via de CHIPP website).
- Deelname is gratis.
- Een deelnemer mag niet meer dan tien entries insturen. Een story wordt als één entry gerekend. Een story mag minimaal twee en maximaal tien foto's omvatten.

9. Statistieken van de wedstrijd: (bij voorkeur van de laatste vijf jaar)

- In 2006 had de wedstrijd 1.765 deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit 76 verschillende landen en regio's.
- In 2007 had de wedstrijd 2,389 deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit 77 verschillende landen en regio's.
- Het totale aantal beelden bedroeg 27.020.
- In 2008 had de wedstrijd 2,400 deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit 78 verschillende landen en regio's.
- Het totale aantal beelden bedroeg 28.000. Hiervan waren er bijna 8.000 afkomstig van buitenlandse fotografen, en 20.000 van Chinese fotografen.⁸⁰

De Jury('s)

10. Wie of wat is de jury?

- De jury van CHIPP 2008 is een internationale jury samengesteld uit vijftien gerenommeerde journalisten, experts op het gebied van fotojournalistiek, foto editors en fotojournalisten.

⁸⁰ E-mail Wen Huang (28/08/2008)

- Bij het samenstellen van de jury wordt rekening gehouden met geografische spreiding. In de jury van 2008 waren vijf continenten vertegenwoordigd. Mary-Anne Golon maakte deel uit van de CHIPP jury van 2005 en gaf aan dat de groep acht Chinese en zeven internationale leden telde. Ruth Eichhorn, die deel uit maakte van de jury 2008, geeft aan dat er acht Chinese en zeven internationale juryleden waren.
- De voorzitter is per definitie Chinees.
- De jury wordt niet betaald, maar krijgt wel onkostenvergoeding.

11. Het jureringproces: *hoe wordt gejureerd?* Bijvoorbeeld:

- De wedstrijd hanteert het principe van een prejurering. Alle inzendingen die van buiten China komen gaan direct door naar de vijftienkoppige internationale jury maar alle Chinese inzendingen gaan eerst naar een nationale wedstrijd, volgens Ruth Eichhorn genaamd *the Golden Lens Awards*. De Chinese leden van de CHIPP jury beoordelen hier welke Chinese inzendingen door kunnen naar de CHIPP en welke niet.
- Het internationale jureringsproces vindt in een aantal dagen plaats en gebeurt gezamenlijk. Alle juryleden zitten aan een lange tafel en zien de foto's op groot scherm die met behulp van een stemapparaat beoordeeld worden. Er wordt direct duidelijk gemaakt of een foto of fotoserie door is of niet. Op zo'n moment is er ruimte voor discussie.

Prijzen

12. Wat zijn de prijzen?

- In iedere categorie wordt een gouden, zilveren en bronzen prijs uitgereikt, voor zowel singles als stories. Eén beeld wordt verkozen tot Photo of the Year.
- Alle eerste prijswinnaars binnen de acht categorieën (voor zowel singles als stories) ontvangen een geldprijs van RMB 10.000 Yuan (\pm €900,-), een trofee, een certificaat en een retour vliegticket om de Award Ceremony in Shanghai bij te wonen.
- De winnaar van de Photo of the Year wordt beloond met RMB 75.000 Yuan (\pm € 7000), een trofee, een certificaat en een retour vliegticket om de Award Ceremony in Shanghai bij te wonen.
- Alle winnaars van een zilveren en bronzen prijs ontvangen een trofee en een certificaat.
- Iedere winnaar van een Award of Excellence ontvangt een certificaat.

13. Hoeveel prijzen telt de wedstrijd? Bijvoorbeeld:

- Acht per categorie: goud, zilver en brons voor zowel singels als stories en twee Awards of Excellence.

14. Heeft de wedstrijd een 'hoofdprijs'?

- Ja, de Photo of the Year.

15. Werkt de wedstrijd met eervolle vermeldingen/ ereprijzen?

- Ja, de wedstrijd past de Award of Excellence toe.

16. Wint de foto/ fotograaf/ publicatie?

- De foto. Op de website van CHIPP zijn bijvoorbeeld winnende foto's te zien, zonder dat daarbij de naam van de fotograaf o.i.d. bij vermeld staat. Alleen de titel van de foto of een omschrijving staat in het onderschrift.

Antwoordformulier BOP (NPPA)

De Organisatie

1. Welke organisatie organiseert de wedstrijd?

- The National Press Photographers Association (NPPA) en de The Poynter Institute.
- 1946.
- Durham (North Carolina), United States of America.
- NPPA is een professionele non-profit organisatie met het kenmerk 501(c)(6)⁸¹. Het is daarnaast een soort vereniging voor fotografen en andere mensen uit deze business. The Poynter Institute is een opleidingsinstituut voor journalisten.

2. Wat is de doelstelling van de organisatie?

- Het stimuleren van fotojournalistiek in alle nieuwsmedia. Hierbij is zowel de creatie van belang als de editing en verspreiding.
- NPPA promoot persvrijheid in al haar opzichten.
- NPPA wil het beste in persfotografie, video en multimedia stimuleren.
- De organisatie stimuleert de professie te groeien binnen de snelle veranderingen van de 21^e eeuw.
- Door het aanmoedigen van fotojournalisten tot het reflecteren van een hoge professionele standaard in de kwaliteit van hun werk en hun, ethisch verantwoorde, werkhouding.
- Door het aanbieden van duurzame educatieprogramma's en een vereniging zonder beperkingen, waarbij de beste kennis uit de professie wordt aangeboden.
- Door lid te worden van de NPPA wordt een mogelijkheid geboden om 'top visual journalists' te ontmoeten, met hen te netwerken en van hen te leren.

3. Wat is de interne structuur van de organisatie?

- NPPA is een non-profit organisatie met 10.000 leden, waaronder fotografen, foto editors, studenten en mensen uit de industrie die zich bezig houdt met de fotojournalistiek.
- Het wordt bestuurd door een Executive Committee van zes leden samengesteld uit de Board of Directions.
- Leden van deze Board worden regionaal verkozen.
- Het Executive Committee komt maandelijks bij elkaar, de complete Board ontmoet elkaar één keer per jaar.
- Leden die zich niet verkiesbaar willen stellen kunnen hun bijdrage leveren door bijvoorbeeld actief te worden in commissies die zich bezig houden met specifieke zaken zoals Business Practices of Finance.
- In Durham is een kantoor gevestigd waar vijf fulltime krachten werkzaam zijn.

⁸¹ Het 501(c)(6) houdt in dat de organisatie uitgesloten is van vrijwel alle federale inkomstenbelastingen. Donaties naar een 501(c)(6) organisatie zijn niet aftrekbaar van de belasting als liefdadigheidscontributies. Bron: Wikipedia.

- De leden van de Board en de commissies worden niet betaald, de fulltime kantoorcrachten wel.

4. Hoe wordt de organisatie gefinancierd?⁸²

- Jaarlijks wordt een financieel jaarverslag gepubliceerd.
- Hieruit blijkt dat NPPA een exploitatieoverschot van \$60.466,- heeft, welke een gevolg is van voortdurende reductie van de exploitatiekosten. De bedoeling is dat de kosten en de uitgaven overeenkomstiger zullen worden.
- Het merendeel van de 10.000 leden betaalt contributie. De jaarlijkse contributie bedraagt voor professionals \$110,-, voor studenten of gepensioneerde professionals \$65,- en voor families \$60,-. Voor leden buiten de VS bedraagt de contributie \$180,- als men het News Photographer Magazine van NPPA per luchtpost wil ontvangen en \$125,- als men genoeg neemt met de tragere bezorging van de zogenaamde *surface mail*.

De Wedstrijd

5. Gegevens wedstrijd:

- The Best of Photojournalism.
- Still Photography sinds 2002; Picture Editing, Websites en Television sinds 2004.
- Durham, Amerika.
- Jaarlijks.
- Internationaal.

6. Op welke wijze categoriseert en beoordeelt de wedstrijd de ingezonden materialen?

- De wedstrijd hanteert vier categorieën: Still Photography; Picture Editing; Websites; Television. Iedere categorie is zelf weer onderverdeeld in verschillende awards, die ingaan op specifieke aspecten van de fotojournalistiek.
- Bij Still Photography zijn 30 awards te winnen: Cliff Edom's 'New America Award'; Photojournalist of the Year (large markets); Photojournalist of the Year (smaller markets); Sports Photojournalist of the Year; International News; International News Picture Story; General News; Domestic News; Domestic News Picture Story; Enterprise; Enterprise Picture Story (large markets); Enterprise Picture Story (smaller markets); The Road to Office; Local Portrait and Personality; Serial Portrait Package; Natural Disaster; Environmental Picture Story; Conceptual Photographic Illustration; Sports Action; Sporting Field of Play; Sports Enterprise; Sports Picture Story; The Art of Entertainment; Celebrity Picture Story; Investigative Issue Picture Story; Best published Picture Story (large markets); Best published Picture Story (smaller markets); Non-traditional Photojournalism Publishing.
- Bij Picture Editing zijn 25 awards te winnen. Deze zijn onderverdeeld bij de volgende thema's: Magazine Picture Editing; Newspaper Picture Editing; Best Use of Photography. De

⁸² Geen gedetailleerde weergave van de financiële huishouding, maar verhoudingsgewijs.

categorieën zijn: **Magazine Picture Editing:** Magazine Cover; Magazine News Story; Magazine Story Opener; Magazine Illustrative Story; Magazine Sports Story; Magazine Recurring Feature or Series; Magazine Personality Profile or Lifestyle Story; Magazine Picture Editor of the Year. **Newspaper Picture Editing:** Newspaper Front page; Newspaper News section front other than front page; Newspaper Sports Section Front; Newspaper Sports project; Single-page Newspaper Documentary/ Photojournalism project; Multiple-page Newspaper Documentary/ Photojournalism project; Newspaper Illustrative single page; Newspaper Illustrative multiple page; Newspaper Special section or reprint; Newspaper Recurring feature or series; Newspaper Picture Editor of the Year - TEAM; Newspaper Picture Editor of the Year – INDIVIDUAL; Single page news; Multi-page news. **Best Use of Photography:** Newspapers with less than 75.000 circulation; Newspapers with circulation 75.000 and over; Magazines.

- Bij Websites wordt onderscheid gemaakt tussen: Websites van mainstream media organisaties (kranten, magazines en televisie of radiostations) met meer dan 1 miljoen bezoekers per maand; Websites van mainstream media organisaties met minder dan 1 miljoen bezoekers per maand; Websites die geen directe support van mediaorganisaties ontvangen. Er bestaan de volgende categorieën: Photo Galleries (News; Feature; Sports); Audio Slideshows (News; Feature; Sports); Best Multimedia Package; Web Video Photography; News Video; Feature Video; Sports Video; Documentary Video. Ook worden de volgende Special Awards uitgereikt: Best Photo Gallery; Best Audio Slideshow; Best Web Video; Best Use of Multimedia; Best Use of the Web.
- Onder het website onderdeel van de wedstrijd valt de categorie Amateur Photo Blogs. Hierin mogen persoonlijke websites van amateur-fotografen worden ingezonden die voortbouwen op de tradities van Jacques-Henri Lartigue, Henri Cartier-Bresson en Dr. Erich Salomon van het inzetten van fotografie als middel ons dagelijks leven te documenteren. De foto's kunnen worden ingezonden in drie categorieën en moeten georganiseerd zijn in een groep (zoals bij Flickr) en gemaakt en geplaatst zijn binnen het meest recente jaar. Er kan één fotoserie per categorie worden ingezonden en de serie mag maximaal uit 30 foto's bestaan. De categorieën zijn: Portret; Festivals en Evenementen; Fotojournalistiek.⁸³
- Bij Television bestaan 20 categorieën: Spot News; Deadline News; General News; 48 Hr. Feature; News Feature; Sports; Sports Feature; In-Depth; Team; Solo Video Journalist; Documentary; Ernie Crisp TV News Photographer of the Year; Small-market Station of the Year; Medium-market Station of the Year; Large-market Station of the Year; NPPA Award for Reporting; 48 HR. Web Feature; Web News Feature; Web Sports Feature; In-Depth Web Story.
- Binnen alle bovenstaande categorieën is aangegeven hoe het materiaal eruit mag zien: bijvoorbeeld singles of portfolio's, lengte van de film, magazines, kranten, etc.

7. **Wie** kunnen deelnemen aan de wedstrijd:

⁸³ http://bop.nppa.org/2006/web_sites/rules/index.html (27/06/2008)

- Nationals en Internationals.
- Amateurs en Professionals. (professionals ziet de organisatie als: full-time, part-time en freelance werkende fotografen)
- Individuen en organisaties.
- Still Photography: Fotografen, editors, online fotojournalisten.
- De inzenders hoeven geen lid van NPPA te zijn.
- Sinds 2007 heeft de wedstrijd ook een speciale *videojournalism* categorie voor (Amerikaanse) studenten.⁸⁴
- Tot 2008 was er ook een speciale categorie voor amateur fotografen: de Amateur Photo Blogs.⁸⁵

8. **Wat** mag worden ingezonden naar de wedstrijd:

- Alleen digitaal materiaal.
- Singles, stories, portfolio's, video's, multimediapresentaties, magazines (PDF), kranten (PDF), websites, photogalleries, slideshows.
- Het werk moet gemaakt of voor het eerst gepubliceerd zijn tussen 1 januari en 31 december van het meest recente jaar.
- Het werk hoeft niet gepubliceerd te zijn.

9. **Hoe** kan worden deelgenomen aan de wedstrijd:

- Via de website van NPPA. Voor foto's moet het programma *Photo Mechanic* gebruikt worden, NPPA biedt een gratis trial versie aan.
- Deelname is gratis.
- Per categorie is aangegeven of er een maximum aan het aantal foto's zit en hoeveel dit is. Bij Still Photography wordt het onderscheid singels, stories en portfolio's aangegeven. Stories mogen maximaal 12 foto's bevatten en portfolio's 24 of 40.

10. Statistieken van de wedstrijd: (bij voorkeur van de laatste vijf jaar)

- In 2003 ontving de wedstrijd 27.000 digitale beelden en 75 websites.⁸⁶ Bij een gemiddelde van 8 foto's per deelnemer (gebaseerd op gemiddeld aantal foto's per deelnemer bij de andere wedstrijden) zou dit betekenen dat er 3.375 deelnemers waren.
- In 2008 had de wedstrijd 4.000 deelnemers, afkomstig uit 140 landen, dat een totaal van 58.000 materialen inzond. Hiervan gingen er 55.000 naar de Still Photography wedstrijd. Helaas zijn er geen statistieken beschikbaar over de verdeling professional – amateur onder de inzenders.
- Vergeleken met 2007 ondervond de wedstrijd een stijging van 25% in het aantal deelnemers en landen waarvan de deelnemers afkomstig zijn.

⁸⁴ <http://www.nasites.net/projects/1296/indepthstudent.asp> (27/06/2008)

⁸⁵ http://bop.nppa.org/2006/web_sites/rules/index.html (28/06/2008)

⁸⁶ http://www.poynter.org/content/content_view.asp?id=27140 (27/06/2008)

De Jury('s)

11. Het jureringproces: *hoe wordt gejureerd?* Bijvoorbeeld:

- Per wedstrijdonderdeel is een aparte jury.
- Deze jury's komen bijeen en bekijken alle foto's. Iedereen stemt door hand op te houden en nadat alles is gejureerd kijkt de moderator welke foto's de meeste stemmen hebben gekregen. Daarna volgen discussies onder leiding van de moderator en dan moet er een consensus bereikt worden over de winnende foto's.
- De jury let bij beoordeling van de foto's op journalistieke kwaliteiten als relevantie, impact, integriteit, fotografische inhoud en creativiteit.⁸⁷

Prijzen

12. Hoeveel prijzen telt de wedstrijd? Bijvoorbeeld:

- Zie schema.
- Geen geldprijzen! Alleen award-beeldjes en certificaten.

13. Heeft de wedstrijd een 'hoofdprijs'?

- Ja, de 'Photojournalist of the Year' zou als hoofdprijs gekenmerkt kunnen worden.

14. Werkt de wedstrijd met...

- Eervolle vermeldingen? Ja. Ieder jaar looft de NPPA ereprijzen uit aan zij die zich bijzonder hebben ingezet voor de organisatie of fotojournalisten of een grote bijdrage hebben geleverd aan de fotojournalistiek. Hiervoor moeten kandidaten worden genomineerd door de leden van de organisatie⁸⁸

15. Wint de...

- Soms de foto (bijvoorbeeld: *Local Portrait and Personality*), soms de fotograaf (bijvoorbeeld: *Photojournalist of the Year*) en soms de publicatie (bijvoorbeeld: *Best Documentary Video*).

⁸⁷ http://www.poynter.org/content/content_view.asp?id=27140 (27/06/2008)

⁸⁸ www.nppa.org (12/03/2008)

Antwoordformulier POYi

De Organisatie

1. Welke organisatie organiseert de wedstrijd?

- The Missouri School of Journalism en Donald W. Reynolds Journalism Institute.⁸⁹
- 1908⁹⁰ en 2004.⁹¹
- Columbia, Missouri, USA.
- Donald W. Reynolds Journalism Institute (RJI) is een studiecentrum voor journalistiek. Samen met experts worden onderzoeksmethoden ontwikkelend om journalistiek te verbeteren in het kader van nieuwe technologen en processen. In samenwerking met mediaorganisaties en stichtingen produceert RJI technologische en strategische innovaties op het gebied van journalistiek en reclame.⁹²
- Een onderwijs- en onderzoeksinstituut.

2. Wat is de doelstelling van de organisatie?

- RJI hanteert de volgende doelstellingen: het opnieuw met elkaar in contact brengen van journalisten en burgers in het kader van het belang van journalistiek in een democratie en het inzetten van de technologie ter verrijking van de methoden die journalisten kunnen gebruiken om deze burgers te bereiken.⁹³
- Deze doelstellingen worden bewerkstelligd door onderzoek en onderwijs gerelateerde activiteiten.

De Wedstrijd

3. Gegevens wedstrijd:

- Pictures of the Year International.
- 2002
- Columbia, Missouri, USA.
- POYi komt voort uit het in 1944 opgerichte Pictures of the Year (POY). De NPPA was 44 jaar lang één van de organisatoren van POY, maar besloot in 2001 de banden met *Missouri School of Journalism* te breken. Er waren meerdere argumenten, maar kortweg kan gesteld worden dat er onenigheid was tussen beide partijen over het verwerven van fondsen nadat de sponsors Kodak en Canon zich hadden teruggetrokken.⁹⁴ NPPA ging over tot het organiseren

⁸⁹ <http://rji.missouri.edu/vision-and-mission/index.php> (28/06/2008)

⁹⁰ <http://www.missouri.edu> (30/03/2008)

⁹¹ <http://rji.missouri.edu/vision-and-mission/index.php> (28/06/2008)

⁹² <http://rji.missouri.edu/vision-and-mission/index.php> (28/06/2008)

⁹³ <http://rji.missouri.edu/vision-and-mission/index.php> (28/06/2008)

⁹⁴ Bron: interview Santiago Lyon en het artikel 'Momentum Builds For POYi/NPPA Reunion.' via <http://www.pdnonline.com> (10/08/2008)

van Best of Photojournalism, zoals besproken in de voorgaande paragraaf, en de *Missouri School of Journalism* richtte het internationale POYi op.

- POYi werd opgericht omdat de Missouri School of Journalism deze "First Annual Fifty-Print Exhibition" wedstrijd sponsorde. Het doel was om eer te bewijzen aan de persfotografen en kranten die, ondanks de barre oorlogsomstandigheden, goed werk leverden. Maar ook moest de wedstrijd een mogelijkheid bieden aan nationale fotografen om elkaar te ontmoeten in een eerlijke competitie. Ten slotte vond men het belangrijk om de beste persfoto's van het thuisfront samen te verzamelen en te behoeden.⁹⁵
- Het doel van POYi is het aanbieden van educatieve activiteiten en professionele ontwikkeling voor studenten en professionals.⁹⁶
- De missie van POYi is het herkennen van voortreffelijkheid in documentaire fotografie en fotojournalistiek, zowel in stilstaande als bewegende formats. Foto's moeten het nieuws en maatschappelijke kwesties reflecteren met respect voor de integriteit van het moment.⁹⁷
- Jaarlijks.
- Internationaal.
- Voor studenten heeft POYi een speciale wedstrijd: de College Photographer of the Year (CPOY). Deze wedstrijd bestaat sinds 1945 en heeft voornamelijk educatieve doelstellingen: het wil fotograferende studenten aanmoedigen hun werk te categoriseren en er kritisch naar te kijken om zo een selectie van hun beste materiaal te leren samenstellen om te tonen aan hun medestudenten en de professionals die bij de jurering van CPOY zijn betrokken. Er wordt benadrukt dat het winnen van de wedstrijd de student niet per definitie een fotograaf maakt maar gezien moet worden als een erkenning van talent.⁹⁸
- De CPOY staat open voor studenten van over de hele wereld waarbij als richtlijn wordt gehanteerd dat zij het afgelopen jaar tenminste één semester aan een willekeurige onderwijsinstelling moeten hebben gevolgd. De studenten mogen niet langer dan twee jaar als full-time professioneel fotograaf hebben gewerkt, en ook betaalde stages worden hier onder gerekend.⁹⁹

4. Op welke wijze categoriseert en beoordeelt de wedstrijd de ingezonden materialen?

- POYi maakt een onderscheid aan door vier Divisions: General and Newspaper; Magazine; Editing; Multimedia. Binnen deze Divisions zijn verschillende categorieën aangegeven.
- Daarnaast zijn acht awards te winnen die zijn ondergebracht onder de naam POYi Premiere Categories. Deze acht awards zijn: Newspaper Photographer of the Year (1e, 2e en 3e prijs); Magazine Photographer of the Year (1e, 2e en 3e prijs); The World Understanding Award (1 prijs); The Global Vision Award (1 prijs); The Community Awareness Award (1 prijs); The One

⁹⁵ <http://www.poy.org/64/history.html> (17/03/2008)

⁹⁶ <http://www.poy.org> (17/03/2008)

⁹⁷ <http://www.ephotozine.com/article/Picture-of-the-Year-International-photojournalism-competition> (30/03/2008)

⁹⁸ <http://www.cpoy.org/index.php?s=History&yr=62> (28/06/2008)

⁹⁹ <http://www.cpoy.org/?s=Home> (16/08/2008)

Week's Work (1 prijs); The Best Book Award (1 prijs); The August McDougall Overall Excellence in Editing Award (1 prijs);

- CPOY heeft de volgende categorieën: **Single Picture Categories:** Spot News; General News; Feature; Sports Action; Sports Feature; Portrait; Pictorial; Illustration. **Multiple Picture Categories:** Domestic Picture Story; International Picture Story; Documentary; Sports Portfolio; Portfolio. **Multimedia Categories:** Individual Still Image/Audio Story or Essay; Individual Video or Mixed Media Photo Story or Essay; Multimedia Project. In deze categorieën zijn gouden, zilveren en bronzen prijzen te winnen. Ook wordt per categorie een wisselend aantal Awards of Excellence uitgereikt.

5. **Wie** kunnen deelnemen aan de wedstrijd:

- Nationale en internationale fotografen.
- Professionals en studenten.
- Alle entries moeten het werk zijn van één individu. Team entries mogen alleen worden ingezonden in de Editing en Multimedia Divisions.
- Het is de bedoeling dat fotografen individueel hun werk inzenden. Ook een nieuwsorganisatie of agentschap mag werk inzenden in namens de fotojournalisten of foto-editors.

6. **Wat** mag worden ingezonden naar de wedstrijd:

- Digitaal materiaal. Hard copies (complete kranten, magazines of een boek) mogen alleen worden ingediend voor de categorieën: Best Photography Book en de Best Use of Photographs.
- Binnen de fotocategorieën mag een single of story worden ingestuurd. Een story mag niet minder dan 3 en niet meer dan 12 foto's bevatten.
- Een entry voor de Newspaper- of de Magazine Photographer of the Year bestaat uit een portfolio.
- Een inzending voor de categorie Best Photo Column moet drie representatieve fotocolumns van de gekozen column bevatten.
- Fotografie retrospectieven, collecties of carrière portfolio's zijn uitgesloten van deelname.
- Een single foto kan dus worden ingezonden als: een single entry; als onderdeel van een foto story; als onderdeel van een multimedia story of project entry; als onderdeel van een Sports portfolio entry; als onderdeel van een World Understanding Award entry; als onderdeel van een Photographer of the Year portfolio entry; als onderdeel van een Global Vision Award entry; als onderdeel van een Community Awareness Award entry; als onderdeel van een One's Week's Work entry.
- Publicatie is niet vereist.
- Alle entries moeten gemaakt of voor het eerst gepubliceerd zijn tussen 1 januari en 31 december van het meest recente jaar, behalve entries voor The World Understanding Award, deze hebben geen tijdsrestricties.

- Digitale manipulatie is verboden. Zogenaamde Donkere Kamer technieken, ter correctie van bijvoorbeeld kleuren, is wel toegestaan.¹⁰⁰

7. **Hoe** kan worden deelgenomen aan de wedstrijd:

- Online, via de site van POYi.
- Alle deelnemers moeten \$50,- (€32,-) inschrijfgeld betalen en mogen hiervoor maximaal 15 entries indienen. \$50,- extra is vereist per entry dat kranten of magazines indienen voor de categorieën: the Best Use of Photographs; the Best Use of Multimedia; the Best Multimedia Project. Ook voor ieder boek dat wordt ingediend voor de categorie Best Photography Book moet \$50,- extra betaald worden. Als een deelnemer alleen meespeelt binnen deze categorie is hij slechts eenmalig \$50,- verschuldigd.
- Indien een minimum en/of maximum aantal foto's van toepassing is bij een bepaalde categorie, staat dit aangegeven. Ook staat aangegeven wat onder één entry verstaan wordt, zodat de deelnemer weet hoeveel inschrijfgeld van toepassing is.

8. Statistieken van de wedstrijd: (bij voorkeur van de laatste vijf jaar)

- De 64e editie van de wedstrijd (2008) haddeelnemers.
- De deelnemers kwamen uit verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg ± 44.000.¹⁰¹
- Er werden in 46 categorieën awards uitgereikt.

- De 63^e editie van de wedstrijd (2007) had 1.718 deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit 45 verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg ± 39.000.
- Er werden in 46 categorieën awards uitgereikt.

- De 62^e editie van de wedstrijd (2006) had deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg ± 36.000.
- Er werden in 43 categorieën awards uitgereikt.

- De 61^e editie van de wedstrijd (2005) had deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg ± 34.000.

- De 60^e editie van de wedstrijd (2004) had deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg ± 39.000.

¹⁰⁰ Uit de Call for Entries; <http://www.poyi.org>. (17/03/2008)

¹⁰¹ <http://www.poyi.org/64/press> (01/07/2008)

- Er werden 250 awards uitgereikt, in 44 categorieën.¹⁰²
- De 59^e editie van de wedstrijd (2003) had 1.718 deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit 45 verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg ± 24.000.
- Er werden 252 awards uitgereikt, aan 175 mensen in 48 categorieën.¹⁰³

De Jury('s)

9. Wie of wat is de jury?

- Per *Division* wordt een aparte jury samengesteld, bestaande uit 3 a 4 fotografen en experts. In het meest recente jaar (2008) hield dit in dat er 14 juryleden waren.¹⁰⁴
- De jury wordt niet betaald.

10. Het jureringproces: *hoe wordt gejureerd?* Bijvoorbeeld:

- De jury's komen bijeen om publiekelijk te jureren, onder leiding van moderators. Op de website staan de jureringprocessen aangegeven zodat het publiek het kan volgen.
- Ook het publiek kan online haar stem uitbrengen op de 'Best Picture of the Year'.¹⁰⁵
- De jury herclassificeert de inzendingen niet. De deelnemers moeten dus zelf bepalen in welke categorie hun werk de meeste kans maakt.
- ...

11. Indien naast de professionele jury ook het publiek mag stemmen, hoe zwaar wegen deze stemmen? Bijvoorbeeld:

- Ondersteunend: de jury bepaald en kan deze informatie meenemen in hun oordeel;
- Doorslaggevend: de jury maakt een selectie en het publiek bepaald de winnaars;
- Gelijk: de uitslag van de professionals en het publiek weegt even zwaar;
- Onbekend.

Prijzen

12. Wat zijn de prijzen?

- Newspaper Photographers of the Year: Tiffany Crystal Trophy en \$1.000,- (± € 640,-). Tweede prijs: Plaque en \$500,- (± € 320,-), Derde prijs: Plaque en \$ 250,- (± € 160,-)
- Magazine Photographer of the Year: Tiffany Crystal Trophy en \$1.000,-. Tweede prijs: Plaque en \$500,-, Derde prijs: Plaque en \$ 250,-.
- The World Understanding Award: Tiffany Crystal Trophy en \$1.000,-.

¹⁰² <http://www.poyi.org/60/info/press.html> (02/04/2008)

¹⁰³ <http://www.poyi.org/59/info/press.html> (02/03/2008)

¹⁰⁴ <http://www.poyi.org/64/press> (01/07/2008)

¹⁰⁵ <http://www.poyi.org/64/history.html> (17/03/2008)

- The Global Vision Award: Tiffany Crystal Trophy en \$1.000,-.
- Angus McDougall Overall Excellence in Editing Award: sterling silver traveling trophy, plaque en gratis deelname aan de Missouri Photo Contest.
- The Community Awareness Award Tiffany Crystal Trophy en \$500,-.
- The One Week's Work recipient Award Tiffany Crystal Trophy en \$500,-.
- The Best Book Award recipient Award Tiffany Crystal Trophy en \$500,-.
- Best Multimedia Project: \$500,- voor de organisatie en een plaque waarop alle deelnemers van het winnende project worden vermeld. Tweede en derde prijs: \$500,- en een plaque.
- Alle eerste prijs winnaars van de individuele categorieën ontvangen plaques en overige winnaars een certificaat.¹⁰⁶
- Alle studenten die bij CPOY in de prijzen vallen krijgen een uitnodiging om hun award in ontvangst te nemen tijdens een gecombineerde POYi/CPOY Awards Presentation en Education Days in Washington, D.C.¹⁰⁷

13. Hoeveel prijzen telt de wedstrijd?

- Wisselend, raadpleeg schema.

14. Heeft de wedstrijd een 'hoofdprijs'?

- Ja, de 'Best Picture of the Year'.

15. Werkt de wedstrijd met...

- Eervolle vermeldingen?
- Erepreizen?
- Ja, door middel van de Angus Mc Dougall Overall Excellence in Editing Award.
- Daarnaast heeft POYi verschillende Awards of Excellence

16. Wint de...

- Soms wint de foto of de foto's (bijvoorbeeld bij: News Picture Story) soms de fotograaf (bijvoorbeeld bij: Newspaper Photographer of the Year) en dan weer de organisatie (bijvoorbeeld bij: Best Multimedia Project).

¹⁰⁶ Uit de Call for Entries; <http://www.poyi.org>. (17/03/2008)

¹⁰⁷ <http://www.cpoj.org/index.php?s=Home&yr=62> (28/06/2008)

Antwoordformulier International Photography Awards (IPA)/ Lucie Awards.

De Organisatie

1. Welke organisatie organiseert de wedstrijd?

- The International Photography Awards (IPA).
- 10 maart 2003.¹⁰⁸
- Los Angeles, USA.
- Een 501 (c)3 non-profit charitable foundation.¹⁰⁹

2. Wat is de doelstelling van de organisatie?

- De organisatie heeft als doelstellingen 'een ode brengen aan de prestaties van 's werelds allerbeste fotografen, het ontdekken van nieuw en groeiend talent en het promoten van de algehele waardering voor de fotografie.'¹¹⁰
- Het organiseren van jaarlijkse awards dat het meest vooraanstaande evenement binnen de wereld van de fotografie moet gaan vormen, waarbij duizenden enthousiastelingen en bekende namen binnen de fotografie bijeen komen om 'te vieren wat een geweldig kunstvorm en professie fotografie is.'¹¹¹
- Door de jaarlijkse fotowedstrijd, met de Gala Awards ceremonie ('the Lucie Awards') waarbij Lucie Award beeldjes en geldprijzen worden uitgereikt aan de winnaars en ereprijzen worden uitgelooft. Het bekroonde materiaal wordt tijdens deze galaplechtigheid in Avery Fisher Hall in New York vertoond.
- De winnende materialen worden gepubliceerd in het IPA Annual Book, dat wordt verspreid onder internationale professionals en bepaalde galerieën en boekwinkels. De jaarlijkse IPA Best of Show tentoonstelling reist langs ongeveer negen landen in de wereld, beginnend in de Farmani Gallery of Contemporary Photography in Los Angeles.¹¹²

3. Wat is de interne structuur van de organisatie?

- IPA heeft een Advisory Board aangesteld waarin 40 mensen zitting nemen. Dit zijn voornamelijk fotoredacteuren, curators en galeriehouders. Eén van de taken van het Advisory Board is het identificeren en nomineren van mensen die voor hun werk een erkenning verdienen in de vorm van een Lifetime Achievement Award of eervolle vermelding.¹¹³

¹⁰⁸ <http://photoawards.com/03/press/index1.asp> (19/03/2008)

¹⁰⁹ <http://www.lucieawards.com/007/about.asp> (19/03/2008)

¹¹⁰ <http://www.lucieawards.com/007/about.asp> (30/03/2008)

¹¹¹ <http://photoawards.com/03/press/index1.asp> (19/03/2008)

¹¹² <http://www.lucieawards.com/007/about.asp> (30/03/2008)

¹¹³ <http://photoawards.com/03/press/index1.asp> (30/06/2008)

De Wedstrijd

4. Gegevens wedstrijd:

- The International Photography Awards/ Lucie Awards (IPA)
- 10 maart 2003.
- Los Angeles, USA.
- Ter aanmoediging van het werk van werelds beste fotografen, om aanstormend talent te ontdekken en ter promotie van een wereldwijde waardering voor fotografie.
- De wedstrijd wil haar spotlight laten schijnen op het briljante werk van zowel professionele als amateur fotografen.¹¹⁴
- Jaarlijks.
- Internationaal.

5. Op welke wijze categoriseert en beoordeelt de wedstrijd de ingezonden materialen?

- IPA maakt een onderscheid tussen professionals en amateurs. Professionals kunnen in acht categorieën prijzen winnen, amateurs in zeven.
- In totaal zijn er dus 15 categoriewinnaars. Uit deze winnaars wordt één hoofdprijswinnaar gekozen welke de titel 'International Photographer of the Year' krijgt. Dit kan dus een professional maar ook een amateur zijn.
- Uit de winnaars van de zeven amateur categorieën wordt een 'Discovery of the Year' prijs uitgelooft.
- Er worden vijf fotografen genomineerd voor de titel 'International Photographer of the Year – Deeper Perspective'.
- Ook deelt de jury Honorable Mention certificaten uit.
- ...

6. **Wie** kunnen deelnemen aan de wedstrijd:

- Internationale fotografen.
- Professionals en amateurs. (De professionals worden beoordeeld ten opzichte elkaar, evenals de amateurs.)
- Onder professionals worden fotografen gerekend die het merendeel van hun inkomen verdienen, of verdienen, door fotografie.¹¹⁵
- 21 jaar en ouder.

7. **Wat** mag worden ingezonden naar de wedstrijd:

- Digitaal materiaal. Amateurs mogen echter ook prints inleveren.
- Singles, series, books, additional categories.

¹¹⁴ Uit de 'Call for Entries' van www.lucieawards.com (19/03/2008)

¹¹⁵ <http://photoawards.com/photo%5Fcontest/rules.html> (19/02/2008)

- Het werk hoeft niet gepubliceerd te zijn.
- Het materiaal hoeft niet in een bepaalde tijdsperiode gemaakt te zijn.

8. Hoe kan worden deelgenomen aan de wedstrijd:

- Professionals moeten de inzending online per e-mail of op cd indienen. Amateurs mogen prints en digitaal materiaal aanleveren, per post of online.
- Als een deelnemer niet in staat is de inzending online of per post naar het hoofdkantoor in de VS te versturen, is er de mogelijkheid het materiaal te sturen naar één van de Submission Centers in Argentinië, Brazilië, Frankrijk, India, Japan of Turkije.¹¹⁶
- Er wordt inschrijfgeld gehanteerd. Voor professionals is dit \$35,- (€23,-) per foto en \$60,- (€39,-) per serie of boek. Voor amateurs is dit \$25,- (€16,-) per foto en \$50,- (€32,-) per serie of boek. Voor studenten is dit \$15,- (€10,-) per foto en \$30,- (€20,-) per serie of boek.
- Een serie mag uit minimaal twee en maximaal vijf foto's bestaan.
- Een deelnemer kan ervoor kiezen dezelfde foto voor meerdere categorieën in te sturen, om zo zijn kans op winnen te vergroten. Voor professionals kost dit \$25,- voor iedere extra categorie, voor amateurs \$15,- en voor studenten \$10,-.
- Er zit geen maximum aan het aantal entries dat een deelnemer mag insturen.¹¹⁷

9. Statistieken van de wedstrijd: (bij voorkeur van de laatste vijf jaar)

- Het afgelopen jaar (2007) deden 1.600 mensen mee, afkomstig uit 25 verschillende landen.

De Jury('s)

10. Wie of wat is de jury?

- De jury is een groep van 40 personen.¹¹⁸
- De jury wordt jaarlijks samengesteld vanuit het Judging Panel, bestaande uit invloedrijke personen uit de fotografie.¹¹⁹
- Bij de samenstelling van de jury wordt gezocht naar een combinatie van personen die commercieel georiënteerd zijn en personen die meer affiniteit hebben met kunst.¹²⁰
- Personen die graag jurylid van IPA willen worden kunnen zich hiervoor opgeven via de site.¹²¹
- De jury wordt niet betaald voor haar diensten.
- ...

11. Het jureringproces: *hoe wordt gejureerd?* Bijvoorbeeld:

¹¹⁶ http://photoawards.com/04/contact_ipa/index.asp (30/06/2008)

¹¹⁷ <http://photoawards.com/photo%5Fcontest/faq.html>. (19/03/2008)

¹¹⁸ http://photoawards.com/04/about_ipa/ipa_judges_photo_contest.asp (30/06/2008)

¹¹⁹ <http://photoawards.com/photo%5Fcontest/judges.html> (19/03/2008)

¹²⁰ http://photoawards.com/04/about_ipa/ipa_judges_photo_contest.asp (30/06/2008)

¹²¹ http://photoawards.com/04/about_ipa/ipa_judges_photo_contest.asp (30/06/2008)

- Alle inzendingen worden aan een voorselectie onderworpen door de organisatie¹²² en vervolgens worden de beelden die overblijven officieel selecties voor de IPA wedstrijd.
- Ieder jurylid beoordeelt de entries door een cijfer van 1 t/m 12 aan de inzending toe te kennen. Hierbij is 1 het laagste en 12 het hoogst. Vervolgens worden de scores geturfd en gemiddeld en wordt er een winnaar aangesteld binnen iedere categorie. De subcategorie waarin de inzending met de hoogste score voorkomt wint de overall categorie.¹²³
- Alle categoriewinnaars doen mee in de strijd voor de hoofdprijs, de International Photographer of the Year award. De zeven winnaars van de amateur categorieën dingen ook mee voor de Discovery of the Year award.

12. Indien naast de professionele jury ook het publiek mag stemmen, hoe zwaar wegen deze stemmen? Bijvoorbeeld:

- IPA werkt niet met publieksstemmen.

Prijzen

13. Wat zijn de prijzen?

- De International Photographer of the Year wint \$10.000,- en een Lucie Award.
- De Discovery of the Year winnaar krijgt \$5.000,- en een Lucie Award.
- De International Photographer of the Year – Deeper Perspective wint \$5.000,- en een Lucie Award.
- De Honorable Mention winnaars ontvangen een certificaat.
- De categoriewinnaars krijgen twee vliegtickets om de Award Ceremony bij te kunnen wonen.
- Winnende foto's worden in het jaarboek afgedrukt en opgenomen in de jaarlijkse tentoonstelling die langs negen landen in de wereld reist.¹²⁴

14. Hoeveel prijzen telt de wedstrijd?

- Acht binnen de professional categorie, zeven binnen de amateur categorie.
- Onder deze winnaars wordt één hoofdprijs uitgelooft.
- Onder de winnaars van de non-professional categorie wordt één Discovery of the Year prijs uitgelooft.
- Er wordt één International Photographer of the Year – Deeper Perspective prijs uitgelooft.
- Een niet vastgesteld aantal Honorable Mentions.

15. Heeft de wedstrijd een 'hoofdprijs'?

¹²² http://photoawards.com/photo_contest/judges.html (02/07/08)

¹²³ <http://photoawards.com/photo%Fcontest/judges.html> (19/03/2008)

¹²⁴ <http://www.photocompete.com/2007/10/13/the-pilsner-urquell-international-photography-awards/> (02/07/2008)

- Ja, de International Photographer of the Year. Deze wordt gekozen uit de winnaars van de professional en non-professional wedstrijd.

16. Werkt de wedstrijd met...

- Ja, met honorable mentions.

17. Wint de...

- De fotograaf wint.
- Binnen de professionele tak van de wedstrijd wint in één categorie ook een fotoboek.

18. Heeft de wedstrijd een...

- Honorable Mentions. (zie vraag 17).
- Lifetime Achievement Awards; genomineerd en verkozen door het Advisory Board.

Antwoordformulier Sony World Photography Awards (WPA)

De Organisatie

1. Welke organisatie organiseert de wedstrijd?

- World Photography Award Limited
- 2005
- Londen, United Kingdom.
- 2006¹²⁵
- De Sony World Photography Awards wordt georganiseerd vanuit een gelijknamig communicatiebureau dat in Londen is gevestigd. WPA Ltd is een commerciële organisatie met de 'gebruikelijke inkomsten en uitgaven'.¹²⁶

2. Wat is de doelstelling van de organisatie?

- Het creëren van een internationaal platform/ een podium voor fotografen door middel van een prijsuitreiking voor de professionele en amateur fotografen gemeenschap.¹²⁷

De Wedstrijd

3. Gegevens wedstrijd:

- Sony World Photography Awards.
- 2008
- Londen
- Het oorspronkelijke concept voor de WPA is ontstaan tijdens een lunch in Cannes in de herfst van 2005. Oprichter Scott Gray constateerde samen met de Commercieel Manager van het Palais des Festivals dat het 'een groot gemis was dat in de fotografiemarkt geen gelegenheid was voor het vieren van datgene wat van revolutionaire waarde was geweest in de afgelopen decennia.' Het idee voor de Awards ceremonie ontstond en moest hiermee de 'voortvarendheid in de fotografie benadrukken voor zowel professionals als amateurs en het precedent vormen voor de komende decennia'.¹²⁸
- Vanuit Sony is de prijs bedacht omdat zij met hun nieuwe spiegelreflexcamera's in één keer een fors marktaandeel willen veroveren op de professionele markt. Sony wil de grootste speler worden op het gebied van de digitale fotografie. Aanleiding hiervoor was ondermeer de overname van de fotografietak van Konica Minolta, waarvan de lenstechniek in de professionele fotografie tot de top wordt gerekend. Door middel van deze wedstrijd wil Sony

¹²⁵ Informatie verkregen uit een interview per e-mail met oprichter Scott Gray.

¹²⁶ Scott Gray.

¹²⁷ Scott Gray.

¹²⁸ Persbericht 24/04/2008: *University Shoot Out* via <http://www.worldphotographyawards.org/newsupdates.asp> (01/07/2008)

naast naamsbekendheid vergaren ook in contact treden met professionele fotografen om van hen te leren van hun kritiek en zo hun apparatuur verbeteren.¹²⁹

- Deze doelstellingen probeert Sony te bewerkstelligen door de organisatie van de wedstrijd, maar ook door advertenties en internetactiviteiten. Daarnaast door de oprichting van de World Photographic Academy waarmee de organisatie een online gemeenschap wil creëren en een sociaal netwerk voor fotografen wil vormen.
- Scott Gray formuleert in ons interview de doelstelling van de wedstrijd als volgt: *To create an international platform, showcase and awards programme for the professional and amateur photographic community; reward established photographers and discover new talent.*
- Jaarlijks.
- Internationaal.

4. Op welke wijze categoriseert en beoordeelt de wedstrijd de ingezonden materialen?

- In elf categorieën worden eerste, tweede en derde prijzen uitgereikt aan singles. De categorieën zijn: Abstract; Advertising; Architectural; Fashion; Music & Performance; Nature; Nude; Portraite; Photojournalism & Documentary; Science; Sport.
- Er wordt zowel een wedstrijd voor professionele fotografen als voor amateurs gehouden.
- Alle categorieën zijn voor beide doelgroepen hetzelfde, alleen de categorieën Photojournalism & Documentary; Nude en Advertising komen niet voor bij de amateurs. Dit volgens Scott Gray omdat het in die categorieën een gespecialiseerde professie betreft. Volgens Ania Wadsworth van de wedstrijdorganisatie vult dit aan door te stellen dat 'de categorieën Photojournalism en Advertising zich voornamelijk lenen voor fotografen die de professionele praktijk beoefenen'. Wat betreft de categorie Nude zegt ze: 'dat is een lastige. Het zou tot ongepaste inzendingen van amateurs kunnen leiden.'
- Sinds 2008 organiseert de wedstrijd ook de WPA University Student Competition. Aan deze wedstrijd deden bij haar eerste editie tien universiteiten in tien verschillende landen in Europa mee. De twee winnende fotografen van iedere universiteit werden door de organisatie naar Cannes gevlogen om hier fotografische opdrachten te maken en een reeks seminars en masterclasses te volgen. Uiteindelijk werd de hoofdprijswinnaar gekozen, welke fotografisch materiaal ter waarde van €45.000,- voor de universiteit won, gesponsord door Sony.¹³⁰ De wedstrijd zal volgend jaar weer gehouden worden, maar dan met een selectie universiteiten van een ander continent. Doel van deze wedstrijd is het promoten van de Sony producten onder de volgende generatie en hen te inspireren te werken met geavanceerde technologieën.

¹³¹

5. **Wie** kunnen deelnemen aan de wedstrijd:

- Nationale en internationale fotografen van 18 jaar of ouder.

¹²⁹ Volkskrant 24/04/2008: *Sony World Photography Award: 'Dit moet de belangrijkste fotoprijs ter wereld worden'*. (Kunst. P.5)

¹³⁰ <http://www.worldphotographyawards.org/wpa08.asp> (01/07/2008)

¹³¹ Persbericht 24/04/2008: *University Shoot Out* via <http://www.worldphotographyawards.org/newsupdates.asp> (01/07/2008)

- Professionals en amateurs. Voor de professionals bestaat een aparte wedstrijd, evenals voor de amateurs. Een professionele fotograaf wordt omschreven als iemand die werkt als fotograaf van 'stilstaande of bewegende beelden' of 'elektronisch opgenomen foto's' en hier winst mee genereert.
- Individuen die de uitsluitend eigenaar en maker van de entry moeten zijn.

6. **Wat** mag worden ingezonden naar de wedstrijd:

- Digitaal materiaal.
- Singles.
- Het werk hoeft niet gepubliceerd te zijn.
- Alle entries moeten tussen 1 januari en 31 december van het meest recente jaar gemaakt zijn.
- Er gelden geen specifieke regels voor het digitaal manipuleren van de entries.
- Een entry mag geen valse, bedreigende, misleidende, vulgaire, gewelddadige, obscene, schandalige, pornografische, profane of eerrovende inhoud bevatten.
- Een entry mag geen kenmerken bevatten die kunnen duiden op een relatie met criminaliteit, schending van mensenrechten of het overtreden van andere wetten.
- Het trademark en copyright van een entry mag niet in het bezit zijn van derden.
- De entries mogen geen namen, afbeeldingen, stemmen of andere identificeerbare kenmerken van beroemdheden of andere publieke personen bevatten, of zij nu leven of dood zijn.
- De entries mogen geen commerciële inhoud hebben door bepaalde producten of diensten aan te prijzen.

7. **Hoe** kan worden deelgenomen aan de wedstrijd:

- De foto moet via de website van WPA worden ingezonden.
- Deelname is gratis.
- Per categorie kunnen professionals maximaal tien foto's inzenden, amateurs mogen maximaal drie foto's per categorie inzenden.

8. Statistieken van de wedstrijd: (bij voorkeur van de laatste vijf jaar)

- De meest recente editie (2008) van de wedstrijd werden 70.286 beelden ingezonden door 12.294 fotografen afkomstig uit 178 landen.¹³²
- De organisatie ontving in 2008 44.641 inzendingen van professionele deelnemers en 25.934 van amateurs.¹³³
- Amateurs mogen maximaal drie foto's per categorie insturen, wat inhoudt dat er naar schatting maximaal ongeveer 8.644 amateur-deelnemers waren. Deze berekening is gebaseerd op een aanname dat een amateur gemiddeld drie foto's instuurt. Dit is 70% van het totaal aantal deelnemers. Indien wordt uitgegaan van de aanname dat een amateur in ALLE categorieën drie foto's inzendt komt deze schatting uit op 1.080 deelnemers. Een stuk

¹³² <http://www.worldphotographyawards.org/wpa08.asp> (01/07/2008) en bevestigd door Scott Gray.

¹³³ <http://photographygrants.blogspot.com/search/label/The%20Sony%20World%20Photography%20Awards>

lager. Het is echter onwaarschijnlijk dat een amateur deelneemt in alle categorieën, gezien het feit de onderwerpen van de categorieën te ver uiteenlopen. Het daadwerkelijke aantal amateur-deelnemers zal wat lager liggen dan de 8.644 die in dit onderzoek wordt genoemd, maar er is uitgegaan van het maximaal mogelijke.

De Jury('s)

9. Wie of wat is de jury?

- De jury is een groep van 100 deskundigen, afkomstig van de World Photographic Academy. Hierin zit een aantal wereldberoemde fotografen, galerie eigenaars, foto-editors, directeurs van fotografie fundaties en andere experts uit de industrie. Maar ook de winnaars van de Sony World Photography Awards worden automatisch lid van de Academy. De Academy staat onder leiding van een Honorary Board van elf leden.¹³⁴ Zij moeten de hoogste fotografische normen propageren en de ijkpunten stellen voor de selecties.
- De jury wordt niet betaald.

10. Het jureringproces: *hoe wordt gejureerd?*

- De juryleden kiezen welke categorieën ze willen beoordelen en jureren vervolgens individueel vanaf thuis de gekozen categorieën voor zowel professionals als amateurs.¹³⁵
- Wat betreft de amateurbeelden maakt de organisatie een voorselectie zodat het jurylid uiteindelijk twintig foto's per categorie te zien krijgt.¹³⁶
- De wedstrijdorganisatie schrijft dat na de jurering per categorie drie finalisten bekend worden gemaakt. De in totaal 33 professionele finalisten krijgen een 'VIP uitnodiging' voor de Cocktail Reception, Awards Ceremony en het Awards Dinner in het *Palais des Festivals* in Cannes. De genomineerde foto's worden in de vorm van een tentoonstelling, vrij toegankelijk voor het publiek, gepresenteerd. Tijdens de Award Ceremony wordt de titel 'Sony World Photography Awards Photographer of the Year' bekend gemaakt,

11. Indien naast de professionele jury ook het publiek mag stemmen, hoe zwaar wegen deze stemmen? Bijvoorbeeld:

- Sony World Photography Awards werkt niet met publieksstemmen.

Prijzen

12. Wat zijn de prijzen?

¹³⁴ Onder wie Tom Stoddart, Mary Ellen Mark, Martin Parr, Elliott Erwitt en Stephan Cohen. Bron: <http://www.fotografie.nl/nieuws.php?artikel=13525>.

¹³⁵ Uit interview met Ruth Eichhorn.

¹³⁶ Uit jureringshandleiding verkregen via Ruth Eichhorn.

- In iedere categorie worden drie finalisten gekozen. Deze 33 finalisten krijgen een VIP uitnodiging voor de Cocktail Reception, Awards Ceremony en Awards Dinner in het Paleis des Festivals in Cannes. Ook krijgen zij gratis accommodatie.
- De genomineerde foto's worden in de vorm van een tentoonstelling, vrij toegankelijk voor het publiek, gepresenteerd.
- Tijdens de Award Ceremony wordt de titel "Sony World Photography Awards Photographer of the Year" uitgereikt aan de maker van het winnende beeld. Deze winnaar krijgt de Iris d'Or, een bedrag van \$ 25.000,- (€16.070,-) en een lidmaatschap van de World Photography Academy. Tevens wordt het winnende beeld gepubliceerd op de website. Ook wordt het winnende beeld gepresenteerd op een speciale tentoonstelling en in een portfolio van 25 foto's op de World Photography Awards van 2009.
- Binnen iedere categorie wordt een winnaar gekozen die de titel "Sony World Photography Awards –naam van de categorie - Photographer of The Year" krijgt en een lidmaatschap van de World Photography Academy. Tevens wordt het winnende beeld gepubliceerd op de website.
- De beste amateur wint de titel Sony World Photography Awards Amateur Photographer of the Year en ontvangt een geldprijs van \$5.000,- (€3.136,-)
- De winnende beelden van de 11 professionele categorieën worden in de Global Tour tentoongesteld in Brussel, Moskou, Shanghai, Melbourne, Kaapstad, Dubai, Rio de Janeiro en New York.¹³⁷

13. Hoeveel prijzen telt de wedstrijd?

Twaalf: één per categorie, en één overall winnaar.

14. Heeft de wedstrijd een 'hoofdprijs'?

- Ja, de winnaar van de Iris d'Or gaat naar de fotograaf van de 'best overall photograph'.
- Deze hoeft niet uit een bepaalde categorie te komen en wordt gekozen uit de 11 winnaars van de 11 professionele categorieën.¹³⁸

15. Werkt de wedstrijd met...

- De wedstrijd werkt met een Legacy Award. Deze prijs gaat naar een persoon die een bijzondere bijdrage aan de fotowereld heeft gemaakt.¹³⁹

16. Wint de...

- Zowel de foto als de fotograaf: de fotograaf krijgt de titel, en wint met één bepaalde foto.

17. Heeft de wedstrijd een...

- Aanmoedigingsprijs? Nee.

¹³⁷ <http://www.worldphotographyawards.org/globaltour/globaltour.aspx> (17/06/08)

¹³⁸ Interview Scott Gray.

¹³⁹ <http://www.letsgodigital.org/printerfriendly.php?id=18970&lang=nl> (22/06/2008)

- Oeuvreprijs? Nee.
- Carrièreprijs? Nee.
- Zie vraag 17.

Antwoordformulier World Press Photo.

De Organisatie

1. Welke organisatie organiseert de wedstrijd?

- Stichting *World Press Photo*.
- 1955.
- Nederland.
- Stichting.

2. Wat is de doelstelling van de organisatie?

- De organisatie wil professionele persfotografie op een internationale schaal aanmoedigen.
- Door de organisatie van de jaarlijkse fotowedstrijd en tentoonstellingen, het ontwikkelen van educatieve programma's en het uitgeven van verschillende publicaties.
- De organisatie heeft als doelstellingen het internationaal promoten van het werk van professionele persfotografen, een platform te zijn voor de fotojournalistiek en een vrije uitwisseling van informatie mogelijk maken.

3. Wat is de interne structuur van de organisatie?

- De Raad van Toezicht en Advies houdt toezicht op het Bestuur. Aan het Bestuur moet de Directie verantwoording afleggen. Op het kantoor zijn de stafafdelingen afdelingen Financiën en Secretariaat gevestigd. Daarnaast de volgende lijnafdelingen: Communicatie, Wedstrijd – Award Days, Tentoonstellingen en Educatie. Tevens is uit de leidinggevenden van deze afdelingen een Management Team samengesteld.
- De Raad van Toezicht en Advies bestaat onder meer uit toonaangevende fotografen en invloedrijke mensen uit het zakenleven en de advocatuur. De Raad bestaat uit een voorzitter en tien leden. Het Bestuur bestaat uit vijf leden, personen die zich binnen de politiek, media of bedrijfsleven erkentelijk hebben gemaakt. De directie bestaat uit de Algemeen Directeur en het hoofd van de afdeling communicatie. De afdeling Wedstrijd – Award Days bestaat uit twee krachten. De afdeling Tentoonstellingen uit zeven, Educatie uit drie, het Secretariaat uit zes, Financiën uit één en Communicatie uit vier. Het Management Team telt zes leden en is samengesteld uit de twee Directieleden, het afdelingshoofd van Tentoonstellingen, het hoofd Educatie, het hoofd Secretariaat en het hoofd van de afdeling Communicatie.
- De krachten die invulling geven aan deze afdelingen zijn betaalde krachten die vrijwel allemaal een fulltime functie bekleden. De Raad van Toezicht en Advies en het Bestuur wordt niet betaald voor haar diensten.
- De organisatie heeft een ambassadeur: Prins Constantijn.
- Stichting World Press Photo heeft ook een Internationale Advies Raad, bestaande uit een bestuur en leden. Het bestuur bestaat uit negen mensen, uit zes verschillende landen. Het aantal leden is tien, en deze komen uit vijf verschillende landen.

- World Press Photo heeft in Groot-Brittannië en in Frankrijk een nationaal bestuur. In Groot-Brittannië telt dit bestuur een algemene voorzitter, een leidinggevende voorzitter en vijf leden. In Frankrijk bestaat het bestuur uit twee personen.

4. Hoe wordt de organisatie gefinancierd?¹⁴⁰

- Inkomsten: tentoonstellingen, sponsors, giften, fondsen, overheidsgeld, stichtingen, rente, boekverkoop.
- Uitgaven: personeelskosten, wedstrijd, Award Days, publiciteit.

De Wedstrijd

5. Gegevens wedstrijd:

- World Press Photo.
- 1955.
- Amsterdam, Nederland.
- In 1946 werd de Nederlandse Vereniging voor Fotojournalisten (NVF) opgericht. In 1949 werd de nationale fotowedstrijd De Zilveren Camera ingesteld, waaruit de internationale georiënteerde wedstrijd World Press Photo is voortgevloeid. De wedstrijd moest de professionele persfotografie op een internationale schaal aanmoedigen.
- Het internationaal promoten en ondersteunen van het werk van professionele persfotografen, een platform zijn voor de fotojournalistiek en een vrije uitwisseling van informatie mogelijk maken.
- Jaarlijks.
- Internationaal.

6. Op welke wijze categoriseert en beoordeelt de wedstrijd de ingezonden materialen?

- In tien categorieën worden eerste, tweede en derde prijzen uitgereikt voor zowel singles als stories. Deze categorieën zijn: Spot News; General News; People in the News; Sports Action; Sports Features; Contemporary Issues; Daily Life; Portraits; Arts and Entertainment; Nature.

7. **Wie** kunnen deelnemen aan de wedstrijd:

- Nationale en internationale professionele persfotografen, fotoagentschappen, kranten en magazines.
- Bij discussies over de professionaliteit van de fotografen geldt dat hun inkomen minimaal voor 2/3 uit fotojournalistieke activiteiten dient te komen. Een bedrijfsfotograaf kan dus ook

¹⁴⁰ Geen gedetailleerde weergave van de financiële huishouding, maar verhoudingsgewijs.

fotjournalist zijn, maar een astronaut die op de maan fotografeert doet dit slechts als bijbaantje. Tevens wordt gekeken naar de referentiegegevens op het inschrijfformulier.¹⁴¹

8. **Wat** mag worden ingezonden naar de wedstrijd:

- Digitaal materiaal heeft de voorkeur. Als een deelnemer niet in de gelegenheid is om de beelden digitaal aan te leveren mogen ook prints worden ingezonden. Deze worden vervolgens door World Press Photo ingescand voor de jurering.
- Singles en stories.
- Het werk moet gepubliceerd zijn, of gemaakt zijn met de intentie tot publicatie.
- Singles moeten tussen 1 januari en 31 december van het meest recente jaar gemaakt zijn. Stories voor de categorieën Spot News, General News, People in the News en Sports Action moeten ook binnen het meest recente jaar gemaakt zijn. Stories voor de overige categorieën moeten afgerond of voor het eerst gepubliceerd zijn in het meest recente jaar.
- Digitale manipulatie is verboden. Wel mogen veranderingen aan het beeld worden aangebracht die ook met de conventionele 'Donkere Kamer technieken' kunnen worden bewerkstelligd.

9. **Hoe** kan worden deelgenomen aan de wedstrijd:

- Via het web. Ook kan het materiaal op CD of DVD worden gebrand en per post of koerier worden verstuurd.
- Deelname is gratis.
- Stories mogen niet minder dan twee en niet meer dan 12 foto's bevatten.

10. Statistieken van de wedstrijd: (bij voorkeur van de laatste vijf jaar)

- In 2008 had de wedstrijd 5.019 deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit 125 verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg 80.536.

- In 2007 had de wedstrijd 4.460 deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit 124 verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg 78.083.

- In 2006 had de wedstrijd 4.446 deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit 122 verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg 83.045.

- In 2005 had de wedstrijd 4.266 deelnemers.

¹⁴¹ Uit intern document van World Press Photo zelf: Handleiding voor de jurering.

- De deelnemers kwamen uit 123 verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg 69.190.
- In 2004 had de wedstrijd 4.173 deelnemers.
- De deelnemers kwamen uit 124 verschillende landen.
- Het totale aantal opnames bedroeg 63.142.

De Jury('s)

11. Wie of wat is de jury?

- Dertien personen die het Engels beheersen.
- Bij het samenstellen van de jury wordt rekening gehouden met geografische spreiding. Hierbij ligt de nadruk op de landen waar de industrie zich concerteert.
- Daarnaast moet de jury een goede afspiegeling zijn van de markt, wat inhoudt dat juryleden werkzaam moeten zijn in de productie-, de distributie- en de publicatiesfeer.
- Er wordt gezocht naar een evenwichtige groepssamenstelling, waarbij de balans gezocht wordt tussen zeer ervaren en jongere juryleden en het aandeel mannen en vrouwen in de jury.
- Voor de continuïteit en routine in de jurering moeten minimaal twee juryleden al eerder in de jury gezeten hebben.
- De jury ontvangt geen fee van World Press Photo.
- ...

12. Het jureringproces: *hoe wordt gejureerd?*

- De jury komt in Amsterdam op het kantoor van World Press Photo bijeen om gezamenlijk de inzendingen te beoordelen. Dit gebeurt jaarlijks in de eerste twee weken van februari.
- De juryvoorzitter en de secretaris zijn bij het gehele juryproces betrokken. De overige juryleden zijn verdeeld over twee rondes. De eerste ronde worden de inzendingen door vijf juryleden (incl. de voorzitter) beoordeeld. Hierbij moet minimaal één vertegenwoordiger van Azië, Afrika of Zuid-Amerika aanwezig zijn en wordt gestreefd naar een sterke vertegenwoordiging van fotoredacteuren. Bij voorkeur bestaat de eerste ronde jury geheel uit oud juryleden. In deze eerste ronde wordt bepaald welke singles en stories doorgaan naar de tweede ronde. Eén stem is nodig om een entry in de wedstrijd te houden. De foto's die doorgaan naar de tweede ronde worden door negen juryleden (incl. de voorzitter) beoordeeld. Hier moeten vertegenwoordigers inzitten van Azië, Afrika en Zuid-Amerika. In de tweede ronde jury zitten twee oud-juryleden. Bij deze tweede ronde heeft een entry vier stemmen nodig om in de wedstrijd te blijven.
- De jury is onafhankelijk van World Press Photo en de organisatie heeft dan ook geen invloed op de beslissingen van de jury.

13. Indien naast de professionele jury ook het publiek mag stemmen, hoe zwaar wegen deze stemmen?

- World Press Photo werkt niet met publieksstemmen.

Prijzen

14. Wat zijn de prijzen?

- In iedere categorie is een eerste, tweede en derde prijs te winnen, voor zowel singles als stories. Eén beeld wordt verkozen tot World Press Photo of the Year.
- De World Press Photo of the Year wordt beloond met €10.000,- aan prijzengeld, een Award, een retour vliegticket en accommodatie om de Award Days bij te wonen en een Canon camera.
- Alle eerste prijswinnaars binnen de tien categorieën (voor zowel singles als stories) ontvangen een geldprijs van €1.500,- en een Golden Eye Award. Daarnaast krijgen zij een retour vliegticket en hotelaccommodatie om te Award ceremonie in Amsterdam bij te kunnen worden.
- ...

15. Hoeveel prijzen telt de wedstrijd?

- Zes per categorie: drie voor singels en drie voor stories.

16. Heeft de wedstrijd een 'hoofdprijs'?

- Ja, de World Press Photo of the Year. Dit moet een foto zijn waarop een probleem, situatie of gebeurtenis met een hoge journalistieke relevantie is vastgelegd. De foto moet afkomstig zijn uit één van de winnende stories, of één van de 1e prijswinnaars onder de singles.

17. Werkt de wedstrijd met...

- Eervolle vermeldingen? Ja, de jury kan er voor kiezen een Honorable Mention toe te kennen aan maximaal twee stories en twee singles. Een honorable mention verschijnt in het jaarboek en op de tentoonstelling.
- Erepreizen? Ja, de 'Special Mention for non-professionals', op basis van nominatie door de jury. Deze prijs kan worden uitgereikt aan een niet professionele fotograaf die met zijn werk invloed heeft uitgeoefend op het wereldnieuws. Het werk moet voor het eerst gepubliceerd zijn in het jaar van de jurering. Het moet een beeld (of serie) zijn met een uitzonderlijke nieuwswaarde en het visuele jaaroverzicht moet zonder dit beeld onvolledig zijn. Het beeld moet een document zijn dat niet door een professionele fotograaf gemaakt had kunnen worden. De winnaar ontvangt een certificaat en plaatsing in het jaarboek en de tentoonstelling.

18. Wint de...

- De foto en de fotograaf. Het winnende beeld, the World Press Photo of the Year, wordt naar buiten gebracht in onder andere het jaarboek, de winnende fotograaf wordt hierbij altijd vermeld. Winnaars worden bekend door de publicatie op de website van World Press Photo waar in de *Winners Gallery*, alle winnende beelden te zien zijn. Onder het beeld is de naam van de fotograaf vermeld.

19. Heeft de wedstrijd een...

- Aanmoedigingsprijs? Nee.
- Oeuvreprijs? Nee.
- Carrièreprijs? Nee.

Bijlage 5: Interviews

Interview met **Gary Knight**

Online, 24-04-2008.

Gary Knight's carrière binnen de fotojournalistiek begon eind jaren '80, begin jaren '90 toen hij in Zuid-oost Azië woonde. In 1993 verhuisde hij terug naar Europa en fotografeerde onderwerpen die de rest van zijn carrière centraal zouden blijven staan en te maken hebben met onrechtvaardigheid: van oorlogen tot armoede. In 1993 verhuisde hij naar het voormalige Joegoslavië en legde daar de burgeroorlog vast. De laatste jaren versloeg hij de invasie van Irak, de bezetting van Afghanistan, de burgeroorlog in Kashmir en de tsunami in Azië. Sinds 1996 won **Gary** een groot aantal prijzen en heeft hij ook een belangrijke bijdrage geleverd aan tal van boeken.

Knight is mede-oprichter van VII Photo Agency, en is de eerste drie jaar directeur geweest. Hij is tevens editor en Art Director van Dispatches, een kwartaalblad over actualiteiten; medeoprichter van het Angkor Photo Festival, een erkende liefdadigheidsinstelling in Cambodja; penningmeester van het New York Photo Festival en vaste fotograaf voor Newsweek Magazine. Hij is twee keer jurylid geweest bij World Press Photo, in 2008 als voorzitter.

Bron: World Press Photo

U bent dit jaar de voorzitter van de jury van World Press Photo. Amateurs mogen niet meedoen aan deze wedstrijd, in andere wedstrijden – zoals de Sony World Photography Awards- is dit wel mogelijk.

Wat is uw mening hierover?

- Een organisatie die amateurs toelaat, zoals die Sony wedstrijd, moet kritisch nadenken waarom ze hen erin betrekken. Wat kan nog meer een reden of motivatie zijn naast commerciële redenen als het toetrekken van sponsors, het vergaren van meer geld of het trekken van meer publiciteit? Ik verwacht dat dit voor de meeste wedstrijden de hoofdredenen is. Want is er werkelijk een intellectuele reden aan te wijzen?
- Naar mijn mening zijn er goede argumenten om bepaalde 'amateur' fotografie toe te laten, maar nog betere argumenten om bepaalde amateurfotografie niet toe te laten:
In veel gevallen worden perfecte amateur-foto's in de *spot-news* categorieën ingezonden, denk bijvoorbeeld aan de Oklahoma aanslagen, de Concorde crash of 9/11. Ik zie hier goede redenen om dit toe te laten, omdat dit soort fotografie een grote rol speelt in de wereld van de persfotografie. Dit is nooit anders geweest. Dit soort inzendingen zijn acceptabel: het zijn er relatief weinig en het kan worden ingezonden door een organisatie die het heeft gepubliceerd, zoals de *Associated Press* of de *New York Times*.
Maar dan heb je ook de '*community photography*': mensen die hun dagelijks leven fotograferen. Het betreft onderwerpen die actueel zijn en vaak door professionele fotografen niet gefotografeerd worden. Ook dit zou ik acceptabel achten. Moeilijker is de deelname van '*participatory photography*' zoals uit Auschwitz of de Abu Ghraib-gevangenis omdat dit moreel gevoelig is. Feit is wel dat we graag dingen publiceren die een schokkend zijn en het blijkt dat

er in deze gevallen vaak druk gezocht wordt naar excuses om dit te nomineren voor een award. De laatste categorie amateur-foto's zijn de mooie foto's over relatief onschuldige onderwerpen, maar waarover we al genoeg materiaal ontvangen van professionele fotografen. Het lijkt wel een plaag.

Een praktisch argument is dus: als een wedstrijd als World Press Photo zich zou openstellen voor iedereen, hoe pak je die enorme hoeveelheid extra inzendingen aan zonder de focus van de jury te verliezen?

Wat is uw persoonlijke ervaring met amateur persfotografie?

- Ik heb contacten met groepen mensen die hun eigen leven fotograferen, maar ik ben er niet zeker van of dit ook om persfotografie gaat.

Wat vindt u van het gebruik van amateur-foto's door kranten?

- Hierbij is het belangrijk te beseffen dat dit geen nieuw verschijnsel is, het gebeurde tot zeker 150 jaar geleden ook al. Cameramerken die digitale camera's willen verkopen kunnen wel eens beweren dat dit niet zo is, maar ze hebben ongelijk. De meeste foto's die in de Eerste Wereldoorlog werden gepubliceerd waren bijvoorbeeld gemaakt door amateurs. Over het algemeen vind ik het prima, soms zelfs beter dan professioneel werk, maar het blijft beter om te weten wie de fotograaf is en hierdoor een bepaalde garantie te hebben van vertrouwen en integriteit. Een voorbeeldsituatie hiervan is de Israëlische verslaggeving over de Palestijnen en vise versa. Maar dat wil niet zeggen dat ik professionals blindelings vertrouw, hoor. Velen hebben een gebrek aan integriteit als je het mij vraagt. Professionals hebben het monopoly op kwaliteit, integriteit en nieuwsgierigheid? Sommigen schieten op alle drie de terreinen tekort!

Interview met **Jean-Francois Leroy**.

Felix Meritis, Amsterdam, 26-04-2008.

Jean-François Leroy is fotojournalist en sinds 1989 directeur en oprichter van het fotografiefestival '*Visa Pour l'Image*' dat jaarlijks in Perpignan, Frankrijk wordt georganiseerd. Hij is ook manager bij *Images-Evidence*. Als voormalig fotograaf voor *Sipa Press* heeft hij meegewerkt aan vele publicaties. In 1989 werkte Leroy samen met Yann Arthus-Bertrand aan "3 Days in France", een portret van 150 jaar fotografie in Frankrijk. Leroy is jurylid bij World Press Photo geweest.

Bron: Digital Journalist¹⁴²

Voor mijn onderzoek maak ik gebruik van verschillende fotowedstrijden, zoals u weet. Een aantal daarvan is ook toegankelijk voor amateurs. Wat vindt u daarvan?

- Ten eerste: van de zes wedstrijden die jij onderzoekt, is er volgens mij maar één die er echt toe doet: World Press Photo. De rest is onzin. Ik snap niet dat er wedstrijden zijn die professionals en amateurs met elkaar mixen. Mensen die zeggen dat iedereen een fotojournalist kan zijn: *fuck them*. Ik geloof daar niet in. Om een professionele fotograaf te zijn moet je op de juiste plaats zijn op het juiste moment. En ik heb nog nooit een amateur gezien in Bosnië of in de Gaza foto's nemend met zijn mobiele telefoon. Dus *fuck the amateurs*. Dat is mijn standpunt.

En wat vindt u van de toepassing van amateur-foto's door kranten?

- *Bullshit*, wij begeven ons hier tussen mensen die hun eigen leven riskeren om ons bewijsmateriaal te tonen. En ik moet dan geloven dat een amateur een journalist is? *No way*. Natuurlijk kan een amateur mooie foto's maken, maar gooi ze niet op één hoop met professionals.

Wat zal de reden zijn dat fotografiewedstrijden zich openstellen voor amateurs, volgens u?

- Ik run één van de meest beroemde fotografiefestivals in de wereld; *Visa pour l'image*. Al mijn sponsors hebben mij nooit gevraagd iets te doen voor de amateurs. Ze zullen het niet eens durven, want ze weten dat ze een 'nee' krijgen. Wellicht gebeurt het dus vanuit commercieel oogpunt, maar ik vind dat geen reden.
- Laat me nog eens kijken naar de wedstrijden die jij onderzoekt. POYi, NPPA's BOP, die ken ik. Sony WPA is *bullshit*. En wat betreft CHIPP, ik zal je wat vertellen. Als je in een dergelijke wedstrijd geen foto van Tibet mag insturen, tel je voor mij niet mee. Sowieso: fotojournalistiek en China gaan niet samen.

Waarom niet?

¹⁴² <http://www.digitaljournalist.org/issue0609/visa-comes-of-age.html> (20/05/2008)

- Omdat je niet mag spreken over Tibet, Darfur, etcetera. Ik weet dat het tegenwoordig helemaal in is om te zeggen: 'China wordt steeds belangrijker'. Maar zolang ze Tibet niet bevrijden, tellen ze voor mij niet mee.

Waarin onderscheidt World Press Photo zich dan in volgens u?

- De reden dat ik World Press Photo zo support is omdat het de enige internationale persfotografiewedstrijd is dat vrij is. Ik heb twee keer in de jury gezeten, vorig jaar en vijf jaar geleden. Ik heb bij veel andere wedstrijden meegedaan, onder andere bij POYi, maar dit is de meest prestigieuze wedstrijd ter wereld. Neem Sony WPA, dat dit jaar is opgericht. Ik run het belangrijkste fotografiefestival ter wereld. Sony nam niet eens twee minuten de tijd om mij op de hoogte te brengen van een fotojournalistiek documentaire- ding, *so fuck them*. Waarom ze mij niet op de hoogte brachten, ik weet het niet. Het betekent voor mij dat ze niet serieus zijn. Je kan me aardig vinden of niet, maar als je iets doet met fotojournalistiek moet je Michiel Munneke¹⁴³ en Jean-Francois Leroy op de hoogte brengen. Als je dit niet doet, ben je niet professioneel.

¹⁴³ Michiel Munneke is de algemeen directeur van World Press Photo.

Interview met **Magdalena Herrera**.

Felix Meritis, Amsterdam, 26-04-2008

Magdalena Herrera is een Française van Cubaanse afkomst. Momenteel werkt zij als Art Director en Head of Photography in Frankrijk voor *National Geographic Magazine*. Herrera woont in Parijs, waar zij eerder afstudeerde aan de Universiteit van Sorbonne als kunsthistorica, en vervolgens haar carrière begon als fotografe en freelance grafisch ontwerpster. Hiermee heeft ze verschillende prijzen gewonnen, onder andere een aantal *National Geographic Society awards*.

Bron: World Press Photo.

U hebt in de jury van World Press Photo gezeten, bent u tevens betrokken geweest bij één van de vijf andere wedstrijden die in mijn onderzoek centraal staan?

- Nee, van deze lijst heb ik alleen in de jury van World Press Photo gezeten.

Ik zou graag wat algemene vragen stellen over fotowedstrijden en amateur fotografie. Wat is uw ervaring met de deelname van amateurs aan (pers-)fotowedstrijden?

- Ik ben betrokken geweest bij verschillende wedstrijden van *National Geographic*. In Frankrijk hebben we het niet, maar bij sommige wedstrijden bestaat een aparte categorie voor amateurs. Er zijn ook speciale wedstrijden voor amateur-fotografen. Ik ben van mening dat professionele fotografen en amateurs niet gemixt moeten worden. Ik ben voorstander van het uit elkaar houden van deze twee groepen. Een professional is in staat om te onderzoeken, concreet bepaalde informatie te vergaren. Ik bedoel: het is echt werk, een beroep. Wij denken bij *National Geographic Magazine* dat amateurs hierin tekort schieten.

Dus u plaats in National Geographic Magazine geen amateurbeelden?

- In principe niet, nee.

Wat denkt u van kranten die amateurbeelden plaatsen?

- Nou, waarom niet? Ik ben er niet tegen. Als die fotograaf daar was, op een goed moment, waarom niet? Het is echter iets anders om je hele magazine met amateurbeelden te vullen. Of om een amateur de opdracht te geven zoals je dat bij een professionele fotograaf doet. Ik zag laatst iets op de *BBC* waar iemand zei dat er een enorme groep journalisten nodig is om amateur-materiaal te controleren, te checken op echtheid en betrouwbaarheid. Dat is dus het gevaar.

Kunt u iets meer vertellen over hoe u op uw werk omgaat met amateur-fotografen?

- Wij zijn er erg streng in: ons magazine werkt alleen met professionals. Natuurlijk, ik krijg wel eens mooie portfolio's van amateurs onder ogen. Maar voor mij is het werken met een professional belangrijk omdat ik hem twee weken op pad kan sturen voor een *assignment*. En

stel je voor: ik stuur hem naar een land waar hij nog nooit is geweest, het regent of sneeuwt er, de auto die er zou zijn is er niet, degene die hij zou fotograferen komt niet opdagen, kortom: barre omstandigheden. En toch komt hij terug met een publiceerbaar verhaal van hoe het er daar aan toe gaat. Hij moet om kunnen gaan met alle soorten weersomstandigheden, teveel of te weinig licht. Het gaat dus niet alleen om het bezitten van goed materiaal, maar om een hele *lifestyle* naar het vergaren van informatie. Het gaat niet alleen om esthetiek, maar om iets begrijpen, en de goede keuzes maken. En dat is het verschil tussen een professional en een amateur. Ik zie soms goed werk van amateurs, maar ik zal hen nooit op pad sturen voor een opdracht want ze missen de ervaring en de journalistieke vaardigheden om dit te volbrengen. Ik wil niet alleen mooie foto's, ik wil een heel verhaal.

We hadden het er eerder al even over, de deelname van amateurs aan fotografiewedstrijden. U verkiest zelf een scheiding van professionals en amateurs. Toch zijn er wedstrijden die openstaan voor allebei. Wat denkt u dat hun beweegredenen hiervoor kunnen zijn?

- Ik denk dat dit erg commercieel is, vanwege de digitale camera die ook verkocht wordt aan amateurs. Vaak hebben dat soort wedstrijden als hoofdsponsor een cameramerk, die een zo breed mogelijk publiek wil trekken om camera's aan te verkopen.

Wat is volgens u het wezenlijke verschil tussen amateurs en professionals?

- Het kunnen voldoen aan een *assignment*. Het gaat niet alleen om het maken van een mooie foto. Het gaat ook om de vraag: waarom maak je deze foto? En hoe rangschik je de foto's om je verhaal te vertellen?

Interview met **Maria Mann**

Felix Meritis, Amsterdam, 26-04-2008

Maria Mann begon haar carrière in 1970 bij United Press International's hoofdkantoor in New York als photo editor voor zowel de nationale als internationale afdelingen. In 1984 kwam ze terecht bij Agence France-Presse en hield ze zich onder andere bezig met projecten in Noord- en Zuid-Amerika. Mann verhuisde in 1994 naar Parijs om daar te werken als international editor-in-chief maar ging na een aantal jaar weer terug naar de Verenigde Staten voor een functie als Directeur Fotografie. Ze deed dit zes jaar en verhuisde vervolgens weer naar Frankrijk om bij Corbis een functie als Director of Global Current Events te bekleden. Dit heeft ze tot 2006 gedaan.

Ze heeft workshops geleid voor onder andere World Press Photo, de Knight Foundation en de United States Pentagon's Combat Camera Unit. Verder heeft Mann veel samengewerkt met het Newseum in de Verenigde Staten, heeft ze meegewerkt aan vele tentoonstellingen en is ze mede oprichter van een online lesmodule over fotojournalistiek aan het Poynter Institute.

Bron: World Press Photo.

Wat onderscheidt een professionele fotograaf van een amateur volgens u?

- Het kunnen volbrengen van een opdracht, terugkomen met een verhaal dat gepubliceerd kan worden. En niet toevallig een mooie foto maken, of alleen maar op het juiste moment op de juiste plaats aanwezig zijn.

Werkt u zelf met amateur-fotografen?

- In principe niet. Het is een heel karwei omdat alles gecheckt moet worden op betrouwbaarheid. Wij gebruiken alleen amateur-foto's als het echt niet anders kan. Een voorbeeld hiervan is 9/11. Er was toen een amateur die vanuit zijn hotelkamer een foto had gemaakt van het moment dat het vliegtuig nog in de *Twin Tower* moest vliegen. Dat was zo'n uniek beeld, dat hebben we toen gekocht.

De rest van het interview heeft Maria Mann geholpen met het vinden van de antwoorden op de openstaande vragen wat betreft de fotowedstrijden. Helaas had de recorder een storing dus zijn deze antwoorden niet letterlijk uitgewerkt.

Interview met **Mary-Anne Golon**.

Felix Meritis, Amsterdam, 27-04-2008.

Mary-Anne Golon is Directeur Fotografie bij Time Magazine. Ze was tijdens de eerste Golfoorlog betrokken bij Time en Life Magazines als foto-editor, en werkte onder andere mee aan Time covers en special editions. Golon leidde het team fotografen dat de producties deed rondom gebeurtenissen als 11 september, en de Hurricane Katrina, welke in de prijzen vielen bij National Magazine Awards. Daarnaast heeft ze 16 jaar lang de leiding gehad over de fotografie van Time Magazine tijdens de Olympische Spelen.

Golon heeft vele prijzen gewonnen bij wedstrijden als POYi en NPPA's BOP.

Bron: World Press Photo.

U heeft in de jury gezeten van CHIPP. Kunt u wat vertellen over het jureringsproces?

- Ik nam deel aan het eerste jaar, dus ik weet niet wat er in de tussentijd is veranderd. Maar wat er toendertijd gebeurde is een pre-jurering door het Chinese deel van de jury, voordat de internationale jury arriveerde. In onze jury zaten 8 Chinese en 7 internationale leden. Wij vonden dat een slechte verdeling, teveel Chinezen. Daarnaast kunnen zij altijd de meerderheid van de stemmen hebben, zelfs als niemand van de internationale leden zou stemmen. Aanvankelijk waren wij bang voor conservatieve of gecensureerde uitslagen, maar gelukkig bleek dit helemaal niet het geval. De Chinezen waren erg geïnteresseerd in hoe wij dingen zagen en waren na het horen van zo'n verhaal ook bereid hun standpunt ten opzichte van een foto bij te stellen.

Wat vindt u van de deelname van amateurs aan fotowedstrijden?

- In Amerika heb je de bekende *Pulitzer Prize*, waarvoor je genomineerd moet worden. Hier zie je vaak amateurs terugkomen in de *Spot News* categorieën. Maar ik denk dat het moet worden onderscheiden.

Waarom?

- Omdat professionals en amateurs onderling teveel verschillen.

Wat is volgens u dan het wezenlijke verschil tussen professionals en amateurs?

- Professionals maken er hun carrière van. Ze zijn serieus, toegewijd en wijden hun leven eraan. Dat is anders dan het hebben als een hobby in het weekend.

Wat is uw persoonlijke ervaring met amateur persfotografie?

- Ik denk hierbij direct aan de foto's die mensen met hun telefoon maakten in de Londense metro aanslagen (2005). Het waren de enige foto's, er waren immers geen professionals aanwezig. Ik denk dat er dus gebruik van gemaakt moet worden, als zoiets dergelijks zich voordoet. Wat wel erg belangrijk is om de betrouwbaarheid te controleren. Als je met

professionals werkt, heb je professionele standaards en je gaat ervan uit dat zij deze naleven.
Amateurs weten vaak niet eens wat deze standaards zijn, en dat baart me zorgen.

Interview met **Per Folkver**

Felix Meritis, Amsterdam, 27-04-2008

Per Folkver (1953) begon zijn carrière als freelance fotograaf in 1979. Samen met Morten Bo richtte hij het Deense fotografencollectief *Ragnarok* op. In het midden van de jaren '90 werkte hij voor een jaar als foto-editor bij het Deense *Jyllands-Posten* en sinds april 2001 is hij hoofd foto-editor van dagblad *Politiken*. Folkver ontwierp een aantal TV, video, radio en multimedia programma's voor opdrachtgevers als het *Danish Refugee Council* en de *City of Copenhagen*. Daarnaast heeft hij ruime ervaring als docent fotografie. Vanaf 1983 heeft Folkver een heel aantal fotoboeken en tentoonstelling geproduceerd, waarvan het meeste werk in Denemarken, Groenland en de Faro Eilanden is gemaakt.

Bron: World Press Photo

U zat in de jury van World Press Photo. Amateurs mogen niet meedoen aan deze wedstrijd, in sommige andere wedstrijden mag dit weer wel. Wat is uw mening hierover?

- Voor een wedstrijd als World Press Photo is het erg belangrijk dat er geen amateurs meedoen. Waar ik wel voorstander van ben is het creëren van een mogelijkheid voor de jury om iets buiten het professionele veld te selecteren voor een prijs of dit in ieder geval ter discussie te stellen. Een voorbeeld hiervan zijn de *Abu Ghraib*-foto's. Ik vind het belangrijk dat de jury de mogelijkheid krijgt om dusdanige foto's te nomineren voor een benoeming, buiten de professionele categorieën om, om de aan de wereld te laten zien dat zij van belang zijn. Maar verpest World Press Photo niet met amateurfotografie want je zal teveel *shit* onder de inzendingen krijgen. Er zijn genoeg andere gelegenheden waar amateurs hun materiaal kunnen indienen.

Begrijp ik het goed dat u het alleen verantwoord vindt om amateurbeelden te selecteren voor een dusdanige nominatie als het foto's zijn die niet door een professional gemaakt hadden kunnen zijn? Bijvoorbeeld omdat er geen professionals aanwezig waren bij de gebeurtenis?

- Ik vind dat het in zo'n geval open mag staan voor discussie. Maar bijvoorbeeld bij 9/11, er waren veel professionele fotografen die hiervan beelden hebben gemaakt. Maar ook veel waardevolle beelden van amateurs die erg belangrijk 'bewijsmateriaal' zijn geworden omdat ze de momenten laten zien toen professionals nog niet ter plaatse waren.

Wat is volgens u het wezenlijke verschil tussen amateurs en professionals?

- Simpel: de één heeft zijn *outcome* en de ander niet. Het heeft niet altijd iets te maken met kwaliteit, populariteit of de manier waarop een verhaal verteld wordt. De één leeft van het vak als fotograaf en de ander niet.

En freelance fotografen, die af en toe wat geld verdienen met een opdracht?

- Luister, als je jezelf als professionele fotograaf identificeert leef je van je foto, ook als freelancer. Zo simpel is het. Het heeft niets te maken met de impact van een foto of hoe goed

of slecht een foto is. Er zijn professionals die gewoonweg slechte fotografen zijn en er zijn amateurs die beter zijn dan de gemiddelde professional.

Wat is uw persoonlijke ervaring met amateurfotografie op uw werk of in uw dagelijks leven?

- Ik ben zelf meer dan 20 jaar lang freelance fotograaf geweest in Denemarken. Wat we tegenwoordig zien is dat door het internet massa's foto's worden verspreid van (amateur) fotografen. Hierdoor is de discussie opgekomen over het belang van deze foto's. Ik denk dat het er niet om gaat of een fotograaf professional is of niet, ik denk dat het er om gaat of de foto belangrijk is. Is het van belang om deze foto of dit verhaal aan iemand te vertellen? Is wat we op de foto zien belangrijk genoeg om naar te kijken? Toen Theo van Gogh was vermoord in Amsterdam, ik geloof dat het een amateur was die de foto nam waarop hij te zien was met een mes in zijn borst.

Ja, het werd gemaakt door een toevallige passant die voor het stoplicht stond te wachten, met behulp van zijn mobiele telefoon.

- Ja, hij maakte de foto waarschijnlijk in eerste instantie voor zichzelf. Maar in dit soort situaties arriveren professionals vaak te laat waardoor dusdanige amateurbeelden van belang worden.

En haalt een korrelige amateur-foto gemaakt met een telefoon de voorpagina's...

- Ja, in dit soort situaties zijn het toch vaak de amateurs die de mensen kunnen laten zien wat er gebeurd is en hoe dat eruit zag. Situaties zoals John Moore die foto's maakte van de zelfmoordaanslag op Benazir Bhutto¹⁴⁴ komen niet vaak voor. Het is zeldzaam, over het algemeen arriveren professionals pas 20 minuten later.

Sommige nieuwsorganisaties geven een camera aan hun journalisten uit bezuinigredenen maar ook om ervoor te zorgen dat er altijd beelden zijn van hetgeen de journalist over schrijft. Wat denkt u daarvan?

- Het zal vaak ten koste gaan van de kwaliteit. Een professional heeft zich jaren eigen gemaakt met het medium fotografie en dat is belangrijk voor de kwaliteit. Hij weet hoe hij een verhaal vertellen moet met behulp van een foto. Het gaat om communiceren met het publiek. Een schrijvende journalist zal zich in het algemeen niet kunnen focussen op zowel de tekst als het beeld. Dit verschijnsel zal dus een achteruitgang in de kwaliteit van de foto's veroorzaken.

Wat vindt u van het gebruik van amateur-foto's door kranten?

- Dezelfde vraag werd mij een aantal weken geleden gesteld door studenten van een Deense universiteit. Mijn antwoord is: het is prima als de foto noodzakelijk is voor het vertellen van het verhaal. Als dat zo is, geef ik geen moer om de kwaliteit. Ik kom weer terug op het voorbeeld van Theo van Gogh. Het was een belangrijk verhaal, dus het maakte niet uit dat de foto schokkerig was en van slechte kwaliteit. Dat maakte het misschien zelfs meer realistisch. In dit soort situaties moet de discussie over de kwaliteit van fotografie worden uitgeschakeld en

¹⁴⁴ Hiermee verwijst Folkver naar de fotojournalist bij *Getty Images* John Moore die op het juiste moment op de juiste plek was: hij fotografeerde Benazir Bhutto bij haar laatste verkiezingsbijeenkomst, en de gruwelijke aanslag die haar en vele anderen het leven kostte. Bron:

gaat het om bewijsmateriaal. Wie was daar? Daar gaat het om. In *Politiken* zullen wij in dit soort gevallen dan ook amateurbeelden publiceren als het van belang is om te vertellen wat er is gebeurd.

Is dit vaak voorgekomen?

- Nee.

Wat vindt u van de betrouwbaarheid van amateurbeelden wat betreft manipulatie bijvoorbeeld?

- Tja, met *Photoshop* is manipuleren gemakkelijk. Ook het manipuleren van situaties komt voor. Neem als voorbeeld de oorlog in Bosnië, of andere oorlogen. Ik spreek in dit geval vaak van 'the perfect crime', dat is waar het om gaat. Waarom zouden mensen zich niet op een bepaalde manier gedragen voor de camera? Het is een soort podium. Neem het verhaal rondom de cartoons in Denemarken. De fotograaf van de demonstranten doet voorkomen dat er duizenden mensen waren, terwijl dit in realiteit niet zo was. Anderzijds: op het moment dat hij zijn camera pakt gaan de demonstranten demonstreren: handen in de lucht. Op het moment dat hij zijn camera weer inpakt, gaan de handen weer omlaag. Dus wie doet wat en wie is schuldig?

Dit komt natuurlijk voor bij professionals zowel als bij amateurs.

- Ja, en wie weet veel vaker dan wij denken. Wij zijn niet ter plaatse, want waarom zouden we? En zelfs bij professionals kunnen agentschappen nog zo hun best doen om het te voorkomen, ze weten nooit wat zich daar afspeelt. Gewoonweg omdat ze er niet bij zijn.

Interview met **Ruth Eichhorn**

Felix Meritis, Amsterdam, 27-04-2008.

Ruth Eichhorn is Director of Photography bij het Duitse *Geo Magazine*. Eerder werkte ze als Photo Editor bij verschillende Duitse tijdschriften. Haar carrière bij *Geo* begon in 1980 toen de Franse versie werd uitgevonden. Ze werkte als Bureau Chief in het New Yorkse kantoor en werd directeur in 1994. Daarnaast hebben haar ervaringen als Photo Editor er toe geleid dat ze verschillende fototentoonstellingen voor *Geo* ging organiseren.

Bron: World Press Photo.

Mijn onderzoek heeft zes internationale (pers-)fotografiewedstrijden centraal staan. U hebt bij verschillende hiervan in de jury gezeten. Kunt u bevestigen in welke?

- Ik heb in alle wedstrijden geparticipeerd behalve in de NPPA's Best Of Photojournalism.

Dan stel ik u graag wat vragen over CHIPP, een wedstrijd waar ik nog veel informatie over nodig heb. U heeft dit jaar (2008) in de jury gezeten. Doordat de website en dergelijke erg ontoegankelijk is vanwege een gebrek aan Engelstalige informatie, wil ik deze informatie graag bij u proberen te verkrijgen.

- Ik ben veel in China geweest en ken het beleid en de *fotoscène* goed, maar het blijft complex. Mede doordat weinig mensen Engels spreken, moet er altijd vertaald worden. Soms wordt de boodschap hierdoor niet compleet begrepen, of raken er weer dingen kwijt, je durft ook niet altijd maar te vragen dingen te herhalen... Het blijft gewoon lastiger, maar wel iets wat we serieus moeten nemen. China telt gewoon mee.

Wat vindt u eigenlijk van de wedstrijd?

- Ik ben hier erg neutraal in. Het lijkt qua organisatie op World Press Photo, maar daar heb ik persoonlijk geen problemen mee. Als ik in de organisatie van World Press Photo zou zitten misschien wel, maar ik sta er te ver vanaf. Mijn mening is dat iedere wedstrijd prachtig is. Het geeft reputatie, geld en glamour aan fotografie. Dat hebben ze nodig, fotografen zoeken altijd naar nieuwe mogelijkheden om hun werk te kunnen tonen en zichzelf te kunnen uiten over hun werk. En de Aziatische markt was voorheen altijd zo gesloten, ook ten opzichte van World Press Photo. De inzenders van deze wedstrijd waren altijd Amerikaans, Frans, Italiaans, Duits, noem maar op. Maar weinig Aziatische fotografen zonden werk in. Je kent de namen van 20 jaar geleden, het waren altijd James Nachtwey¹⁴⁵ en wat van die *Magnum*-mannen¹⁴⁶ die inzonden en wonnen. De Aziatische markt was zo ver weg, alsof het niet bestond. Nu zijn ze aan het openen, het is erg interessant, dus waarom niet een paar extra wedstrijden? En het ligt in de Chinese aard om te kopiëren, zo is het nu eenmaal.

¹⁴⁵ James Nachtwey (1948) is één van de meest invloedrijke Amerikaanse fotojournalisten van eind 20ste begin 21ste eeuw.

¹⁴⁶ Hiermee bedoelt Eichhorn de fotografen die waren aangesloten bij het wereldberoemde fotografencollectief *Magnum Photos*.

Kunt u zich herinneren hoe de verhouding Chinezen was onder de inzendingen ten opzichte van de rest?

- Toen ik in de jury van POYi zat, een internationale wedstrijd, waren het vooral Amerikaanse fotografen die deelnamen. Bij CHIPP waren het voornamelijk Chinese fotografen. Veel van deze Chinese fotografen doen ook niet mee aan andere wedstrijden, zoals World Press Photo, omdat ze er weinig van af weten. Ze beheersen het Engels vaak niet, wat al een barrière is. Het is dus heel logisch dat aan CHIPP zoveel Chinese fotografen deelnemen.

Weet u welke organisatie achter CHIPP zit?

- Ik had het idee dat het voornamelijk georganiseerd werd door een overheidsorganisatie Xinhua News Agency. Dit is de grootste organisatie op dit gebied, maar volledig gecontroleerd door de overheid. Verder weet ik er niet veel van.

Kunt u wat vertellen over de jury en het jureringsproces?

- Er waren 15 juryleden, waarvan 8 Chinezen en één was zeker weten vanuit de regering aan het observeren, ik zou niet zeggen censureren, maar zeker controleren. Hij had ook een stem in de jury. We vonden het wel raar, ookal was het niet zo dat hij continue alles verwierp en dergelijke. De voorzitter was ook Chinees, ik denk dat dit altijd zo is. Niemand sprak Engels, alles werd vertaald. Hierdoor duurde discussies erg lang. De discussies waren niet erg politiek, maar we hadden het vooral over dingen waarvan we konden leren hoe de ander op dingen keek.

Kunt u daar een voorbeeld van geven?

- Ja ik heb wel een mooi voorbeeld. Er was een fotoserie van een Amerikaanse fotograaf, ik ben even zijn naam vergeten, die had een zwart-wit verhaal gemaakt over een dorpje in Ihoa. Het ging in op veranderingen in de structuur van Amerika, waardoor bepaalde gebieden erg arm zijn worden. Dit dorpje was hiervan een voorbeeld, mensen die hun baan verliezen, noem maar op. De foto's waren erg melancholisch en gaven goed weer welke gevoelens er heersten. Maar goed, de mensen droegen wel modieuze kleding, jeans, het was melancholisch maar niet heel erg ellendig. De Amerikaanse en Europese juryleden stemden op dit verhaal, de Chinezen niet. Direct ontstond er een discussie. Als je armoede in China fotografeert krijg je veel treurigere beelden dan deze. Met uitgehongerde mensen erop, die kapotte kleding om hun lichaam hebben. Ze snapten niet dat dit om armoede ging. Toen hebben we hun uitgelegd hoe wij naar deze foto's keken en toen begrepen ze het en vonden ze het erg interessant. Ze hebben er bijna allemaal voor gestemd.

En hoe gaat het jureringsproces zelf? Is er bijvoorbeeld een pre-jurering?

- Ja, en hier was ik van tevoren niet van op de hoogte. Ik ben er eerlijk gezegd niet erg tevreden mee. Zo werkt het: alles wat van buiten China komt gaat direct naar de internationale jury. Alles wat vanuit China zelf komt gaat eerst naar een nationale wedstrijd, *the Golden Lens*

Awards. Hier wordt dus de voorselectie gemaakt. Dit gebeurt door de Chinese juryleden, dit zijn allemaal fotografen. Ik denk dat uiteindelijk ongeveer 50% van alle inzendingen doorgaat naar de CHIPP. Het gevaar voor censuur bestaat, het is niet transparant. Dat zou ook zo zijn als de pre-jurering alleen door Nederlanders werd uitgevoerd. Ik ken een voorbeeld van een Chinese fotograaf die de gouden medaille won in de *Golden Lens* die vervolgens niet door de selectie van CHIPP heen kwam. Ik vind dit vreemd, het was een goede fotograaf.

En hoe ging de internationale jurering?

- Het werkelijke jureringproces vond perfect georganiseerd plaats. We zaten gezamenlijk in een ruimte aan een lange tafel en we zagen de foto's op een groot scherm. We hadden allemaal ons stemapparaatje en we zagen direct of de foto's doorwaren of niet. Eigenlijk net zo als bij World Press Photo. Alleen switchen tussen categorieën kon niet, ook het uitpikken van een single uit een story kan niet. Jammer, want dat vind ik een goed principe.

Wat vindt u van de deelname van amateurs aan fotowedstrijden?

- Naar mijn mening doet een wedstrijd als de Sony World Photography Awards dit omdat het *corporate* is. Sony doet mee omdat zij camera's willen verkopen. Ze willen er zo veel mogelijk aandacht aan geven, vandaar de amateur toelating. Er is niets op tegen, absoluut niet. Als je het mij vraagt is World Press Photo de meest eerlijke en toonaangevende wedstrijd in de wereld. Hun categorieën zijn al jarenlang perfect gedefinieerd. Maar een wedstrijd als Sony wil alles. Ze willen journalistiek, maar ook geld. Je kan niet alles tegelijk doen. Stel je reikt een prijs uit in de schrijvers sectie. Je kan niet literatuur, journalistiek, columns, stripverhalen en gedichten op één hoop gooien en ook nog eens alle grote namen binnen die disciplines trekken. Dat werkt niet, het wordt een zootje. En daarbij ook nog eens amateurs betrekken.... Hoe ga je dat doen? Bij World Press Photo is het meer homogeen. Bij Sony WPA merkte ik deze brede oriëntatie ook aan de sfeer. Er liepen fashion fotografen rond met aan ieder arm een mooie jonge dame, tussen serieuze persfotografen. Het was een contrast. Hier, op zo'n gelegenheid als de *Awards Days* van World Press Photo, voelen de gasten zich meer met elkaar verbonden. We hebben meer gemeen. Maar ook POYi vind ik erg goed, ze hebben hun eigen manier gevonden om het te doen. Het is groot, het wordt compleet gerund door de universiteit, door een man genaamd Rick Shaw. Met vrijwilligers van de universiteit want de studenten krijgen punten hiervoor. Met weinig geld weten zij goed werk te verrichten.

U heeft ook bij de Sony World Photography Awards in de jury gezeten. Kunt u wat vertellen over hoe het jureringsproces werkte?

- Ik jureerde individueel vanaf thuis. Ik moest kiezen wat ik wilde beoordelen en ik koos voor Photojournalism/ Documentary, Nature en Science. Zowel voor professionals als amateurs jureerde ik dus deze categorieën. Alleen Photojournalism/ Documentary is een categorie die alleen bij de professionals voorkomt. Het ging niet transparant, niemand wist echt hoe het ging.

Ik stemde dus vanaf thuis, vervolgens werden alle uitslagen gebundeld en kwamen de winnaars eruit. Uiteindelijk wonnen foto's waar ik niet eens een stem aan had gegeven. Dat was een raar gevoel. In Cannes werd de Photojournalist of the Year verkozen, vanuit de groep genomineerden. Er kwam een discussie op over hoe deze nominaties tot stand waren gekomen, en juryleden vonden het vervelend om ergens achter te moeten staan waar ze niet voor gestemd hadden. Vooral mensen als Martin Parr, zij hebben een grote naam te verliezen. Dit in combinatie met het feit dat je alleen in je eigen kantoor moet beoordelen vind ik niet goed. Ik heb wel tien avonden achter elkaar gezeten, en de ene avond ben je in een andere bui dan de volgende avond. Ik denk dat dit invloed kan hebben op je resultaten.

Wat is volgens u het wezenlijke verschil tussen amateurs en professionals?

- Er zijn genoeg erg bekwame amateurs maar ook professionals die net amateurs zijn. Ik bedoel, als je fotografie hebt gestudeerd en je gaat werken als fotograaf, dan ben je dus feitelijk een professional. Maar er zijn ook veel professionals met een andere achtergrond. En anderzijds amateurs die erg toegewijd en goed zijn, of rijke mensen met goed materiaal. Het verschil zit dus niet per se in de toewijding waarmee een fotograaf te werk gaat of het materiaal dat gebruikt wordt. Ik denk dat het meer een kwestie van tijd is, en een kwestie van je gedachten tot iets kunnen zetten. Wat ik zie, en in *Geo* hebben we daarom ook constant een soort wedstrijd voor amateurs, ik zie goede foto's. Maar amateurs maken voornamelijk singles. En ik denk dat het vertellen van een verhaal een kunst is die niet iedereen beheerst. Dan ben je een (goede) professional. Dat is het verschil; iedere amateur kan één goede foto maken, maar om een verhaal te vertellen moet je de ervaring en toewijding hebben en natuurlijk de kunst beheersen. Toch is het problematisch. Ook bij World Press Photo zenden veel amateurs werk in, voornamelijk vanuit China. De jury moet er maar vanuit gaan dat de inzenders niet liegen over het feit dat ze professional zijn. Dit is namelijk niet altijd zo en het is moeilijk te controleren. Soms zijn ze erg rijk en doen ze iets anders in de creatieve sfeer, maar zijn ze geen professionele fotograaf. Dan blijken ze achteraf gewoon twee weken vrij te hebben genomen om een mooi verhaal te fotograferen. Het is lastig dit onderscheid.

Wat denkt u van kranten die amateurbeelden plaatsen?

- De markt is aan het veranderen. Democratisering van de pers, iedereen kan een journalist zijn. Het internet heeft het mogelijk gemaakt. Ook de Aziatische markt is mede door het internet in staat om zich te openen en om dingen te kopiëren. Wat betreft *Geo*. Dat is een tijdschrift dat afhankelijk is van fotografie. Mensen die ons blad lezen zijn onder de indruk van de foto's en raken geïnspireerd, en voor deze mensen hebben we een aparte sectie op de website waar ze hun eigen foto's kunnen insturen. Iedere maand wordt er dus een amateur-foto verkozen tot beste. Ik denk dat dit goed is, maar we kunnen het niet zomaar in ons blad publiceren. De markt verandert, ook professionals zoeken naar nieuwe manieren om geld te verdienen.

Interview met **Santiago Lyon**.

Felix Meritis, Amsterdam, 27-04-2008

Santiago Lyon is negentien jaar lang persfotograaf geweest. Na een loopbaan bij onder andere de United Press International en Reuters ging hij in 1991 bij de Associated Press (AP) werken. Hij was gevestigd in Cairo maar heeft ook gefotografeerd in onder andere Mexico, Centraal en Zuid-Amerika, Bosnië, Albanië, Kosovo, Israël, Irak, Somalië, Rwanda en Afghanistan. In 1995 raakte hij tijdens het maken van een reportage in Sarajevo gewond. Momenteel is Lyon Director of Photography bij AP.

Bron: the Associated Press¹⁴⁷

U heeft in de jury gezeten van POYi. Wat weet u van de organisatie achter deze wedstrijd?

- De University of Ohio zit achter de organisatie van POYi. NPPA's Best Of Photojournalism en POYi waren samen en zijn toen opgesplitst in twee verschillende wedstrijden. Volgens mij had het iets te maken met fondsen, of iets dergelijks.

U heeft ook in de jury gezeten van NPPA's Best Of Photojournalism (BOP). Weet u wat de reden was voor de oprichting van deze wedstrijd?

- NPPA heeft verschillende regionale wedstrijden door het hele jaar heen. NPPA is in Amerika de grootste organisatie op dit gebied, veel journalisten en fotografen bijvoorbeeld zijn hier lid van. Verder weet ik niet veel, want ik was alleen betrokken bij het *Picture Editing* onderdeel van de wedstrijd.

Kunt u mij vertellen hoe het jureringsproces bij BOP is georganiseerd?

- Ik zat met nog drie anderen in de jury voor het *Picture Editing* gedeelte. Iedereen stemt door hand op te houden, er waren vier juryleden dus nadat alles was gejureerd kijken ze welke foto's de meeste stemmen hebben gekregen. Daarna volgen discussies onder leiding van een moderator en dan moet er een consensus bereikt worden over de winnende foto's. Het duurt erg lang, maar het is wel democratisch. Per categorie is het ook weer verschillend hoe tijdrovend het is. De meeste inzendingen zijn echter digitaal, maar soms zijn het ook hele edities van een krant. Persoonlijk denk ik dat er teveel categorieën zijn, teveel is opgesplitst.

In de winnaarslijst van 2007 zie ik een prijs voor de beste amateur fotoblog, maar in de lijst van 2008 zie ik deze nergens terug. Weet u of deze nog steeds bestaat?

- Geen idee, daarvoor zou je de wedstrijdorganisatie moeten benaderen.

Wat vindt u van amateurs die kunnen deelnemen aan fotowedstrijden?

¹⁴⁷ http://www.ap.org/pages/about/pressreleases/pr_121603.html (10/05/2008)

- Goede vraag... Mensen praten tegenwoordig veel over *citizen journalism* en het feit dat zoveel mensen goede camera's bezitten. Nieuwsorganisaties proberen manieren te vinden om goede amateur-foto's te verzamelen, voornamelijk bij grote rampen en nieuwsevenementen. Maar als je naar de statistieken zou kijken zie je toch weinig amateur-foto's die echt de kranten halen. De kwaliteit wisselt sterk. Ik denk dat het slechts een klein onderdeel is van het verzamelen van nieuws. Wat betreft de wedstrijden moeten ze zelf uitmaken of ze prijzen willen uitreiken in dit specifieke onderdeel. En zo ja, waarom dan? Dat is de interessante vraag. Ik denk dat je de echte belangrijke foto's die van *citizen journalists* komen de afgelopen 15 tot 20 jaar op één hand kan tellen. Je hebt er wel een aantal: 9/11, tsunami, Concorde, etcetera. Meestal grote gebeurtenissen. Ik denk als de foto sterk genoeg is dat het prima mee kan doen aan een wedstrijd, maar houdt je ze dan apart van de professionele inzendingen? Of mix je ze? Ik weet het niet, daar moet een wedstrijdorganisatie goed over nadenken. Ik vind het een moeilijke kwestie. Een groter probleem lijkt mij de enorme toename van het aantal inzendingen als amateurs worden toegelaten. Je moet het organisatorisch aankunnen, het is nu al vaak enorm. Je kan een jury niet meer dan het maximum laten beoordelen zonder te moe te worden.

Wat is volgens u het belangrijkste verschil tussen professionals en amateurs?

- *Intent*. De professional is vaak bezig aan een opdracht om een specifiek verhaal te vertellen. Een *assignment*. Ze hebben vaak een meer gedefinieerde opdracht, amateurs werken vaak losser en vrijblijvender. Toegang tot dingen, materiaal, training, etc is ook een verschil. Aan de andere kant kan een amateur weer vrijer zijn omdat ze nergens aan verbonden is. Ze hebben beide hun voordelen. Maar over het algemeen is een amateur toch een hobbyist.

Wat vindt u van het gebruik van amateur-foto's door kranten?

- Het is interessant, als er iets groots gebeurt, geven wij bij AP een aantal mensen de opdracht om het internet af te speuren: *Facebook, MySpace, Flickr*, etcetera. Op zoek naar bruikbaar materiaal. We hebben een tijd samengewerkt met *Now Public*. Dit netwerk doet aan 'crowd sourcing', met behulp van zo'n 100.000 mensen zorgen zij ervoor dat als er iets groots is gebeurd dat zij hun mensen aansporen om hier foto's van te maken. We vonden het gelimiteerd, want er kwam geen goede fotografie uit voort. Soms hadden ze wel mensen op de juiste plek, maar die wisten niets van fotograferen. Er komt dus veel meer bij kijken. Alleen maar citizen materiaal verzamelen is waardeloos, maar goede foto's waar je geen context bij hebt is ook niet bruikbaar. De vraag is wat willen mensen zien? Ik weet het niet precies. Wij proberen dit in kaart te brengen en hier op in te spelen.
- Verder denk ik dat het geen bedreiging vormt. Het is een nieuwe vorm, die als toevoeging kan worden gebruikt daar waar het past. We blijven focussen op de kwaliteit van fotografie en niet op waar het vandaan komt.

Interview met **Stephen Mayes**

Terras voor de Oude Kerk, Amsterdam, 27-04-2008

Stephen Mayes heeft ruim 25 jaar ervaring op het gebied van fotografie, kunst en journalistiek. Momenteel is hij directeur van het beeldarchief bij Art + Commerce in New York. Tijdens zijn periode als directeur van Network Photographers (1989 – 1994) was hij onder andere voorzitter van de World Press Photo jury en intensief betrokken bij verschillende (wereld-)fototentoonstellingen. Na deze periode ging hij aan de slag als Creative Director van Getty Images en later als CEO van Photonica in de USA. Later werkte hij als Creative Director bij Eyestorm.com samen met grote namen als Damien Hirst, Jeff Koons en Richard Misrach. Momenteel is Mayes directeur bij het agentschap VII Photo in New York. Mayes heeft veel geschreven en gepubliceerd over de ethiek en de realiteit van fotografie. Sinds enkele jaren is Mayes secretaris van de jury van World Press Photo.

Bron: World Press Photo

U was voorzitter en bent secretaris van World Press Photo. Bent u betrokken geweest in één van de andere wedstrijden die ik onderzoek?

- Nee, alleen bij World Press Photo.

Wat vindt u van de deelname van amateurs aan fotowedstrijden?

- Belangrijk. De vraag wat nu precies een fotojournalist is, is erg actueel en belangrijk. Ik denk dat die flexibiliteit steeds belangrijker wordt. Maar ik snap precies waarom World Press Photo deze regel heeft, want het gaat om het waarborgen van een bepaalde kwaliteit, ethiek. Het gaat niet alleen om het willen reflecteren van het wereldnieuws van het afgelopen jaar, maar ook om het vinden van de allerbeste fotografie.

Wat is volgens u het belangrijkste verschil tussen professionals en amateurs?

- Techniek. Ik bedoel niet fotografische techniek, maar journalistieke techniek. Het is een discipline voor het omgaan met informatie, die amateurs vaak missen en professionals moeten hebben. Het gaat om het niet gewoon aannemen van zaken zoals ze eruit zien, wat amateurs doen. Een professional stelt vragen, een amateur neemt dingen aan. Dit is heel zwart wit en natuurlijk zijn er situaties waarin dit genuanceerd moet worden, maar in wezen zit hierin voor mij het verschil. Het gaat dus om integriteit. Maar een ander belangrijk ding is reputatie. Een professionele fotograaf heeft zijn eigen reputatie, en/of die van zijn opdrachtgever, en dat vergemakkelijkt dingen. Reputatie is ook van invloed op de manier waarop je dingen definieert. Je perspectief op een verhaal is deels afhankelijk van wie je bent. Een amateur voegt ergens foto's toe, aan een database bijvoorbeeld, maar niemand weet wie hij is en wat zijn denkbare beelden zijn. Wat zijn de beweegredenen? Gewoon informatie verschaffen of is hij misschien wel op een *visual campaign*? Als professional ben je toch meer genoodzaakt na te denken over de positie die je aanneemt.

Maar ook professionals kunnen situaties anders doen voorkomen dan dat ze in werkelijkheid zijn, toch?

- Van veel professionals weet je ook gewoon hoe ze te werk gaan. Zo weet ik 100% zeker dat James Nachtwey nog nooit een situatie in elkaar heeft gezet. Anderzijds ken ik gewaardeerde fotografen die het situeren en forceren van dingen juist als hun techniek zien. Het is niet slecht, maar het kennen van hun reputatie, weten waar ze vandaan komen en hoe ze te werk gaan, helpt mij bij het begrijpen van hun foto. Het gaat om de context van de foto, die bij een amateur vaak onbekend blijft.

Wat denkt u van kranten die amateur-foto's publiceren?

- Ik denk dat het de realiteit is. Als professionals moeten we aanvoelen wat het publiek wil zien, en daarop inspelen. Als een krant amateurbeelden publiceert omdat dat is wat de lezers willen zien, ligt daar voor ons een uitdaging. We moeten ervan leren en niet de rug toekeren.

Denkt u dat amateur persfotografie de toekomst is of slechts een trend?

- Ik denk zeker dat het de toekomst is. Ik zie binnen tien jaar veel veranderd. Kijk, nu verkopen we nog copyrights, maar ik denk dat dit steeds onbelangrijker gaat worden. Foto's zijn overal, mensen gaan steeds minder geven om copyrights. Alles komt immers online. Waar mensen om gaan of blijven geven is integriteit en diepgang. En wij als professionals moeten blijven geloven in onze kracht om een verhaal te vertellen. Het gaat niet om je druk maken wat andere doen, maar om het nadenken van wat onze eigen kracht is. Het gaat erom dat mensen ons moeten blijven vertrouwen om wat we doen. Iemand anders had de foto kunnen maken, maar dan had je het misschien niet geloofd. Maar je gelooft het omdat ik het heb gemaakt, daar gaat het om, dat moeten we blijven nastreven. En hoe meer informatie erop het internet komt, hoe belangrijker dit wordt.

Wat denkt u van reguliere journalisten die met een camera op pad gaan om foto's te maken bij hun artikel?

- Ik vind dat een beetje eng, zo wil ik ook liever geen fotograaf aan het schrijven zien zitten. Ik denk dat er echte vaardigheden vereist zijn aan beide professies. Het komt voort uit economische beweegredenen.
- Ik denk dat we de nieuwe media niet begrijpen. Niemand heeft het al echt door. Ik denk dat we in plaats van bekvechten om wat wiens territorium is, onszelf zouden moeten leren hoe om te gaan met de nieuwe middelen, te denken aan multimedia.
- Gisteren bij de lezing van Martin Parr¹⁴⁸ vond ik zijn meest belangrijke uitspraak: *'it looks like entertainment, but I am serious'*. En ik denk dat dát de essentie is. Je moet entertainen, je moet de aandacht van mensen trekken, maar je moet een serieuze boodschap hebben. Als je de aandacht van het publiek niet krijgt, tegen wie praat je dan nog?
- Ik denk dat we allemaal moeten leren hiermee om te gaan. Ik denk dat World Press Photo hierin in een moeilijke positie zit. De nieuwe standaarden zijn nog niet gevormd. En hun

¹⁴⁸ Lezing van Martin Parr (1952) tijdens de Awards Days 2008. De Engelse fotograaf is één van de meest invloedrijke en vernieuwende fotografen van zijn tijd.

argument van de integriteit van een foto is erg belangrijk. Men moet in staat zijn te kunnen stellen dat een foto niet gemanipuleerd is. World Press Photo zou niet eens moeten proberen een standaard te vormen, dat is niet hun taak. World Press Photo moet reflecteren wat de standaarden zijn in de industrie. Dit is lastig want er wordt steeds meer gemanipuleerd. Maar World Press Photo kan niet zomaar zeggen: we openen onze deuren voor alles en iedereen. Er is dus een oncomfortabele situatie ontstaan, waarin World Press Photo erg alert moet zijn en plannen moet maken. Wat ze ook doen.

- World Press Photo is niet alleen een wedstrijd, het is een '*commitment to the media*'. Het merk is ijzersterk, wat goed is, want het staat voor integriteit, maar het sluit ook dingen buiten. Het educatieprogramma daarentegen is naar mijn idee een veld waar meer nieuwe dingen worden uitgetest. Hier is World Press Photo langzaam aan het zaaien.
- Ik denk dat de technische structuur van de wedstrijd fantastisch is. Het proces is erg goed, en het resulteert in het meest eerlijke uitslag. Het is indrukwekkend, ik heb het nergens beter zien gebeuren.

Wat is uw persoonlijke ervaring met amateur-fotografie?

- Ja, die heb ik, maar niet in de persfotografie. Ik begeef me voor mijn carrière in commerciële sector, en daarin heb ik er ervaring mee. Maar ik vind dat het allemaal om de integriteit van de auteur gaat, en als die onbekend is is dat niet goed. Ik zie op internet foto's die je voor een paar dollar kan kopen, maar je weet er niets over. Je weet niets van de auteur, je weet niet of hij daadwerkelijk het copyright bezit, het is riskant om er op professioneel vlak mee te werken omdat je nergens zeker van bent. Je wilt niet opeens een boete krijgen omdat blijkt dat je gestolen werk of iets dergelijks hebt gebruikt. Ook al is het verleidelijk om gebruik te maken van dit enorme aanbod, je weet nooit waar het vandaan komt. Mensen die ik ken die het gebruiken zijn enthousiast maar bezorgd tegelijk. Ze willen niet in de problemen komen. Ze gebruiken het voornamelijk voor brochures en dergelijke.

Interview met **Thomas Kenniff**

Telefonisch, 12 augustus 2008

Thomas Kenniff is binnen NPPA verantwoordelijk voor 'Sales & Contests' en is onder andere verantwoordelijk voor de organisatie van NPPA's Best of Photojournalism. Gezien zijn functie als Contest Coördinator heb ik hem vooral 'openstaande vragen' over BOP gesteld.

Bron: NPPA

Waar is BOP opgericht?

- In het hoofdkantoor van NPPA in Durham, North Carolina. Het jureren vindt plaats in het Poynter Institute in St. Petersburg, Florida.

Wat was de reden voor de oprichting van BOP?

- Het verlangen de beste fotowedstrijd ter wereld op te richten en deze (gratis) toegankelijk voor iedereen te houden.

Wat is de (belangrijkste) doelstelling van BOP?

- Het geven van erkenning aan en het op een voetstuk plaatsen van de beste fotografie wereldwijd.

Voor wie is de wedstrijd toegankelijk?

- Voor iedereen die mee wil doen. Professioneel, amateur, het maakt niet uit. We maken geen onderscheid tussen deze fotografen.

Op de website kon ik nergens vinden dat ik als amateur mee mag doen....Wordt dit bewust niet gecommuniceerd?

- Nee, het staat gewoon in onze wedstrijd informatie. Deze wordt echter jaarlijks geüpdate en is nu tijdelijk niet te vinden op onze website. Binnenkort zal dat weer gebeuren en ook dan zal er instaan dat iedereen die wil deelnemen dat ook kan doen. Professioneel maar ook amateur.

Welke regels gelden er wat betreft digitale manipulatie?

- Afgezien van de categorie waar 'conceptual illustration' kan worden ingezonden, is digitale manipulatie niet toegestaan. Alle deelnemers moeten een *Code of Ethics* ondertekenen voordat ze kunnen deelnemen.

Wat zijn de prijzen?

- Winnaars ontvangen een 'Plaque' voor een 1e-3e prijs en eervolle vermeldingen worden beloond met een certificaat. Er zijn geen geldprijzen te winnen dus.

Hoe wordt de jury samengesteld?

- De jury bestaat uit een groep van vijf personen welke jaarlijks wordt samengesteld vanuit een comité dat daarvoor is aangesteld. Eén van de vijf personen moet uit de jury van het jaar ervoor komen, dit is om de continuïteit te waarborgen. Maar verder zijn er geen vastgestelde richtlijnen. Ieder jaar ontstaat er in ieder geval een gevarieerde groep waarin verschillende beroepen en achtergronden vertegenwoordigd zijn. Het is een mooie mix en sinds vorig jaar proberen ze ook internationaal te kijken. Voorheen zaten er alleen Amerikanen in de jury maar vorig jaar hadden we er een Deens jurylid tussen zitten.

De categorie Amateur Photo Blogs bestaat niet meer. Hoe komt dat?

- Die is in 2008 in overleg met het hoofd van het Website onderdeel van de wedstrijd geschrapt. Ik weet het niet precies, want ik was niet betrokken bij dit proces. Het kan iets te maken gehad hebben met een te klein aantal inzendingen, of juist een te groot aantal. Of met de kwaliteit van het werk. Maar ik weet het niet exact.

Deelname aan BOP is voor NPPA leden gratis. Moeten niet leden wel betalen?

- Nee, deelname is ten alle tijden en voor iedereen gratis.

Hoeveel deelnemers had BOP bij haar meest recente editie?

- In 2008 ontvingen we inzendingen van meer dan 4.000 deelnemers die afkomstig waren uit meer dan 140 verschillende landen. Het totaal aantal inzendingen was meer dan 58.000 waarvan ongeveer 55.000 foto's in de Still Photography wedstrijd. We hebben helaas geen statistieken waaruit de verdeling amateur/ professional blijkt. Vergeleken met 2007 hadden we een stijging van 25% in het aantal deelnemers en het aantal landen waar zij vandaan komen is gestegen ten opzichte van 53 landen in 2007.

Interview met **Scott Gray**

Per e-mail, 15 augustus 2008

Scott Gray is oprichter en directeur van the Sony World Photography Awards.

Bron: WPA

De Sony World Photography Awards Limited is de organisatie achter de wedstrijd. Wanneer is deze organisatie opgericht?

- In 2006.

Wat is de organisatievorm?

- Het is een Limited Company.

Wat is de (belangrijkste) doelstelling van de organisatie?

- Het creëren van een internationaal platform voor professionele en amateur fotografie. Het tentoonstellen en bekronen van het beste werk.

Hoe is de organisatie gefinancierd?

- WPA Ltd is een commerciële organisatie met de gebruikelijke inkomsten en uitgaven.

Wanneer is het idee van de wedstrijd ontstaan?

- In 2005.

Met welk doel is de wedstrijd opgericht?

- We willen een internationale wedstrijd oprichten waar alle sectoren aan deel kunnen nemen.

Wat is de belangrijkste doelstelling van de wedstrijd?

- Het creëren van een internationaal platform voor professionele en amateur fotografie. Het tentoonstellen en bekronen van het beste werk. Het eren van huidig talent maar ook het ontdekken van nieuw talent.

Hoeveel deelnemers had de wedstrijd in 2008? Uit hoeveel landen waren zij afkomstig en hoeveel beelden zonden zij in totaal in?

- 12.294 deelnemers uit 178 landen zonden in totaal 70.286 beelden in.

Wat is de reden voor het feit dat de wedstrijd openstaat voor zowel amateur- als professionele fotografen?

- Door amateurs deel te laten nemen willen we nieuw talent ontdekken binnen de wereld van de amateur-fotografen. Daarnaast willen we de professionals deel laten nemen om het beste van de professionele wereld te waarderen.

Waarom komt de categorie Photojournalism/ Documentary alleen voor bij de professionele tak van de wedstrijd?

- Omdat fotojournalistiek een gespecialiseerde professie is.

Wat soort amateur-fotografen behoort tot jullie doelgroep? IS dat de semi-professional/ de civiele journalist/ de hobbyist...?

- Alle amateur-fotografen zijn welkom voor deelname.

Wat is volgens u het essentiële verschil tussen amateurs en professionele fotografen?

- De professional voorziet zichzelf in zijn levensonderhoud door middel van fotografie.

Bijlage 6: Winnende amateur-foto's

Voor de analyse naar de winnende amateurs is gekeken naar de kwaliteit van hun foto's. Een aantal hiervan is opgenomen in deze bijlage.

International Photography Awards/ Lucie Awards 2008

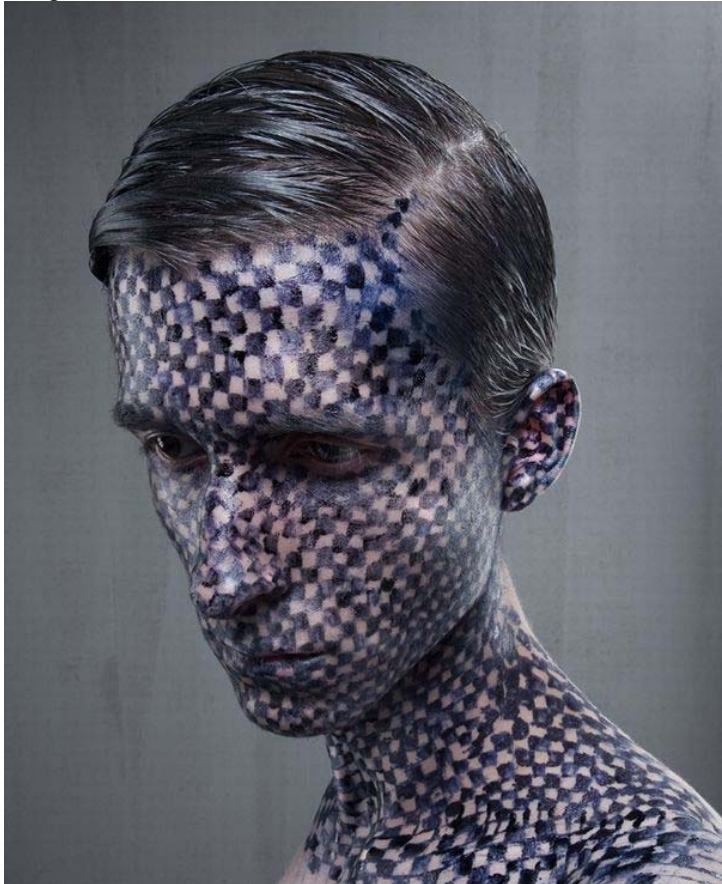
Nonprofessional Photographer of the Year Editorial
Lung Liu

Nonprofessional Photographer of the Year Architecture
Kimo Proudfoot

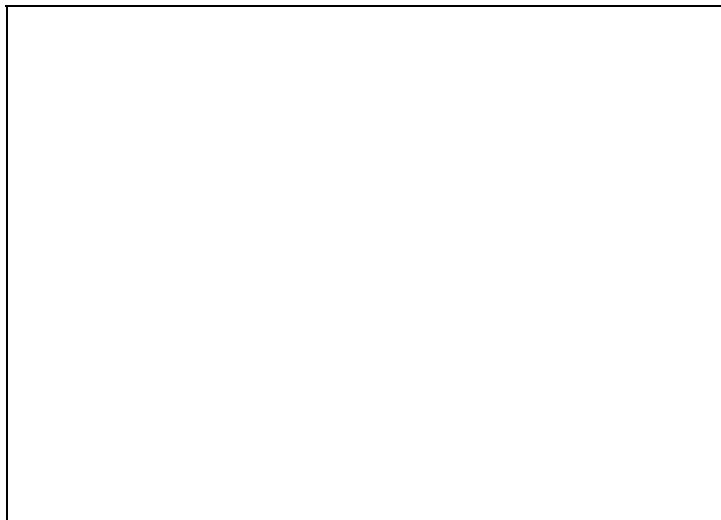

Nonprofessional Photographer of the Year Special (Photomanipulation)
Oleg Dou

Nonprofessional Photographer of the Year Fine Art
Levi van Veluw

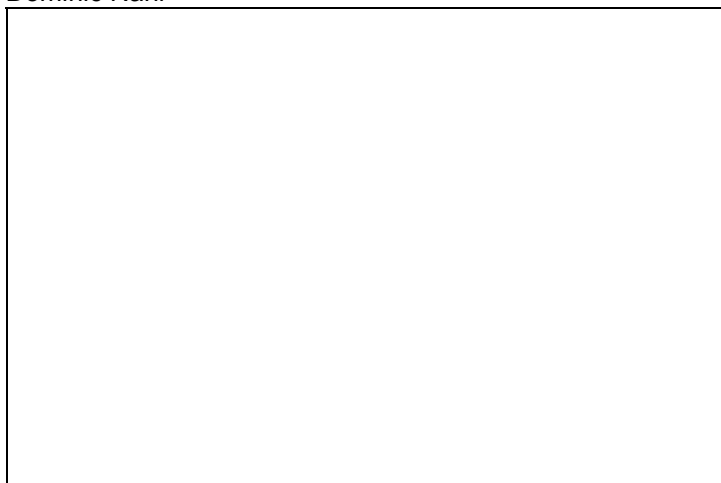
College Photographer of the Year 2007

Spot News
Brian Frank

International Picture Story
Dominic Nahr

Documentary
Travis Dove

Sony World Photography Awards 2008

Fashion
Tommaso Awerbuch

Nature
Thorsten Schrader